

3175
HENT

AR

BARADÓS.

Nous autorisons M. E. BLOT,
notre Imprimeur, à réimprimer le
Livre breton qui a pour titre : HENT
AR BARADOS, pe Ar guir Voyen
da savetei an Ene.

Donné à Quimper, le 18 Novembre 1833.

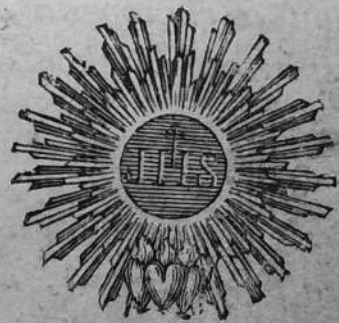
† J. M. D., *Évêque de Quimper.*

DEDI

EUS AL LEOR-MA.

CALONOU SACR, calonou carantezus eus
a JESUS hac eus a VARI, c'hui hoc'h
eus inspiret din an desir ha roet din
ar gallout da ober al Leor-mâ. Pliche
ganeoc'h lacaat ma labour da brofita
evit silvidiguez ma ene, evit silvidi-
guez an oll Bretonnet, hac ispicial evit
silvidiguez an eneoù pere hoc'h eus bet
confiet din er bed-mâ.

P R E F A Ç .

An oll a oar peguen necesser eo al lectur spirituel da bep christen c'hoantus eus e silvidiguez. Rac dre al lectur spirituel e tescomp petra dleomp da ober ha petra dleomp da lezel; ober a ra cals a impression var hor c'halonou ha rei a ra cals sclerigen d'hor speret; desquit a ra deomp ar pez a dleomp da ober e quenver Doue, e quenver hon nessa hac en hon andret hon-unan. En ur guer bep seurt avantaichou a ellomp da denna eus ul lectur spirituel evit hor silvidiguez.

Credi a ràn e vezo util bras al lectur eus al leor-mâ d'ar re o deus ur guir desir d'en em savetei; an oll a ell tenna profit anezâ, ar re ignorant evel ar re savant, tud ar bed

AR GUIR VOYEN D'EN EM SAVETEI.

Lennit var ho poës
ha songit er-vad.

QUENTA MOYEN.

Songit alies e Doue.

SULVUI ma songer e Doue, sulvui en em renter henvel ouz ar Sænt, ouz an AElez, ouz ar Verc'hes, ouz Jesus-Christ hac ouz Doue memes. Rac Doue a so ato o sonjal enna e-unan; ar Sænt hac an AElez eus ar Barados a so ato o sonjal e Doue; ar Verc'hes Vari ha Jesus-Christ o deus ato sonjet e Doue epad ma edont var an douar. Hor Salver a lavar deomp en aviel, penaus ar vuez eternal, da

lavaret eo, ar bonheur eus ar vuez-mâ hac eus ar vuez-all, a gonsist oc'h anaout ar guir Doue hac o sonjal ennâ; eürusdet ar Sænt hac an AElez a gonsist o velet ato Doue hac o sonjal ato e Doue; quemense ive hon rento eürus goude ar vuez-mâ. Hennez eo ar gommançamant eus an eürusdet eternal, hennez a so ive unan eus ar guella moyennou evit assuri hor silvidiguez.

Ar sonch eus a Zoue a vir ou-somp d'en offanci; ar sonch eus a Zoue a servichas d'ar chast Suzanna ha d'ar Patriarch Joseph, pehini ne voe c'hoas nemet ur c'hrouadur, da resista ouz ar sollicitationou criminel pere o dougue d'ar pec'het. Ret e ve lavaret en deffe collet un den e squiant mad evit commetti ur pec'het, mar sonch ema Doue presant dirazàn, ha mar sonch e vel hac e cleo Doue ar peza ra.

Ar sonch eus a Zoue ne servich non pas hepquen evit hon distreidious an drouc, carga a ra ive hor c'halonou eus ur joa hac eus un

douçder vras, ne deus forz e pe stad e alfemp en em gaout. Chelaouit ar peza lavar ar Prophet David: *va ene, emezâ, ne allquet beza consolet, ha dre ar sonch a Zoue eo carguet va c'halon a joa.*

En hoc'h afflictionou quen corporel, quen spirituel, mar songit e Doue evel en un tad mad, e recevot gant joa an oll afflictionou eus e zorn; mar considerit Doue evel hoc'h Autrou souveren, e teuet d'en em resigna d'e volonte; mar er c'honsiderit evel ho protectour, e c'houlennot sicour digantàn; esperanç ho pezo en e visericord: en occasionou e pere e renquer en em drec'hi hac ober violanç deomp hon-unan, mar sonjomp e vel Doue ac'hanomp, e quemerimp couraich, ober a raïmp hon oll efforjou evit en servicha ha meritout e c'hraçou mad. Er brassa dangerou e vezimp assuret, evel sant Anton pehini ouz en em velet e toues un arme droucsperejou, a ree goab anezo; rac ma voe sur penaus e voa Doue en e

quichen hac e voa rag-ze impossubl dezo ober drouc dezâ. Santez Catell a Sienn, e creis an dangerou, a lavare penaus e voa sur e songe Doue enni, rac ma songe e unan e Doue.

En ur guer, ar sonch eus a Zoue a so ur sourcen vras a veritou, rac ma ro deomp occasion da exerci ar vertuziou ar re gaëra, a fei, a esperanç, a garante, a religion, a nerz, a vodesti, a chastete, etc.

Obliget ez oump da sonjal alies e Doue, rac hon ene a so grêt henvel ouz e imaich, ha dre-se e tleomp, sonjal enna liessa ma ellomp, hac abalamour c'hoas ma sonch ato enna e - unan; obliget ez oump c'hoas da guemense dre anaoudeguez-vad, rac Doue a bep eternite en deus sonjet hac a sonch continuellamant ennomp-ni. Ha ne ve quiet eta ingrat piou bennâc ne zeuffe da sonjal nemet aveichou e Doue pehini en deus a viscoas sonjet hac a sonch ato ennâ, digant pehini en deus recevet e oll vadou, hac eus a behini e tepant

e vonheur, quen er bed-mâ, quen er bed-all?

Doue so an objet ar c'haëra hac an noplâ pehini a alphe speret an den en em broposi, e comparæzon d'an oll draou caër eus ar bed, pere n'ez int netra ha pere ne veritont quiet e ve sonjet enno, nemet quement ha ma laqueont hor speret da sonjal e Doue.

Ur speret dister ne sonch nemet en douar hac e traou an douar; rac-se, piou bennâc ne sonch jamæs e Doue pehini so ar princip hac ar sourcen eus an oll vadou, peautramant ne sonch nemet ur veich en amser, en deus ur speret dister ha didalve.

Ret eo bea maleürus evit anconec'haat ar sonch eus a bresanç Doue; ar re n'o deus sonch ebet a Zoue er vuez-mâ a so henvel ous an dud daonet; an eneo maleürus-ze n'o deus brassoc'h poan eguet pa sonjont ez eo impossubl dezo guelet Doue.

Beya hep sonjal e Doue, a so

ar pen-caus eus a zaonatiñ tud ar bed; rac ar sourcen eo eus a bep-seurt falloniou. Ar re a zeu d'en em gomperti evel pa ne ve quet a Zoue, ha ne sonjont quet e Doue, *a so tud abominabl*, hervez ar Prophet David, *ne reont action vad ebet*. *An douar a so souillet ha collet*, a lavar ive ar Prophet Jeremi, *rac ne songer quet e Doue*; an daou zen-coz eus a bere e parlanter e bars en histor Santes Suzanna, an daou zen infam-ze a voe trec'het gant o fassion brutal, abalamour ne fallas quet dezo sevel o daoulagat varzu an Eon; hac abalamour ne laquesont quet o speret da sonjal e Doue hac en e jujamanchou.

Pratic æz ha facil evit sonjal alies e Doue.

D'AR mintin pa ziunot, songit e Doue pehini en deus bet sonch ac'hannoc'h ha pehini en deus ho tiouallet epad ma edoc'h cousquet; servichet en deus deoc'h da c'hardien hac ho

preservi en deus gret a gals maleüriou, pere alle arruout gueneoc'h, pe en ho corf, pe en hoc'h ene, ha pere a so arruet gant meur a hini-all; mæs songit ennâ gant ur garante vras.

En ur visca ho tillat, songit penauz ez eo Doue, dre e brovidanç, en deus fournisset deoc'h an dillatze; songit penauz ez eo Doue en en deus hoc'h antretenet eus a guement tra hoc'heus; Doue deus roet deoc'h pe - adra da c'holoï ha da gonservi ho corf; Doue eo a so oud ho tifen rac an injuriou eus an amser dre ar voyen eus an dillat pere a zouguet; rac Doue a ro pep-tra, a gonserv pep-tra hac a ra pep-tra; en a souten an douar hac a ra dezi ar stabilite; rei a ra d'an tan ar groes, ar vlas d'ar bara ha d'ar c'hic, ar frescadurez d'an amser, ha quemense tout abalamour deoc'h; ho pet sonch eta da drugarecât an Autrou Doue gant cals a humilite, dious ar mintin hac epad an deiz.

Epad ho pedennou, songit ema Doue presant dirazoc'h gant quement a vajeste, a c'halloud, a justic'hac a c'hrandeur, evel ma en deus en eê, pehini allomp consideri evel an tron eus e c'hloar; an tron eus a c'hloar Doue a so partout; Doue a so en ho quichen ha dirazoc'h gant quement a vajeste hac a c'hloar ha ma en deus en eê; songit eta, ha considerit mad gant peguement a vodesti e tleit en em gomporti dirazâ, ha gant peguement a respet e tleit parlant outâ.

En ur gommanç un action bennâc, songit e Doue, hac offrit dezâ hoc'h action; prometit dezâ penaus n'hoc'heus quen intantion, en ur ober an action-ze, nemet da blijout dezâ, da ober e volonte ha da brocuri e c'hloar, abalamour ma er c'harit; chetu aze penaus e renquit dirija hoc'h intantion; goulennit digant Doue e venediction evit ober mad ar pezh hoc'heus da ober, rac ac'hanoc'h hoc'h-unan ne doc'h capabl da ober netra vad; hac ho

pet sonch d'en drugarecaat goude bea echuet ar pezh ho poa da ober.

Mar lennit ul leor bennâc, songit penaus eo Doue a zeu d'hoc'h instrui dre al leor-ze; Doue a gonserv ar paper, ar c'haracteriou hac ar sclerigen eus al leor; rei a ra ar vivacite d'ho taoulagat hac an nerz d'ho speret; mar lennit ul leor a zevotion, songit penaus ez eo comsou Doue a lennit. Lennit eta al leor-ze gant attantion ha gant respet, evel pa ve Doue o parlant ouzoc'h; goulennit digantâ ar c'hraç da brofita eus al lectur-ze.

Mar parlantit ouz un tad a famill, ouz ur vam, ur mæstr, pe ouz ur personaich bras bennâc, songit ez eo Doue a barlant ouzoc'h. Doue e-unan a lavar deomp, en Aviel herves Sant Lucas, penaus ar re a chelaou an dud a autorite, en chelaou e-unan, hac ar re a zisprich ar seurt tud-ze, en disprich e-unan.

En ur sortial eus ho ty, songit e Doue, ha pedit anezâ d'ho cun-

dui, gant aon ne zeufac'h da an-
gagi hoc'h ene en ur goall occa-
sion bennâc, ha gant aon ive ne
arruffe un accidant fachus bennâc
gant ho corf.

Mar guelit un ilis a zia-bel, pe
autramant mar beac'h oc'h antreal
en un ilis bennâc, songit penaus
an Ilis-ze a zo ar Pales eus ar
Roue a c'hloar; an Ilis eo ar plaç
e pehini eo fallet gant Jesus-Christ
chom en hon toues dre e huma-
nite, hac e pehini e chom ato dre
e zivinite en ur façon special evit
receo diguêneomp mercou eus ar
respet hon deus evitàn, evit che-
laou hor pedennou hac evit rei
deomp e c'hraçou, hervez ma hon
devezo meritet; respetit eta an ili-
sou, bezit modest enno, gant aon
da offansi ur Mæstr quer gallou-
dec, eus a behini ar visericord a
so quen necesser deoc'h.

Pa gavoc'h ur paour pe un den
infirm bennâc, songit e Doue pehi-
ni n'en deus quet permetet e vige
c'hoarveet an accidant-ze gueneoc'h.

Pa viot o tibri ho repas, ho pet
sonch penaus ez eo Doue a four-
nis deoc'h ar pezh a zebrit; Doue
a ra ar goud d'ar boed, hac a
so ouz ho substanti dre ar vaga-
durez; debrit gant moderation, ha
songit ne d'oc'h nemet ur c'hroua-
dur hac ur pansioner da Zoue,
maguet hac antretenet gant e libe-
ralite.

Ar zon eus ar c'hleyer a ell ho
sicour da elevi ho speret varzu
Doue; mar clevit son ar c'hloc'h
evit an Oferen, ho pet sonch eus
ar garante infinit a Jesus-Christ pe-
hini a zeu da renoueli bemde var
an Auteriou ar Sacrific a offras
evidomp var ar groas; songit neuse
ema o vont d'en em offri c'hoas
evel ur victim da Zoue e Dad,
evidomp; assistit en Offeren, mar
gallit, evit renta da Zoue an he-
nor a so dleet dezâ, evit rei dezâ
ur merq eus hoc'h anaoudeguez
vad, evit obteni ar pardon eus ho
pec'hejou, hac evit goulen digantàn
ar sicour, quen spirituel quen tam-

porel, eus a behini hoc'heus ezom. Mad eo assista en Oferen pa eo guir e teu Jesus-Christ, dre zaouarn ar Belec, d'en em offri evel ur victim adorabl, ha da vea hor mediatour hac hon advocat evit parlant ha presanti e goad evidomp.

Mar clevit son ar c'hleyer evit an Offiç, songit er meuleudiou a rent da Zoue an AEles hac ar Sænt en Eê hac en douar, ha laquit ho poan evit beza eus ar gompaignunez enorabl-ze; mar clevit son abalamour da Vouel ur Sant pe ur Santes bennâc, songit er gloar a ro Doue d'ar Sænt er Barados, respetit anezo, adressit dezo ho pedennou, ha quemerit ar resolution d'o imita evit beza un devez participant eus ar memes bonheur; mar soner ar c'hloc'h evit ar re varo, grit evito ar peza a false deoc'h e ve grêt evidoc'h hoc'h-unan, songit e renquoc'h mervel ive, ha laquit urz vad en hoc'h afferou; mar soner evit ar Sermon, songit ema Doue ous ho quervel evit disqui deoc'h

ar peza a dleit da ober evit assuri ho silvidiguez; ne vanquit quet eta da vont d'ar Sermon.

Dre ar ruiou ha var ar plaçou public, mar guelit pe mâr clevit ur re oc'h offansi Doue, bezit affliget eus a guemense en ho calon, ha desiret caout ar voyen da viret ne ve dispriget Doue; desiret c'hoas allout renta d'ar Vajeste divin quement a c'hloar ha ma eo dishonoret gant an dud vechant.

Er plaçou foar hac er staliou, remerquit peguen neubeut e songer e Doue hac en eternite; remerquit pegument e songer en afferou ar bed hac er madou temporel. Ha n'ez hoc'h-hu quet estonet o velet peguen neubeut a gaas a rer a Zoue pehini so quer galoudec ha quer carantez; ha n'ez hoc'h-hu quet estonet o velet pegument e negliger an affer eus ar vuez eternal pehini a so eus an importantç ar vrassa?

Pa viot er parcou hac er meziou, admirat ha meulit ar brovidanç hac

al liberalite a Zoue pehini a zeu da garga ar guëz a froez hac an douar a bep seurt madou evit maga al loënet hac an dud, pere ne sonjont quet ennâ ha pere memes a so da bep momet ouz e offanci.

En ur sellet ouz an Eê, ouz an Heaul, ouz ar Steret, etc., considerit an immansite eus a Zoue, e brovidanç, e c'hallout hac e berfectionou-all infinit pere a baris quer visiblamant e quement tra en deus crouet.

Mæs songit mad e quement-mâ : an Eê a so a zioc'h ho penn, an ifern a so dindan ho treid ; an ifern a so ur punç e creis an douar leun a dan ha preparet d'an dud vechant. Ho pêt sonch penaus emoc'h brema etre an daou blaç-ze ; songit ive e viot un devez en unan a zaou epad an eternite, hervez ma ho pezo meritet ; choazit brema ha quemerit an hent pehini a gundu d'ar plaç e pehini e false deoc'h beza epad an eternite.

N'eus forz e pe stad e viot, son-

git penaus ema Doue en ho quichen, penaus ema ennoc'h ha penaus ive emoc'h ennâ, evel al labous en ær hac ar pesq er mor. Doue a vel ar pez a rit hac ar pez a songit, cleout a ra ar pez a livirit ; mæs n'ê quet tout : Doue a so en ho quichen, ho quelet a ra ouzpen an dra-ze, ho souten a ra gant mui a garantez eguet ne deus ur vagueres evit e c'hrouadur ; ho sicour a ra en hoc'h oll actionou, ha mui a boan en deus gueneoc'h eguet n'en deus ur mæstr gant e scholaër. Leverit alies ar c'homsou-mâ : *ya, Doue a so em c'hichen*. Songit neuse gant pe seurt modesti e tleit en em gomporti dirazâ, pe seurt fizianç ha pe seurt carantez e tleit caout evita!

Diouz an nos en ur vonet en ho guele, songit e repozoc'h etre divrec'h Doue ; en ein recommandit dezâ gant resignation ha gant ar garantez pehini a dle caout ur c'hrouadur mad evit e dad.

Beza ez eus tud quen accustumet d'an exerciç santel-mâ, ma vent

quasi ato o sonjal e Doue; n'ez int jamæs distroet gant trous ar bed. Petra bennâc emaint etoues tud ar bed, beva a reont evel pa ne ve nemet Doue hac-ii var an douar, rac ma ouzont mad penaus madou ar bed-mâ nez int netra e comparæson da Doue, peautramant da viana quen neubeut a dra, ma ne veritont quet e ve songet enno pa ema Doue presant. Ar seurt tud-ze a allàn da gompari da ur predicator pehini a so o prezec dirac ar Roue, petra bennâc e ve cals tud ouz e chelaou, ha memes tud a gonséquanç ha tud a gondition, gouscoude ne ra van ebet a zen ha ne sonch e den nemet er Roue.

Ar seurt tu-se en em gomport evel ma teuomp-ni hon-unan d'en em gomporti e quènvèr ar Sacramant adorabl eus an Auter. Guellet a reomp an apparançou eus ar bara, mæs ne dleo quet en apparançou e arretomp hor speret; penetri a ra hirroc'h dre ar feiz, ha

dont a ra da gonsideri ar c'horf sacr eus a Jesus-Christ cuzet dindan an apparançou-ze. Evelse ivez an dud santel ne gonsideront quemant a velont er bed, nemet evel apparançou simpl dindan pere eo cuzet Doue; n'en em arretont quet d'ar pez a vel o daoulagat; lacaat a reont o speret da sonjal en divinite pehini anavezont dre ar feiz.

Ma ne allit quet parveni buan d'ar berfection-ze, arabat e vezo deoc'h evit quemense neglija an exerciç-mâ ha cals a braticou-all pere a vez inspiret deoc'h gant ar Speret-Santel; en ur sonjal e Doue e teuot da imita buez ar Sænt, ha dre ar voyen-ze en em zisposot da veza hènvel oudho er gloar eus an eternite eürus. Grit an experiànç hac e velot peguement e servicha deoc'h an exerciç-mâ evit conservi an inoçanç hac an devotion.

EIL MOYEN.

Songit alies en Eternite.

QUEMENT-MA a zesire 'gueichal Moïses de Bobl evit ma en divige quendalc'het e servich Doue : *Plige gant Doue, emezâ, en deffe ar bobl-mâ mui a furnez hac a ræson ; plige gant Doue e teuffe da sonjal en amzer da zont.*

Salomon, ar Roue fur, a lavar deomp ive, *songit, emezâ, er pez a c'hoarvezo gueneoc'h da fin ho buez ha ne goezet morse er pec'het.* Quemense en deveus pratiquet ar Roue David, hac en em gavet en deus guell eus an dra-se, rac e-unan e lavar deomp, *songet am eus, emezâ, en amser basseet ; hac en em representet am eus an Eternite da zont,* ha goudeze a lavar : *ar sonch-ze e deveus grêt dre c'hraç Doue, ur chenchamant vras em speret, lavaret ameus en-hon va-unan, commançomp bremâ da veva en ur fæçon-all ha da*

chench a vuez, labouromp evit an eürusdet eternal ; eus ur momet e tepand an eternite.

Labourat a ràn evit an eternite, a lavare gueichal un artisan, evit en em ancouragi da berfectioni e labour.

Labouromp gant couraich evit gloar Doue pehini en deus recompançou caer da rei deomp, commançomp bremâ. Ni n'hon eus gret c'hoas netra, e comparæson d'ar pez a dleomp da Zoue, ha d'ar pez a verit an eternite. Livirit ennoc'h hoc'h-unan : bremâ ez eus un nombrat bloaiou ne voan quet er bed, Doue eo en deus va laqueet var an douar, hac en deus roet din al liberte da choas pe un eternite eürus, pe un eternite maleürus. Mar caràn e servicha, e vezin eürus eternelamant ; mæs ma ne servichàn quet anezàn, n'en deus nemet supliçou eternal da rei din. Cals amser siouas am eus passeet hep sonjal er pez a c'houlen Doue diguenin ! Collet am eus amser va yaouanctis er c'houa-

riou, en divertissamanchou hac en traou inutil, elec'h ober œuvrou mad evit dastum en eê un tensor a c'hraçou hac a c'hloar. Coumetet am eus un infinite a bec'hejou pere o deus excitet coler an Autrou Doue ouzon. Ah, den foll ha ma zoun? E petra am eus-me songet! Meritet am eus mil gueich an ifern; meritet am eus mil gueich beza punisset gant ar justiç divin; ha n'ez on-me quet un den maleürus? Gouscoude passeal a ra an amzer, tostaat a ra ar maro; emon e quichen dor an eternite. Mæs da pelec'h ez in-me? Ma ne chenchàn a vues, ez on collet da virviquen. Beza collet da virviquen; beza miserabl eternalamant; beza epad an eternite e tan an ifern; beza da virviquen dispriget, cazet ha punisset gant un Doue oll galloudec; beza abandonnet d'ar furor eus an diaoulou; beza epad an eternite en arraich hac er tourmanchou, hep soulajamant, hep esperanç ebet da veza soulaget, ô va Doue pebes disesper!

O va ene, ha compren mad a rezte ar virionez-ze! Ha credi a rezte quemense! Eternite! Eternite! ô va Doue! Ret eo din lacat urz vad en afferou va c'houstianç. N'am eus affer ebet quen necesser eguet affer va silvidiguez; arabat eo din differi. Monet a ràn bremâ da ober ar pez a false din beza groet d'an heur ar maro. Evit ur blijadur a ur momet e riscàn col ar Barados, ha coeza en ifern. Evit un neubeut a boan, pehini alfen caout e servich Doue, e vezin eürus eternalamant. Quemeromp ar guella parti; commançomp er momet-mâ da servicha Doue a galon vad.

TREDE MOYEN.

Ho pezet ur c'hoant vras d'en em savetei, hac aon da veza collet.

AR sonch eus an Eternite a lacai a neubeut da neubeut en hoc'h ene, un desir bras da veza saveteet, hac

un aon vras da veza daonet; bezit sourcius da antreteni en ho speret an daou santimant vad-ze. Evit o antreteni hac o cresqui mui-oc'h-mui, grit alies actou a feiz var an diou virionez-mâ, penaus da fin ar bed, ez eot d'ar barados pe d'an ifern, unan a zaou. Evit songeal aliessoc'h en diou virionez-ze, prononcit alies ar c'homsou-mâ, peautramant re-all, hervez ma lavaro deoc'h ho speret.

Va Doue, saveteet va ene paour. Allas! collet ez oun da virviquen, ma n'hoc'heus truez ouzon.

Ah Eternite eürus! beza eürus eternalamant. Ah Eternite maleürus! beza maleürus eternalamant.

O va Doue! roet din, mar plich gueneoc'h, ur plaç en ho Rouantelez.

O va Doue! dilivrit ac'hanomp eus ar pec'het, hac hon diouallit ous an oll maleuriou eus a bere eo caus ar pec'het!

O peguement e tisplich din-me an douar, pa zellàn ous an eê! Peur e vezin-me er plaç eürus-ze!

O va Doue, va Doue! na bermetit quiet e ve collet va ene assambles gant an dud vechant.

O va Doue! a bep coste ez eus arouantet ouz hon attaqui; emaint o clasq hon c'holl. Hon diouallit, mar plich gueneoc'h, ous trompleres an arouant, hac hon dilivrit eus a dre e zaouarn.

PEVARE MOYEN.

Ho pet horrol ous ar Pec'het Veniel memes.

AN hini en deus aon da veza daonet, hac en deus c'hoant da veza saveteet, a dle caout horrol ous ar pec'het, abalamour ma ra deomp coll ar barados ha meritout an ifern. Ne aller quiet lavaret penaus an hini a gar ar pec'het, en deffe c'hoant da ober e silvidiguez ha da savetei e ene; er c'hontrol, ar Speret-Santel a lavar deomp, dre c'henou ar Prophet royal, penaus an hini a gar ar

pec'het, na gar quiet e ene, abalamour ar pec'het a zeu d'en renta indign da antreal en Eê e pehini, hervez Sant Ian, ne antreo netra souillet. Mar desiret eta beza save-teet, heuliet an avis a ro deoc'h ar Roue fur; tec'hit dious ar pec'het evel dious ur serpent. Ar pec'het a so evit an ene un ampoeson quen dangerus ha ma eo venim ur serpent evit ar c'horf. An habitud fall, pehini a chom goude ar pec'het, a ra d'an den commetti facilamant pe-c'hejou nevez. Chom a ra, e calon an den, ur certen maliç pehini a ra dezâ disprijout ha cazot Doue, ha pehini ive en laca da chelaou an inspirationou fal eus an drouc-speret.

N'en em fiet quiet var an esperanç da allout coffes goude beza commettet ar pec'het. Diouallit da sonjal evel cals tud penaus ne faut nemet ar glac'har da veza offancet Doue, evit beza salvet; cals a eneou a so en ifern gant an esperanç-ze. Ur bresomption vras eo en em gom-

porti er façon ze, hac ur pec'het nevez a-henep ar Speret-Santel. Piou bennâc a zeu da offanci Doue gant mui a liberte abalamour ma eo un Tad mad, a so indign da santout an effejou eus e vadelez, ha meritout a ra beza punisset gant ar rigol eus e justiç. Doue a so un Tad misericordius, mæs beza eo ive un Tad just. Ho pet esperanç en e visericord, mæs ho pet ives aon rac e justiç.

N'ez oc'h quiet sur da gaout a voyen da goffes. Supposet memes ho pe groet ho confession, beza hoc'heus c'hoas leac'h da gaout aon da goueza en ifern, rac certen eo penaus hoc'heus meritet an ifern, parconsequant ne d'oc'h quiet sur da veza cuit gant quemense; rac ne ouzoc'h quiet, gant hoc'h oll gonfessionou, ha c'hui hoc'heus obtenet pardon, pa eo guir ne d'hoc'h quiet sur ha c'hui hoc'heus bet ar glac'har hac an dispositionou - all necesser evit beza pardonet. Salomon, ar Roue fur, a zeu d'hoc'h

avertissa penaus e ranquit caout aon, memes evit ar pec'hejou pere a sonch deoc'h beza bet pardonnet, particulieramant evit ar re hoc'heus commettet gant presumption ha gant malic.

Grit c'hoas reflexion var un dra pehini a so guir. Ar pec'hejou pere a gommittit bremâ ha pere ne barrassont quet deoc'h beza quer bras, a zui, d'an heur ar maro, d'en em bresanti d'o speret; neuse e parissin deoc'h cals brassoc'h ha grevussoc'h eguet ne parissont bremâ. Ober a raint deoc'h caout aon rac jujamant Doue, ha marteze memes eraïnt-ii deoc'h disesperout eus e visericord pehini a seblant deoc'h bremâ quer facil da c'hounes. Diouallit c'hoas dious un dra-all e pehini n'hoc'h eus marteze morse songet mad. Ar sonch eus ho pec'hejou passeet, hac an inclinationou fall pere hoc'heus quemeret alfe ho lacaat da garout c'hoas ar pec'het, hac ober deoc'h consanti d'ar pec'het memes var fin ho buez. N'hon deus siouaz nemet re a exem-

plou eus a guemense, petra bennâc ma paris an dra-ze controll d'ar ræson.

Ha ne d'ê quet evelse e teuompani da lacât hon eternite en danger, pa eo guir en em expozomp bremâ da goueza en disesper en articl eus ar maro, pe da guemer complaisanç er pec'hejou pere hon devezo commettet epad hor buez.

Mæs mar desiret sinceramant en em savetei, n'en em gontantit quet da dec'het dious ar pec'hejou marvel, ho pet ivez aon rac ar pec'hejou veniel pere a gommetter gant reflexion; capabl ez int da ober deoc'h mui a zrouc evit en songit: da guenta, ma n'hoc'h eus quet cals a aon da ober un dra fall, petra bennâc ne dê quet un drouc bras; ur merq eo penaus n'hoc'h eus quet evit Doue ar garantez hac ar respet a dleit dezâ, pa eo guir n'hoc'h eus quet aon da ober en e bresanç un dra hac a zisplich dezâ; ma n'hoc'h eus doujanç Doue evel ma tleit e c'haout,

souden en em lezot da goueza e pep seurt pec'hejou dre an nerz eus an dentation, pe dre an accustumanc fall pehini hoc'h eus quemeret evit certen traou pere o deus raport gant ar pec'hejou marvel.

Lavaret a rer (ha guir eo memes quemense) penaus ar pec'hejou veniel hon dispos d'ar pec'hejou marvel, ha penaus c'hoas e teuont d'or yena e carantez Doue ha da ziminui ennomp a neubeut-da-neubeut an doujanç hac ar respet a dleomp dezâ; ouspen an dra-ze, c'hoarvezout a raï penaus ar pec'het pehini ne bares deoc'h beza nemet veniel, a zeui da veza marvel, abalamour d'an inclination hoc'h eus evitâ; mar hoc'h eus aon da goueza en dour, ne dostaït quet re var ar bord, particulieramant ma h'oc'h yaouanc, diouallit diouz ar vivacite, dious ar juramanchou dister pere a so casi hènvel ouz ar re vras; diouallit diouz ar gurioste ispicial en traou dishonest; diouallit ive diouz ar c'hoa-

riou hazard, diouz ar goall gompaignenezou, an dançou, diouz ar gourmandis, quen en dibri quen en eva, diouz ar c'homsou vil ha goloet ha diouz ar familiariteou insolant ha dishonest, ispicial er plaçou santel; conservit e pep leac'h ur vodesti hac un honestis vras evit plijout da Zoue ha d'an oll dud vertuzus eus hoc'h anaoudeguez. Quemense a servicho deoc'h da remed evit en em ziouall ouz an dud libertin hac ouz ar pec'hejou memes ar re zistera. Er façon-ze e allot conservi hoc'h innoçanç ha caout un assuranç vras da c'hounez an eternite eürus.

PEMPEP MOYEN.

Tec'het diouz ar goal gompaignenez.

AN hini a gar an danger a berisso en danger; piou bennac a zeu da frequanti goall gompaignenez a so ato exposet d'an danger. Er gom-

paignunezou fall e tisonger soudan ar mad, ha desqui a rêr buan an drouc; an ampoëson eus ar pec'het a c'hounis calon an den dre e zaoulagat ha dre e ziouscouarn; guelet ha chelaou a ra traou fall, hac erfin e teu d'en em familiarisa gant ar pez ne grede quet ober diarauc. Credi a rêr facilamant e aller ober, ha lavaret, ar pez a ra hac a lavar cals reall, mar d'ez int ispecial tud a gonsequanç. Qualite ar seurt tudze a zeu da autorisa ar viç; mar d'oc'h eus ar seurt mignonet-ze e renquit carout ar pez a garont, hac approuvi pe da viana excusi ar pez a reont hac ar pez a lavaront; aon hoc'h eus d'ho chagrina ha da zisplijout dezo, ha memes da veza goapeet gant-o ma ne ret ar pez a reont, da lavaret eo, e ber gomsou, mez hoc'h eus da veza guell evit-o ha mez da veza neubeutoc'h mechant evit-o.

Pa rêr ur drouc bennâc en ur gompaignunez, e renquer e approuvi peautramant e reprenn; mar fell

deoc'h en approuvi, e viot coupabl dirac Doue; mar fell deoc'h e repren, e tisplijoc'h d'ar gompaignunez. Ne frequentit quet eta ar seurt tud-se, hennez eo ar guella parti; diouallit d'en em fiout re var ho nerz. Beza ez eus bet tud santeloc'h ha courajussoc'h evidoc'h pere o deus en em gollet en occasion.

Ne d'eo quet mad beza en un ty e pehini ema an ampoëson pe ar vocen; na Doue, nac hoc'h AEL-mad n'o deus plijadur ouz o guelet etoues tud pere n'ez int quet mignonet dezo; na Doue, nac hoc'h AEL-mad n'allont carout tud pere a zeu da favorisa ar viç, ha pere n'o deus affection ebet evit an devotion nac evit al lezen gristen, ha pere memes a fell dezo distrugi ar vertuz, pe dre o discourjou fall, pe dre o goal exemplou; mar carit Doue e guirionez, e renquit frequenti ar re a ell rei deoc'h exempl vad, ha dre o c'homsou ha dre o c'homportamant.

Ar c'hoariou public, an dançou,

an davarnou a so plaçou dangerus ; an dud honest hac an dud fur o deus ato o blamet ha tec'het diouto ; ne sortiot jamæs eus ar seurt plaçou-ze quen innoçant ha ma e d'oc'h, pa oc'h antreet enno. Ar jurerien, an disputerien, an teaudou fall, an dud impudic ha libertin a so certenamant tud dangerus. An hini a gar Doue e guirione, an hini en deus ur guir desir d'en em gonservi e graç Doue, ne garo birviquen ar seurt plaçou-ze nac ar seurt tud-ze ; an discourjou fall a zeu da gorrompi ar vuez vad ; an discourjou fall a zeu facilamant da antreal ha da bervertissa un ene ; e compaignunez un den mechant e teuot da veza souden mechant ; mæs piou bennâc a so mechant pe en em laca en danger da veza mechant, n'ema quet var an hent mad evit en em savetei ; mar deu ho lagat d'ho scandalisa, tennet-èn eus ho penn ha taulet-èn pell diouzoc'h ; chetu aze ur barabolen dre behini hor Salver a zeu da zisqui deomp peaus, mar

desiomp ober hor silvidiguez, e tleomp tec'het diouz ar re a so capabl d'hon lacat da offanci Doue, ha pa garfemp anezo quement hac hon daoulagat, ha pa vent memes quen necesser deomp hac hon daouarn, hac hon treid, o c'huitaat a rencomp a grenn.

Hac ober a rit-hu quemense, va lectour ? Diouallit, songit mad ha lacaït urz vad en hoc'h afferou. Grit evit ho silvidiguez, evit hoc'h ene, evit ar vuez eternal, ar pez a raffac'h evit madou ar bed, evit ho yec'het hac evit ar vuez corporel. Ne antrefac'h quet en un ty, pe da viana sortial a raffac'h buan anezi, ma ve lavaret deoc'h penaus ez eus enni laëron, muntrerien pe ar vocen. Quitaat a rêr ar brassa mignonet en amser ar vocen ; abandonni a rêr an tosta querent pa ve aon da gaout ur c'holl bennâc. Ar madou spirituel hac ar vuez eternal a so preferabl da vadou ar bed ha d'ar vuez corporel.

CHUEC'HVET MOYEN.

Examinet bemnos ho coustianç.

Eus an oll moyenou a bere e allit en em servicha evit gounez an eürusdet eternal, unan eus ar re vella eo ober bemnos an examen eus ho coustianç abars monet en ho quele. Ar pratic-ze a gonsist e pemp articl :

Ar c'henta, eo trugarecât Doue eus an oll madou pere hoc'h eus recevet digantâ epad ho buez, ha particulieramant en devez-ze.

An eil, eo goulen oc'h Doue ar sclerigen evit anavezout ho pec'hejou.

An drede, eo ober ur revu eus an oll actionou, eus an oll gomsou hac eus an oll songesonou adalec an nos diarauc, evit gouzout e petra hoc'h eus manquet.

Ar pevare, eo caout en ho calon ur glac'har vras eus an oll bec'hejou pere hoc'h eus commettet ha goulen pardon anezo gant brassa humilite ma ellot.

Ar pempet, eo ober ur propos ferm d'en em gorrija eus ar fautouze, d'en em brecautioni outo ha da dec'het dious an occasion.

I. Santout a rêr an utilite eus an exerciç-mâ, abalamour dre ma teuomp dre ar c'henta poënt da drugarecât Doue, e quemeromp un habitud a charite hac a garantez en e quênver, ar pezh a ra ur pris bras d'hon actionou hac a vir ouzomp da offanci Doue; hac ouspen quemense dre ma teuomp evelse da roi mercou a anaoudeguez d'hor mæstr souveren, en em rentomp mui-oc'h-mui dign eus e faveuriou, hac e tennomp varnomp e venediction.

II. Dre an drede poent, pehini a gonsist oc'h ober ur revu ous hon oll fautou, e teuomp d'en em anavezout ha gaout un anaoudeguez vad eus hon oll imperfectionou, ar pezh a ra deomp en em humilia, hac ar pezh memes hon dispos da ober ur gonsession vad.

III. Dre ar pevare poent, pehini

a gonsist er glac'har eus ar pec'hejou, e obtenomp pardon eus hon oll grimou. Pa hon deus ur guir glac'har, e concevomp ous ar pec'het un horrol vras pehini a zeu d'hor preservi dioc'h an afleuil; acquisita reomp ar facilitate da excita ennomp ur guir glac'har pehini a ell derc'hel lec'h a gonsession e caz a varo subit.

IV. Dre ar pempet artiel, dre behini e rer ur bropos ferm, e tec'homp dious ar pec'het, hac e viromp ne zeuffe ar viç da vrienna en hor c'halonou en ur dec'het dious an occasionou.

An tad a famill, pehini en deus sourci da ziuall bemnos an ouriou eus e dy, ne vezo quet surprenet gant ar laëron; ar gouverneur eus a guær a vrezel, pehini a so sourcius da visita alies ar plaçou evit ar gombat, ne vezo quet surprenet gant an inimiet; ur marc'hadour, pehini en deus sonch da ober alies e gonchou, ne vezo quet tromplet facielamant; ur jardiner, pehini en deus

sourci da denna ar gueaud fal eus e jardin, gad ma parissent, en devezo ur jardin net; evelse ive un ene, pehini en deus sourci da veilla varni e-unan, var e sonjou, var e c'homsou, var e actionou, var e fassionou ha var ar seiz squiant natural, etc., e devezo avanteichou bras evit en em zifen ous e oll adversourien, hac evit avanç an affer eus e silvidiguez.

Er c'hontrol, piou bennâc a zeu da negligea an examen-mâ a laca e ene en danger da veza collet; an hini a vanç d'ar pratic-mâ, a dremen e vuez hep anaoudeguez ebet eus a zonezonou Doue, hac ive hep anaoudeguez eus aneza e-unan, ha dre enno e teu da goll an occasion da brofita eus a garante Doue, ha da avanç en humilite. An humilite a so ar fondamant eus an oll vertu-ziou, hac an oll vertu-ziou a so curunet dre garante Doue; an diou vertus-ze, da lavaret eo an humilite ha carante Doue, a so eus a ur gonsequanç vras evit hor silvi-

diguez. Mar passeomp hor buez hep sonjal er pezh a recevomp digant Doue, hac hep consideri ar pezh ez omp hon-unan, e vevimp evel anevalet brutal; mæs mar bevomp evel anevalet brutal, ne allomp quiet esperout an eternite eürus. Ma ne drugarequeomp quiet an Autrou-Doue eus ar madou hon deus recevet digantâ, en em rentomp coupabl eus ar brassa ingra-teri a ouffer imagina, pehini a zeu da ampeich Doue da rei deomp graçou nevez. Ma ne anavezomp quiet hor pec'hejou, ez omp coupabl eus un dallente criminel, hac ive eus un disprisanç vras evit ar feiz, ha quemense a denno varnomp malediction an Autrou-Doue.

Pe seurt esperanç a ell caout tud da veza e graçou mad an Autrou-Doue, pa ez int indign eus e fa-veuriou, ha pa veritont memes e goler? Un den pehini ne sonch quiet e Doue nac en e goustianç, a zeu da goll ar sclerigen pehini en divige be tevit en em gundui; en em ga-

ledi a ra en e bec'hejou hac en e voall accustomanchou, en hevelep façon ma teu da veza quasi insansibl; en em gaout a ra erfin casi incapabl d'en em gorrija abalamour d'an devaligen gant pehini eodallet, pehini a zeu da chasseal ar sclerigen quen necesser dezâ, ha pehini c'hoas a zeu d'en briva eus a c'hraçou Doue. Evit termina dre ar gomparæsonou pere hon eus grêt, penaus ur gouverneur, un tad a famill, ur marc'hadour, ur jardiner, allint-ii prosperi mar negligont o afferou?

En em lacat a rêr eta en un danger bras da goll an eternite eürus, mar negliger an examen eus ar goustianç pehini a so necesser bras evit ober ar silvidiguez; mæs diouallit d'en ober gant negliganç ha dre accustomanç. Evit en em applica d'an exerciç-mâ, evel ma renquer, songit mad er pezh a lavarimp var fin al leor-mâ, en articl eus an devotion dious an nos, pehini a gonsist en examen eus ar goustianç.

SEIZVET MOYEN.

Coessiit allies.

AR Gouffession a so ur voyen absolument necesser, evit en em savetei, d'ar re o deus offancet Doue marvelamant. Mar be ho coustianç e stad fall, en em dennit eus ar stad-ze quenta ma ellot; ma n'er grit quet, n'hoc'heus na ræson na religion. Sant Thomas, hanvet an Doctor Angelic, a lavar ne alle quet compren penaus e all ur c'hristen chom un deves e stad a bec'het marvel, pa eo guir e ouzomp, dre ar ræson ha dre an experianç, penaus ar maro a so incerten, ha pa eo guir c'hoas e ouzomp dre ar feiz penaus ez eus un ifern e pehini e souffromp poaniou diremed mar marvomp e stad a bec'het marvel.

Ha pa ve guir penaus ne veac'h quet sujet da gometi pec'hejou marvel; ha pa ne gometac'h ne-

met pec'hejou veniel, cousgoude ar sacramant a binigen a so util bras evit o quenderc'hel e graç Doue, evit o tiouall dious ar pec'het, hac evit hoc'h avanç er perfection.

Ar pezh hon deuz lavaret var sujet an examen a goustianç, a allomp ive lavaret eus ar gouffession; ar gouffession cousgoude a so un dra parfetoc'h, rac dre ar gouffession an ene criminel a so reconciliet gant Doue, hac e oll fec'hejou a so effacet. An act a gontrition, an actou-all pere a lavarer en ur dostaat ous ar gouffession, ar c'hraç particulier pehini a recevomp dre ar sacramant-ze, quemense tout a zeu da scuilla en hon eneo graçou actuel pere hon difen a enep an tentationou; ha pa hon deus ur c'honfessor fur ha prudent, da behini en em adressomp peurvuia, e allomp receo digantâ, evit regli hor c'hous-tianç, avisou mad pere ne gaffemp quet e leac'h-all. Ar re ne dostaont ous ar gouffession nemet raramant

a so privet eus ar graçou caër-ze, hac ar pez a so c'hoas goassoc'h, en em lacat a reont en danger da ober confessionou fall, rac casi impossibl eo dezo caout sonch eus an oll drouc o devezo gret abaoe ur pell amser, pe autramant n'o devezo quet ur guir glac'har eus o fec'hejou, nac ur bropos ferm da guittaat an occasionou fall e pere ez int bet angaget; gouscoude ar gontrition a so a grenn necesser. Un habitud fall ne ve quet destrujt facilamant; difficil bras eo destrugi an affection d'ar goall habitud-ze; an affection-ze a zeu da viret ouzomp ober ur bropos ferm, hac evelse e teuomp buan da goueza er pec'het.

Diouallit da gredi ar re a lavar penaus ne deo quet necesser coes ha communia alies; an experianç a zisque deomp peguement eo util quemense. Ar re a dosta an aliessa ouz ar gonfession, ne dint quet ar re vechanta, evel al lien guelc'het an a liessa ne deo quet ar fanca; al

lien ne ve morse taichet gant an dour, evelse ive ar gonfession ne ouffe ober nemet vad d'an ene.

Evit miret ne arruo gueneoc'h ar malheur-ze, hac evit tenna profit eus ar sacramant ar binigen, chetu amâ an dispositionou pere a so necesser deoc'h.

Da guenta, abars monet d'en em bresanti da ur belec, quemerit un amser suffisant evit examina an drouc pehini hoc'heus gret abaoe ho confession diveza.

D'an eil, concevet en ho calon ur glac'har vras ha sincer da veza dispriget Doue pehini a so ho mæstr souveren, hac un tad leun a vadelez, ha pehini a virit beza respetet ha caret dreist pep tra.

D'an drede, grit ur bropos ferm, non pas var bec ho teaud hac hep reflexion, mæs serieusamant hac a greis ho calon. Quemerit eta ur resolution ferm d'en em gorrija ha da repari an oll domaich hoc'heus gret da Zoue, d'ho nessa ha deoc'h hoc'h-unan.

Remerquit mad ar pezh hon deus lavaret. An tri dra-se a dle beza gret abars monet d'en em bresanti da ur c'honfessour, da lavaret eo, an examen, ar glac'har hac ar propos ferm. Diouallit d'en em droubli ha d'en em inquieti re en ur glasq ar fautou ar re zistera, rac neuse e teuoc'h da ancounec'haat ar glac'har, hac ar propos ferm. An examen a so necesser, mæs ar glac'har hac ar propos ferm ne dint quet neubeutoc'h necesser evit receo ervad sacramant ar binigen; diouallit dioc'h quemense. Evit oc'h acquita mad eus an tri boent-mâ, abars ober ho preparation, goulennit ar c'hraç-ze digant Doue gant cals a humilite ha gant un affection vras.

Pa viot e quichen treid ho confessor, goude ar pedennou ordinal, discleriet hoc'h oll bec'hejou; en em excitet d'ar feiz, ha credit penaus e parlantit oc'h Doue memes; ar belec ne ra nemet derc'hel plaç Doue; ho pet ive un esperanç vras, hac e obtenoc'h par-

don eus hoc'h oll bec'hejou dre veritou Jesus-Christ; en em humiliet, hac ho pet horrol ous an infidelite eus ho buez passeet, evel ar map prodig, ar publican, ar Madalen, ar Roue David, hac evel ar benitantet vras all; diouallit da ancounac'haat ar pec'hejou a gonsquanç, mæs ive ne leverit nemet ar pec'hejou pere a ouzoc'h mad beza commettet gant gouiegues ha gant maliç; diouallit d'en em accustomi da ur certain routin ha da gomsou inutil, discleriet ato da guenta ar pec'hejou brassa.

Goude beza discleriet ho pec'hejou, chelaouit mad an avisou hac ar binigen pere a vezo roet deoc'h; ho pet sourci da ober ho pinigen ar c'henta guella; songit mad en default da behini ez oc'h mui sujet, ha grit hoc'h oll effort evit en em courrija; ho pet sonch ive eus ar bromessa hoc'heus gret da Zoue; chenchit buez, rac ma ne rit quet, e c'hoarvezo malheur gueneoc'h; ober a reoc'h goab a Zoue, abusi

a reoc'h eus e c'hraçou hac eus ar sacramanchou, en em exposi a reoc'h erfin da vervel hep ober pinigen, ha da veza daonet eternalamant.

Chetu amâ ar pezh a lavare gueichal Jesus-Christ d'ar re a receive ur c'hraç bennâc digantâ: *Iit, emezâ, ha ne bec'het mui, gant aon ne c'hoarvesse goassoc'h gueneoc'h.* Deoc'h-hu, va lectour, e lavar ar memes tra, songit mad e quemense.

Grit ar binigennou hac ar satisfactionou pere a vezo ordrenet deoc'h, evit ma velo an oll penaus oc'heus chenchet a vuez; mar grit quemense, ar gonnession a vezo deoc'h avantajus evit assuri ho silvidiguez.

EIZVED MOYEN.

Communiet alies.

AR Gommunion frequent a so ur voyen excellant meurbet evit assuri hon eternite eürus, mæs ret eo caout an dispositionou necesser.

Pa recevomp ar c'horf sacr eus hor Salver gant an dispositionou necesser, e recevomp un erres eus an eürusdet eternal, evel ma en lavar deomp hor mam santel an Ilis. Piou bennâc a zebro eus ar bara-se, a vevo eternalamant. Ar c'hraç pehini a receo un ene dre ar sacramant adorabl-ze, a so ur sourcen a c'hloar, evel ma en assur deomp an Theologianet hac an Tadou santel; ha nemes pa zeu ar c'horf gloriüs eus hor Salver, dre ar gommunion, d'en em unissa gant hon hini, e recevomp ur galite divin pehini a so ar gommançamant eus ar vuez eternal. Er fæçonze eo e expliquer ar c'homsou-mâ eus hor Salver: *An hini a zebr va c'horf hac a eff va goad, en deus ennâ ar vuez eternal.* Chetu ase ar c'hraç a so roet d'an ene pehini a so galvet ar vuez eternal, rac ma eo ar gommançamant eus an eternite eürus. *Me a ressuscito anezâ d'an devez diceza,* a lavar c'hoas hor Salver dre c'henou Sant Ian;

chetu ase ar gommançamant eus an immortalite pehini a vezo roet d'ar c'horf evit en ressuscita d'ar vuez glorius.

Dre ar gommunion e recevomp, non pas hepquen gajou eus ar gloar, mes c'hoas un erres eus ar bonheur eternal; rac dre ar gommunion e teuomp en ur certen façon da bossedi ar memes madou hac eneoù ar Barados; pa eo guir en ur gommunia e recevomp, e guirione hac e substane, divinite hor Salver pehini so unisset personalamant gant e humanite sacr.

Ouspen quemense, pa recevomp dre ar gommunion corf hor Salver, e teu da veza magadurez hon eneoù, rei a ra dezo ur vuez divin, hac hep comparæson excellantoc'h eguet ar vuez pehini a gommunicas ar Man d'an Israëlitet; ar vuez-ze, pehini a so communicuet d'hon eneoù, a so buez hor Salver memes; *an hini va receo-me er sacramant eus an auter, a vezo, abalamour din-me, adreisso-me.* Ha beza ouffemp-

ni caout pe imagina un dra ben-nac capabloc'h d'hon renta tud divin, ha parconsequant d'hon renta eürus.

Pa guemcromp ar vagadurez diviniz gant an dispositionou necesser, e teu da zisec'ha an humorion fal eus a bassionou an den pere a so caus eus ar c'hlenvejou spirituel eus an eneoù; etouffi a ra an ardeur eus ar goall inclinationou; arreti a ra an lan eus ar goler; hon degouti a ra eus a draou ar bed, trec'hi a ra ar goal habitoudou hac o distrugi memes aveichou antieramant. Chetu ase ar pez a sinifi ar c'hlaouen dan eus al lezen ancien pehini a voe digasset gant un AEL var an Auter, ha pehini e voe lequeet var muzellou ar Prophet Isai, en ur assuri dezâ penaus goude quemense e vige bet purifiet eus e oll bec'hejou. Emàn eo ive ar banquet spirituel eus a behini e parlant deomp ar memes Prophet; emàn eo ar banquet eus a behini e tlie ar maro beza chasseet ha tolet en abimou evit james.

Pa en deus map Doue quement a vadelez evit en em rei deomp, ha d'hon treti gant quement a honor, ha ne hon deus-ni quet leac'h da gredi penaus an drouc sperejou a so spontet ha chasseet ac'hanomp; ha ne allomp-ni quet credi penaus ar sœnt hac ar Sperejou eürus a so oud hon difenn hac oc'h ober vad deomp; ha penaus c'hoas an Tad eternal en deus carante evidomp, pa eo guir ez omp quer cherisset gant e Vap unic. Ha ne deo quet hennez ur stad glorius hac assuret; ha ne hon deus-ni quet leac'h da esperout pep tra digant un Doue pehini a ro deomp mercou quer sclær ha quer patant eus e garante en hon andret?

Er c'hontroll, ar re pere dre negliganç ne gommuniont nemet raramant pe autramant ne allont quet tostaat ous ar gommunion abalamour d'o buez direglet, ar seurt-ze en em laca en danger da veza excumunuguet ha chasseet eus a gompaignunez hor Salver epad an eternite; quitaat

a reont memes Jesus-Christ, hac en em briva a reont anezo o-unan eus a gompaignunez Jesus-Christ. Chelaouit ar menaçou a ra deomp map Doue, abalamour d'an dra-se: *ma ne zebret, emezàn, corf map den, ha ma ne eved e good, ne recevoit quet buez ar c'hraç evit hoc'h eneou.* Buez ar c'hraç a so arauc buez ar gloar, ma n'hon deus quet buez ar c'hraç, e vezimp privet eus ar vuez glorius.

Piou bennâc a zeu d'en em briva eus ar gommunion, a zisqueze dre eno penaus n'en deus quet cals a affection evit Jesus-Christ, pa eo guir, da guenta, ne fall quet dezâ pratica un dra quen agreabl d'hor Salver evel ma en deus e-unan lavaret deomp, evit ma o deus en desquet ar c'henta christenien digant an Ebestel, hac evel ma en lavar deomp c'hoas ar scritur sacr; d'an eil, an hini a zeu d'en em briva eus ar gommunion, a zisqueze penaus n'en deus nemet yenien, cassoni hac eres e quenver hor Sal-

ver, pa eo guir ne fell quet dezâ caout communication gantâ. Sant Paul en deus prononcet ur setanç a excommunucation ous ar re ne garont quet Jesus-Christ. *Piou bennâc, emezâ, ne gar quet Jesus-Christ, ra ve excommunuguet*, da lavaret eo, ra ve privet eus ar gommunion ar sænt, ha modisset gant an oll. Ha n'hoc'heus-hu quet aon ne goesse ar valediction ze var ho penn? Leac'h oc'heus da grena, pa oc'heus quen neubeut a garante evit Jesus-Christ, ha pa refuset da vonet d'e gaout, èn pehini a so oud o quer-vel, hac o proposi deoc'h ho tili-vria eus hoc'h oll boaniou, ha rei deoc'h e zonezonou. *Me en lavar deoc'h, eme hor Salver, ne vezo quet unan eus ar re am eus pedet d'ar banquet, hac a zebro guenen-me*; n'o devezo quet lod er sacramanchou pa o devezo ezom; n'o devezo quet lod er blijadurezou eus an eternite eürus, pa eo guir o deus refuset ar voyenou pere a broposen dezo evit o gounez.

An antechrist a räi e oll effort evit distrugi an usaich eus ar sacramant an auter; an drouc-speret en deus gret ar pez a alle ober dre an heretiquet ha dre e vinistret all, abaoe commauçamant an ilis, evit distrugi ar memes sacramant. Diouallit da ober evel an drouc-speret hac an antechrist, diouallit da ampeich ous ar re-all da gommunia alies dre ho tiscourjou ha dre ho goall exemplou. En em zisfiet diouz certen tud pere na fell quet dezo communia alies, ha pere memes a zeu da ampeich ouz ar re all da dostaat ouz sacramant an auter, dre zigare a humilite. Ar seurt tud-ze a zo quen dangerous hac ar re a fell dezo distrugi an usaich eus ar gommunion. An dud honest hac ar gristenien vad a lavar deomp e rencomp tostaat ous ar gommunion gant an dispositionou necesser, mæs ne leveront quet deomp en em briva eus ar gommunion, nemet ur ræson particulier bennâc hon deffe. Beza ez eus

Sænt, evit guir, pere n'o d'eus
quet communit alies, mæs ne aler
quet lavaret evit quemense o deffe
ampechet ar re all da dostaad alies
ouz sacramant an auter. Ar Sænt-
ze o deus bet marteze un ampe-
chamant bennâc, peautramant ar
Speret-Santel, dre ur c'hraç special,
en deus o c'hunduet dre henchou
pere n'ez int quet anaveet gue-
neomp, ha pere n'allomp quet pra-
tica ac'hanomp hon-unan. Erfin ar
Sænt-ze o deus gret euvrou a biete
pere o d'eus o dedomaget eus ar
c'holl o deus gret eus ar c'hraçou
pere o divige recevet en ur gom-
munia alies.

Sul-guelloc'h ma vezo ho tispo-
sitionou en ur gommunia, sulvui
a sclerigen a recevoc'h digant an
eol divin pehini so contenet er sa-
cramant-ze, ha sul-vui ive e rece-
voc'h a ferveur digant an tan sacr
pehini so ar garante memes.

Ho pet sonch ispecial da gaout
ar burete a galon, bezit hep pec'het
marvel hac hep affection d'ar pe-

c'het, rac anes quemense, ar vaga-
durez divin-ze a zeuffe da veza evi-
doc'h ur poeson pernicious.

Leverit alies actou a feiz var ar
pez a so contenet er myster ado-
rabl-ze.

Tostaît gant ur c'hoant vras da
receo ho salver, da lavaret gant
un desir bras d'en em unissa gant
Jesus-Christ ho Roue; tostaît gant
un esperanç vras da receo digantâ
e c'hraçou.

Ho pet gouscoude ur respet vras
ha santimançou bras a humilite
en ur gonsideri petra ez oc'h, ha
petra eo an hini emoc'h o vont
da receo.

Antretenit en ho calon un ardeur
vras ha sincer, evit trugarecaat an
autrou Doue pehini en deus que-
ment a garante en hoc'h andret.

Grit ho possubl evit degagi ho
calon ha caout al liberte a speret,
evit tenna ho sonjou hac hoc'h oll
affectionou eus a draou ar bed-
mâ, hac ho tibarassi eus an afferou
tamporel.

Roït exempl vad, bezit evel ur c'hristen mad, evit en em renta dign eus ar vagadurez celesiel pehini a recevet er sacramant eus an auter, rac ar sacramant-ze a so ar sourcen eus an oll santeles.

En em gomportit evel un den pehini ne sonch nemet en Eê. An hini a zebr mel, a goll ar goud evit an traou-all; an hini a so caret gant ur Prinç bras bennâc, ne fall quet dezàn en em amusi gant tud neant; an hini a so destinet evit an eon dre c'hajou ha dre un erres bennâc, evel ma eo pep christen, ne dle caout affection ebet evit traou an douar.

Ar sonjou hac ar santimanchou-mâ a zui d'en em antreteni en ho calon dre ar gommunion frequent ha dre ar gommunication pehini o pezo gant Jesus-Christ cuzet dindan ar speçou eus ar sacramant, betec ar momet pehini a raï deoc'h ar bonheur d'en guelet faç-a-faç epad an eternite.

 NAVED MOYEN.

Bezit devot d'ar Verc'hes.

AN devotion e quenver Mam Doue a so unan eus ar guella moyenou evi assuri hon eternite eürus. Desqui a reomp quemense dre ar scritur sacr hervez explication an Ilis, hac hini an tadou santel; quemense a zescomp c'hoas dre an experiance ha dre ar ræson memes.

Beza alfen rapporti amâ cals comsou eus ar scritur sacr, mæs en em gontanti a ràn da rapporti ar pez a ve canet gant an Ilis quen alies gueich ma ve celebret ur gouel bennâc eus ar Verc'hes. *An hini a c'hounezo va graçou mad-me, a gavo buez ar c'hraç, hac a recevo e silvidiguez digant Doue.*

An Autrou Doue, eme Sant Bernard, en deus laqueet ar sourcen eus an oll vadou er Verc'hes Vari. Pa hon deus meritet graçou mad ar Ver-

c'hes, hon deus cavet an t'ensor eus an oll vadou. Chetu amâ ive ar pez a lavar Sant Anselm : Birviquen, Guerc'hes sacr, birviquen ne vezo collet an hini a so guir devot deoc'h, ha pehini en deus meritet ho craçou.

E pep amser eo bet anaveet, dre experianç, carante mam Doue e quenver ar re o deus fizianç enni. An dud ar vechanta, ar brassa pe-c'herien pere, gant glac'har d'o fe-c'hejou, o deus invoquet anesi, o deus, dre he intercession, meritet graçou mad an Autrou-Doue, ha recevet ez int bet etoues e vugale. Ar Verc'hes Vari a so bet ato invoquet e pevar c'horn ar bed evit hep seurt necessiteou quen spirituel quen corporel; e pep leac'h eo bet ato guelet, hac hirio memes e veler c'hoas mercou bras eus e madelez hac eus an autorite pehini e deus recevet digant Doue, particulieramant, en affer eus ar silvidiguez. Ar rason eus a guement-mâ a denomp eus a vadelezou ar verc'hes

hac eus e gallout. Pa en d'eus un den bolonte vad en hon c'henver, ha pa en deus cals a autorite, e allomp esperout cals digantâ. Hogueu mam Doue e deus cals madelez e quenver an oll dud; morse ne zeu d'hon treti gant rigol; hor mam gommun ez eo; pa eo guir e deus roet deomp ur Redemptor da behini e lleomp ar vuez. He c'harg hac he offiç eo intercedi evidomp ha beza hon advocades e quichen Doue, ha dre an diou galite-se, e brassa plijadur eo ober vad deomp, mæs beza e deus cals a madelez ha cals a garante e quenver an dud pere o deus un affection particulier evit-hi. *Me a gar, emezi, Ar re am c'har, mæs carout a ra he servicherien fidel en ur façon extraordinal; mui a ra dezo evit ne receo diganto.*

Ne allomp quet doueti ne ve caret ar Verc'hes gant Doue. An Tad eternal a gonsider anezi hac er c'har evel e verc'h dre excellanç; ar Map a respet anezi hac er c'har evel e

vam vad; ar Speret glàn er c'har ive evel e bried santel. Pa eo caret evelse gant an tri ferson eus an Dreindet, ne allomp quet doueti ne deffe an oll gallout en Eon; ha parconsequent sur allomp beza e teu da obteni evit e servicherien mad ha fidel, quement a c'houlen evit-o.

Mar consideromp he gallout, ar C'hardinal Per Damien a lavar deomp e all pep tra en Eon hac en douar. Chetu amâ ive ar pezh a lavar Sant Bernard en ur barlant eus e gallout hac eus he bolonte vad. Ar gallout, eme ar Sant-mâ, ne all quet mancout dezi quen neubeut hac ar volonte; rac credi a ellomp en deus Map Doue respet evit e Vam; credi allomp c'hoas penaus antraillou ar Verc'hes Vari, e pere charite Map Doue e deus reposit epad nao mis, a so bet chenchet antieramant en un affection a charite.

Ho pet eta devotion da Vam Doue, hac e viot assuret eus ho silvidiguez; mæs ret eo deoc'h caout ur guir devotion hac un devotion barfet.

Evit renta parfet ho devotion, e tle beza calonec ha constant; da guenta, ho devotion a dle beza calonec, da lavaret eo, er galon, ha non pas var bec an teud hac en apparanç; ar pedennou hac ar practiou-all exterieur a dle proveni eus ur guir desir da blijout d'ar Verc'hes Vari; ne rit netra eus a guement a ouffe displijout d'ar Verc'hes, ha grit ato ar pezh a ouzoc'h beza agreabl dezi. D'an eil, ho devotion a dle beza constant en hevelep façon ma ne zeuoc'h morse da goll couraich, na dre negliganç, na dre gosni, na dre chenchamant a stad, na dre libertinaich.

Mar deo ur merq mad hac ur voyen evit en em savetei, beza devot d'ar Verc'hes, ur merq ive a reprobation eo dilezel hac abandoni he servich. Piou bennâc a zeu da scuisa e servich Mam Doue, a zisqueze dre enno penaus n'ema quet cal e poan gant e silvidiguez; disquez a ra da viana penaus ne gred quet e alfe an devotion-ze servi-

chout dezàn. Ur merq a infelidite, ur merq a yenigen hac ur merq a neubeut a affection e quenver mam Doue eo quitaat ar praticou santel da bere hon deus en em angaget dre ur santimant a affection evit-hi. Ar ferveur pehini en deus un den pa antren e servich Mam Doue, a zeu digant ar Speret-Santel, hac a so agreabl bras da Jesus-Christ da behini e plich cals an honor a renter d'e Yam santel. Ar ferveur-ze ive a zispos an ene da receo benedictionou bras eus an Eon. Er c'hontroll, pa zeu un den da negligja an devotion e quenver ar Verc'hes, an dic'hoantamantse ne all beza inspiret deomp nemet gant un drouc-speret, ha capabl eo da denna coler an Autrou-Doue var un ene, ha da denna ive varnezi maleuriou tamporel ha spirituel.

Beza eller pratica an devotion e quenver Mam Doue, e meur a façon, dre ar beden, dre an aluzenou, dre ar yuniou, dre an abstinanç ha dre bep seurt mortifica-

tionou corporel. Chetu amâ ur façon bennâc az hac util meurbet evit en em gonsacri da servich ar Verc'hes.

Ar c'henta hac ar principala eo en em gonsacri da servich ur Brinces quer bras, evit ma tui d'hor c'honsideri evel e bugale, ha dre ar gonsideration-ze da accordi deomp he frotection; beza allomp pratica quemt-mâ dre un donæson a galon; mæs ar guella eo ajouti ur merq bennâc exterieur pehini a zigasso deomp sonch eus ar bromessa hon deus grêt dezi hac eus ar respet a dleomp caout evit-hi; beza eus certen tud pere a guemer ar Scapuler; lod-all en em laca e breueriez ar Rosera hac o deus ato ur Chapelet gant-o; beza ez eus tud memes pere o deus chaden an esclavaich; beza ez eus c'hoas re-all pere a zoug dindan o dillat, e quenver o c'halon, an imaich pe ar veta-len eus ar Verc'hes. Mæs ar guella eo lacaat un daulen pe un imaich eus an Itron Varia er sclærra plaç

eus ar gambr pe eus an ty e pehini e chomomp, ha quemer un devez evit en em offri hac en em gonsacri gant hon domestiquet, gant hon madou ha gant hon oll afferou dar Rouanez ac eon hac an douar, en ur lavaret penaus e anavezomp anezi evit ar Vestres souveren eus a guement tra aparchant ouzomp. Goude-ze, en ur antreal er plaç e pehini e ma exposet an daulen, sellit ouzi hac e saludit en ho calon; pedit-i ive da rei e benediction da guement tra hoc'h eus da ober.

Mad eo celebri an oll goueliou eus ar Verc'hes evit en em lacaat en etat, dre ur gonsession vad, da barissa dirazi gant ar burete a c'houlen digant he guir bugale; beza eller goulen diganti ur chraç hervez ar goël a zelehrer. Da voël ar Conception, da lavaret eo, da voël Maria an Azvent, e allomp goulen diganti ar c'hraç d'en em breservi diouz pep pec'het actuel, evel ma eo bet e-unan preservet

dious ar pec'het original. Da voël an Assomption, da lavaret eo, da da voël Maria antereost, e allomp e fedi da obteni deomp ur maro mad evit beza recevet er gloar, hac evelse eus an oll goëliou-all eus ar bloas.

Ar sadorn a so destinet evit enori Mam Doue, hac evelse ne dleomp passeal sadornvez ebet, hep rei dezi ur merq bennâc particulier eus hon devotion en he andret; ar guella merq eo an abstinanç, an aluzen, peautramant pedennou extraordinaryl.

Bemde diouz ar mintin, saludit ar Verc'hes ha goulennit outi e frotection evit miret ne gouezzoç'h e pec'het ebet epad an devez-ze; pa sono an horolaich, leverit an AVE MARIA evit e fedi d'hoc'h asista en heur eus ho maro; leverit bemnos litanion ar Verc'hes evit goulen diganti ar c'hraç da echui mad ho buez ha da gaout ur maro mad.

Mar pratiquet an devotionou-

mâ, ho pezo leac'h da esperout penaus e viot caret gant Mam Doue; esperout a ellot penaus e tui da brocuri deoc'h un eternite eürus, hervez ar santimant commun contentet er c'homsou-mâ :

Servicher pe servicheres Mari ne berisso birviquen.

DECVET MOYEN.

Bezit devot da Sant Joseph.

DIFFICIL eo beza devot da vam Doue, ma n'hon eus ur santimant bennâc a zevotion evit he fried. Goude ar Verc'hes, sant Joseph eo ar puissanta protectour a alfemp caout evit avanç en hent eus hor silvidiguez.

Sant Joseph a so Tad d'hor Salver; an Tad eternal en deus partaget an hano gloriüs-ze gantâ; Tad eo d'hor Salver evit beza en maguet ha conservet dezâ ar vuez dre e sourci ha dre e boanniou;

Tad eo d'hor Salver rac ma eo pried da Vari, ha quement a apparchant ouz Mari, a apparchant ives ouz sant Joseph. Mæs Tad eo particulieramant d'hor Salver dre an autorite en deus recevet, pehini a ra dezâ ar guir da gommandi d'ar Verb eternal, evel ma en deus un tad ar guir da gommandi d'e vap. Derc'hel a ra var an douar plaç an Tad eternal pehini en deus en choaset evit commandi d'e vap, evit commandi da un den Doue; hac evelse Map Doue a so obliget da senti outâ; pried eo d'ar Verc'hes ha dre-ze en deus ar plaç hac an autorite eus ar speret Santel; par consequant ar Verc'hes e deus evit sant Joseph mui a garantez eguet evit an oll dud assambles. Guelit bremâ peguer bras eo autorite sant Joseph, pa eo guir e all commandi da Vap Doue pehini a gommand d'an oll AElez, ha pa eo guir c'hoas ez eo respetet gant ar Verc'hes pehini a so Rouanez ar bed.

Mæs mar d'eo carantes Mam Doue ar sourcen eus an oll graçou pere a recevomp digant ar Speret-Santel ; mar eo obliget Jesus-Christ da garout e Dad dreist an oll dud goude e Vam santel ; mar d'eo bet choaset sant Joseph gant an Tad eternal ha gant ar Speret-Santel evit derc'hel o flaç var an douar, pe seurt graçou ha privilegiou n'o deus quet roet da sant Joseph an Tad Eternal hac ar Speret-Santel, ar Verc'hes d'he fried hac ar Map d'e Dad biniguet, evit souten an autorite en deus recevet da veza tad da un den Doue ha pried da vam un Doue.

Mar deo bet Sant Joseph quer puissant var an douar, ne deo quet neubeutoc'h en Eê e leac'h ma conserv ato ur certen autorite var Jesus-Christ ; ha pa en deus Map Doue er c'honsideret ato var an douar evel e Dad, n'en devezo quet tennet digantâ en Eê ar pez a ra e vrassa gloar. Joseph a so ato pried da Vari, Mari a so ato mam da Jesus, hac

evelse Jesus a so ato map da Joseph Peguer puissant eo eta intercession Sant Joseph ! Ar map hac en ell refusi un dra bennâc d'e dad ? Ha ne allomp ni quet lavaret amâ eus a sant Joseph ar pez a lavar an Tadou santel eus ar Verc'hes, penaus pa c'houlen un dra digant e vap, ne c'houlen quet en ur bedi, mæs en ur gommandi ; rac ur map mad a guemer pedennou e dad evit gourc'hemennou. Mari ne all ive refusi netra d'e fried, ha memes ar guir he bried a rent anezâ en ur certen façon mæstr eus ar pez a apparchant ouz ar Verc'hes pehini a so ur sourcen a c'hraç ha da behini eo confiet an tensor eus a c'hraçou ar speret-santel.

Pebes sujet a gonfiang evit ar re o deus devotion evit ar Patriarch sant Joseph ! Jesus en deus re a garantez evit e dad, ha Mari a guemer re a interest evit e fried, evit lavaret e teuffent da abandonni ar re a so dindan protection sant Joseph. Santes Theresa a assur deomp, el

leor eus e buez, penaus e deus ato obtenet quement e deus goulennet dre intercession sant Joseph. Assuri a ra ispicial penaus ar re o deus c'hoant d'en em applica d'an oræson, a dlie caout cals fizianç ennâ, ha penaus e assistanç a so unan eus ar guella moyenou evit beza diguemeret mad gant Jesus-Christ. *Ma ne fall quet deoc'h va c'hredi,* eme ar Santes-mâ, *grit an experianç hoc'h-unan, hac e velot souden peguer bras eo e brotection e quichen Doue;* chetu perac e lavarre sant Thomas e receive ar sænt-all graçou evit o c'homunica d'an dud, mæs penaus gallout sant Joseph a so quer bras ma ell rei graçou evit soulagi ha sicour quement hini a zeufe d'en em adressi dezâ, ha penaus c'hoas e care hac e protege anezo eguis un tad mad.

An dud yaouanc ispicial a dle en em lacaat dindan protection sant Joseph; ne ouffent birviquen beza guell recommandet, pa eo guir penaus an Tad Eternel en deus roet

dezân ar sourci eus e vap, hac ouspen pa ez omp breudeur da Jesus ha bugale da Vari, ne all quet refusi deomp e brotection.

En em adressit da sant Joseph en hoc'h oll necessiteou; *It da gaout Joseph*: en em laquirit dindan e brotection evit ma quemero sourci eus ho silvidiguez. Mar fell deoc'h obteni ur c'hraç bennâc digant Doue, *It da gaout Joseph*: mar fell deoc'h beza mignon da Jesus ha da Vari, *It da gaout Joseph*; sant Joseph ho cunduo dezo: Jesus ha Mari ne allint birviquen ho rebuti pa viot presantet dezo gant sant Joseph.

UNNECVET MOYEN.

Bezit devot d'oc'h AEl-mad.

CERTEN ez omp penaus an ælez-mad o deus recevet urz digant Doue, da sicour an oll dud en affer eus ar silvidiguez. Ne allomp quet doueti

eus ar virionez-ze, nemet doueti a raffemp eus an oll guirioneou all pere a so contenet er scritur sacr. Ar Roue David a lavar, *Doue*, emezâ, *en deus commandet d'e ælez ho tiouall e pep leac'h*. Sant Paul a lavar ive penaus an oll ælez a so digacet gant Doue evit servicha an oll dud hac evit o sicour den em renta capabl da bossedi an heritaich eus o zad celestiel, da lavaret eo, ar vuez eternal.

An oboissanç pehini a dle ar spe-rejou eurus da Zoue, a so caus ma teuont d'hon asista petra ben-nâc ne veritomp quet an henor-ze. Ar pezh a so sur, sul-vui hon devezo a affection hac a respet evito, sul-vui o devezo a gouraich hac a joa d'hon sicour. Mar caromp an ælez, e vezimp c'hoas muyoc'h caret ganto; rac leun ez int a vadelez hac a generosite. Ar scritur sacr, histor an ilis a so carguet a exemplou dre bere e velomp sclær peguer bras eo bet faveuriou an ælez hac o c'harantez e quènyer ar re o deus bet

sourci d'ho henori; bezit sur penaus, mar hoc'h eus devotion evit hoc'h æl gardien, en devezo ur sourci particulier eus ho silvidiguez.

Chetu amâ un abrege eus ar pezh a ellit da ober evit renta dezân ho tever hac evit meritout e c'hraçou mad. Songit ennâ alies pe evit e respeti, pe evit o invoqui caret; anezân, ha grit hoc'h oll effort evit e imita. Evit pratica quement-mâ, chetu amâ ar pezh a dleit da ober.

Da guenta, diouz ar mintin pa viot dihunet, songit en hoc'h æl gardien pehini en deus ho tiouallet epad an nos, ha pehini en deus ho preservet dious cals a maleüriou pere alle erruout gueneoc'h en ho corf pe en hoc'h ene e queit ha ma edoc'h cousquet.

En ur visca ho tillat, respetit hoc'h æl-mad, mirit ar vodesti, ho pêt sonch emâ presant dirazoc'h ha penaus ema o sellet ouzoc'h.

E commançamant an Oraeson, pedit hoc'h æl-mad da bedi assambles gueneoc'h ha da bresanti ho pedennou da Zoue.

En hoc'h oll actionou, pedit hoc'h æl biniguet da accordi deoc'h e brotection ha da rei deoc'h ar sclerigen hac an inspirationou necesser evit en em gomporti er vad.

En ur sortial eus ho ty, en em recommandit dezàn, principalamant mar hoc'h eus da vont en hent, leverit dezàn e pep rancontr :

Æl biniguet, va frotectour,
Var an douar ha var ar mor,
Va diouallit en dangerou,

Hac ouz an oll drouc-sperejou.

Mar hoc'h eus un affer bennâc gant ur re, mar d'eo ispicial un affer fachus, pedit hoc'h æl-mad da sollicita æl gardien ar personaich gant pehini hoc'h eus affer, evit ma teuint o daou da venagi speret ar personaich-se ha da rei dezàn inspirationou mad.

Pa sono a horolaich leverit : *Va æl biniguet, va sicourit bremâ hac en heur eus va maro.*

Diouz an nos, ho pêt sonch da drucarecaat hoc'h æl gardien eus ar sourci en deus bet ac'hanoc'h

hac eus an oll servichou mad pe-re en deus rentet deoc'h epad an devez-ze.

En ur zivisca ho tillat, ha pa viot en ho quele, ho pêt sonch eus ar respet a dleit dezàn.

Ha generalamant en hoc'h oll actionou, ne rit netra a guement a ouffe displijout dezàn; tec'hit diouz ar pec'het ha diouz ar goall gompaignunez. Rac mar consantit d'ar pec'het ha mar frequentit goall gompaignunez, e tui d'en em zegouti ac'hanoc'h, n'en devezo quet a blijadur en ho compaignunez, ne gonsiderfe hoc'h actionou nemet evit hoc'h accusi ha goulen justic; dont a raffe martese memes d'en em scuisa quement eus ho buez direglet, ma teuffe da c'houlen ouz Doue avanç ho maro evit beza dilivret eus a boan a raffac'h dezàn en ur zisprijout e gompaignunez hac e avisou mad. En em gomportit eta en hevelep-façon ma tui d'ho caret ha da gaout plijadur gueneoc'h. Profita a reot eus a guemense epad ho

puez ha particulieramant en heur eus ho maro.

D'an eil, choasit certen amzeriou eus ar bloas evit e enori hac evit disquez dezàn ar garantez hoc'h eus evità.

Da bep sizun d'ar meurz, leverit ofiç an æl-mad pe al litanion, peautramant leverit ur beden all ben-nâc en e enor : e commançamant pep mis cresquit ho devotionou en e andret.

Bep bloas da guever an devez ma oc'h bet ganet, grit un dra beunnâc en enor d'hoc'h AEl gardien ; communiet mar d'eo possubl deoc'h ; trugarecaît an Autrou-Doue da veza roet graçou d'hoc'h æl-mad, da veza roet dezàn ar berseveranç hac an ners da resista ouz an drouc-ælez pa en em revoltas Lucifer ; ho pêt sonch ive da drugarecaat an Autrou-Doue eus ar gloar en deus roet dezàn evit recompansi e fidelite.

Ho pêt sonch c'hoas da drugarecaat ar vadelez divin da veza roet doc'h ur prinç eus e bales evit beza

ho gardien hac ho conseiller ; evit ho consoli, ho cundui, ho protegi hac ho tifen en oll dangerou eus ar vuez-mâ.

En em rejouisset gant hoc'h AEl-mad eus ar gloar en deus recevet, ha trugarequait anezâ eus an oll servichou mad en deus rentet deoc'h abaoue ma ez oc'h ganet, eus an oll sourci a guemer ac'hanoc'h, hac eus hoc'h oll afferou. Pedit anezàn da gontinui e offiçou mad en ho quènvèr ar rest eus ho buez, ha particulieramant d'hoc'h assista en ho clènvèr diveza, d'an heur eus ar maro ha pa rencot parissa e jujamant Doue. Promettit dezâ an oll fidelite hac an oll respet ma vezo possupl deoc'h ; promettit dezàn e viot anaoudec mad eus e oll servichou.

D'an drede erfin, grit ho possupl evit en em renta hènvel outâ, en ur imita e vertuziou, rac mar beac'h hènvel outâ, en devezo mui a garante hac a sourci ac'hanoc'h.

Grit ho possupl evit imita e biete ;

carout a ra Doue; hac ato ema o sonjal e Doue; songit ive alies e Doue, ha leverit alies actou a garante; bezit oboissant evel ma eo hoc'h AEl-mad, pehini a zeu ato da senti ouz Doue hac ouz an ælez pere a so superioret dezàn.

Bezit douç ha patient; bezit douguet d'ar garantez, hac ato prest da ober ar mad. Beza en deus hoc'h æl gardien un douçder hac ur garante vras evidoc'h. E pep occasion a ra vad deoc'h, suporti a ra ho defaultou gant ur batiantet admirabl.

Dre an humilite en deus quendalc'het hoc'h æl-mad e graç Doue, hac en deus meritet ar gloar eus a behini ez eo bremâ curunet, evel ma eo bet an orgouil caus eus a valeur lucifer hac eus a valeur an Drouc-ælez-all. Mar fell deoc'h beza eürus gant hoc'h æl-mad, bezit humbl eveltâ.

Ar pec'het a impurete e zisplich cals dezâ. Bezit pur ha chast en hoc'h oll songesonou, en hoc'h oll

gomsou. hac en hoc'h oll actionou

Evit allout antreteni en ho speret. ar sonch eus hoc'h æl-mad; evit disquez dezàn ho carantez en e guèver, hac ar gonfianç hoc'h-eus en e vadelez, hac evit caout sonch da imita e vertuziou desquit dindan evor ar c'homzou-mâ pere a ellot lavaret e pep rancontr, hac en hoc'h oll difficulteou :

AEl biniguet, va frotectour, na va dilezit jamæs, va c'hunduet ato, roet ar sclærigen d'am speret, va sicouret en affer eus va silvidiguez, hac inspiret din bepret an dezir da ober ar vad.

DAOUZECVET MOYEN.

Soulagit an eneou eus ar Purgator.

HA pa ne hon deffe interest ebet da soulagi an anaon, ar gompas-

sion pehini a so naturel deomp, hon dever ha carante Doue a so resoniou suffisant evit hon angagi da rei sicour dezo.

I. An eneu-ze a zo priejou da Jesus-Christ dre ar c'hraç, templou d'ar Speret-Santel, ha rouanezet eus an Eon. Outo e apparchant an Eon, assuret ez int da bossedi un devez ar Barados, pa o deus en gounet dre ar victoriou pere o deus rampartet var an azrouant ha dre ar vuez santel pehini o deus cunduet var an douar. Gouscoude ar priejou-ze da Jesus-Christ a so obliget da veza separet diouz o fried en amzer ma edont o vont d'en em unissa gantâ, ha d'en garout epad an eternite. An eneu paour-ze, destinet evit ar sclærigen eternal, a so dalc'het en devaligen eus a brison ar purgator. Ar rouanezet-ze eus an Eon a so o gemissa e creiz un tan pehini ne d'eo quet disteroc'h eguet hini an ifern. Souffr a reont e creiz ar flammou-ze hep sicour ebet, hep allout en em sou-

laji o unan, casi abandonet gant Jesus-Christ o fried, pehini a zeu d'o ecarti eus e bresañç, a pehini a seblant o disprijout hac o ancou-nec'haat; ato gouscoude emaint o c'hortos ar momet evit e velet hac en em unissa gantâ. Jesus-Christ a seblant o zrel evel esclavet hac evel eneu criminel, en ur o derc'het en ur prison têval, ha quasi hèn-vel ous ar prison e pehini eo dalc'het ar sperejou reprovvet. Mar domp touchet en ur velet ur prinç maleürus privet eus e oll autorite, pe seurt santimant a dleomp-ni caout evit ar rouanezet-ze eus an eon pere a so e creiz ar flammou ha pere a dleffe beza e creiz ar gloar.

II. An eneu-ze a so hon tadou, hor mammou, hor breudeur, hor c'herent, hor mignonet pere a so o tevi er flammou-ze. Gouzout a reomp penaus o deus offancet an Autrou Doue; gouzout a reomp ive penaus an Autrou-Doue a zeu da bunissa, goude ar maro, ar pec'he-

jou memes ar re zistera, hac evelse leac'h hon deus da gredi penaus ez int c'hoas redevabl d'ar justic' divin. Ha pa ve guir penaus ne hon deffe er purgator na car na mignon, gouscoude beza rencomp sonjal e vezimp un devez unisset gant an eneou-ze er barados.

III. N'ez eus netra faciloc'h eguet soulagi eneou ar purgator. Ur beden lavaret gant devotion, ur yun, un offeren chelaouet mad, peau-tramant un offeren pehini ho pezo gret lavaret evit an anaon; un aluzen memes a ell soulagi eneou ar purgator epad meur a vis ha meur a bloaves. Beza hon deus etre hon daouarn rançon an eneou paourze, da lavaret eo goad Jesus-Christ er sacramanchou, ha particulieramant er sacrific' eus an offeren.

Evelse ive eneou ar purgator a zeu ato d'en em adressi deomp-ni, rac nemet digueneomp-ni ne allont esperout sicour. Ato emaint o crial deomp da gaout truez ouz o maleur; pedi a reont ac'hanomp d'o

dilivra eus ar flammou, en ur asten o divreac'h deomp. Uguent bloas so martese, pe dregont, pe zaouguent memes ma emaint o lesqui e tan ar purgator, ha sortiet e vident bet eus ar flammou-ze pell amser so, ma hon divise bet sonch d'o sicour. *Ho pet truez ouzomp-ni*, a lavar an eneou paourze, *ho pet truez-ouzomp-ni, c'hui da viana va mignonet.*

Hac insansibl e vezzimp-ni da ur beden quen truezus; ur map hac en ouffe lezel e dad da zevi; ur mignon hac en ouffe abandoni e vignon e creiz ar flammou, pa ell en dilivra. Ret eo renonç d'ar feiz ha d'an oll santimanchou naturel, evit ancounec'haat eneou ar purgator.

IV. Mar soulagit an eneou eus ar purgator, an eneou eus ar barados o devezo obligation deoc'h rac eneou ar barados a zeu d'en em interessi evit dilivranç eneou ar purgator. An ælez hac ar sænt a gonsider anezo evel o c'homp-

gnunezed , ha ne zesiront netra muioc'h eguet o guelet er barados assambles ganto. Ar verc'hes Vari pehini so ar Vam a visericord , c'har evel e vugale ; mæs Jesus-Christ a gar anezo en ur fæçon particulier , pa eo guir ez int e briejou evit pere en deus ur garante infinit. Guir eo penaus e justiç en oblich d'o derc'hel er flammou , mæs poan en deuz ouz o guelet ecartet eus e bresanç. E visericord a glasq partout ur re bennâc evit arreti e justiç , drese ive en deus roet deomp e goad precius evit rançoni an eneou paour-se ; pedi a ra memes ac'hanomp da rei soulaich dezo. Mar greomp an drasse , e promet deomp recompançou caër. Rac ma ne ve guir quemense , an Ilis , pehini a so conduet dre sclærigen ar Speret-Santel , ne zeuffe quet d'hon exorti d'o dilivra , ha memes inutil e ve neuse accordi induljançou evit soulagi an anaon. Ouspen quemense , mar dilivret un ene bennâc eus a dan ar

purgator , caus e viot eus ar gloar a rento an ene-ze da Zoue en eon , rac eneou ar Barados a so ato o lavaret an actou a garante hac a adoration dre bere emaint ato o meuli ha glorifia Doue en ur fæçon cals parfetoc'h eguet ar brassa Sænt var an douar.

V. Pebes bonheur evidoc'h da veza procuret da Zoue quement a c'hloar , da veza rentet dre Jesus-Christ e briejou goloet eus a sclerigen ar Barados , da veza tennet eus a gaptive ar rouanezet-ze eus an eon , da veza laqueet dezo ar gurunen var o fenn , da veza o laqueet e possession eus o rouantelez , ha da veza o zennet eus ar flammou ar purgator evit o c'hundui d'an eürusdet eternal.

VI. Diouallit da gredi e ve ar charite-ze inutil deoc'h ; rac en ur zilivra eneou ar purgator , e teuomp da gaout mignonet en eon , pere e creis o flijadurezou infinit , ne allont quet sonjal en o bonheur hep sonjal er memes amser er re

da bere o deus obligation, hac hep pere e vigent c'hoaz e tan ar purgator. Pebez carante n'o deus quet an eneou-ze evit ar re o deus o dilivret; ober a reont o fossubl evit procuri dezo ar memes bonheur eus a behini e jouissent! O ælez-mad an oll Sænt eus ar barados a zeu ive d'en em interessi evit ar re o deus dilivret an eneou-ze; pedi a reont oll an Autrou Doue da gaout truez outo, hac evel ma santont e pep momet an effejou eus a vadelez Doue, evel-se ive emaint e pep momet o intercedi evit ar re o deus o dilivret!

Pebez bonheur, pebez consolation evidomp pa hon deus e quichen Doue protectourien quer puissant pere a so obliget, nemet eneou ingrat e vent, da gaout ur sourci particulier eus hor silvidiguez! leac'h hon deus da esperout pep-tra diganto: mar rencomp passeal dre flammou ar purgator, petra ne raint-ii quet evit hon dilivra? Ha pa ve guir penaus e teuffent d'hon

ancounec'haât, Jesus-Christ o friet ne all quet sonjal en eneou-ze hep sonjal er memes amser er re o deus o dilivret.

VII. Mar ez omp eta touchet dre gompasion evit eneou maleürus; mar hon deus c'hoas un amitie bennâc evit ar re o deus roet deomp ar vuez, mar hon deus truez ouz hor breudeur hac ouz hor mignonet, mar hon deus carantez evit Jesus-Christ, evit ar verc'hes hac evit ar Sænt, mar caromp hon interest, greomp hon oll effort evit soulagi an eneou paour-ze pere a so o asten deomp ho divreac'h, hac ouz hon suplia da rei dezo an dorn evit o zenna eus ar flammou grevus, hac o renta d'o fried. Pedi a reont ac'hanomp da intercedi evit e quichen Doue; rac sansiploc'h ez int da goler an Autrou Doue eguet d'an oll flammou eus ar purgator. Rentomp eta ar blijadur-ze hac ar gontantamant-ze da Jesus-Christ o friet, d'ar Verc'hes o mam ha d'ar Sænt pere a zesir

o guelet en o compaignunez.

VIII. Evit soulagi an anaon, e allot diouz ar mintin offri da Zoue evit ho soulajamant, hoc'h oll actionou eus an devez-ze dre intercession ur Sant bennâc pehini a guemerot evit fatron hac hoc'h hini; renouvelli a reot a amser-da-amser epad an devez-ze, an offranç ho pezo grêt diouz ar mintin, hac ispiacial pa gavot ul labour difficil bennâc; un devez e allot offri hoc'h actionou evit an anaon abandonet, un devez-all evit an eneou pere a so tost d'o dilivranç, un devez-all evit an eneou evit pere ez oc'h obliget da bedi, etc. Mar grit quement-mâ, e recevot an oll graçou pere a virit un action quer santel, dre ar charite-ze memes ho pezo mui a verit.

Ouzpen an offranç general-ze, e allot c'hoaz offri da Zoue un action bennâc a biete evel ma eo ur vortification pe un aluzen bennâc, etc. Mar grit an aluzen d'ar paour abalamour da Zoue, Doue a vezo

neuze obliget da assista ho querent en o afflictionou.

Quemerit un amser bennâc evit allout reconcilia an eneou paourze gant ho fried, ha leverit ur beden bennâc evit appæsi coler an Autrou-Doue; pedit ar Verc'hes, ar Sænt hac an oll Æleuz d'hoc'h assista evit obteni ar c'hraç-ze d'an anaon. An offeren eo ar guella amser pehini alfemp choaz evit ho soulagi, rac epad an offeren Jesus-Christ a so var an auter, en em offri a ra d'e dad evit goulen digantâ misericord evit an eneou paourze.

Mar fell deoc'h enori ur Sant bennâc pe ar Verc'hes, pe hor Salver, pe an Drindet santel, grit ho possupl evit dilivra eneou pere a so bet quer fidel dezo; an affection-ze a vezo agreabl bras da Zoue, d'ar Verc'hes ha d'an oll Sænt, hac obliget e vezint d'en em interessî evit o silvidiguez, pa eo guir penaus e quemeret hoc'h-unan quement a interest evit eneou pere a garont quement. Pratica ellot an dra-mâ

ispicial un devez goël, evit ma allo an eneou paour-ze mont d'an Eon da celebri ar goël-ze, ha da augmanti ar joa eus ar Barados. An eneou pere o pezo dilivret a reparo ar fautou o pezo commetet e celebri ar Goëliou-ze.

TRIZECVET MOYEN.

---

*Jugit pep-tra hervez ma viot juget gant
Doue d'an heur eus ar maro.*

CETU amâ unan eus an assura hac eus ar guella moyenou evit assuri hor silvidiguez.

An discourjou eus a certen personaichou gant pere e vevomp, o exempl, ur certen complezanç evito, a so caus ma teuomp da jugi en tu controll eus a draou ar bed-mâ; certen tud leun a bresomption hac a vanite gant ar c'hoant da blijout d'ar re-all ha da veza estimet ganto, a zeu da guemer opinionou particulier, evit disquez

ez int capabl d'o souten; heulia a reont ato o santimanchou gant aon ne zeuffe ar re-all da sonjal e vent bet tromplet; aveichou c'hoaz an heres hac ar valiç ouz ar re-all, peautramant un affection direglet evit certen personaichou, evit o fljadurezou pe evit madou ar bed a a zeu d'hon dalla en hevelep-fæçon ma quemeromp ar mad evit an drouc hac an drouc evit ar mad. Erfin hon lachentez, an aon d'en em briva eus ur gommodite bennâc pe da souffr ur boan bennâc, a ra deomp jugi eus a draou ar bed-mâ en ur fæçon controll d'ar fei, d'ar ræson ha d'ar squiant mad.

Chetu amâ ur voyen excellent evit jugi pep-tra gant furnez, hac evit miret ne viot tromplet e quemense; pa reot un action bennâc, barnit hoc'h action evel ma viot barnet hoc'h-unan gant Jesus-Christ pa rencot parissaâ diraz da heur ar maro.

Ræson an den a so aveichou quen

dallet gant ar c'hoant d'en em vengi, ma songer penaus eo permetet ober un action, petra bennâc an action-ze a so criminel dirac Doue. Tud ar bed a sonch dezo eo permetet tenna ræson eus ar re pere o deus hoc'h offanset, evit arreti ar goler hac etouffi an drouc hac ar valiç en ho calon, en em servichit eus ar remed-mâ ; songit mad ha c'hui a vezo recompanset pe bunisset gant Jesus-Christ da veza maltretet ur re bennâc.

Mar c'hoare gueneoc'h caout ur proces pe un affer fall bennâc songit a c'hui a dle o antreteni pe o abandoni, songit a c'hui a vezo approuvet ha recompanset gant hor Salver en Eon da veza commancet ar proces-ze hac an affer fall-ze, ha da veza roet chagrin d'ho nessa.

Quemerit ar reglen-mâ en hoc'h oll actionou, ha certenamant ne viot quet tromplet. Pa vezo question deoc'h da choas ur stad a vuez, da guemer ur garg bennâc pe da ober ur c'hampagn var mor pe

var zouar, quemerit ar reglen-mâ, en em servichet anezi, ha dre ar voyen-ze e anavezot bolontez Doue. Ma ne bratiquet quet quement-mâ e viot un den dall ; impossupl e vezo deoc'h anavezout ar voyenou pere a so necesser deoc'h evit ober ho silvidiguez.

Ar gompagnunez, an occasion, an dentation a so ouz hoc'h angagi da vont d'an dançou, d'an davar-nou, d'an nosveziou, etc. Enouet ez oc'h gant un devotion bennâc pehini hoc'h eus quemeret ; scuizet ez oc'h gant al labour pe gant un occupation honest bennâc ; c'hoant hoc'h eus da vont d'ar c'hoariou, d'an divertissamanchou, d'ar bro-menadennou ; desirout a rit caout cher vad ; c'hoant hoc'h eus d'en em rei d'al libertinaich ; en em servichet eus ar reglen-mâ, mar hoc'h eus c'hoas ur santimant bennâc a religion : songit petra lavaro deoc'h Jesus-Christ pa viot barnet. Ha gourdrouzet e viot-hu gantâ ? ne rit quet eta an action-ze. Ha son-

jal a rit-hu e viot approuvet gantâ, grit-hi shep aon ebet.

Beza allit c'hoaz en em servicha eus ar reglen-mâ evit an actionou pere a so dija gret. Ha gouzout a fell deoc'h-hu pe vad pe fall eo ar pez hoc'h eus gret? Laquit hoc'h action e balanç justic Doue. Ha sonjal a rit-hu e reoc'h plijadur da Zoue mar grit an action-ze; ha sonjal a ra deoc'h-hu e viot meulet gantâ eus a guemense? Mar sonch deoc'h an dra-ze, en em gonsolit ha quemerit couraich. Mæs er c'hontroll, mar hoc'h eus aon da veza gourdrouzet gant Doue, goulennit pardon digantâ, grit pinigen, ha ne rit mui an action-ze.

Mar pratiquet ar reglen-mâ, e teuoc'h d'en em gomporti var an douar hervez bolontez Jesus-Christ; cundui a reoc'h ur vuez christen ha divlam; n'o pezo quet leac'h da gaout aon pa rencot parissa dirac tribunal an Autrou-Doue, hac erfin assuret e viot antieramant eus an eternite eürus.

PEVARZECVET MOYEN.

Reglennou a brudanç evit anaout ar mad hac an drouc.

PA fallo deoc'h anaout pe vad pe fall eo un action, chetu amâ ar pez a dleit da ober. En em laquirit e presanç Doue, goulennit digantâ ar sclærigen evit anaout ar virionez, ha goudese songit mad e quement-mâ, ha grit ar goulennou-mâ deoc'h hoc'h-unan :

« Ma ve Jesus-Christ visiblamant
« dirazon; ma ve ar Verc'hes pe
« va æl mad o sellet ouzon, ma
« c'houlenfen diganto o avis var an
« affer-mâ, petra lavarfen-hi din-
« me? Hac approuvet e ven-me
« ganto? Ha tamal a raffent-hi
« ac'hanon-me? Ha recompanset e
« ven-me gant Jesus-Christ eus an
« affer-mâ? Ha gourdrouset e ven-
« me gantâ?

Goulennit c'hoaz digueneoc'h hoc'h-unan : « Piou en deus va la-
« quet-me da ober an action-mâ?

« Ar Speret - Santel pe an drouc-
 « speret? Ar bed pe ar c'hic? Evit
 « petra e ràn-me an action-mâ?
 « Hac e ober e ràn-me evit plijout
 « da Zoue? Pa vezo gret an dra-
 « ze, ha plijadur en devezo an
 « Autrou-Doue, pe zisplijadur?
 Goulennit c'hoaz digueneoc'h hoc'h
 « unan: « Ma ve unan eus va mi-
 « gnonet, pe un den honest ben-
 « nâc o c'houlen diguenin va san-
 « timant var an action-mâ, petra
 « lavarfen-me dezàn? » Quemerit
 evidoc'h hoc'h-unan an avis a raf-
 fac'h d'un all.

Leverit c'hoas deoc'h hoc'h-unan:
 « Ma ve red mervel goude beza gret
 « an action-mâ, hac e ober a raffen-
 « me? Ma ve red mervel varc'hoaz,
 « petra false din-me beza gret hirio?
 « Ma ve red choaz unan a zaou ha
 « goudese mervel, pehini a choas-
 « sen-me? Grit bremâ ar pez a
 false deoc'h ober, ma ve ar maro
 en ho quichen.

Erfin leverit ennoc'h hoc'h-unan:
 « Va silvidiguez a dle beza ar reglen

« eus va oll actionou; ober a dleàn
 « ato ar pez a so an avantajussa evit
 « va silvidiguez. Tud ar bed a ra pep
 « tra evit o yec'het, evit o flijadur,
 « o evit enor hac evit caout madou;
 « perac ne rin-me quet va fossupl
 « evit gounes an immortalite hac
 « an eternite eürus, evit meritout
 « graçou Doue ha tèsoriou an eon,
 « evit beza recevet e gloar ar Ba-
 « rados hac er blijadurezou eternal.
 « Eus ur momet e tepand an eter-
 « nite; ober a rin va oll effort evit
 « gounez an eürusdet eternal; ober
 « a rin ar guella actionou evit as-
 « suri va silvidiguez. »

Prononcit alies ar c'homsou-mâ:
*Ne ouffer jamæs quemer re a sourci
 eus a un affer a behini e tepand an
 eternite.* Ar sonch-mâ eo a soutenas
 gueichall ar gouraich eus a Thomas
 Morus, chanceiller e bro-zaus. En
 amser ma edo he bried ouz e bressi
 da gonsanti da volonteiz ar Roue,
 en ur represanti dezàn e voa o vont
 da goll e vadou hac e vuez memes.
Epad pegueit a amser e alin-me

jouïssa anezo, eme Thomas Morus ?
 Epad ugent vloas c'hoas a res-
 pontas he bried. *Allas, Itron, a res-*
pontas neuse Morus ; imprudent bras
e ven ma promettac'h din c'hoaz e
alfen jouïssa eus va madou hac eus
va buez epad mil bloas, e lavar-
fac'h un dra, mæs ne lavarfac'h
c'hoaz netra e comparæson d'an
eternite.

DEVOTION EVIT AR MINTIN.

I. **P**A viot dihunet, leverit *Jesus-*
Maria ha grit sin ar groas evit san-
 tificia hoc'h ene ; songit e Doue hac
 en hoc'h ene ; songit e Doue hac
 en hoc'h AEL-mad pere a so presant
 dirazoc'h, pere o deus bet sourci
 ac'hanoc'h epad an nos ha pere o
 deus ho diouallet dioc'h drouc epad
 ma edoc'h cousquet. Respectit o fre-
 sanc en ur visca ho tillat.

II. En ur sortial eus ho guele,
 songit e sortio un devez ho corf
 eus ar bê e pehini e vezo laqueet

goude ho maro, er memes façon
 ma sortiet eus ho guele. Ressuscita
 reoc'h evit parissa er varn general
 gant ur c'horf gloriüs mar hoc'h eus
 bevet e graç Doue, ha mar hoc'h
 eus bet ur maro mad. Mæs parissa
 reot ive gant ur c'horf difiguret ha
 spontus mar hoc'h eus bet ar ma-
 leur da gundui ur vuez direglet var
 an douar. Doue a zeu da rei deoc'h
 c'hoaz an devez-mâ evit ober pini-
 gen ha meritout ar vuez eternal ;
 grit eta hirio cals a œuvrou a cha-
 rite evit gounez an eternite eürus,
 ha ne rit netra a guement a ouffe
 lacat ac'hanoc'h d'e c'holl.

III. En ur visca ho tillat leverit
 ar *Gredo* ha Gourc'hemennou Doue,
 leverit an Actou a Fei hac a Garante
 Doue, ha quemerit ar resolution da
 sacrificia pep-tra quent evit dilezel
 ar praticou-mâ.

Pa vezo guisquet ho tillat gue-
 neoc'h, abars en em lacat var ho
 taoulin, leverit : *Va Doue, me a*
gred ferm ez oc'h amâ presant gant
quement a Vageste hac en Eon e

*peleac'h ez oc'h adoret vor an trôn
eus ho gloar gant ar Sænt ha gant
an oll AElez.*

Goudese en em laquit var ho taoulin en ur lavaret : *O va Doue, en em òrosterni a ràn dirazoc'h, meritout a ràn beza dispriget gueneoc'h, n'ez on nemet neant ha ludu dirac ho taoulagat.*

Ouspen quemense, ho pèt sonch da lavaret goudese un act a adoration, un act a drugarez; en em offrit da Zoue ha goulennit digantâ e venediction hac e c'hraçou. An actou-mâ a guéfot en heuriou brezonec. En em recommandit c'hoas d'ar Verc'hes, d'hoc'h æl-mad, da Sant Joseph, d'ho paëron ha d'ho maërones; leverit ar *Gredo* hac ar *Salve Regina*; ha hed an devez songit alies e Doue pehini a so tost deoc'h, leverit a amser da amser, *va Doue, ho bolonte bezet grêt.*

DEVOTION EVIT AN NOS.

EN em laquiiit e presanç Doue en ur ober un act a fei; goulennit ar c'hraç da lavaret mad ho peden-nou; trugarecaït an Autrou-Doue eus an oll graçou hoc'h eus recevet digantâ epad an devez; en drugarequaït particulieramant mar hoc'h eus recevet ur faveur ben-nâc pe gorporel pe spirituel; goulennit c'hoas ar sclæringen da anaout ho pec'hejou; goudese grit ur revu eus a guement tra hoc'h eus commettet a enep Doue, a enep ho nessa hac a enep profession abaoe an nos diarauc, dre sonjou, dre comsou, dre oberou ha dre van-vamanchou; en em interogit hoc'h-unan, grit ho proces deoc'h hoc'h-unan evel pa veac'h e jujamant Doue.

Goude beza examinnet ho coustianç, concevit en ho calon ur glac'h ar vras da veza commettet que-

ment a bec'hejou ; grit un act a attrition , un act a gontrition , goudese grit ur propos ferm d'en em gorrija.

Mad eo ive quemer ur binigen bennâc , evel lavaret ur beden bennâc pe ober ur vortification bennâc da satisfia evit ar pec'hejou passeet hac evit obteni ar nerz da resista ouz an tentationou. Beza eus tud pere a lavar bemnos litanion ar Verc'hes evit goulen dre e intercession ar c'hraç da gaout ur maro mad ; lod-all a lavar un *De profundis* evit an Anaon , evit caout sonch e tleont o-unan mervel un devez hac o devezo neuse ezom a bedenou ; lod-all a zeu da vouchet d'an douar , lod-all a lavar o fedennou , o divréac'h astennent e croas , lod-all a a zeu d'en em brosterni dirac ar crucifi , lod-all a lavar pemp *Pater* ha pemp *Ave Maria* ; erfin beza eus tud pere a zeu d'en em recommandi d'o æl-mad ha d'ar Sænt evit pere o deus mui a zevotion.

Goude quement-mâ e ve mad ober

ul lectur spirituel bennâc evit carga ar speret a sonjou mad ; evit chas-seal anezâ ar sonjou hac an illusionou fall pere a ell arruet epad an nos , hac evit en em brepari d'ar veditation diouz ar mintin ha da gundui ur vuez santeloc'h.

En ur zivisca ho tillat , songit e passeio an deveziou all eus ho buez evel ma eo passeet an devez-mâ , songit e rencot quitaat ho madou hac ho plijadurezou evel ma quiteet ho tillajou ; songit e vezo ho corf douguet d'ar bê ha debret gant ar prènvèt ; songit e vezo presantet hoc'h ene dirac Doue evit beza barnet ha destinet evit an eternite eürus pe maleürus dre un arret hep apel. Ar c'housquet pehini a denn digueneoc'h an usaich eus ar ræson , a represant deomp ar maro ; ar guele e pehini e reposomp a represant deomp ar bê e pehini e vezo laqueet hor c'horfou bete ar varn divezà.

Grit an exerciç-mâ diouz an nos ha pratiquet ar pez a so contenet

el leor-mâ, hac ho pezo leac'h da esperout un eternite eürus digant madelez an Autrou-Doue.

AVIS

D'AN DUD YAOUANC.

Eürus eo piou bennâc a so bet fidel da servicha Doue adalec e yaouanctis.

I. UNAN eus ar vaximou an dud yaouanc eo e renquer passeal ar yaouanctis er plijadurezou, en divertissamanchou hac heulia an inclinationou fall eus an natur.

An natur corrompet a so ouz o excita da heulia o fassionou direglet; ar bed a so ouz o douguen d'an drouc dre e ziscourjou ha dre e exemplou fall, an drouc-speret ara e oll effort evit o angagi d'en em rei d'al libertinaich.

Mæs quemense ne d'eo bet jamæs bolonte Doue na santimant an dud fur; Doue memes a zifen an draze ha ræson an den a zeu da gon-

daoni maximou quen dangerus. Ho pêt sonch eus ho crouer en ho yaouanctis!
Va map, bezit fur en ho yaouanctis!

Petra dleân-me da ober var an dra-ze? Mar am eus c'hoaz ur santimant bennâc a religion ha mar am eus un tamic ræson, e tleân senti ouz Doue pehini a gommand din e servicha abret; mæs arabat eo din heulia an inspirationou fall eus an drouc-speret pehini a so ato o clasq va c'holl; profitaploc'h eo din heulia exemplou ar Sânt ha santimant an dud fur eguet santimant tud ar bed hac hini an dud libertin.

Ma ne gomançân e va yaouanctis practica ar vertuz, e teuân da zisquezen penaus ne rân caz ebet a Zoue: rac da guenta, anconec'haat a rân ar gourc'hemen-mâ dre behini e lavar din « va map, ne anconec'haît quet » va lesen ha mirit va gourc'hemen-nou en ho calon; ne anconec'haît quet ar pezh am eus lavaret deoc'h, songit mad e vâ gourc'he-

« mennou , ha pratiquet anezo ; rac
« ac'hano e tepand ho buez ». D'an
eil , commetti a ràn un injustiç bras
e quènver Doue , rac meritout a ra
e teuffen d'e enori , d'e garet ha
d'e servicha e va yaouanctis evel en
un amser-all pa eo guir penaus ez
eo va Autrou , va c'hrouer ha va
zad ; meritout a ra beza respetet ha
servichet guenin e va yaouanctis
evel e va c'hosni. D'an drede , in-
grat bras e ven ma teuffen da an-
conec'haat e va yaouanctis an hini
en deus bet quemement a sourci ac'ha-
non , an hini en deus ma c'haret
a viscoaz , an hini en deus roet din
ar vuez hac en deus ato conservet
din ar yec'het bete bremâ. Ha ne
ve quet un ingrateri insupportabl
en em servicha , evit e offansi , eus
ar madou corporel ha spirituel pere
hon deus recevet digantâ ?

Ne fall quet din agreñn displijout
da un Doue quer galloudec ha da
un tad quer carantezus. Ha pos-
subl e ve e teuffen-me da gonsacri
d'ar viç , d'an drouc-speret , d'ar bed

ha d'ar c'hic ar c'haëra amser eus
va buez , da lavaret eo , va youanc-
tis ? Ha possubl e ve ne zeuffen-
me da rei da Zoue nemet va bloa-
veziou divezâ hac va c'hosni pehini
eo an trista amzer eus ar vuez an
den ? Ne fall quet din agreñn e ve
reprochet din dan heur ar maro ,
penaus n'am be roet da Zoue nemet
rest an drouc-speret , ha penaus
c'hoaz n'am be clasquet amitie va
Autrou souveren nemet goude beza
bet scuizet ha degoutet eus ar bet.
Ha rasonabl e ven-me gouscoude
rei va c'halon da Zoue , goude beza
en roet d'an drouc-speret ?

II. Eürus eo piou bennâc a zeu
abret da servichâ Doue , rac tenna
a ra eus ar pratic-ze cals profit , cals
plijadur ha cals enor. Da guenta ,
profita a ellit cals en ur servicha
Doue adalec ho yaouanctis , rac en ur
commanç en ho yaouanctis pratica
ar vertuz hac ober œuvrou mad , e
c'hounezot un tensor a veritou ha
goudeze e recevot cals a c'hloar en
Eon : rac sul-vui hon devezo pro-

fitet eus a c'hraçou Doue var an douar, sul-vui a c'hloar e recevimp en Eon.

Ar re a zeu da bratica ar vertu-ziou a denn ur profit bras anezo, memes epad o buez. Doue a ro e venediction quen spirituel quen temporel d'ar re a so fidel d'e servicha, *pep tra a zeu da brofita d'ar re a servich Doue.*

Clasquit da guenta rouantelez Doue hac e justiç, ha ne vanco netra deoc'h; sonjomp alies e Doue ha Doue a sonjo ennomp ive; servichomp Doue ha Doue en devezo sourci eus hon afferou quen spirituel quen temporel.

Ur blijadur eo servicha Doue; un douçder vras eo caout ar goustianç e repos; eürus eo piou bennâc a ell lavaret : *em on e graçou mad va Doue, contant eo Doue ac'hanon, sellet a ra a Druetz ouzon, esper am eus penaus en devezo sonch ac'hanon pa eo guir am eus bet sonch anezâ.* Pebez consolation evidon-me d'an heur ar maro, mar gallàn lavaret penaus n'am eus biscoaz commettet

pec'het marvel ebet pe da viana a bell-amser! Ha ne d'eo quet eta ret e ven un den dall ha nebeut c'hoantus eus va bonheur, evit beza quen laich da brocuri din va-unan ar gonsolation caër-ze?

An Autrou-Doue en deus ur garantez infinit evit an dud yaouanc pere o deus conservet o innoçanç; mæs ne all quet supporti ar re a so souillet o c'halonou dre ar pec'het; an dud yaouanc memes pere a gundu ur vuez fall, o deus aon da barrissa dirazâ, ne allont mui en em adressi dezàn gant ar memes fizianç pehini o devoa arauc coll o innoçanç.

Mæs pebez enor eo beva en un innoçanç hac en ur burete continuuel, beva ato hervez lesen Doue hac hervez ar ræson vad; pebez bonheur eo caout ur goustianç divlam dirac Doue ha dirac an dud! ha! ouffemp-ni jamæs imagina bras-soc'h plijadur?

Mæs er c'hontroll pebez poan, pebez displijadur, pebez dishenor

evidomp-ni mar collomp hor bloaveziou quenta, ma ne braticomp ar vertuz ha mar en em lezomp da vont d'al libertinaich !

Ma ne gonsacràn va yaouanctis e servich Doue, peguement a c'hraçou ne gollen-me quet? Privet e vin epad an eternite eus a ur gloar infinit pehini em bivige allet gounez. Chetu a ze ar pezh a gollin evit an Eon, hep conta ar pezh a gollin var an douar dre va buez fall ha direglet, pa zui Doue d'am abandoni ha va fassionou d'am dalla ha d'am exposi e mil danger; marteze e collin-me va yec'het ha va buez en debauchou; an Autrou-Doue a bermet a lies an dra-ze evit punissa an dud libertin; an hini a ra goall usaich e vuez, eus e yec'het hac eus e vadou a virit beza punisset gant Doue; guelet hon eus siouas ha guelet a reomp c'hoaz bemdez exemplou eus a guemense; c'hoarvezout a ell guenin ar pezh a so c'hoarveet gant meur a hini-all; din-me eo da lacat urz vad e va afferou ha da veza fur divar goust ar re-all.

D'an eil, eleac'h ar blijadur, an douçder hac ar gontatamant pere a gaver er pratic eus ar vertuz, n'hon devezo en debauchou nemet glac'har, anquen ha displijadur.

Mar sentàn ouz va fassionou e vezin tourmantet epad va buez gant remorjou va c'houstianç pehini a reprocho din ato va disurzou; d'an heur ar maro e vezin seziet gant ar spont ha gant ar sonch da veza ofanset Doue ha meritet an Ifern; neuse ne vezin quet sur ha pardonet e vezo bet va fec'hejou; ne allin quet gouzout ha mad e vezo bet va oll confessionou, quen alies a veich ez on bet affeillet er pec'het, ma touetàn ha beza am eus bet ar glac'har hac ar propos ferm pere a so necesser evit recco graç ar Sacramant. Ha ne d'eo quet ur follentez hac un dalentez insupportabl en em exposi e dangerou quer bras evit ur blijadur a ur momet?

D'an drede, mar sentàn ouz va fassionou, an dud eus va anaoudeguez a zui da gaout disprijanç evi-

don pa anavezint va buez direglet, hac evelse e vezin dishenoret er bed-mâ. Parlant a raï an oll ac'hanon evel eus a un den brutal hac eus a un den hep ræson; decriet e vezin gant an oll dud honest; passeal a rin evit un den hep fei hac hep religion; den ne fallo dezàn en em fiout ennon-me, na caout affer ouzon-me. Pebez dishenor va lachentez, va fassionou, va debauchou a viro ouzin en em rei d'ar studi ha d'al labour! Rentet e vezin memes incapabl da gaout ur garg bennâc etouez an dud, hac evelse e collin er memes amser va madou ha va honor. Ha ne dleàn-me quet eta beza fur ha caout aon rac ar maleuriou-ze?

III. Ma ne ràn caz ebet eus a c'hloar Doue, nac eus ar madou tamporel, beza dlefen da viana caout aon da veza daonet eternalmant, nemet collet am beffe ar ræson hac ar fei. Mar en em roan d'ar fallagriez e va yaouanctis, en em laqueàn en danger da veza dao-

net evit jamæs; mar cunduàn ur vuez direglet betec ar maro, ez oun collet hep esperanç; ne allàn quet doueli eus a guemense. Ret eo eta ober pinigen, gant aon da veza collet da jamæs. Chetu amâ ar pez a lavar ar Scritur sacr: *Ma ne rit pinigen, e viot oll collet.* Mæs mar cunduàn ur vuez fall, pe seurt assuranç ha pe seurt moyenou allin-me caout evit ober pinigen hac evit en em gorrija? Ha ne allàn-me quet mervel subitamant dre ur c'hlenvet bennâc pehini a denno diguenin ar ræson vad? Ha ne allàn-me quet mervel e c'hreiz va debauchou dre un accidant bennâc? Mar am eus neuse ur pec'het marvel var ma c'houstianç, petra c'hoarvezo guenin-me? C'hoarveet eo ar maleurze gant meur a hini, ha quemense a ell c'hoarvezout guenin ive; piou en deus assuret din-me ar c'hontroll? Ha pa ve guir e alfen discleria va fec'hejou da ur c'honfessour, mæs ha mad e ve va c'honfession-me? Salocraç, risca raffen da ober

ur gossession fall dre an hast hac ar boan o lavaret va fec'hejou. An Tadou santel a lavar penaus ar gossessionou hac ar binigennou gret er c'hlènvejou a so risquet bras.

Ar sonch eus ar maro, ar sonch eus e oll grimou a zui da dourmanti speret an den yaouanc libertin. An drouc-speret a represanto dezâ e bec'hejou en ur fæçon quen terrubl ha quer spontus, ma collo esperanç e misericord an Autrou-Doue. C'hoarvezout a ra alies penaus ar re a so bet en ur goall habitud bennâc epad o buez, a zeu da gommitti ar memes pec'hejou en o c'hlènvèt divezâ. Ha mar c'hoarvegant un den mervel er stad-ze, da peleac'h e zai e ene? Ha ne deo quet ret beza un den dall, un den hep ræzon evit en em exposi en dangerou quer bras? Grit reflexion var quemense.

Pe ne voar den ha mad eo ar binigen gret en heur eus ar maro, e renquit practica ar vertuziou epad ho buez. Mæs mar fell deoc'h en

em gorrija, peur eta en em gorrijot-hu nemet en ho yaouanctis er grafac'h? Passionou an den, ar goall habitujou n'ez int quet quer cre er yaouanctis. Penaus e alloc'h-hu en ho cosni en em breservi dious ar pec'het, ma ne allit e ober en ho yaouanctis? Pa viot avancet en oad, o fassionou a vezo cre, hac ar goall habitujou a vezo grizien-net en ho calon. Bremâ pa ez oc'h yaouanc, ar boan ne deo quet quer bras, an occasionou n'ez int quet quer frecant, cals moyenou oc'h eus da resista ouz ar pec'het, ha da bratica ar vertuziou. Mæs ma n'hoc'h eus quet bremâ ar gouraich da resista ouz ho passionou, penaus eta e alloc'h-hu resista outo en ho cosni; penaus e alloc'h-hu chenh a vuez pa vanco deoc'h ar sicour hac ar voyenou necesser, ha pa viot caledet er pec'het? Pa viot avancet en oad e cavoc'h mui a occasionou da bec'hi, neuse memes an occasionou a vezo cals dangerussoc'h. Speret an den a so occupet hac

ambarasset gant afferou ar bed. Petra bennâc ma recevomp graçou digant Doue e pep amser, gouscoude ne d'eo quet obliget d'hor sicour pa zisprijomp an inspirationnou mad pere a ra deomp bemde. An drouc-speret en em rento maestr eus ho calon, beza vezo quer cre ha quer puissant, ha c'hui a vezo quen laich ha quen digouraich, ma vezo casi impossubl deoc'h en em gonvertissa. Lacaat a ret eta ho silvidiguez en danger mar sentit ouz ho passionou, ha mar dallit d'en em gonvertissa ha da bratica ar vertuz.

Nan, nan ne fall quet din differi davantaich; ne fall quet din differi va c'honversion bete dissul, na bete ar gouel quenta, na memes bete varc'hoas. Bremâ e fell din commanç. Re hir am eus daleet; re a amser, re a veritou, re a vadou hac a c'hraçou am eus collet, ne fall quet din coll davantaich. Pell amser so ma emon var an hent fall; var an hent mad e fell din en em lacaat; rac var fin

va buez ne allin quet marte-ze en em gonvertissa. Nemet re a sujet am eus d'en em gorrija; lec'h am eus da gaout aon rac maleuriou brasoc'h. Bremâ eta e fell din renonç d'an drouc-speret, d'ar bed ha d'ar c'hic; me a fell din bremâ en em roi tout-a-fet da servich Doue. Renonç a rân d'an oll blijadurezou evit en em applica d'am dever ha d'am silvidiguez.

Ar Speret-Santel a lavar deomp penaus *un den yaouanc ne guitta quet en e gosni an hent en deus quemeret en e yaouanctis*. Hac evelse e fell din quemer abret hent ar Barados evit querzet ennâ ar rest eus va buez.

MOYENOU EXCELLANT

Evit en em rei da servich Doue adalec ar yaouanctis, hac evit quenderc'hal betec ar fin.

AR c'henta moyen eo desirout ha carout a greiz calon en em rei da

servich Doue; an desir-ze a gresco a neubeut-a-neubeut en ur ober attantion var ar bonheur ha var an douçder a guever en ur vuez innoçant, ha var ar maleüriou eus ur vuez diriglet. Songit mad e quement-mâ hac antretenit ispicial en ho calon an desir da veza saveteet hac an aon da veza daonet. Leverit alies; *ô va Doue, mar m'eus ar bonheur da veza saveteet ha da vonet d'ar barados, pebez joa! Peguen agreabl eo beza en ho pales, ô va Salver! Eürus eo ar re a so e chom gueneoc'h! Mæs mar am eus ar maleur da veza daonet, pebes disesper! Piou a ello chom e tan an Ifern, piou a ello supporti ar flammou grevus eus an Ifern?*

An eil voyen eo caout horroll eus ar pec'het marvel; ne faut nemet ur pec'het marvel evit beza chasseet eus ar barados ha precipitet en ifern. An hini en deus c'hoant da veza saveteet hac aon da veza daonet, ne dle jamæs chom pell e stad a bec'het marvel, rac a alfe beza surprenet ha parconsequant collet da

jamæs. Ho pêta eta horroll ouz ar pec'het marvel evel rac an ifern ha desiret monet d'ar Barados.

Pep den a dle ispicial caout horroll eus an oll actionou memes ar rezistera, controll d'ar vertuz a burete, evel ma eo certen familiariteou, certen badineres, ar c'homsou, ar sonjou hac an oll actionou dishonest. Rac quement a so controll d'ar vertuz-ze a so ato criminel, hac evelse pep den a dle caout quement a aon ouz an dishonestis evel ouz ur serpant dangerus, rac capabl eo d'hon ampoezoni.

III. An hini a fell dezâ servichout Doue a galon vad ha quenderc'hel en e c'hraç, a dle en em viret non pas hepquen ouz ar pec'het marvel, mæs c'hoaz diouz pep pec'het veniel; rac ar pec'het veniel a zispos d'ar pec'het marvel; an hini a zeugant gouiequez da gometti pec'hejou veniel, n'en deus quet cals a respet nac a garantez evit Doue, coll a ra a neubeut-a-neubeut an aon en devoa da zisplijout da Zoue;

gouzout a reomp oll penaus em Doue presant partout, penaus e chiloù tout hac e vél tout, ha penaus c'hoaz an distera pec'het a zisplich dezàn. An hini a zeu gant an anaoudeguez - ze da coumetti ur pec'het bennâc a gouezo eus ar pec'hejou dister er brassa pec'hejou, hac erfin e tui da veza ar brassa pec'her eus an douar. Dre ar pec'het veniel e roomp occasion d'an Ærouant da antreal en hor c'halon ha da gumer possession anezâ. Ar pec'het veniel a so un ampoëson pehini a zeu da souilla ha da gorrompi ar goustianç; blessa a ra an ene, diminui a ra e nerz hac e renta a ra simploc'h da resista ouz an Ærouant. Dre ar pec'het veniel et commetomp un infidelite pehini a zeu da lemel digueneomp ar fizianç a dleomp caout e Doue evit goulen e assistanz; ober a ra en hon eneu un taich pehini a oblich Doue d'en em denna diouzomp; hoguen pa zeu Doue d'en em denna diouzomp, ne roa morse deomp e brotection, hon abandoni

a ra da goler an Ærouant. Pep den eta a dleffe caout aon rac ar pec'het veniel, peguen dister bennâc e seblant deomp.

Den ne zeu da veza ur pec'her bras en un taul; un den mechant ne zeu da veza mechant nemet a neubeut-a-neubeut; an hini a ra neubeut a gaz eus ar fautou dister a gouezo souden e fautou brassoc'h hac en em goll a raï er fin. Mar hoc'heus aon rac ar pec'het marvel, ho pêt ivez aon rac ar pec'het veniel, mar hoc'heus respet ha carantez evit Doue, ho mar hoc'heus sourci eus ho silvidiguez ho pêt aon rac ar pec'het a rac ar pec'het assambles.

IV. Ret eo absolument renonç d'ar goall gompaignunez; ar goall gompaignunez eo ar familiarite hac ar societe eus a certen tud pere a vir ouzoc'h da accomplissa an deverou eus ho stad, ha pere a zeu da zesqui maliç deoc'h pe dre o discourjou pe dre o exemplou; mar frecantit ar seurt tud-ze ho pezo leac'h da gaout cueus abret pe azivead. Piou ben-

nâc a gar ar burete a dle particulieramant teac'het diouz compaignunez an dud eus ur sex differant.

V. Lezit an dud da barlant ha diouallit dioc'h quement-mâ; ne gousquit jamæs re, ne zebrit ha ne efit james dreist-voder; ne glasquit quet ar c'hoariou hazard, ne gollit quet re a amser o pourmen hac o causeal; diouallit dioc'h an dansou ha dioc'h pep seurt badinerez; ne lennit jamæs leoriou fall; diouallit ive diouz ar gurioste da velet ha da chilou certen traou dishonest; diouallit diouz ar juramanchou hac ar c'homsou goloet, petra bennâc n'ez-int quet comsou libertin; diouallit diouz ar bromptitud, ar feneantis, ar bouffonerez, ar goler, an injuriou, diouz quement tra a so controll d'an douçder, d'ar volesti ha d'ar respet pehini a so dleet d'ar re o deus autorite; diouallit en ur guer diouz pep seurt default peguen dister bennâc e seblant rac henez eo ar gommançamant, eus al libertinaich pehini a zeu insansiblamant

da gorrompi un ene ha d'e reduisa da ur stad deplorabl.

Evit excusi ur faut e leverer penaus ne deo quet ur pec'het marvel; mæs chelaouit mad, va lectour; n'ez eus quet a question da c'houtout ha c'hui a gomet ur pec'het marvel en ur ober an action - ze; avoalc'h eo evit un ene mad gouzout penaus e commetter ur pec'het veniel en ur ober quemense. Avoalc'h eo, evit un ene pehini en deus ur guir respet hac ur garante sincer evit Doue, gouzout penaus an traou-ze n'ez int quet propr da brocuri gloar Doue nac e silvidiguez.

VI. E pep amser antretenit en ho calon ur garante tener hac ur respet vras evit Doue. Ho pet c'hoant d'en servicha, songit alies ennâ; leverit alies actou a garante; ho pet cueus da veza en offancet quen alies a veich; ho pet ive ur c'hoant vras da brocuri e c'hloar ha da viret ne vezo offancet.

Songit alies penaus ema Doue presant dirazoc'h; leverit dezâ: *ó va*

Doüe, ha guelet a rit-hu e va c'hous-tianç un dra bennâc hac a zisplich deoc'h? Quemerit goudese un neubeut amser evit ober reflexion var ar stad e pehini ema hoc'h ene; goulennit pardon digant Doue mar en em anavezit coupabl eus a ur pec'het bennâc, ha quemerit ar resolution da lacaat urz vad en ho coustianç.

Leverit goudese : *Petra zeziret-hu diguenin - me, ô va Doue; ha beza allân renta ur servich bennâc deoc'h-hu? Chelaouit neuse ar pezh a lavaro ar Speret-Santel deoc'h, en ho calon, ha promettit da ober quement tra a inspiro deoc'h. Leverit : Ya, ô va Doue, prest ez on, prest eo va c'halon.*

Chetu amâ e particulier ar façon d'en em exerci e carante Doue; prononcit alies ar c'homsou-mâ :

« Peguer galloudec eo an Autrou-
« Doue! Hac èn virit beza servichet
« ha respetet! Hac èn so dign da
« veza caret! Hac èn so mad, hac
« èn so patient, hac èn so leun a

« visericord! O va Doue, ma alfen
« ho caret quement ha ma hoc'h eus
« va c'haret! »

» Peguen neubeut eo caret an
« Autrou-Doue! Hac èn so neubeut
« servichet, hac èn so alies offancet!
« Ma ve possupl din henori an Au-
« trou-Doue quement ha ma eo dis-
« henoret gant an dud vechant! »

« Da betra e songen - me, ô va
« Doue, pa zuen d'hoc'h offansi! Me
« am eus glac'har da veza quen neu-
« beut songet ennoc'h, ha da veza
« bet quen negligant d'ho servicha!
« Ma alfen-me, dre va servichou,
« va actionou mad ha va oll boa-
« niou, repara an amser am eus col-
« let hac an drouc am eus gret! O
« va Doue grit ma anavezin ar pezh
« allân ober evit procuri ho gloar
« ha miret ne viot offanset! »

VII. En em accustumit ato da gue-
mer bolonte Doue evit reglen eus
hoc'h oll actionou, eus oc'h oll
sonjou hac eus hoc'h oll gomsou;
evit en em boaza d'an dra-ze grit
quement-mâ :

A heur da heur, ha pa rencot
 chench labour, songit mad er pez
 a c'houlen Doue digueneoc'h; leve-
 rit a galon hac a gueinou : « Va
 « Doue, c'hui a voar peguement ho
 « caràn; c'hui a voar peguement e
 « tesiràn ho servicha hac ober ho
 « bolonte! Petra zesiret-hu c'hoaz
 « diguenin-me? Petra fell deoc'h-hu
 « e raffen-me bremâ? Roet din ar
 « c'hraç da ober ho bolonte. »

Goude beza anaveet ar pez a c'houl-
 len Doue digueneoc'h, en em offrit
 evit e ober, ha leverit a galon :
*Ya, ô va Doue, a greiz va c'halon e
 fall din ober ar pez a c'houlennit di-
 guenin; ho bolonte bezet gret!*

Goude-ze goulennit digant Doue
 e assistanç, evit executi ar pez hoc'h
 eus da ober, hac ho pet sonch pe-
 naus ne doc'h quet capabl eus a ne-
 tra ac'hanoc'h hoc'hunan, leverit
 eta : *Va Doue n'ez oun nemet ur
 paour-quæz incapabl da ober un dra
 vad; accordit-din hoch assistanç, ne
 allan netru hep-doc'h, va sicouret
 eta mar plich gueneoc'h.*

En ur ober ho labour pe un action
 bennâc, songit ema Doue present,
 ho guelet a ra, ema ouz ho chilou;
 leverit eta en ho calon : *Doue a so
 em c'hichen, guelet a ra pep tra.*

Ar sonch eus a Zoue a rai deoc'h
 respeti e vajeste infinit hac an au-
 torite en deus var an oll dud.

En ur guer, e pep occasion, ne
 leverit netra, ne rit netra ha ne
 antreprenit netra nemet goude beza
 songet mad ha bolonte Doue eo e
 teuffac'h da lavare, da ober ha da
 antrepreni ar pez a so en ho speret.

Quement-mâ, ma ve pratiquet sin-
 ceramant ha constamant, a so ca-
 pabl da savetei un den; rac an hini
 a zeu abred d'en em accustomi d'ar
 pratic-mâ, ha d'en antreteni en e
 speret, a bersevero ato e graç Doue
 epad e vuez. Ar pratic-mâ a so ur
 voyen æs ha facil evit beza ato unis-
 set gant Doue; ur remed eo ous an
 oll bassionou, hac ur voyen excel-
 lant evit avanç er berfection hac
 evit gounes un tèsor a veritou.

VIII. Ne anconec'haît quet da bidi

Doüe diouz an nos ha diouz ar mintin; en ho pedennou e c'houlennot ar c'hraç da gaout ato ar ferveur hac ar gouraich necesser evit servicha Doue ha labourat evit ho silvidiguez. Goulennit ive gant cals a humilite, a respet hac a ardeur, ar gouraich pehini so necessar deoc'h evit resista ouz ar bed hac ouz ho passionou. Desiret ha goulennit ar c'hraç da guenderc'hel en hent eus ho silvidiguez, ha da veza, da ben ugent vloas, tregont vloas, un den fur hac honest evel ma ez oc'h bremâ; desiret memes beza guelloc'h. En ur guer goulennit ar c'hraç da veva e doujanç Doue ha da vervel en e garante; mad eo lavaret en intention-ze ur beden bennâc diouz han nos ha diouz ar mintin. Beza eus tud pere a lavar diouz ar mintin ar *Veni Creator* hac an *Ave Maris stella*, ha diouz an nos e lavaront litanion ar *Verc'hes* gant un *De profundis*, ha tena reont ur profit bras eus ar pratic-ze.

IX. Chelaouit bemdez an offeren, mar d'eo possubl deoc'h gant attan-

tion, gant devotion ha gant modesti; ma ne allit quet assista bemdez en offeren, leverit en un llis pe en ur plaç all bennâc ar pedennou a lavarfac'h ma ho pivige ar gommodite da assista er sacrific; ar fidelite-ze a so agreabl da Zoue, hac alfe servichout deomp muioc'h evit ne sonjomp.

X. Coezzit ha communiit bep sul, da viana spirituelamant, da lavaret eo, bep sul examinait ho coustianç ha considerit pe avanç pe reuli a rit er vertuz; renouellit dirac ar Sacramant ar resolution hoc'heus quemeret da servicha Doue en amser da zont ha da labourat gant mui a gouraich evit ho silvidiguez.

XI. Grit bemdez ul lectur spirituel bennâc; lennit ul leor mad evel ma eo imitation hor Salver, ar pevar finvezou diveza, buez ar Sænt, etc. Lennit particulieramant buez ar Sænt pere o deus en em roet d'ar vertuz adalec o yaouanctis.

Grit ho possupl evit o imita; ho pêt quement a c'hoant da veza hèn-

vel outo, evel hoc'heus da vonet d'ar Barados. Rac piou bennâc en deus c'hoant da veza hènvel ouz ar Sænt en Eê, a dle beza hènvel outo var an douar.

Quemerit bemdez ur momet bennâc evit sonjal en eternite hac er voyenou pere a so necesser evit assuri ho silvidiguez; ar veditation pe an oræson, al lectur spirituel, ar beden, an usaich eus ar sacramanchou, a so magadurez an ene.

Bezit sur penaus ma ne dostaît quet ouz ar sacramanchou, ha ma ne bratiquet ar moyenou eus a bere am eus parlantet deoc'h, e viot en danger da veza collet; rac ur merq eo penaus n'en em laqueet quet cals e poan na gant Doue na gant ho silvidiguez; diouallit dioc'h ar maleurze, neouffe birviquen arruet goasoc'h gueneoc'h.

XII. Grit œuvrou mad hervez hoc'h oad hac ho condition; grit ar pez a veso possupl deoc'h evit receo benediction an Autrou-Doue ha meritout e c'hraçou. Dre an œuvrou mad e

ententàn yuniou, hac abstinançou peautramant ur vortification bennâc dre avis ur c'honfessour fur ha prudent; dre an œuvrou mad e ententàn c'hoas rei an alusen hervez ar stad e pehini e vevit; mad eo ive ober ur vœu bennâc evit ur certen amser, adalec ur goël bete ur goëllall; renouelli a ellot ar vœu-ze pa vezo echu an amser; mæs ne rit netra nemet dre avis ho c'honfessour, rac an dud yaouanc a so sujet da vancout a fidelite, ha pa vezint oc'h ober un dra bennâc dre avis o c'honfessour, o devezo mui a gouraich da bratica an œuvrou mad.

XIII. Diouallit diouz ar feneantis, rac hounnez eo an ampoeson eus an innoçanç hac ar sourcen eus an oll bec'hejou.

XIV. Diouallit c'hoas diouz ar respect humen, rac mar beac'h o clasq gouzout petra lavar ha petra sonch an dud ac'hanoc'h, et teuot da renonç da Zoue ha Doue a renonço deoc'h ive. Mar d'oc'h christen, mar d'oc'h un den ræsonabl, songit er

ho silvidiguez ha non pas e traou ar bed; songit da blijout da Zoue ha non pas d'an dud. *N'ho pêt aon, eme Sant Maze, nemet rac an hini a so capabl d'ho precipita corf hac ene en Ifern.*

XV. Guelet a rer alies penaus an devotion e quenver ar Verc'hes, e quenver an AElez-mad hac e quenver sant Joseph, a so ur voyen excellent evit conservi an innoçanç eus an dud yaouanc; en em servichit eta eus ar voyen-ze hac e antretenit en ho calon, tenna reot ur profit bras eus ar practic-ze couls hac un infinite a dud all pere o deus cals profitet anezi.

Beza alfen c'hoas rei cals deoc'h moyenou all evit en em gonservi e graç Doue; mæs mar pratiquet ar re am eus roet deoc'h, hac ispicial mar hoc'heus ur volonte sincer da servi-cha Doue ha d'en em savetei, ar Speret-Santel a inspiro deoc'h cals moyenou all eus a bere e tennot profit, ha pere ho conduo d'ar gloar eternal pehini en deus prometet Doue

d'ar re o devezo èn servichet adalec o youanctis.

MOYEN EXCELLANT

Evit obteni digant Doue ar vertuz a burete dre intercession ar Verc'hes Vari.

Ho pêt sonch da antreteni en ho calon ar santimanchou a respet hac a garante pere en deus ar Speret-Santel inspiret deoc'h e quenver ar Verc'hes Vari; ar voïen eo da veritout ha da guenderc'hel e graçou mad ar Verc'hes. Hor mam santel an Ilis a lavar penaus ar Verc'hes Vari a gar a nep e c'har. Mar hoc'heus ar bonheur da veza caret gant-i, e obteno evidoc'h digant e map quer bep seurt benedictionou hac a bep seurt graçou evit ar vuez-mâ hac evit ar vuez-all. Evit prouvi deoc'h quemense, chetu amâ ar pez a lavar an tadou santel: *an hini em c'havo, eme ar Verc'hes, a gavo ar vuez*

hac a recevo ar gurunen a c'hloar digant Doue.

Evit antreteni ar garantez hac ar respet en deus roet Doue deoc'h e quenver e vam biniguet, renouellit bemde diouz an nos ha diouz ar mintin ar resolution pehini hoc'heus quemeret da servicha ar Verc'hes Vari ha d'e enori ar rest eus ho puez.

Leverit dezi ar c'homsou-mâ gant an oll sincerite ma vezo possupl deoc'h : « Carout a ràn ha carout a
« fell din ato ar Verches Vari, mam
« d'am Salverbenniguet Jesus-Christ.
« O Guerc'hes santel, ô va Rouanez,
« mam Doue, pehini a so bet pre-
« servet dioc'h ar pec'het original,
« gouzout a ret peguement ho caràn,
« petra c'houlennit - hu diguenin-
« me? »

Goude beza prononcet ar c'homsou-ze, en em arretit un neubeut evit chilaou ar pez a respont deoc'h ar Verc'hes; chelaouit mad, lavaret a ra deoc'h ar c'homsou-mâ : *va map, va merc'h, emezi, roet din ho calon, conservit anezâ gant sourci.*

Laquiiit goudese ho torn var ho calon evit en bresanti d'ar Verc'hes, ha leverit : *prest eo va c'halon, ô va rouanes carantezus, prest eo va c'halon : va recevit, me ho suppli, e touez ho servicherien.*

Prometit neuse dre ar garantez ha dre ar respet hoc'heus eviti hac evit e map Jesus, prometit penaus en em ziouallot en devez-ze diouz pet pec'het, prometit penaus e conservot ur vodesti hac ur burete vras en ho sonjou, en ho comsou hac en hoc'h oll actionou, ha penaus memes ne reot en devez-ze netra a guement a ouffe displijout dezi.

Beza ellot discleria ar resolution-ze en ur lavaret : « Jesus va c'harante, va mæstr ha va roue, pro-
« meti am eus grêt ha quemeret am
« eus evit resolution d'ho caret, ô
« va Salver biniguet, ha da garet
« ivez ar Verc'hes gloriüs Vari, va
« rouanes carantezus. En em denn
« pell diouzon-me, Satan, speret in-
« fernal, birviquen ne teveso lod em
« c'halon, guell eo guenin mervel
« evit consanti d'ar pec'het. »

Pa viot temptet, leverit an oræson-mâ. Gouzout a rer dre experianç pegument eo util evit obteni ar burete a gorf hac a speret : chetu-i amâ :

« Dre ho virginite santel ha dre
« ho conception glân a bec'het,
« Guerc'hes adorabl, purifiet va
« c'horf lia va speret. *In nomine*
« *Patris, et Filii, et Spiritûs Sancti.*
« *Amen.* »

Mar pratiquet an devotion - mâ gant fidelite, ho pezo leac'h da esperout penaus e raï Doue deoc'h, dre intercession ar Verc'hes, ar c'hraçou necesser evit conservi ar vertuz a burete.

Mar conservit mad ar vertuz a burete, e veritot a bep seurt benedictionou evit ho corf hac evit hoc'h ene. Mæs ma ne gonservit quet anezi gant sourci, e viot maleürus er bed-mâ hac er bed all ; Chetu amâ ar menaçou a ra an Autrou-Doue d'an dud libertin : *ar Speret-Santel*, emezàn, *ne chommo quet en den-ze*, da lavaret eo en den

libertin ; *ar speret a furnez ne d'eo quet evit chom en un ene corrompet nac en ur c'horf souillet gant ar pec'het.*

Nac ar Speret-Santel, nac ar furnez ne allont chom en un ene hac en ur c'horf souillet dre ar pec'het a impurete ; nac an Autrou-Doue, nac ar Verc'hes ne allont carout na suporti an hini a guemer plijadur e sonjou vil, en desirou lubric, er c'homsou libertin hac en actionou impur ha dishonest : *piou ben-nac a so coupabl a guemense ne antreo quet e rouanteles un Eon*, a lavar deomp an Abostol Sant Paul ; n'ez euz quet a Varados evit ar seurt tud-ze, ne dleont esperout nemet malediction an Autrou-Doue ha tan an Ifern.

Songit bremâ er pezh a dleit da ober, songit er resolutionou a dleit da guemer, leverit eta : « Ne fall
« quet din beza chasseet evit ja-
« mæs eus ar Barados, ne fall quet
« din beza daonet, renonç a ràn
« agreñn d'ar plijadurezou trom-
« plus eus ar bed pere a so capabl

« da gorrompi va c'halon ha d'am
« exposi e dangerou horrubl ha
« spontus meurbet. »

AR PENN-CAUS

Eus a gorruption ar yaouancis.

BEZA allàn lavaret penaus ar pec'het dishonest a so ar brassa arouant eus ar dud yaouanc hac ar penn-caus eus o c'horruption. Ar pec'het a lubricite en deus e-unan daonet mui a dud eguet an oll bec'hejou all assembles.

An dud yaouanc ne anavezont cals nac an drouc nac ar mad, pa santout an impressionou fall eus ar monstr infernal-ze pehini a zeu d'ho excita da gommeti pec'hejou mezus ha dishonest; c'hoarvezout a ra goude-se ma vent direglet epad al loden vrassa eus o buez hac aveichou memes betec o maro; hac erfin e coëzout e punç an Ifern. Cals tud eus ar re o deus en em roet d'al libertinaich epad o yec'het, o deus c'hoaz

affection evit ar pec'het vil-ze memes en o c'hlèvet divezâ; guelet a rer quemense dre experianç. Ha ne d'eo quet capabl quemense da lacat ar spont en hor c'halonou; ar sonch hepquen eus a ur monstr quen horrubl ha capabl d'hon ampoëzoni a dleffe hon lacaat da gre-na; mæs evit caout mui a horrollouz ar pec'het vil-ze, considerit tri zra.

Da guenta, ar pec'het dishonest a zeu da rei ar maro d'an ene en ur façon terruploc'h eguet ar pec'hejou-all. Quement a so controll d'ar vertuz a burete a so ato pec'het marvel; rei a ra ato ar maro d'hon ene; pa eus liberte ez eus ato pec'het marvel. Ur zell grët dre un intantion fall, lenn ul leor fall, lavaret comsou lubric, cana chansonion dishonest, ober badineres vil, ober goall attouchamanchou, ar sonjou hac an desirou vil pa guemerer plijadur enno, a ra deomp coll graç Doue ha meritout an Ifern. *Daonet e viot mar caret ar plijadu-*

rezou eus ar c'hic, eme an Abostol Sant Paul.

Aon hoc'h eus rac ar maro, aon hoc'h eus da veza blesset en ho corf, ne allit souffr taich ebet na var ho bisaich na var ho tillat; mæs peguement ne dleit-hu quet ive caout aon rac ar sonjou, an desirou, ar c'homsou hac an actionou dishonest, pa eo guir e te figuront hoc'h ene hac e rentont anezi horrubl ha defiguret dirac daoulagat Doue; rei a reont memes dezi ur maro cals terruploc'h eguet maro ar c'horf.

D'an eil, ar pec'het a lubricite a zeu da ruina yec'het an den ha da brecipita e varo. Hennez eo ar santimant eus an oll vedicinet hac an experianç a zeu da brouvi quemente.

Ne ouzoc'h quet peguement eo bras ar gaou a rit ous ho yec'het dre al libertinach. Carout a rit ur serpent pehini hoc'h ampoëzono; ar pec'het milliguet-ze a zo un ampoëzon dangerus pehini a raï deoc'h

souffr c'hlènvejou estranch; ne fallo quet deoc'h marfeze va c'hredi, guir eo cousgoude quement-mâ. Diveat e vezo deoc'h clasq remed pa ho pezo lonquet an ampoëson; ma ne fall quet deoc'h va c'hredi, credit da viana an dud honest ha sincer pere o deus mui a squiant ha mui a experianç evidoc'h; an dud-ze a lavaro deoc'h penaus e moc'h en danger da veza collet. An drouc-sant, ar gouttou ha gals clènvejou-all poaniussoc'h ha me-zussoc'h c'hoaz a raï deoc'h anavezout ar virionez; digoret eta ho taoulagat ha bezit fur en ho yaouanctis.

Beza alfen c'hoas represanti deoc'h ar c'holl eus ar madou temporel pehini a so alies occasionet dre an impudicite. Al libertinaich a so caus eus a gals procesou, eus a gals scandal hac eus a gals maleüriou. Caus eo da veur a hini d'en em ruina, d'en em gana, da goll o enor ha d'en em laza. An impudicite a zeu da droubli ar famillou, ar c'hæriou ha gals broïou;

an impudicite a so controll d'ar feiz ha d'ar religion. Chetu aze, va lecteur, ar maleüriou eus a bere eo caus al libertinaich.

D'an drede erfin, ar pec'het dishonest a zeu da briva an den eus a c'hraçou Doue, eus a garantez Jesus-Christ, eus a brotection ar Verc'hes hac eus a intercession ar Sænt hac an ælez; tenna ra var nezâ coler an Autrou-Doue, ha Doue a zeu d'e bunissa dre ar bunionou an terrupla.

Piou bennâc a so sujet d'ar pec'het vil-ze, a so indign da dostaat ous ar sacramanchou; ober a ra ur sacrileich quenalties gueich ma receo ur sacramant bennâc; ar vez, ar gonfusion, an affeuil er memes pec'hejou a rent e ene incapabl da receo ar sacramanchou.

Un den libertin ne gred quet en em lacat e presanç Doue evit ober e bedennou; ha mar en em laca var e zaoulin, ar sonjou vil a zeu da zistrei e speret; n'en deus mui goud ebet evit an exerciçou eus ar biete;

abandoni a ra an devotion, nemet dre boan memes ñe fall dezâ gullet an dud honest hac o frecanti.

Un den libertin a so ato troublet e speret dre bep seurt poaniou; tourmantet eo ato gant remorjou e goustianç, gant ar scrupul ha gant ar spontrac ar maro ha rac jujamanchou Doue; mar fell dezàn en em gorrija e renq souffr poanniou di-remed pere en dalc'h ato er goall habitudou en despet dezâ.

Ma ne d'oc'h quet touchet gant quement-mâ, gortoît ar maro; er momet-ze ar sonch eus ho tizurzou a zui d'ho tourmanti, er momet-ze e viot var poent da barrissa er jujamant; Doue a reprocho deoc'h neuse ho crimou vil ha mezus. Penaus allot-hu parissa dirac Jesus-Christ, dirac ar Verc'hes, dirac an AElez hac ar Sænt? Er momet-ze e viot precipitet en Ifern; eno e viot laqueet var ur guële tan e compaignunez al loënet ar vila hac ar spon-tussa; eno e rencot paëa quer ar plijadurezou criminel da bere hoc'heus en

em roët er bed-mâ; eno e viot ato o voëla hac o crial epad an eternite; eno e viot en un arraich hac en un desper eternal; ha malheur, ha malheur, ha malheur deoc'h epad an oll eternite ma ne fall quet deo'ch bremâ en em gorrija eus ho coall vuez!

REMEJOU

A enep ar Pec'het a impurete.

I. **M**ARD'och maleürusamant angaget er pec'het a impurete, grit ho posupl evit sortial quenta ma ellot eus ar stad-ze dre ur gossession fournis, anterin, accompaignet eus ur guir glac'har. Ar gossession-ze a dle beza adalec an amser ma hoc'h boazet d'ar viç a impurete. Ar guella eo ober ur retret mar hoc'heus ar gallout hac ar gominodite.

II. Grit penigen, hennez eo ar voyen da satisfia evit an amser passeet ha da bourvei evit an amser da zont; pedit ho c'honfessour rei deoc'h pinigennou corporel ha me-

mes re all, hervez ma ho cavo dispozet. Ha pa na veac'h quet cou-pabl eus ar pec'het a impurete, e allit gouscoude en em servicha eus ar voyen-mâ, da lavaret eo, beza allit quemer pinigennou ac'hanoc'h-hoc'h-unan evit perseveri e graç Doue; ar brassa sænt o deus en em gomportet evelse ha cals profit o deus tennet eus ar pratic-mâ.

III. Bevit ato en un disfizianç vras ac'hanoc'h-hoc'h-unan; tec'hit diouz ar goall gompaignunezou pere o deus ho laqueet da bec'hi; pellaît diouz an oll occasionou pere alfe ho lacat da offanci Doue; ne chommit jamæs e toëz ar re pere a so sujet d'ar c'homsou vil ha d'an actionou dishonest; diouallit dioc'h ar guriositeou, ar c'homsou inutil, ar zellou immodest, al leoriou fall ha dioc'h pep antretien gant personaichou eus ur sex-all peguer vertuzus bennac e parissent.

IV. Ret eo deoc'h pratica un devotion reglet, sincer ha constant. Grit ato ho pedennou diouz an nos

ha diouz ar mintin; grit bemdez ur reflexion bennâc var ar maro, ar jujamant, an Ifern ha passion hor Salver, etc. Lennit bemdez ul leor mad bennâc, assistet en offeren, tostait alies ouz ar sacramanchou gant an dispositionou necesser, antreït bemdez e diabarz ho calon, it alies d'ar sermon, frequentit an dud fur ha vertuzuz, en em roït d'ar studi peautramant da ul labour-all bennâc honest; quemense tout allo servicha deoc'h evit conservi hoc'h innoçanç.

V. Ar sonch eus a bresanç Doue, un aon d'en offanci, ar spont rac e jujamanchou, ur garantez tener evit Jesus-Christ hac evit e Vam santel, an devotion e quènver an AElez-mad hac en andret Sant Joseph, quemense tout a so moyenou excellant evit conservi an innoçanç.

Antreït e diabarz ho calon a emser-da-amser. Sul-vui-ma sonjot e Doue hac en ho coustianç, sulvelloc'h e conservot ar burete. An drouc-speret a so ato o clasq ho surpren hac ho coll, bezit ato en

disfizianç, ato prest da resista ha d'en 'em zifenn evit gallout en em savetei; ho puez eternal a zepand a guemense.

Mar hoc'heus ar maleur da goëza adarre er pec'het, ne gollit quet couraich ha reparit ar c'holl hoc'heus grêt; en em servichit eus ur beden ver bennâc, grit alies aspirationou evit antreteni en ho calon ar respet hac ar garantez pere a so dleat da Zoue.

AVISOU HA MAXIMOU

Util meurbet da bep Christen.

CHELAOUIT mad an diou virionez-mâ hac ho pêt sonch anezo. Da guenta, *n'eus nemet un Doue pehini en deus crouet pep-tra hac a gonsere pep-tra*; d'an eil, *un eternite eürus a so destinet d'an dut just hac un eternite maleürus d'ar bec'herien*. Ne allit quet doueti eus an diou virionez-ze; ha mar douetit eus a que-

mense, ez oc'h exposet da bep seurt maleüriou ; ur follentez eo controll d'ar sclerigen ha d'ar santimant naturel, condaonet gant an oll nationou eus ar bet, ha condaonet c'hoas gant an oll dud a squiant eus an douar.

Quement bonheur a ellit pretandi er bed-mâ hac esperout er bed-all a zepand absolutant a Zoue. Pa hon deus ezom a ur re bennâc en un affer important, e reomp hor possupl evit meritout e c'hraçou mad ; depandi a rit a Zoue absolutant ; n'hoc'h eus recevet ar vuez nemet dre e faveur, evelse ive ne allit caout netra nemet dre e assistanç ; considerit eta bremân peguement eo important evidoc'h servicha Doue ha plijout dezân. Ha sonjal a rit-hu en draze ? Ha sonjal a ra deoc'h-hu e allot meritout e faveur hac e assistanç ma ne ser-vichit anezân ha mar en offanset ?

Doue eo ho mæst souveren ; meritout a ra beza enoret ha respetet muy eguet an oll Brincet hac an

oll Ronanez eus an douar. Penaus eta en em gomportit-hu en e andret ?

Doue a so tad deoc'h, ho crouer eo, an Autrou-Doue a so ar sourcen hac ar princip eus an oll vadou a bere e chouisset ; carout a dleomp ar re hor c'har hac ar re a ra vad deomp. Jamæs den n'en deus grêt deoc'h quement a vad hac an Autrou-Doue, da bep momet e ro deoc'h graçou, mæs ha beza oc'h-hu anaoudec eus e vadeles ? Ha carout a rit-hu Doue ?

Aon hoc'h eus rac ur Roue, respet hoc'h eus evit un den a autorite ispicial pa ve presant ; ne gredit ober netra en e bresanç a guement a ouffe displijout dezâ. An Autrou-Doue a so ur Roue bras pehini a so partout, pehini a vel tout, beza ell en ur momet lemet ho puez digueneoc'h hac ho precipita en Ifern mar en offanset. Hac aon hoc'h eus-hu eta rac an Autrou-Doue ? Hac en respeti a rit-hu ?

Doue a so oll-galloudec hac in-

finimant mad, ho pêt eta fizianç ennâ : mæs Doue a so ivez infinimant santel, infinimant just, ne all quet souffr ar pec'het hac en punissa ra abret pe a zivead ; alies memes en deus punisset var ar plaç ar re o divige ar maleur d'en offansi. Quemense a ell c'hoarvezout gueneoc'h, ha perac ne c'hoarvezze quet ? Ho pêt eta aon rac justiç Doue ha diouallit da abusi eus e vadelez.

Diouallit dioc'h certain tud pere a vêv var an douar evel pa ne ve quet a Zoue ; pere a lavar hac a ra ar pez a blich ganto evel pa n'o deffe na mæstr na Crouer da behini e ranquint rent cont eus o c'hompportamant. Ho pêt sonch ez eus un Doue pehini a dleit respecti ha da behini e renquit obeissa ; ar re o deus èn servichet er bed-mâ a so bremâ recompanset en Eon ; mæs ar re o deus èn dispriget, ar re o deus èn anconec'heet var an douar a so bremâ e tan an Ifern. Bezit fur divar goust

ar re-all ; diouallit d'anconec'hât ur mæstr quer santel, quer just ha quer galloudec ; goulennit aveichou digueneoc'h hoc'h unan : *mar lavaràn ar c'homsou-ze, mar greàn an action-ze, haplijadur a rin-me da Zoue ?* Leverit alies, aon ameus da zisplijout d'am Doue, carout a ràn va Doue, en respecti a fell din ; va guelet a ra, hac evelse ne fall din lezel netra em c'houstianç a guement a ouffe rei displijadur dezàn.

Lavaret a rit penaus ez oc'h christen ha penaus e credet e Jesus-Christ : mæs hac heulia a rit-hu e exemplou ? Hep an dra-ze n'ez eus quet a Varados evidoc'h ; couls e vige bet deoc'h ne vige quet deut Jesus-Christ var an douar ; ne servich da netra deoc'h douguen an hano a gristen, mar bevet eguis un turc pe ur païen. An impiete, an injustiç, ar goler, an impurete hac ar viçou-all a rent ac'hanoc'h martese hênvel ouz an infidelet, ha parconsecant ez oc'h indign da gaout lod e meritou hac e graçou Jesus-Christ. Considerit e pe stad em'oc'h.

An afferou bras a c'houlén un application vras; ar brassa affer hon eus er bed-mâ eo servicha Doue hac ober hor silvidiguez. N'ez omp laqueet var an douar nemet evit an dra-ze; hon eternite eürus pe maleürus a zepand a guemense. Da betra e servicho deomp-ni quement so er bed-mâ, mar collomp hon ene; ne dleomp eta sonjal nemet e Doue hac en eternite. Hon oll sourci, hon oll affection a dle beza da servicha Doue ha da bratica ar vertuz evit meritout, goude ar vuez-mâ, an eürusdet eternal; hac evelse en em gompportit-hu? Ma ne rit an dra-ze n'hoc'h eus na fei na rason; beva a rit eguis un aneval pe da viana eguis un den barbar.

Songit alies e Doue hac en eternite; deziret a greis ho calon servicha Doue ha gounesit ar vuez eternal; *ha pebes bonheur mar gallàn meritout ar Barados!*

Grit, evit meritout graçou Doue, ar pezh a raffac'h evit gounesit protection ur roue pe ur prinç bennâc

a pehini e tepant ho fortun; grit, evit gounesit an eön hac ar bonheur eternal, ar pezh a ret, c'hui hac ar re-all, evit beza eürus er bed-mâ; ho pêt aon rac an ifern ha rac ar pec'het quement ha ma hoc'h eus rac ar maro hac ar c'hlènvejou, ha quement ha ma hoc'h eus da goll ho madou pe hoc'h henor.

D'ar mintin, quemerit ar resolution da ober en devez-ze un dra bennâc evit gounesit ar barados; ha diouz an nos, examinitho coustianç, da c'houzout ha c'hui hoc'h eus gret un dra bennâc evit Doue hac evit an Eon.

Mar desiret en em savetei, teac'hit eta diouz ar pec'het, ha perseverit ato e graç Doue; leverit ar c'hom-sou-mâ ur veich bemde da viana:

Ar maro a so sur.

An heur anezi a so diasur.

Peguen terrubl eo jujamant Doue!

Peguer spontus eo an ifern!

Peguen hir eo an eternite!

Peguen eürus e ven-me dan heur ar maro, ma alfen lavaret gant gui-

rione, penaus n'am eus quet offan-
cet Doue marvelàmant abaoüe pell-
amser! Ret eo din absolutant caout
ar satisfaction-ze; me fell din bre-
mâ commanç labourat evit va silvi-
diguez. Ober a rin va fossubl evit
tremen an devez-mâ hep commetti
pec'het marvel ebet; mar gallàn me-
mes ne gommettin pec'het veniel
ebet, da viana gant gouiegues.

« O va Doue, va sicouret dre ho
« craç; hamar guellit penaus en em
« rentin coupabl eus ur pec'het mar-
« vel bennâc arauc fin va buez, va
« zennit bremâ eus ar bed, rac
« guell eo guene mervel en ho craç,
« eguet beva er stad a bec'het mar-
« vel. »

A hed an deiz, songit ha leverit
ar c'homsou-mâ: « O va Doue, gou-
« zout a ràn penaus ez oc'h presant
« partout; gouzout a ràn ive penaus
« ne faut nemet ur pec'het marvel
« evit meritout an ifern. Va Doue,
« me ho car a greiz va c'halon, hac
« aon am eus rac ho coler; guell eo
« guenin mervel eguet hoc'h of-
« fansi. »

QUENTÀ TRA

*En deus un den yaouanc da ober en
ur antreal er bet, eo conservi ar
santimanchou hac ar praticou a
biete pere en deus observet en e
yaouancis.*

C'HOARVEZOUT a ra penaus an dud
yaouanc, goude beza antreet er bed,
a zeu da chench santimant. Aban-
doni a reont ar praticou a biete da
bere e voent boazet en o yaouanc-
tis: ancounec'haat a reont o feden-
nou ordinal, al lectur spirituel, fre-
cantacion ar sacramanchou hac ar
gouversation gant an dud honest;
aon o deus ispicial rac ur c'hon-
fessour fur ha prudent.

Rac-se e lavaràn deoc'h penaus
ar c'henta sourci a dleit caout en ur
antreal er bed, eo conservi ar san-
timanchou mad pere hoc'h eus rece-
vet, ar vertuz hac ar praticou mad
pere a so bet desquet deoc'h. Evit
conservi ar santimanchou-ze, songit

penaus ez oc'h obliget e pep occasion d'en em rei da Zoue; da obeissa dezàn ha d'en servicha gant fidelite.

Evit conservi ive ar praticou-ze a zevotion, ho pêt sonch penaus ez oc'h obliget da bratica ar vertuz ha da guemer ar moyenou necesser evit o fratica hac o c'honservi. Parlant hon deus gret eus ar moyenou a bere ec'h allit en em servicha, diouallit eta da zilezel ar praticou-ze, a zidan boan da veza collet; rac mar beac'h infidel dezo, e teuoc'h d'en em rei d'ar viç, coeza a reot e pep seurt defaultou. Bezit eta ato fidel d'ho pedennou, d'al lectur spirituel, da frecanti ar sacramanchou, ha clasquit ato compagnunez an dud honest. Discleriet ho coustianç da ur c'honfessour fur; ar guella eo deoc'h en em adressi d'ar c'honfessour pehini en deus ho cunduet en ho yaouanctis, mar deo possubl gouscoude quemense. Chetu ase ar faut pehini a gommet peurvuia an dud yaouanc. Pa gommançont en em anavezout, o deus aon rac ar re o

devoa sourci d'o derc'hel en hent eus o silvidiguez, hac alies e c'hoare ma teuont d'en em relachi ha d'en em lacaat var an hent eus o daonation.

Diouallit dioc'h quement-mâ, va lectour. Sant Augustin a lavar deomp penaus ne voe nemet an dra-ze caus eus e oll disurjou, rac, emezàn, den ne guemere sourci d'e gorrija eus ar viçou pere a gresque en e galon a-neubeut-a-neubeut. Ho pêt sonch c'hoaz eus ar pez a lavar ar Scritur sacr eus ar roue Joas, penaus e voe un den fur ha vertuzus epad ma voe er scol gant ar belec bras Joadà; mæs pa ne voa mui dindan direction an den santel-ze, e teuas da veza un den mechant, en em goll a reas memes maleürusamant.

ANTRETIEN FUR

EUS UN ENE DEVOT HA C'HOANTUS EUS E
SILVIDIGUEZ.

Lennit var ho poëz ha songit ervad.

QUENTA CHABIST.

*Peleac'h e voan-me bremâ cant vloaz?
Da biou e rencàn - me va buez ha
va oll madou?*

I. NE d'on quet bed ato er bed-mâ : bremâ cant vloaz ne-voan quet var an douar : n'ez eus nemet ugent vloaz, tregont vloaz, anter-cant vloaz ma m'on er bed. E peleac'h e voan-me arauc an amser - ze? Beza voan en neant, beza voan e leac'h a so ar re n'ez int netra : neuse ne voan netra, n'am boa netra, ne allen netra. Mar g'ameus bremâ un dra bennâc mar g'ameus madou, gal-

lout, squiant, etc. „ quemense tout a so deut eus a netra. Doue en deus va c'hrouet preferablant da un infinite ar re-all pere o divige gallet beza un dra er bed-mâ ha pere ne vezint birviquen netra. Va choazet en deus dre un effet eus e vadelez evit rei din ar vuez, petra bennâc ne veriten quet quemense.

II. Leac'h ameus eta d'en em humilia ; ræson o deus ar re all d'am disprijout. Tud ar bed a sonch dezo caout peadra da humilia un den fier, pa eller lavaret dezàn penaus eo deut eus a netra, penaus ne voe netra neubeut a amser a ziarauc, ha penaus n'en devoa netra. Beza a allin ive lavaret an dra-ze din vanan, pa vezin attaquet gant ar pecc'het a vanite. Piou ez on-me? Petra voan-me bremâ ez eus un nombrat bloaiou? Eus a netra ez on savet. Ha leac'h ameus-me d'en em c'hlorifia eus an dra-ze? Ha sonjal ameus-me gret en dra-ze aziarauc? O va Doue, en amser da zont me en em gonsidero evel ur paour pe-

hini n'en deus netra nemet dre an alusen. Lavaret a ràn gant cals a humilite penaus n'ameus netra a-c'hanon va-unan ; ar vadelez hac ar visericord eus va Doue e deus roet din quement-tra ameus. Eus a betra e allàn-me'ta en em c'hlorifia ?

III. Cals anaoudeguez a rencàn da Zoue ; cals carante a dleàn dezâ hac ur soumission vras a so dleat da ur mæstr quer carantezus ha quer souveren. Mar g'ameus carantez evidon ma-unan, ha n'ez on-me quet obliget da garout an hini en deus roet din ar pez ameus ha pehini a so ato o veilli evit va c'honservation ? Ha nez on-me quet obliget d'en drugarecât alies ? Ha ne rencàn-me quet e anaout evit va mæstr ha va Autrou souveren ? Ha ne dleàn-me quet en em soumetti dezàn e pep-tra ? Digantâ ameus recevet quement tra apparchant ouzon, quen ar madou corporel quen ar madou spirituel. Uza rencàn eta eus a bep tra hervez intantion an

Autrou-Doue hac hervez ar reglennou pere en deus etablisset. Ma ne ràn quet an dra-ze, ne vezin nemet un usurpator hac ur c'hrouadur revoltet : meritout a rin coll ar vuez hac ar madou pere ameus recevet digantâ, mar greàn goal usaich anezo hac ispicial mar deuàn d'o implija ha d'en em servicha anezo a heñep e volonte. Allas siouas, bevet am eus evel un den hep reglen hac evel un den pehini n'en deffe obligation ebet da Zoue ! N'am eus morse lequeet va foan da c'houzout petra zesire Doue diguenin quen neubeut ha pa n'am bivige bet mæstr ebet. Ha va ene consideromp petra ez omp bet evit en em humilia ; consideromp ive petra ez omp bremâ dre ar vadelez a Zoue evit e garout hac èn servicha evel un tad mad hac ur mæstr oll-galloudec da behini e rencomp tout hac eus a behini e tepantomp e pep fæçon.

EIL CHABIST.

*Ar vuez-mâ ne bado quiet ato, mæs
petra c'hoarvezo ganeomp-ni goude
ar maro ?*

I. **T**REMEN a ra va buez insansi-
blamant hep sonjal penaus ez eo
ret mervel; cals amser a so passeet
eus ar pezh am boa da veva, ar rest
eus va buez a basseo er memes fæ-
çon; da benn un neubeudic amser
ne vezin mui var an douar. Mervel
a rin couls hac ar re a so maro
arozon; quittaat a rin ive an oll
grandeuriou hac an oll blijadurezou
eus ar bed-mâ.

Perac eta e fall din-me c'hoas en
em abusi da guemer va blijadure-
zou ha da ober va fortun er bed-
mâ? Perac e collân-me va amser o
tastum madou ha pinvidiguezou pere
a vezo ret din quittaat? Da petra e
servicho din-me an oll sonjou a so

em penn ha pere a so continuellamant
oc'h occupi va sferet? Quemense
tout a zeui d'en em ziscipa evel mo-
guet ha da zisparissa eguis ur sonch.

II. Petra c'hoarvezo guenin - me
goude ar vuez-mâ, da lavaret eo,
pa vezo separet va ene dioc'h va
c'horf? Va c'horf a vezo laqueet en
douar eguis ur c'haign, goude-ze e
vezo debret gant ar prènvèt ha ren-
tet e ludu. Va ene a vezo presantet
dirac Doue evit renta cont eus ar
pezh e devezo grêt er bed-mâ hac evit
receo goude-ze e departamant evit
ar Barados pe an ifern.

O pebez dallente! Pebez follente
menagi gant quement a sourci ur
c'horf pehini a so destinet da veza
magadurez ar prènvèt! Pebez fol-
lente carout gant quement a affec-
tion ur c'horf pehini a vezo un de-
vez dispriget ha cazet memes gant
va brassa inignonet! Mæs pebez fol-
lente c'hoaz chom hep sonjal er
gont em bezo da renta d'am C'hrouer
ha d'am mæstr souveren gant pehini
e vezin barnet gant rigol!

III. Mar gounezàn ar Barados, e vezin ennâ epad an eternite. Ha pebes bonheur! Mæs mar c'hoare guenin beza condaonet da dan an ifern, e vezin ennâ o lesqui epad an eternite. Allas pebes malheur! Ah eternite eternite! Eternite a vonheur c'hui a so agreabl! Eternite a valeur c'hui, a so terrubl! Beza eürus eternalamant! Beza maleürus eternalamant! Quemense a virit va oll attantion, pa eo guir eo ac'hano e tepand va bonheur pe va malheur eternal. Goude beza passeet ur certen amser var an douar, e vezin obliget da vont da unan eus an daou blaç-se.

TREDE CHABIST.

Evit petra en deus an Autrou-Doue va c'hrouet ha va laquet er bed?

I. **A**R c'henta hac ar brassa eus va oll afferou er bed-mâ, eo affer va silvidiguez; hennez a dle beza va

brassa sourci; e quemense e rencàn sonjal an aliessa hâ gant ar brassa attantion ma vezo possubl. Va oll afferou - all n'ez int netra da veza comparachet gant hounmâ. Chelaouit mad ar pezh a lavar Doue pehini a so ar virionez memes: *Petra servich da un den beza quemeret e blijadurezou, beza possedet cals madou ha beza bevet en henoriou, mar deu goudeze da goll e ene ha da veza daonet evit birviquen.*

II. Ha sonjal am eus-me gret en dra-ze? Petra en deus va abuset-me bete bremâ? An oll sonjou pere a so bremâ oc'h occupi va speret, an oll boaniou pere a guemeràn a so inutil hac a vezo collet din; disparissa a raïnt dan heur ar maro, mæs divezat a vezo neuse anavezout ar virionez. Sonjomp abred eta da lacat hor silvidiguez en assuranc, hounnes eo ar c'henta affer; ac'hano e tepand hon oll bonheur; ar rest ne deo netra e comparæson d'an affer-se. *Clasquit da guenta Rouantelez Doue, a lavar deomp Jesus-Christ.*

III. Me a fell din agren sonjal em silvidiguez hac e' lacaat en assurance; goulen a ràn digant Doue, gant cals a ardeur, ar c'hraç da berseveri er pratic eus ar vertuz, hac er pedi a ràn da gaout truez ouzon. Me a bedo ar Verc'hes santel, va AEL-mad hac an oll Sænt da rei din sicour evit en em savetei. En ur ober an dra-se e vezin eürus, ha ma n'en greàn quet e vezin collet. Ya, ya, quemer a ràn va resolution; sonjal a rin er c'homsou-mâ, o lavaret a rin memes alies: *Petra rencàn-me desirout er bed-mâ! Ha ne deo quet beva ato e graç Doue, ha gounit ar Barados?* Quemer a rin eta ar c'homsou-mâ evit reglen eus va oll actionou. Eürus eo piou bennâc a so e graç Doue, mæs n'ez eus den eürus hep graç Doue.

 PEVARE CHABIST.

Ha beza vezin-me saveteet?

I. **R**ET eo din-me sonjal em silvidiguez, mar fell din en em savetei; ret eo din pratica ar vertuz hac ober œuvrou mad. Ar Barados a so diæs da c'hounesit. Mar fel din beza saveteet, e rencàn soufr poan. Hent ar Barados a so diæs; dor ar Barados a so stris, a lavar deomp Jesus-Christ.

II. E petra e sonjån-me? Ha var an hent mat ez oun-me? Ne guemeràn poan gant netra; senti a ràn ouz va inclinationou; heulia a ràn va fassionou direglet; teac'het a ràn diouz al labourou hac ar poaniou; cousquet a ràn, dibri, c'hoari, carout va oll blijadurezou; bourmen a ràn hervez va faltazi hep sonjal e bolonte Doue. Dibaut eo pa sonjån e Doue; tremen a ràn va buez en ur lachete hac en ur feneantis con-

tinuel; beva a ràp evel pa ne ve ret din ober netra evit en em savetei. Hac hennes eo an hent stris? Salocraç, hennes eo an hent ledan, hent ar bed, hent an dud collet. Ma alfen gounit ar Barados en ur veva ato er fæçon-ze, ne ve quet difficil d'en em savetei. Petra ameus-me gret evit Doue bete bremâ? Petra am eus-me gret evit Jesus-Christ? Petra am eus-me gret evit va silvidiguez? Petra am eus-me gret evit meritout ar recompançou infinit eus ar rouantelez an Eê? Petra am eus-me gret evit gounit ar Barados? Netra, siouas, pe casi netra, ha cals traou am eus gret pere a virit an ifern.

III. Ya guelet a ràp bremâ pe-naus ne mon quet var an hent mad; mar continuàn, n'ez eus Barados ebet evidon; collet ez oun da virviquen ma ne chènchàn a vuez. *An hini ne fall quet dezàn en em incommodi evit va servicha, ne vezo quet dign da veza galvet christen, n'en de-vezo quet lod em graçou mad, ha ne antreo quet e va gloar. Jesus-Christ eo*

a lavar an dra-se. Ha ne rencàn-me quet e gredi? Petra dleàn-me da ober? Ret eo din quittaat va buez direglet; ret eo din resista ouz va humor, mortifia va fassionou, arreti va inclinationou. Ret eo din quemer ur boan bennâc evit en em dreac'hi. Ma ne renonçàn din va unan, e rencàn renonç da Jesus-Christ ha d'e Varados.

O va Salver, petra zesirit-hu diguenin-me? ne fall din apparchanti nemet ouzoc'h, va Jesus, ha ne fall din beva nemet evidoc'h. Va oll desir eo ober ho bolonte divin, cousto-da-gousto. Prest ez oun da ober ar pez a blijo gueneoc'h, ha pa ranqueffen souffr ar prison hac ar maro memes.

PEMPET CHABIST.

Ret eo da bep Christen caout horrol ouz ar Pec'het marvel.

PEGUER commun eo ar pec'het mar-

vel er bed! Ma anavezzemp ar pec'het marvel, ma anavezzemp pegue-ment ez eo difæçon, ha beza alfemp-ni e gommetti quen - alies ha gant quement a facilite? Ha beza alfemp-ni memes sonjal ennâ hep caout spont ra-zâ?

An hini a gomet ur pec'het marvel a zeu da zisprijout Doue, da zisprijout Jesus-Christ ha d'en em goll e-unan. Commetti ur pec'het marvel eo ar brassa malheur a ouffe birviquen erruout gueneomp.

I. An hini a gomet ur pec'het marvel a zeu da zisprijout Doue, rac en ur gommetti ur pec'het marvel, e teuer da ober pe da lavaret, pe da sonjal un dra bennâc controll d'ar volonte divin pe da unan eus ar gourc'hemenou, ar pezh ne ouffe quet plijout da Zoue. Difen a ra ouzomp touet, difen a ra drouc-prezec eus an nessa, difen a ra memes outragi an nessa dre hor c'hom-sou; difen a ra c'hoaz al laëronci, an injustiç, al lubricite, ar mezventi hac ar pec'hejou - all hênvel ouz ar

re-ze, ha quemense tout a zidan boan a zaonation. Ouzpen an dra-ze, Doue a so e pep leac'h, guelet a ra oll, cleout a ra quement a basse er bed-mâ; mar greomp eta en e bresanç ar pezh a zifen ouzomp, e teuomp neuse da zisprijout e autorite; hac evelse e teuomp da zisqueze penaus ne reomp caz ebet nac a Zoue, nac eus ar Barados, nac eus an Ifern. En ur gommetti ur pec'het marvel e teuomp da zisqueze penaus ez eo guell gueneomp contanti hor passionou ha senti ouz an ærouant, ha penaus c'hoaz ez eo guell gueneomp plijout d'ar bed eguet plijout da Zoue. Ha n'ez omp-ni quet eta bugale effrontet ha bugale insolant? Ur servicher n'en deffe birviquen an hardiezon da ober quement-all da ur mæstr.

An hini a zeu da gommetti ur pec'het marvel a so coupabl eus ar brassa ingrateri a ouffer da imagina; rac piou bennâc a gomet ur pec'het marvel, a zeu d'en em servicha eus e yec'het, eus e liberte hac eus

e vadou evit ober ar pezh a zifenn Doue digant pehini en deus recevet an oll donæsonou - ze. Ar pec'het marvel a zeu ato da ataqoui ar vadeles a Zoue. O va Doue, pe seurt chatimant ne virit quet an ingraterize! disprijout ur vajeste quen terubl! outragi ur vadeles quer bras! O va ene, sonjomp mad e quemense!

II. An hini a gomet ur pec'het marvel a zeu da zisprijout Jesus-Christ, rac map Doue en deus en em groet den abalamour deomp. Souffr en deus gret a bep seurt miseriou evit disquez deomp ar pezh hon deus da ober evit gounit ar Barados. Persecutet eo bet, anduri en deus gret a bep seurt tourmanchou evit effaci hor pec'hejou hac evit obteni deomp ar c'hraçou necesser da ober hor silvidiguez. Ha n'ez omp-ni quet eta obliget da garout ur mæstr quer carantezus? Ha ne rencomp-ni quet souffr un dra ben-nac evit an hini en deus quement souffret abalamour deomp? Ma en divige ur servicher gret ar c'hanved

a guement-all evidomp, ha ne vemp-ni quet obliget da garet ha da gaout consideration evitan? Mæs siouas, petra hon deus-ni gret evit Jesus-Christ? Eleac'h sonjal ennâ, eleac'h e garet ha tenna profit eus e exemplou mad, eus e instructionou hac eus e c'hraçou, petra hon deus-ni grêt? ar c'hontroll eus ar pezh a dliemp da ober. Grêt hon eus goab a Zoue, dispriget hon eus an exemplou en deus roet deomp, torret hon eus e c'hourc'hemennou, rentet hon eus inutil an oll boaniou pere en deus quemeret evidomp, negliget hon eus an oll graçou pere en devoa meritet deomp, dispriget hon eus ar goad precius en deus scuillet evidomp, abandoni hon eus grêt an affer eus hor silvidiguez evit pehini en eus map Doue quemeret quement a boan. Ah tud foll ha ma zomp! Ah bugale ingrat! Penaus e allimp-ni apparissa dirac hor Salver? Penaus e allimp-ni apparissa dirac hor barner? Petra respontimp-ni d'ar reprochou pere a raï deomp?

III. An hini a zeu da gometti ur pec'het marvel a so e-unan caus eus e valeur : pa gomettomp ur pec'het marvel e teuomp da guittaat an Autrou-Doue, da renonç d'e servich ha d'en em rei d'an drouc-speret. Pebez chènchamant ! Quittat an Autrou-Doue pehini a so ur mæstr quen douç ha quer carantezus ha pehini en deus recompançou quer caër da rei deomp, evit servicha an drouc-speret pehini a so un tirant cruel ha barbar ha pehini n'en deus nemet tourmanchou da rei deomp ? Gouzout a reomp penaus ur pec'het marvel a ra deomp coll graç Doue ; gouzout a reomp penaus dre ur pec'het marvel e collomp an esperanç hac ar guir pehini hon devoa da vonet d'ar Barados, ha penaus c'hoas e veritomp beza precipitet en ifern. Cousgoudetud maleürus ha mazomp, commetti hon eus grêt cals pec'hejou marvel ! en em gomporti hon eus grêt evel tud pere a vige fallet dezo en em zaoni, evel tud pere o divige renoncet d'ar Barados ha pere

a vige bet contant da veza daonet. Beva hon eus grêt evel tud pere ne vigent e poan na gant Doue, na gant ar Barados, na gant an ifern. Bete bremâ, hon oll desir a so bet da gontanti hor passionou ; petra hon eus-ni grêt siouas ! E petra hon eus-ni songet ! Ma vigemp maro er stadze da peleac'h e vige eet hon eneoü ? O dallente ! O malheur ! Ha n'ez ompni quet adversourien deomp hon-unan pa eo guir e commettomp fautou pere a so caus a valeüriou quer bras ? O va Doue, ni hon eus mæz eus hon oll disurzou ! Ni hon eus glac'har da veza bevet er fæçon-ze ! Ya, ni hon divige caret mervel quentoc'h eguet commetti ar seurt crimou-ze, ma hon divige anaveet anezo : misericord, ô va Doue, misericord ! Renonç a reomp agreñn d'ar pec'het abalamour ma tisplich deoc'h. Mervel a raïmp quentoc'h eguet commetti ur pec'het marvel hepquen, ha quentoc'h memes eguet en em laquat en occasion da gometti unan. Mar deu an Ærouant da

fallout deza hon templi, ni en em zifenko ouz ar pec'het gant mui a nerz hac a gouraich eguet ne seuf-femp da zifenn hor madou, hon enor hac hor buez.

~~~~~  
**C'HUEC'HVET, CHABIST.**  
 ~~~~~

Ne chommit quet pell e stad a Bec'het marvel.

I. AN hini a gomet ur pec'het marvel a so coupabl eus ar brassa ingrateri a ouffer birviquen imagina; mæs an hini a chom pell e stad a bec'het marvel hac a zale da zistrei ouz Doue dre ar binigen, a zeu da veza coupabl eus ar brassa dallente; commetti a ra memes en e galon un impiete horrubl, rac disquez a ra penaus ne gred nac e Doue nac en ifern. Epad ma vezin e stad a bec'het marvel e vezin adversour da Zoue; gouscoude n'am bezo birviquen netra na birviquen va afferou n'o devezo isçu mad ebet, ma ne

zeu Doue d'am sicour; mæs penaus e allàn-me esperout e teui an Autrou-Doue da gaout sourci ac'hanon hac eus va efferou pa vezin e adversour?

An hini en deffe offancet un den a bouez hac a autorite, ma teuffe goudeze d'e basseal hep e saludi, ma raffe goab eus e goler ha ma teuffe da c'hoarzin ha da vadinal en e bresanç evel pa n'en deffe morse offancet anezâ, ha ne ve quet hennez un den insolant hac un den effrontet? Gouscoude ober a ràn quemense da Zoue, goude beza èn offancet dre va c'hrimou e apparissan dirazâ; c'hoarzin a ràn, dibri, eva, en em zivertissa en e bresanç hep caout aon rac e justic na goulen pardon digantâ. Ah den miserabl, ober a ràn goab a Zoue! Ha ne d'eo quet capabl quemense da excita e goler ouzon ha da denna e vanjanç var ma fenn.

II. Ar feiz a lavar din penaus ez eus un ifern evit ar re a varvo e stad a bec'het marvel. Guelet a ràn dre an experianç, dre ar ræson ha

dre ar feiz memes penaus ar maro a so sur, ha penaus an heur anezi a so diassur. Piou en eus assuret din-me penaus ne varvin quet subitamant? Meur a hini o deus bet ur maro subit pere a barisse quer yac'h ha me; esperout a rent chom c'hoaz var an douar, differi a rent o c'honversion evel don-me, maro ez int gouscoude e stad a bec'het marvel, collet ez int hep esperanç da veza saveteet, doanet ez int da virviquen; quemense a ell c'hoarvezout guenin ive; ha perac ne c'hoarveze quet? O va Doue, mar c'hoarve ar malheurze guenin! Penaus e allàn-me en em rejouissa, penaus e allàn-me beza tranquil pa ez on exposet da un danger quer bras? Douguen a ràn em c'halon ur serpent milliguet hac un ampoëson dangerous. Em'on var bord an ifern; justic Doue a so a uz va fenn, an drouc-speret a bep coste din, ar maro adreon va c'hein, ur punç leun a dan a so a is va zreid. O va Doue, e pelec'h em'on-me! E pe stad emâ va c'houstianç-me!

III. Ha pa ne varfen quet subitamant, piou en deus assuret din-me bezo ur bælec d'am c'hoëz epad va c'hlèvet divezâ? Piou en deus assuret din-me em bezo nerz avoalc'h evit examina va fec'hejou hac evit en em excita d'ar glac'har da veza offancet Doue? Hac ouspen an draze, piou en deus lavaret din-me penaus epad va c'hlèvet divezâ, em bezo bet ur gontrition suffisant evit meritout ar pardon eus va oll grimou? Piou er fin en deus assuret din-me e chommo va speret mad guenin epad ma vigen bet accablet gant ar c'hlèvet? Ha pa alfen, suposet, coës va fec'hejou ha receo va oll Sacramanchou epad va c'hlèvet diveza, gouscoude ar froës eus va oll œuvrou mad a vez collet din, quemense tout ne alfe quet servichout din evit gounit ar Barados, pa eo guir e ràn va oll actionnou e stad a bec'het marvel. Ma ve blesset va c'horf, e lacaffen va foan d'en para, ma ve coet tan var va dillat e teuffen d'o hija buen; mæs ha ne

deo quet va ene preciusoc'h hac
 islimaploc'h eguet va c'horf? Ha ne
 dleàn-me quet caout mui a aon rac
 ar pec'het eguet rac an oll accidan-
 tou hac an oll maleüriou eus ar bed?
 O va Doue! Anaout a ràn va follente,
 santout a ràn va faut, aon am eus
 da veza collet, anzao a ràn va dal-
 lente, hoc'h affronti am eus grêt, re
 am eus daleet, abusi am eus grêt
 eus ho patiantet; mæs a vremâ e
 fell din sortial eus ar stad fall e pe-
 hini e mon. Pardon a c'houlennàn
 digueneoc'h; misericord, ô va Doue!
 Monet a ràn da goëz bremâ-souden,
 ne c'hortoin quet da varc'hoaz, n'ez
 eus quet martese a varc'hoaz evidon,
 rac-se leac'h am eus da gaout aon.

SEIZVET CHABIST.

*Un dastum a gals songesonou evit lacat
 hor poan da ober hor silvidiguez.*

NE vezin quet ato er bed-mâ! Goude
 ar vuez-mâ ez eus ur vuez-all pehini

ne devezo fin ebet : Ar vuez-ze a
 vezo eürus eternalamant er Barados,
 pe maleürus eternalamant an ifern!

Allas! e ber amser e vezin en unan
 eus an daou blaç-ze, da lavaret eo,
 er Barados pe en ifern; mæs e pe-
 hini anezo en em gavin-me? Mar
 gounezàn ar Barados, ô peguen eü-
 rus e vezin-me! Mæs mar couë-
 zàn en ifern, siouas me a vezo
 maleürus!

D'an heur eus ar maro e vezo unan
 eus an daou blaç-ze merquet din
 dre un arret hep apell, dre un
 arret pehini n'alleur na corrija na
 terri.

N'ouzon quet an heur eus va maro
 n'ouzon quet parconsecant p'eur e
 vezin er plaç a vezo destinet din
 epad an eternite.

Gouzout a ràn mad penaus a ran-
 càn mervel abret pe aziveat, mæs
 n'ouzon quet ar momet; martese
 hirio siouas!

Me am eus anaveet tud pere e so
 maro subitamant. An dud-ze a se-
 blante beza quen dispos ha me;

mæs pa zeui ar maro d'am c'haouet, da betra e servicho din-me an oll zonzou pere a so oc'h occupi va speret?

Mæs mar deu ar maro d'am surpren e stad a bec'het marvel, da be leac'h e zaï va ene? Me alfe beza surprenet er stad-ze. Meur a hini a so maro gant ur pec'het marvel var o c'houstianç; sonjal ar re dezo o divize bevet c'hoas hac o divize bet an amser da goëz o fe-c'hejou, mæs daonet ez int da virviquen. Quemense all c'hoarvezout guenin ive: ha perac ne c'hoarveze quet? Piou en deus assuret din-me ar c'hontroll? Mar c'hoarve an draze, chetu me collet evit jamæs!

Apparissa ranquin dirac Doue; petra lavar-in-me neuse, petra rin-me mar ben coupabl! Allas, mar ben daonet! O va Doue! beza daonet, coll va Doue, coll ar Barados, coll va ene! Beza en Ifern, ha chom en ifern da virviquen! Ah pebez tourmanchou! Tourmanchou spontus, tourmanchou horrubl pere

n'o devezo fin ebet, pere a bado epad an eternite! Ah eternite, eternite!

Da betra siouas e servicho din-me neuse beza heuliet ha contantet va fassionou, da veza quemeret va oll blijadurezou, da veza recevet cals enoriou ha possedet cals madou, mar c'hoare guenin goudese coll va ene evit jamæs? Ha ne d'eo quet collet va squiant mad guenin-me, pa fell din c'hoas en em exposi da un danger quer bras? Ya, ya, n'ez on nemet un den dall hac un den foll! Me fell din en em ziuall oc'h ar maleur-ze evel rac ar brassa a ouffe birviquen arruet guenin.

En em savetei a fell din coustoda-gousto! Assuri a fell din abred an affer eus va silvidiguez. Hounez eo va c'henta affer, hounez eo an affer a gonsequanç; nam eus netra var an douar preciussoc'h eguet va ene; guell eo guenê coll quement am eus eguet oll va ene; da betra e servicho din-me quement a so er bed-mâ, mar ben daonet?

Gant aon da veza surprenet gant ar maro e stad fall, e tiouallin ato ne gomettin muy pec'het ebet, ha mar c'hoare guenin commetti unan-bennâc, e zin diouz tu da goëz, hac ur veich-all e tec'hin diouz an occasion da bec'hi.

O va Doue, accordit din ur c'hraç! Ne bermetit quet e teffen d'hoc'h anconec'hât na d'en em anconec'hât va-unan; ne bermellit quet e vefenn evel un den hep reglen, pehini n'en devez sourci ebet eus e silvidiguez; na bermetit quet e teffen den em fiziout re var an esperanç eus ur vuez hir, na var ur chenchamant a vuez pehini siouas n'arruo marteze birviquen; an esperanç tromplus-ze a so bet caus a zaonation a gals a eneou, hac a so caus ma teu c'hoaz hirio eals tud d'en em zaoni.

EISVET CHABIST.

*Pratic æz hac util meurbet evit un
ene pehini e devez c'hoant da as-
suri he silvidiguez.*

MAR desiret beza saveteet, e ranquit ober ho possubl evit mervel e graç Doue; mæs evit beza assuret da vervel e graç Doue, e ranquit ive beva ato e graç Doue, rac nê faut nemet ur momet evit beza surprenet; hoguen evit beva e graç Doue, ez eo ret respeti Doue partout ho caout ato aon d'en offanci. Evit conservi ar respet-ze e quenver Doue hac evit antreteni an aon-ze quer profitabl d'ho silvidiguez, songit alies er c'homsou-mâ hac o fronnocit a c'henou diouz an nos ha diouz ar mintin, hac avechou memes epad an deiz: mæs lennit anezo var o poëz ha songit mat.

« Doue eo va Autrou souveren ha
« va Zad biniguet. Obligetoc'h ez on

« de garet ha d'e enori eguet ne
 « d'eo ur c'hrouadur da garet ha da
 « enori e dad digant pehini en deus
 « recevet ar vuez corporel. Mui a
 « aon a dleàn caout da offanci Doue
 « eguet da offanci ur Roue eus an
 « douar. An Autrou - Doue leun a
 « vajeste ha va zad e guirione, a so
 « presant partout, guelet a ra oll,
 « cleout a ra quement tra a basse
 « er bed-mâ; beza ell lemel va buez
 « diguenin ha va lesel da goëza en
 « ifern evit ur pec'het marvel hep-
 « quen. Ha ne ven-me quet un den
 « ingrat ma teuffen d'èn dishenori
 « ha d'èn disprijout? O va Doue,
 « me ho car a greis ma c'halon aba-
 « lamour ma zoc'h va zad, abala-
 « mour d'an oll donæsonou pere
 « hoc'h eus roet din, hac abalamour
 « c'hoas ma ez oc'h dign da veza
 « caret. Me a rento deoc'h ato hac
 « e quement leac'h ma en em gavin
 « an enor hac ar respet a so dleat
 « deoc'h. Birviquen ne rin en ho
 « presanç netra capabl da zisplijout
 « deoc'h; guell eo guené mervel
 « eguet hoc'h offanci. »

Leverit aveichou ar c'homsou-mâ,
 mæs prononcit anezo gant amser ha
 gant attantion « an heur eus ar
 « maro a so incerten, jujamant Doue
 « a so terrubl, an ifern a so spon-
 « tus; ne faut nemel ur pec'het mar-
 « vel evit beza daonet; beza alleur
 « beza surprenet gant ar maro en
 « ur stad fall pa songer an neubeuta;
 « eus a ur momet e tepand an eter-
 « nite. O va Doue, da betra e ser-
 « vicho din-me quement a so er
 « bed, mar collàn va ene da virvi-
 « quen! »

NAVET CHABIST.

*Reflexionou evit encouragi un Ene da
 bratica ar vertuz.*

HA respeti a ràn-me an Autrou-
 Doue? Lavaret a ràn penaus e cre-
 dån e Doue, hennez eo ar c'henta
 articl eus va c'hreden: mæs ha beza
 am eus-me evit an Autrou-Doue an
 istim hac ar respet a virit?

En em arretit amâ un neubeut gant
 admiration var bep articl.

I. N'alleur quet compren an natur eus a Zoue : Doue en deus an oll perfectionou pere n'o deveus fin ebet. Doue a so leun a vajeste. Peguer bras eo e c'hloar ! Peguer bras eo e furnez ! Peguer bras eo e c'halloud ! Peguer bras eo e recompañou ! An oll buissañ, an oll galloud, an oll vajeste eus a guement Roue a so var an douar, a so neubeutoc'h e comparæson da Zoue eguet ne d'eo ur breveden e comparæson da un den ! An Autrou-Doue a so brassoc'h ha puissantoc'h eguet an oll Roueed eus ar bed ; petra bennâc ma seblantont beza mistri d'an dud all, gouscoude n'ez int netra da veza comparachet gant Doue.

II. An Autrou-Doue en deus crouet ar bed universel dre ur goms hepquen, pebez galloud ! Beza ell en distrugi dre un taul lagat, pebez autorite ! E zorn e souten quement traso, pebez nerz ! N'ouffemp quet beva hep e assistañ, pebez depandañ ! Ne goëz d'an douar delien ebet eus

ar guëz ne ve cunduet gantâ, pebez providañ ! Guëlet a ra tout, presant eo partout, anaout a ra ar sonjou ar muya cuzet eus hor c'halonou, gouzout a ra an niver eus a vleau hor penn hac eus a guement gueaulenn a so var an douar, pebez squiant ! En eo ar mæstr souveren eus an Eê hac eus an douar ? pebez domani ! Pebez pinvidiguezou ! quement tra a so er bed-mâ a zeu digantâ evel ma teu ar sclerigen eus an heaul, hac evel ma sorti ar voëredenn eus ar saurcen ; peguer bras eo an Autrou-Doue ! Hac èn so admirabl ! Hac èn so excellent dre e natur ! Hac adorabl dre e oll galloudec ! Ha compren am eus-me grêt an dra-ze bete vremâ ?

III. An oll dud assambles a so neubeutoc'h dirac daoulagat Doue, eguet ne d'eo ur beradic dour e comparæson d'ar mor bras. Mæs petra ez on-me e toëz an oll dud ? Neubeutoc'h eguet un tamic douar. Mæs allas ! Petra ez on-me dirac Doue, pa eo Doue quer bras ha me quen dister ? Penaus e rencàn-me en em

gomporti e quever ur vajeste quen respetabl? Pebez^o enor, pebez respet ne dleàn-me quet da Zoue? Ha grêt am eus-me ma dever er poentze? Pa sonjàn e Doue, ha carguet ez on-me a istim hac a admiration evit e oll perfectionou? Ha parlant a ràn - me gant respet a Zoue? Ha chilou a ràn-me gant respet parlant anezâ? En Ilis hac epad va fedennou, ha parlant a ràn-me outâ gant aon, ha gant humilite? Ha siouas! Hac èn so neubeut a dud hac a voar petra eo Doue! Peguen neubeut a respet a so evit e vajeste! O va Doue, va mæstr, va autrou souveren, pardonit din mar plich gueneoc'h. En amser da zont me a rento mui a enor deoc'h; me am bezo mui a istim hac a respet evit ho majeste adorabl; me a rento deoc'h an oll deverou pere a dle renta d'e Roue ur c'hrouadur quer simpl, quer fragil ha quen dister ha ma zon; em fedennou, en ilisou me a vezo en ur respet hac en ur vodesti vras; em oll actionou memes, me am bezo

sonch, penaus e vezin dirac ho majeste pehini a ra crena an eon hac an douar; ar sonch-ze a raï din quemer couraich evit ober ato va dever.

DECVET CHABIST.

Reflexionou evit lacat un ene da garet Doue.

I. **D**OUE eo hor mæstr souveren pehini en deveus ar guir da gommandi deomp; ordren a ra deomp e garet dre ar c'henta eus e c'hourc'hemennou. Ha n'ez on-me quet eta obliget da guemense? mæs penaus en em acquittàn-me eus an dever-ze? Doue en deveus an oll galiteou capabl d'am lacat d'e garet. Carout a rer ar vadelez, an douçder, ar santelez, ar justic, an nerz, ar squiant, etc. Carout a rer un den pehini en deveus unan hepquen eus ar vertuziou-ze. An oll squiant, an oll vadelez, an oll vertuziou eus a guement den a so er bed, a so oll reunisset e Doue.

Doue eo ar sourcen eus a guement tra a so er bed ; hac evelse mar hon eus istim evit an dud ha memes evit an traou e pere e caver caliteou caër, ha ne dleomp-ni quet ive caret an Autrou-Doue dreist quement tra so pa eo guir en deveus an oll berfectionou-ze en ur façon ar parfeta? Perac hon eus-ni ur galon nemet evit carout ar pezh a so dign da veza caret? Mar caromp an dud vad, perac ne garfemp-ni quet an Autrou-Doue pehini a so ar vadelez memes? O madelez infinit! O va Doue, sourcen eus an oll berfectionou, grit ma vezo va speret ha va c'halon occupet ato ac'hanoc'h, en hevelep-façon ne songin nemet enoc'h ha ne garin nemet-oc'h!

II. Caout a reomp hon tadou, hor mammou, hor madoberien, hor mignonet, da lavaret eo, carout a reomp ar re o deus grêt vad deomp hac ar re a fell dezo renta servich deomp. Mæs brassoc'h obligation hon eus da Zoue, eguet d'hon tadou ha d'hor mam-

mou; mui a vad en eus grêt deomp an Autrou-Doue ha mui a vad a fell dezâ da ober deomp eguet hon oll mignonet. Birviquen hor madoberien ne rentint domp quement a servich ha Doue, n'a birviquen ne vezint en etat da ober quement evi-domp. Digant Doue hon eus recevet hon oll madou quen temporel, quen spirituel. Roet en deveus deomp quement tra hon eus dre e bur madelez, petra bennâc n'hon devoa quet meritet an dra-ze; prest eo c'hoas da rei deomp muyoc'h ha brassoc'h donæzonou mar caromp en em renta dign anezo. Ha n'ez omp-ni quet eta obliget da garet Doue? N'ez eus den er bed-mâ da behini e tleomp muyoc'h a respect hac a enor eguet da Zoue.

III. Petra rân-me evit Doue? Pe seurt merq a anaoudeguez a rân-me dezâ? Ha sonjal a rân-me enna alies? Ha n'ez on-me quet insensibl pa velàn ez eo offancet? Ha n'ez on-me quet bet laich d'e servicha bête bremâ? Ha n'ez on-me

quet memes ingrat avoalc'h evit en offanci gant aon rac poan pe gant aon da zisplijout da ur mignon ? Ha n'ez eus quet er bed-mâ tud pere a garàn muyoc'h evit Doue ? O va Doue ! O va mæstr souveren ! O va madoberour bini-guet ! Ha ne d'eo quet ur væs din-me beza chommet bete vremâ hep sonjal en ho madelezou ? Mæs en amser da zont me a sonjo e quemense aliessa ma vezo possubl din ; me ho caro a greiz va c'halon ; me a responto dre va oll boaniou d'ar garantez hoc'h eus evidon. O va Doue , enoc'h ema va oll esperanç , enoc'h ema va oll madou ! Ne vezo nemet Doue ar mæstr eus va c'halon ; Doue a vezo va fartaich epad an oll eternite.

UNNECVET CHABIST.

Ha beza ez-on-me ur Servicher mad da Zoue ?

MAR credàn e guirione penaus ez eo Doue va Autrou souveren , ez

on obliget d'e servicha , non-pas hepquen abalamour d'an donæsonou en deus accordet din , mæs c'hoas abalamour d'ar respet a so dlet d'e vajeste hac abalamour d'an esperanç am eus da veza recompancet er bed-all , mar e servichàn gant fidelite er bed-mâ ; obliget ez on c'hoas d'e servicha abalamour d'an aon a dleàn caout rac ar punitionou eus a bere en deveus va gourdrouzet mar mancàn d'am dever.

I. Petra ne rer quet evit an autrounez hac ar mistri eus ar bed ! Pebes poan evit contanti o inclinationou ! Pebez promptitud evit executi ar peza ordrenont ! Pebez couraich evit senti ouz o bolonte ! Pebez soumission evit executi o ordrenançou memes ar re difficila hac ar re boaniussa ! Pebez respet n'o deus quet ar sugidi evit o roue ! Mæs n'ê quet gant ar bobl hepquen eo respetet ar roue , respetet eo c'hoaz gant quement duc ha prinç a so en e rouantelez ; den n'en deus an ardiezon da vancout pa gommand ar

roue; senti a rer ato outa ha pa ranqueffer coll an oll madou, exposi ar yec'het ha lacât memes ar vuez en danger. Mæs ha ne virit quet an Autrou-Doue quement a enor, quement a respet, quement a obeissanç hac an oll roueed eus an douar, pa eo guir ar roueed a so sujet d'ar maro, ha pa eo guir c'hoaz ez int eus ar memes natur hac o sugidi? Guir eo certen quement! An oll roueed eus an douar ne veritont quet beza comparachet gant Doue an Eon.

Ha quement am eus-me a respet evit Doue hac evit ur roue? Un digare bennâc am eus ato evit en em zispanci da labourat evit gloar Doue ispecial pa rencàn souffr ur boan bennâc. Petra songen metta? Penaus am eus-me servichet an Autrou-Doue? Prest ez on ato da senti ouz un den a autorite, hac evit an distera difficulte e vancàn da servicha Doue. Ya, o va Doue, anzao a ràn va faut! Pardonit din mar plich gueneoc'h da veza grêt

goab eus ho majeste; me en em gomporto en ur fæçon all en amser dazont.

II. Pa gavàn un dra bennâc da c'hounesit gant ur re, e teuàn da servicha ar personaich-ze gant promptitud. Evit un neubeudic arc'hant en deus ur servicher digant e væstr, e teu da guemer a bep seurt poaniou, captiva ra memes e gorf hac e liberte e pep seurt fæçon. Petra ne ra quet ar soudardet hac ar varc'hadourien evit caout ur profidic bennâc? Petra ne ra quet an dud clàn evit caout ar yec'het? Pebez sourci evit gounezit ur garg pe ur benefiç bennâc? Petra ne rer quet evit caout cant scoed rent? Pebez poaniou, pebez dispignou evit meritout graçou mad ar roue, evit caout ur seigneuri, evit gounit ur guær bennâc! madou an Eê ha na dalvont-i quet cals muioc'h evit an oll draou-ze? Peguement ne dle-femp-ni quet eta labourat a lacat hon oll poan evit o meritout! Ha c'hoant hou deus-ni gouscoude da c'hounit recompançou an Autrou-

Doue? Ha sonjal a reomp-ni en no alies? Siouas pebes laichete! Pebes leziregues! Pebes ingratiri! Pebes dallentéz! En ur velet hor c'homportamant e ve lavaret penaus ne gredomp quet e talfe ar barados ar boan de c'hounit, pe da viana ne ve affer da ober netra evit e c'hounit! Evit un neubeut madou, evit un neubeut a enor, evit ur blijadur pe un divertissamant bennâc e quemeromp poan hac e labouromp; mæs evit ar barados, da lavaret eo, evit ur rouantelez carguet a binvidiguezou, a c'hloar hac a bep seurt gontantamanchou, ne guemeromp poan ebet. O follentéz! Ha nez-omp-ni quet caus eus hor maleur? hac evelse e raïmp-ni ato? Hac ato e vezimp-ni laich ha digourraich?

III. Aon hon deus rac ar goler eus a un den a autorite pe eus a un den a gonsequanç bennâc; aon hon deus rac ar punitionou, hac evit tec'het diouto, e teuomp da guitaat an oll blijaduresou, da abandoni hor

madou ha d'en em rei dal labour. An Autrou-Doue a so oll-galloudec, n'ez eus netra capabl da resista outâ; ur gont rigourus hon devezo da renta dezâ eus an oll graçou hac eus an oll faveuriou pere en devezo accor-det deomp. Hac aon hon deus-ni ive da offanci Doue ha da zisplijout dezâ? Ha sonjal hon deus-ni grêt en e jujamanchou hac er gont hon devezo da renta? Ha sonjal hon deus-ni grêt en tourmanchou horrupl pere a so preparat en ifern d'ar re a vezo cavet coupabl eus ur pec'het marvel hepquen?

Allas! aon am eus rac pep tra, nemet rac an Autrou-Doue! An aon rac un tad, rac ur mæstr a ra din labourat hac ober va dever; mæs siouas ne sonjân quet e Doue! Aon am eus da veza gourdrouzet pe castiet, mæs siouas n'am eus aon ebet rac ar reprochou pere a raï din an Autrou-Doue; n'am eus aon ebet rac an tourmanchou pere a raï din souffr mar commettân ur pec'het marvel. E pe leac'h ema va speret-

me? E pe leac'h ema va squiant-me? Ha christen ez-on-me? Ha beza ez-on-me un den ræsonabl? O va Doue! Me a vezo furoc'h en amser da zont! Ober a rin va fossubl evit contanti un Doue quer bras pehini a bromet din recompançou caër, mar caràn e servicha, mæs pehini a zeu ive d'am gourdrous dre dourmanchou diremed mar dilezàn e servich!

DAOUZECVET CHABIST.

Ha me a so Christen e guirionez?

I. LAVARET a ràn penaus ez-on christen : ha beza ez on - me christen e guirionez? Beza christen eo credi da guenta quement en deus desquet deomp Jesus-Christ : d'an eil, ober ar pez en deus gourc'hemennet ; da lavaret eo, en imita ha beva evel ma deus bevet. *An hini n'en deus quet speret Jesus - Christ, ne apparchant quet ouz Jesus-Christ, eme an Abostol sant Paul : da lavaret eo,*

ne d'eo quet christen en effet. Ar c'henta articl eus a zever ur c'hristen eo credi ar pez en deus lavaret Jesus-Christ. Hoguen diou seurt guirioneou so : ar re guenta ne zigoèsont quet e pratic evel ma eo myster an Dreindet, myster an incarnation, myster ar redamption, etc. Ar re a zigoëz e pratic evel ma eo ar gourc'hemennou-mâ, carout hon nessa, disprijout madou ar bed, respeti hor c'herent, en ur guer, an oll gourc'hemennou var ar fæcon da veva.

Credi a ràn facilamant an oll guirioneou pere ne allàn quet compren abalamour ma ez-on bet elevet e touez ar gristenien catolic ; mæs ha credi a ràn-me ivez ar guirioneou pere a gomprenàn?

Jesus-Christ a lavar penaus evit en em savetei e renquer en em garout ; *an hini, emezâ, a gar e ene a gollo anezi* : ha credi a ràn - me an dra-ze? Ya, va Salver, credi a ràn quemense a greiz va c'halon, rac c'hoant am eus da ober va silvidi-

guez, aon am eus da veza collet.

Jesus-Christ a lavar c'hoaz penaus eo maleürus pious bennâc en deus e blijadurezou er bed-mâ, ha penaus eo eürus ar re a so er souffrançou. Gourdrous a ra ar re binvidic, meuli a ra ar baourentez; lavaret a ra eo eürus ar re o deveus naon ha sec'het eus ar justiç; ha credi mad a rân-me ar guirioneou-ze? Ha credi a rân-me anezo quer parfet ha ma credân ar myster adorabl eus an Dreindet? Ha contant ez on me da vervel evit souten ar guirioneou-ze? Ha siouas ne gredân quet anezo! un den laich ez on hac un den lezirec da bratica ar vertuziou: ya, ret eo parlant sinceramant: en em gomporti a rân evel un den pehini a gred ar c'hontroll eus ar pez en deus lavaret map Doue; en em gomporti a rân evel pa ne grêten quet e Jesus-Christ; rac sonjal a rân penaus an dud pinvidic eo an eürussa a so var an douar, pe da viana seblanti a rân credi an dra-ze, dre ma clascân ato va flijadur ha va liberte. En ur velet va c'hom-

portamant e ve lavaret penaus ne gavân plijadur ebel'o practica ar vertuz pa eo guir ne sonjân quet enni, ha pa eo guir memes am eus eres out-hi. Hac evelse eo beza christen e guirione? Ha n'ez on - me quet hênvel ouz ar juzevien, ouz an turquet hac ouz an infidelet?

II. Mæs consideromp bremâ an deverou all eus a ur c'hristen mad: hac hênvel eo va buez-me ouz hini Jesus-Christ? E oll sonjou, e oll affectionou a voe da ober bolontez e dad; mæs ha sonjal a rân-me ivez en dra - ze? Nan, nan, siouas, ne sonjân quet e quemense! Jesus-Christ a voa ar vadelez, an douçder hac ar garantez memes. Pebez modesti! Pebez horrol ouz ar pec'het a impurete! Pebez humilite! Pebez obeisanç epad e vuez! Mæs ha possedi a'rân-me ivez ar vertuziou-ze? Nonpas unan anezo siouas!

III. Pe seurt esperanç allân - me caout da veza saveteet, pa eo guir penaus n'am eus nemet an hano a gristen. Couls e voa din ne vige quet

deut Jesus-Christ var an douar pa eo guir ne gredân quêt ar pezh en deus desquet din, ha pa n'imitân quêt ar pezh en deveus grêt. Ne istimân quêt, siouas, mui ar vertuz eguet ne ra ar bayanet! en em gomporti a rân em oll actionou evel ur payen; da betra e servich din-me beza bet badeet, ma ne renonçân d'an oll inclinationou eus an natur corrompet? An hini a lavar beza christen a dle beva evel ma en deus bevet Jesus-Christ, ha ma n'en ra quêt ne d'eo quêt christen en effet.

TRIZECVET CHABIST.

Sonjesonou mad evit hon excita da bratica ar Vertuziou.

I. **DOUGUEN** a rer respet evit un den a enor; ne greder quêt ober na lavaret en e bresanç un dra bennâc hac a ouffe displijout dezâ; em'omp ato e presanç Doue, dleout a reomp dezâ mui a respet eguet d'an oll dud

eus ar bed; diouallomp eta da ober pe da lavaret un dra bennâc eus ar pezh a ouffe displijout dezân, respetomp ato e bresanç.

II. Ar brassa autrounes hac ar brinçet memes a zeu ato da zenti ouz ar roue gant promptitud hac a galon vad pa gommand dezo; enoret memes ez-int pa recevont digantâ un urz bennâc, petra bennâc ma rencont alies souffr cals poan hac ober cals dispignou; perac eta ne zentimp-ni quêt ouz Doue pa gommand deomp? Perac ne impligimp-ni quêt hon oll madou evit e servicha? Perac ne quittaïmp - ni quêt hon oll madou hac hon oll blijadurezou evit senti outâ? Perac ne souffrimp-ni quêt un incommodite bennâc evit ober e volonte? Ha muioc'h a enor hac a respet a virit ar roueed eus an douar eguet an Autrou-Doue?

III. Jesus-Christ en deus quement caret ac'hanomp, quement en deus grêt evidomp, quement en deus souffret abalamour deomp-ni, ha ne d'eo quêt just e teuffemp ive d'e

garout ha da ober un dra bennâc abalamour dezàn? Pa en deus quemeret quement-all a boan evit savetei hon eneou, ha ne d'eo quet just e quemerfemp ivez ur boan bennâc evit procuri e c'hloar hac evit ober hor silvidiguez?

IV. Petra ne ra quet ar serviche-rien, al labourerien hac an artizanet evit gounesit o buez? Petra ne reont quet ar varc'hadourien evit un neubedic arc'hant? Pebez poan, pebez fatic ne guemeront-hi quet? Ma ve esperanç da c'hounit cant scoed; ma ve quistion da c'hounit dec pe daouzec mil liour rent, petra ne raffemp-ni quet? Evit ur benefiç, evit ur garg, evit ur proces, gad a boan, gad a zispignou ne rer quet? Pebes soumission, pebes henor ne rent quet ar gourtisanez d'ar Prinç ha d'ar Roue evit gounesit o graçou mad? Pa hon deus antreprenet un affer bennâc eus a behini e fall deomp dont a benn, gad a boan, gad a fatic ne gueromp-ni quet var hor speret ha var hor c'horf?

Mæs graçou mad an Aulrou-Doue, an tènçoriou eus an Eon, ar vuez eternal, an immortalite, an eürusdet eus ar Barados, pehini a gompren an oll madou pere a ellomp imagina; ha ne veritont-hi quet e quemerfemp ur boan bennâc? Ha ne veritont-hi quet e quitaffemp an oll blijadurezou eus ar bed-mâ, hac e souffremp un incommodite bennâc evit o gounit.

V. Ma ver condaonet d'an amand pe da ur bunion corporel evit ur goms vil pe un action fall, neuse pep-hini a zioualfe mad, neuse ne raffemp quet cals a fautou; gouscoude evit ur pec'het veniel, evit ul lachentes, evit ur goms lavaret dre goler, evit ur gaou, e vezimp condaonet d'ar flammou eus ar purgator, e pere e souffrimp poaniou cals brassoc'h eguet an oll dourmanchou eus ar bed-mâ; coll a raïmp cals graçou, coll a raïmp ul loden vras eus a c'hloar an Eê pehini a so da veza preferet d'an oll madou eus an douar. Ha ne dleomp-ni quet eta

caout aon da gomett an distera pec'het?

VI. Ar pec'het eo en deus rentet an drouc-sperel quen horrubl ha ma zeo. Ur pec'het marvel hepquen a rent ac'hanomp difeçonoc'h hac horruploc'h dirac daoulagat an Autrou-Doue ha daoulagat an AElez eguet an oll monstrou hac an oll diaoulou eus an ifern. Goudese, hac hardis avoalc'h e vezimp-ni c'hoas evit commetti ur pec'het marvel?

VII. Caout a fell deomp an oll traou caër eus ar bed; caout a fell deomp ur c'horf groet mad, ur ye-c'het dad, dillajou precius ha pinvidic, ties bras ha caër; mæs ne rancomp-ni quet ive lacat hor poan evit caout un ene caër, un ene mad hac hep default, un ene ornet eus an oll vertuziou pere alfe e renta parfet hac agreabl da Zoue.

VIII. Aon hon deus da zisplijout d'an dud ha da veza goapeet ganto; ha ne dleomp-ni quet caout brasoch aon da zisplijout da Zoüe, d'hon AEles mad ha d'an dud fur? Lavaret

a rer e rancomp ober evel an dud all; greomp eta evel an dud honest, ha non pas evel an dud vechant ha libertin? Perac e false deomp-ni beza quento'ch hènvel ouz an dud disquiant eguet ouz an dud fur?

IX. Ar vertuz a graç Doue a dall muioc'h eguet an oll madou eus ar bed-mâ. Ar pec'het eo ar brassa malheur a ouffe arruet gueneomp. Goasoc'h eo ar pec'het ha brassoc'h aon a dleomp caout raza, eguet rac an oll maleüriou eus ar vuez-mâ. Mar desiromp madou, ha mar hon deus aon rac an distera malheur, perac ne lacafemp-ni quet hor poan evit acquisita ar vertuz ha pellaat aouz ar pec'het?

EXEMPLOU EDIFIANT.

QUENTA EXEMPL.

Ar vuez-mâ ne bado quet ato.

UN den yaouanc hanvet Rolland, goude beza passeet un devez penn-da-ben o c'hoari, oc'h ober cher vad, o tansal, hac e pep seurt divertissamanchou, dioc'h an abardaez, pa ve prest da vonet en e vele, e santas e speret occupet ha troublet gant ur sonch pehini a lavare dezâ :

« Chetu an devez echu ; echu an
 « danç, ar c'hoari, ar cher vad ; pas-
 « seet int an oll rejouissançou ; da
 « betra en devezus profitet an dra-
 « se din-me ? Ma ranquen mervel
 « bremâ, pe glenvel, da betra a
 « serviche din-me an oll blijadure-
 « zou-ze ? Ar rest eus va buez a

« basseo er memes tra ; arruet a rai
 « an devez diveza e pehini e ran-
 « quin quitaat an oll gompagnu-
 « nezou hac an oll madou eus ar
 « bed-mâ, evel ma quitaat bremâ
 « va dillat evit monet em guele.
 « Va c'hort a vezo laqueet en douar
 « evit breigna, ha va ene a vezo
 « presantet dirac Doue evit renta
 « cont eus an amser a so bet roet
 « dezi evit ober e silvidiguez ; bar-
 « net e vezo goudese var ar pezh am
 « bezo grêt. Ne ouzon quet pe heur
 « ec'h aruo ar momet terrupl-se ;
 « da betra e servicho din-me neu-
 « se va oll disurzou ? Da netra,
 « nemet da ober din regreti an
 « amser gollet. Petra chommo gue-
 « nin-me neuse ? Netra, nemet ar
 « spont rac jujamanchou Doue ha
 « rac an ifern. »

Var an dra-ze an den yaouanc-
 mâ a guemeras ar resolution da
 veza furoc'h ; beva reas en effet
 goudese en ur façon dishèvel
 dioc'h ar vuez en devoa cunduet
 bete neuse.

EIL EXEMPL.

Hor C'horfou a vezo rentet e ludu.

ER guer a Voulogn e voe un den yaouanc quen angaget er viç, ma na falle dezâ cleout parlant nac a Zoue nac eus ar vertuz. Unan eus e vignonet pehini a voa un den a gomport vad, a zeuas un deiz d'e velet : parlant a reas gantâ var traou indifferant evel pa n'en divige bet quet intantion nemet d'e zivertissa ; var fin ar vizit, ar mignon-mâ a laqueas e zorn var guele an den yaouanc debauchet hac e poesas varnezâ : neuse en ur zistrei ouz an den yaouanc-ze, e lavaras dezân en ur c'hoarzin : *Ur guele flour hoc'h eus va mignon ? Ya, eme an den libertin. Neuse ar mignon-mâ a lavaras : Un deiz a zui e pehini ho pezo ur guele-all ? Pe seurt guele, eme an den libertin ? Ar guele, eme ar mignon-mâ, eus a behini ar Pro-*

phet Isaï a barlant deomp. Eleac'h paillaz en, eleac'h matulaz en, eleac'h cotton, eleac'h plun, eleach penvele, n'ho pezo nemet douar brein ; eleac'h lisseriou ha pallen, n'o pezo nemet douar leun a brèvet ; songit mad er guele-ze pa vezo ret deoc'h cousquet ennâ ? Quentre ma voe echuet ar gconversation-ze, an den yaouanc libertin a gommanças beza troublet ; hac ar sonch eus ar guele-ze a chommas quer parfet en e speret, ma ne voe quet capabl d'e chasseal ; pa vize en e vele, e teue ato ar sonch-ze d'en tourmanti, bete ma reas dezâ er fin quittaat e oll blijadurezou criminel hac an oll disurzou e pere e voe angaget.

TREDE EXEMPL.

Mad eo sonjal alies e Jujamanch u Doue.

AR sonch eus ar jujamant a ra deomp caout aon rac Doue ; ober

a ra deomp ive conservi hon innocanç ; chetu peraç e lavare Sant Jerom : *Pe me ve o tibri pe oc'h efa, pe oc'h ober un dra bennâc all, e seblant din clec'out ar son terrupl eus an drompill pehini a lavaro un deiz ; sevet tud varo, deuet d'ar jujamant.*

Ha pa en em representân, eme ar Sant-mâ, ar momet terrupl-ze, ez on quement seziet gant ar spont ma teu va oll izili da grena. An den santel Job a lavare ive penaus e crene evit e oll actionou, rac gouzout a re penaus an Autrou Doue n'en divige truez ouz den, ha penaus memes en divige punisset gant severite ar re en divige cavet coupabl.

Ar jujamant-ze a vezo rigourus, pa eo guir penaus e ranquimp renta cont eus a guement hon devezo bet grêt, lavaret ha sonjet, bete memes eus ar c'homsou inutil ; ar jujamant-ze a vezo terrubl, pa eo guir penaus an distera faut a vezo punisset gant rigol.

Mæs ha c'hui a fell deoc'h renta ar jujamant douç en hoc'h andret,

ha c'hui a fell deoc'h lacat ho silvidiguez en assuranc, leverit alies en ho calon : *Un arrêt eo penaus e rencomp oll mervel ha goude se comparissa dirac Doue evit beza barnet. Songit mad er c'homsou-mâ particulieramant, ha goude se beza barnet ; pa viot o tibri, leverit : goude quement-mâ e ranquin comparissa e jujamant Doue ; pa viot ouz en em zivertissa, leverit : comparissa ranquin dirac va barner ; considerit ha c'hui a vezo approuvet pe vlamet eus an action-ze ; mar sonch deoc'h beza approuvet gant Doue, quemerit couraich ; mæs mar hoc'h eus aon da veza blamet, ne rit quet an action-ze ; grit bremâ ar pezh a false deoc'h beza grêt neuse ; hennez eo ar voyen da viret ne veac'h treac'het gant ho passionou, na tromplet gant an opinionou faus eus ar bed.*

PEVARE ÊXEMPL.

*An dud honest memes hac an dud
vertuzus o deveus aon rac Jujamanchou Doue.*

UR certain Religijs en devoa bev-
vet en desert gant quement a san-
telez epad daou-uguent bloaz, ma
voe respetet memes gant al loënet
gouez. Un deiz arauc e varo, ar
Sant-mâ a barissas evel pa vige
spontet; sellet a re eus an eil coste
d'eguille eus e velê hac ous e glevout
o pige lavaret penaus e vige bet ur
re bennâc eno ha presant ouz e ac-
cusi; rac aveichou e lavare: *Ya,*
emezân, guir eo an dra-ze, mæs yu-
net am eus meur a vloavez evit ar pe-
c'het-ze. Avechou all e lavare: *Nan,*
emezâ, ne leveret quet ar virionez,
n'am eus quet commetet ar pec'het-
ze. Avechou c'hoas e vige clevet o
lavaret: *Ya, siouas, coupabl ez-on*
ha ne on dare penaus en em êxcusi;

mæs esperanç am eus e misericord
an Autrou-Doue. Ur momet gou-
dese e rentas e ene d'e grouer. Hac
an oll assistantet a chommas esto-
net eus a guemenze.

Ur Religijs all c'hoas, goude ur
c'hlêvet bras pehini er c'hassas bete
an extremite, a voa bet extasiet bete
ma songe dezân beza bet presantet
dirac Doue; pa zeuas ennâ e-unan
ha pa voe pare, an den santel-mâ
en em gondaonas da ur silanç quer
bras ma ne fallas dezân parlant ouz
den; en em denna reas en e gampr,
ha ne lezas nemet ur prenestic dre
behini e vige roet dezân e damic
boët; quen alies a ma vige sellet outâ
dre ar prenest bian-ze, e vige ato
gulet er memes situation evel pa
n'en divige quet flaichet eus e blaç.
Ato e zaoulagat troët d'ar memes
costez eus e guampr; goude beza
passeet meur a vloaves er stad-ze,
e coëzas clân, anfoncet e voe an nor
evit gallout e assista; goulen a rezor
digantâ pe seurt ræson en devoa
bet da ober ur binigen quer rust

voar fin e vuez. Goude beza bet cals pourchuet da respont ha pa voe prest da vervel, e savas un tamic var e vele hac e lavaras bete teir gueich ar c'homsou - mâ : *Den ne voar, den ne voar, den ne voar pe-guement jujamant Doue a so rigourus*. Er momet e rentas e ene da Zoue.

Songit mad hac en em breparit d'ar jujamant. Barnet e viot abred pe a zivead; renta reot cont eus ho buez evit rec o ar setanç diveza eus hoc'h eternite.

PEMPET EXEMPL.

Piou a vezo capabl da supporti tân an Ifern?

SANT Martinien pa vige attaquet gant un dentation bennâc a enep ar vertuz a burete, a dostee ouz an tân hac a laquee e dreid noas var ar glaou en ur lavaret dezàn e-unan : *Martinien, sonch bremâ ha te a vezo capabl da souffr tân an ifern!* E dreit a vige rostet ha souffr a ree

cals poan, mæs neuse e quemere couraich hac e lavare c'hoas dezàn e-unan : *Martinien, an tân - mâ ne deo nemet ar pintur hac ar sceud eus a dân an ifern; ma ne alles chom ur c'hart-heur en tân - mâ pehini ne d'eo netra de veza comparaichet gant tân an ifern, penaus e allit-u supporti ar flammou grevus alumet gant justic un Doue e pere e ranqui souffr epad an eternite*. Gouzout a rez penaus ne faut nemet ur pec'het marvel evit da lacât da goeza e punç an ifern eus a behini ne allit birviquen sortial.

Leveromp ive assembles gant ar Prophet, leveromp deomp hon-unan pa hor bezo c'hoant da gommelli ur pec'het bennâc : *Piou ac'hanomp a ello chom en tân devorant eus an ifern?*

C'HUEC'HVET EXEMPL.

Guell eo souffr er bed - mâ eguet er bed - all.

UN den yaouanc en em rentas re-

ligius eus a u urz reglet-mad. Ur yont dezàn a reas e bossubl evit en lacât da chench resolution. Representanti a ree dezàn penaus e voe re sempl evit yun an darn vuya eus an amser, lavaret a ree dezàn penaus ne voe quet capabl da ober vigil perpetuel ha da supporti ar binigennou calet eus ar religion; mæs an den yaouanc a respontas gant couraich : « justamant, emezàn, ar « ræson-ze eo a ra din en em renta « religius; mar deus quemense a « boan o souffr ar binigennou eus « ar vuez-mâ pere ne badont nemet « un amser, penaus e allin-me « souffr ar poaniou eternal eus an « ifern? Guell eo guene souffr gant « patientet an oll boaniou eus ar « vuez-mâ eguet anduri pinigennou « ar vuez-all; guell eo guene beza « paour er bed-mâ ha beza pinvidic er bed-all. »

SEIZVET EXEMPL.

*Quemeromp abred an hent da vont
d'ar Barados, pa hon deus bremâ
an occasion.*

UN doctor bras hanvet Monnet; a ree e possubl evit ampech an dud yaouanc da vont da chelaou ar sermoniou eus a ur predicator santel hanvet an tad Regnault eus a urz Sant Dominic, gant aon ouz e chelaou ne vige fallet dezo antreal er religion. Un devez da voel Sant Stephan, lod eus e scolerien er pedasquement da zont da chelaou ar predicator santel-ze, ma voe obliget da vont d'ar sermon, quantoc'h dre gompaignunez ha dre curiosite eguet dre zevotion. Pa voe oc'h antren en ilis, ar predicator a voa ive o commande e sermon dre ar c'homsoumâ : *Ecce video caelos apertos*; ha goudese e lavaras gant cals a nerz hac a ferveur : « Va auditoet, eme-

« zâ, digor eo hent ar barados;
 « Jesus - Christ a so oc'h astent e
 « zivreac'h deomp, prest eo d'hon
 « receo en e rouantelez. Malheur
 « da piou bennâc a refuso an avan-
 « taich-ze; rac dont a rai un amser
 « ma scoïnt var dor ar barados; mæs
 « refusel e vezo digor dezo. »

Ar c'homsou-se lavaret gant nerz,
 a douchas calon an doctor-mâ, hac
 a reas dezàn quemer er momet ar
 resolution d'en em rei da Zoue evit
 en em renta dign eus ar Barados
 pehini a voe digor dezàn, ha gant
 aon ive da goll an occasion pehini
 a ree Doue dezàn evit gounesit an
 Eon.

~~~~~
 EIZVET EXEMPL.

—
*An apparanc eus ar vertuz ne deo quet
 suffisant evit beza saveteet.*

UN den habil bras ha memes doctor
 a Baris, en devoa bevet en hevelep
 façon, ma seblante beza un den ho-

nest; mæs goude e varo, an Aulrou-
 Doue a zisqueas penaus ne voa quet
 an den-se ar pezh a barisse beza. E
 gorf a voe douguet d'an Ilis; pa voer
 o cana ar guentel eus a offiç an
 anaon pehini a gommanç dre ar
 c'homsou-mâ: *Respondè mihi quan-
 tas habeo iniquitates*, da lavaret eo,
*responit din-me ha leverit peguement
 am eus a bec'hejou?* an den maro a
 respontas eus ar serich: *E jujamant
 Doue ez oun bet accuset.* Quementse
 a estonas an dud a voe en ilis, beza
 renquezor memes quitaat an offiç.
 En eil devez e commansezor c'hoaz
 cana, ha pa voer arru gant memes
 comsou, an den maro a lavaras gant
 ur voes creoc'h: *E jujamant Doue
 ez oun bet barnet*; ar spont a reas
 adarre d'an dud quitaat ar c'horf.
 D'an trede deiz, pa voer o prononç
 ar memes comsou, ar c'horf maro
 a respontas c'hoaz gant ur voes cre-
 oc'h cals a spontussoc'h: *E jujamant
 Doue ez oun bet condaonet*; an oll a
 lavaraz neuse penaus e voa daonet
 an den-ze.

Sant Bruno, pehini a voa eno present, spontet dre an accidant-se, en em resolvas da guitaat ar bed, ha da lacat e silvidiguez en assurance; mont a reas en effet d'an desert assemblies gant e oll gompaignunet, ha neuse e commanças etablissa urz ar chartruzet.

ANTRETIEN

EUS UN ENE

C'HOANTUS EUS E SILVIDIGUEZ.

Prepos var an neubeut a c'hoant hon deus da vont d'ar Barados.

I. COURAICH, couraich, ô va ene, an immortalite a so ur vuez divin pehini a so ouz da c'hortos en Eon. Jesus-Christ en deus e gouneet dre e labourou, dre e c'hues ha dre e voad, ema ous da c'hervel, evit monet ganta da bartagi e c'hlar. Pe

seurt resolution e fall dide quemer? Perac ec'h eus-te quement a c'houd evit traou ar bed? Ha pebes bonheur pa eo guir ec'h allit antren un devez e gloar Doue! Nan, va ene paour, nequet ar bed-mâ eo da vro! Dioual eta rac an affection evit traou an douar pere n'ez int quet capabl da contanti. Sell ous an Eê, sell ous an Astrou, ous ar Stered, eno ematy Doue, hennes eo da vro, hennes eo ar plaç hac an demeuranç eus an eneou santel hac eus ar sperejou eürus. Hennez eo ar palæs pehini en deus gret an Autrou-Doue evit da receo, ha pehini en deus gouneet Jesus-Christ evidout. Ar gompaignunez caër eus ar palæs-se a so ous da c'hervel da vonet da guemer lod eus ar plijadurezou eternal. Perac eta e fall dide c'hoaz en em abusi gant diotachou ar bed? Que da velet petra so er Barados? Gounesit a ri an Eon, mar quirit beza fidel da Zoue pehini en deus gret ar plaç-se evidout.

O pe heur e arruo an deiz eürus

e pehini e antreo va c'horf er gloar assambles gant va ene! Neuse va c'horf ne vezo mui gret a zouar, ne vezo mui quer fragil, quen lor ha quen poner ha ma zeo bremâ, ne vezo mui sujet d'ar c'hlenvejou, mæs beza vezo neuze ur c'horf da badout eternellamant, ur c'horf pehini ne vezo sujet da infirmite ebet, ur c'horf, en ur guer, pehini a vezo brillantoc'h eguet an heol memes.

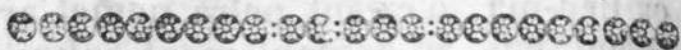
II. C'hui, eneou fidel, songit mad er plaç-se; varsu an Eon eo e renquit sevel ho calon e creiz ar souffrançou, e creiz an oll boaniou eus ar vuez-mâ. Diouallit da veza treac'het dre an tentationou pe dre ar persecutionou; capabl ez int da ober deoc'h coll ar gurunen caër ha brillant pehini a so destinet deoc'h.

An esperanç-se eo a reas gueichal da vam ar Vacabeed souffr gant patientet pa edo o velet e seiz crouadur o souffr ar verzerinti dirac e daoulagat.

Oll vadou an douar, ar vuez, ha quement a ouffe rei deomp plijadur

er bed-mâ, n'ez int netra nemet ar sceud eus ar gontantamant infinit pehini o deus an eneou er Barados.

An hermitet o deveus arrosset an desert gant o daelou, evit gounit ar gurunen-se; gant an esperanç-se ive o deus cals Sænt baleed var ar glaou, en em ruillet en erc'h, var an drez ha var ar spern, evit treac'hi an inclinationou fall eus ar c'hic; evit gounit ar gurunen-se eo o deveus ar verzerien souffret gant patientet ha gant joa an tourmanchou ar re gruella. Goude quemense, va ene, ha ne fallo quet dide c'hoaz renonç d'ar pec'het pehini en deus chasseet Jesus-Christ eus da galon, ha pehini en deus dishonoret ar c'haracter e devoa recevet er vadiant? Ha ne fall quet dide en em resoldi da souffr un injur bennâc, ur boan bennâc? Ha ne fall quet dide ober un action vad bennâc? O va ene, malheur dit, ma ne d'eo touchet da galon dre ar garante a Jesus pehini en deus proposet d'e vugale fidel recompançou bras ha caër meurbet.

SEIZ BOUQUET

SPIRITUEL

EVIT AR SEIZ DEVEZ EUS AR SIZUN.

Quemerit unan bemde, ha songit ennâ diouz
an nos ha diouz ar mintin.

Bouquet spirituel evit ar Sul.

AN den foll! en nos-mâ e sortio
da ene eus da gorf, goulennet e vezo
cont ouzout eus da oll vuez; da biou
e vezo an oll madou pere ec'h eus
dastumet? Da betra e servicho dide
an oll sonjou pere a so bremâ oc'h
occupi da speret? Respontit, va lec-
tour.....

Bouquet spirituel evit al lun.

Piou a ell sonjal hep crena er mo-
met e pehini e apparisso hor Salver?
Piou a ello chom diraza ha sellet

outa hep mervel gant ar spont?
Respontit.....

Bouquet spirituel evit ar meurz.

Piou a vezo charitabl avoalc'h em
c'henver-me, d'am lacat e calon an
douar, evit ma vezin eno cuzet;
quen na vezo tremenet ar goler eus
va Doue hac eus va mæstr souve-
ren? Respontit.....

Bouquet spirituel evit ar merc'her.

Mar be an den just saveteet gant
poan, petra c'hoarvezo eta gant an
dud impi ha mechant? Penaus ec'h
allo ar pec'her apparissa dirac daou-
lagat Doue? Respontit.....

Bouquet spirituel evit ar yaou.

Piou ac'hanoc'h a ello suporti an
tan violant eus an ifern? Piou ac'ha-
noc'h a ello chom epad an eternite
er flammou grevus ha devorant?
Respontit.....

Bouquet spirituel evit ar guener.

Da betra e servich deomp-ni hon
oll superbite hac an orgouill gant
pehini ez omp bet dallet? Da betra

e servich deomp-ni bremâ beza en em c'hlorifiet eus hor madou? Da betra e servich deomp-ni beza recevet var an douar cargou hac enoriou, da veza possedet ties caër ha meubl precius? Ah! siouas, da betra e servich quemense deomp-ni bremâ e creiz an tourmanchou pere a souffromp ha pere n'o devezo birviquen fin? N'o devezus servichet nemet d'hon daoni. . . . . Chetu aze ar pez a lavar an dud reprovvet. . . . . Ha c'hui, va lectour, petra hoc'h eus-hu da respont? . . .

Bouquet spirituel ecit ar sadorn.

Da betra e servich da un den caout an oll madou, an oll heniou, an oll blijadurezou eus ar bed-mâ, mar coll e ene? Respon-tit. . . . .

Mar beac'h fidel d'ar pratic-mâ; an Autrou-Doue n'hoc'h abandono, nac en ho chlènvret nac en ho yec'het, ha sonch en devezo ac'hanoch bepret.

* * * * *

SETANÇOU

EVIT PEB DEVEZ EUS AR MIZ.

Ecit ar c'henta devez eus ar miz.

Ho bolonte, ô va Doue, bezet grêt.

Setanç. Imitet Jesus-Christ obeissant bete ar maro, en em abandonit oll d'ar brovidanç.

Froës. An obeissanç da Jesus crucifiet.

Ecit an eil devez.

Va Doue, roït din ur galon pur ha distac dioc'h pep pec'het.

Setanç. Ar pec'het veniel a zeu da zizenori Doue ha da scandalisa an nessa.

Froës. Ar gontrition eus an oll bec'hejou commetel.

Ecit an trede devez.

Va Jesus, bezit ar mæstr eus va c'halon!

Setanç. Un den hep croas hac hep affliction, ne d'eo quet disquibl da Jesus.

Froës. An attention d'an inspirationou divin.

Evit ar becare devez.

O Jesus bezit ato din-me Jesus, n'em abandonit quet en heur eus ar maro !

Setanç. Ne allàn ober netra, mæs souffr a allàn.

Froës. Resolution da veva er bed, hep affection da draou ar bed.

Evit ar pempet devez.

O va Doue, disposet va c'halon evit observi ato ho lezennou.

Setanç. Doue en deus va laqueet var an douar, hac evelse ne dleàn beva nemet evit Doue.

Froës. Disposition evit disqui le-sennou Doue.

Evit ar c'huec'hoet devez.

Guerc'hes Vari bezit, mar plich gueneoc'h, ur vam vad em c'hen-ver-mé, intercedit evidon-me e quichen ho map.

Setanç. Jesus-Christ a gar ar burete; ô peguer precius eo an tén-sor eus ar virginite !

Froës. Ar vodesti epad ar peden-nou.

Evit ar seizvet devez.

O Jesus crucifiet, unissa ràn va souffrançou gant ar pezh hoc'h eus anduret evidon var ar groas.

Setanç. Jesus a so patient, ha me ne fell din souffr netra.

Froës. An union gant Jesus staguét ouz ar groas.

Evit an eizvet devez.

O va Doue, desquit din ar fæçon da ober oræson !

Setanç. Eürus eo an ene pehini a chelaou Doue er silanç.

Froës. Ar silanç a so necesser hac agreabl da Zoue epad an oræson.

Evit an navet devez.

Guerc'hes Vari, mam Doue, rei a ràn deoc'h va ene, e fresantit d'ho map Jesus.

Setanç. Pa renquer souffr er bed-

mâ, souffromp eta gant Jesus hac abalamour da Jesus.

Froës. Heuliomp ar Verc'hes Vari var menez Calvar.

Evit an deccvet devez.

O Jesus crucifiet, contant ez oun da souffr ar maro evit satisfia d'ho justic, hac evit repara an injur am eus gret deoc'h dre ar pec'hejou pere am eus commettet.

Setanç. Ar Barados eo ty Doue. O peguer maleürus eo an dud var an douar!

Froës. Ar sonch eus eürusdet eternal.

Evit an unnecvet devez.

Va Jesus biniguet roit din ar garante en hoc'h andret.

Setanç. Va c'halon a so gret evit carout Doue, ha ne gavo repos ebet nemet e Doue.

Froës. Carout Doue dreist an oll dud.

Evit an daouzecvet devez.

O va Jesus quemerit possession eus va c'halon!

Setanç. Clasquit ato ar silanç hac ar solitud, ha Doue a barlanto ouzoc'h en ho calon.

Froës. Er solitud e parlant Doue d'ar galon.

Evit an trizecvet devez.

Parlantit, ô va Doue, rac prest eo ho servicher d'ho chelaou.

Setanç. Impossubl eo carout Doue hac ar bed assambles.

Froës. Desquit buez ar Sænt hac e viot hênvel outo.

Evit ar pevarzecvet devez.

O va Jesus, va diouallit dioc'h ar pec'het!

Setanç. Ma ne deac'hit diouz ar pec'het veniel, e viot en danger da gometti pec'hejou marvel.

Froës. Ar sourci da deac'het diouz an occasion da bec'hi, ha d'ouz ar goall gompagnunezou.

Evit ar pempzecvet devez.

Jesus crucifiet, unissa rân va souffrançon gant ho re hac er memes intention.

Setanç. Ret eo souffr er bed-mâ pe er bed-all.

Froës. Ar berseveranç er c'hroaziou hac en afflictionou.

Evit ar c'huezecvet devez.

O va Doue roit ar pe oc'h d'am ene!

Setanç. Ar ræson evit pehini n'e ma quet hoc'h ene e peoc'h, eo abalamour ne fall deoc'h souffr netra.

Froës. Conservi ar peoc'h interieur gant Jesus-Christ.

Evit ar seitecvet devez.

O va Doue ne allàn netra, souffr a allàn; da viana, grit eta ma souffrin bete ar maro.

J. C. Couraich, couraich, va c'hrouadur, an amser a so ber, ha Doue memes a vezo da partaich epad an eternite.

Froës. Ar baliantet er souffrançou.

Evit an trivec'hvet devez.

Va Jesus-Christ roit din ho carante evit sevel va c'halon varzu ennoc'h.

Setanç. Piou a garin-me, nemet an hini en deveus ato va c'haret?

Froës. Carout Jesus dreist pep tra.

Evit an naontecvet devez.

Doue a so va oll mad.

Setanç. Petra alfe an den carout goude Doue? petra so capabl da gontanti ar galon nemet Doue?

Froës. An desir da blijout da Zoue hepquen.

Evit an uguenvet devez.

O va Doue, guell eo guenin mervel eguet hoc'h offanci volonteramant!

Setanç. Eürus eo un ene obeissant; ober a ra ato ar pez a blich da Zoue.

Froës. Teac'het diouz ar pee'het marvel, ha memes dioc'h ar peec'het veniel.

Evit ar c'henta devez varnuguent.

Va Doue, chenchit va c'halon evit ma allin nos deiz beva en ho lezennou.

Setanç. Eneou fidel, bezit ato obeissant, ma's ne rit netra capabl da vlessa ho coustianç.

Froës. Ar vortification hac ar speret interieur.

Evit an eil devez varnuguent.

O va Doue, prest ez oun da souffr pep tra; ho polonte bezet gret ha non pas va hini-me.

Setanç. Agreabl eo souffr evit an hini a garer; songit bremâ ha carout a ret Doue.

Froës. Carante Jesus.

Evit an trede devez varnuguent.

Autrou Sant Joseph, ennoc'h e lacàn va oll fizianç, goude Doue hac ar Verc'hes; va sicourit en heur eus ar maro.

Jesus-Christ. Piou-bennâc en devezo devotion evit Sant Joseph, ne gollo quet e boan, rac Jesus-Christ en devezo sonch anezâ.

Froës. An devotion e quenver Sant Joseph.

Evit ar pevare devez varnuguent.

O va Doue, ho pet truez ouzin, ha bezit hoc'h-unan va c'hopsolation!

Jesus-Christ. Grit ho possubl, va c'hrouadur, evit chasseal eus ho speret ar sonch eus an injuriou pere a so gret deoc'h.

Froës. Pardonni an injuriou.

Evit ar pempet devez varnuguent.

Va Doue biniguet, deoc'h-hu hepquen e fall din plijout!

Jesus-Christ. Evit plijout din-me, va c'hrouadur, arabat eo deoc'h desirout plijout d'an dud ar bed, mæs ret eo deoc'h desirout beza dispriget gant pep-hini.

Froës. Beza contant da veza dispriget abalamour da Jesus-Christ.

Evit ar c'huec'hvet devez varnuguent.

O va Salver, ne varnit quet ho servicher!

Jesus-Christ. Va c'hrouadur, en em varnit eta hoc'h-unan gant rigol, ha ne varnit den.

Froës. Conservit ato ur goustianç pur ha distac dioc'h pep pec'het.

Evit ar seizvet devez varnuguent.

O va Doue, petra zezirit-hu digue-

nin-me, ho polante bezet gret ha nonpas va hini-me!

Jesus-Christ. Distaguit hoc'h affection dioc'h ar pezh a garit ar muia er bed.

Froës. Ar resignation da volonte Doue.

Evit an eizvet devez varnuguent.

O va Doue, deoc'h - hu ez on oll ha non-pas d'ar bed!

Jesus-Christ. N'ho pêt eta va c'hrouadur affection ebet nac evidoc'h hoc'h-unan, nac evit ar bed.

Froës. Ur galon distac dioc'h an traou crouet.

Evit an navet devez varnuguent.

Jesus douç ha carantezus, bezit maestr d'am c'halon!

Jesus-Christ. Bezit eta, va c'hrouadur, bezit douç hac humbl a galon, bezit douç e quenver an oll ha ne leverit drouc ebet a zen.

Froës. An humilite er gongversation hac en antretien.

Evit an tregontvet devez.

O va Salver, ar maro pehini hoc'h-eus anduret a zisquezh deomp peguer bras eo ho carante en hon andret!

Jesus-Christ. Va c'hrouadur, disquezit din ive ho carante ividon, ha diouallit dioc'h quement tra a ouffe hoc'h ampeich da avanç er berfection.

Froës. Ar garante evit Jesus-Christ a dle beza er galon.

Evit an unan ha tregont devez.

O carante eus va Jesus, bezit em c'halon ha ne sortiet jamæs anezàn!

Jesus-Christ. Va c'hrouadur, bezit eta douç hac humbl a galon, rac ur merq a orgouil eo desirout sevel huel en ur velet un Doue humiliet.

Froës. Carante Doue.

REGLAMANT
A VUEZ

Evit acquisita ha conservi yec'het ar c'horf
ha yec'het an Ène.

*Ar pez a dleer da ober ur veich da
viana er vuez.*

I. GRIT ur gonsession general eus
hoc'h oll vuez. Discleriet da guenta
ho pec'hejou ar re vrassa, hac ho
pêt glac'har da veza offancet Doue.

II. Choazit ur c'honfessour pehini
ho lacai var an hent mad, e pehini
ho pezo fizianç, ha da behini e tis-
cleriot gant liberte ar stad eus ho
coustianç.

III. Reglit hoc'h oll actionou guella
ma vezo possubl deoc'h; bezit ato
fidel d'hoc'h oll devotionou, d'al
lectur spirituel, etc. Bezit fidel en
ur guer d'an oll braticou a biete.

IV. Pa viot e choas ur stad a vuez,
en em servichit eus ar reglennou a
bere e parlantin souden; mæs heu-
liet ato avis ho confessour.

*Ar pez a dleer da ober ur veich er
bloaz.*

I. Epad ho puez, grit bep bloaz
ur gonsession general.

III. Discleriet bep bloaz d'ho con-
fessour ar brassa fautou hoc'h eus
commettet epad ar bloavez-ze; le-
verit dezàn e pe façon ez oc'h bet
temptet, penaus hoc'h eus resistet;
leverit ive ha tranquilloc'h eo ho
coustianç ha peguement hoc'h eus
avancet er vertuz.

III. Quemerit un devez eus ar
bloas evit renouelli ar promessaou
hoc'h eus grêt da Zoue, evit caout
ur ferveur nevez hac evit sonjal e
pe stad emma hooustianç.

IV. Mar hoc'h eus grêt ur vœu
bennâc pe a religion pe a virginite,
pe a chastete perpetuel, renouellit
ar vœu-ze en devez divezâ eus ho
retret.

Ar pezh a dleer da ober ur veich er mis.

I. Choasit ur Sant bennâc eus ar mis, pehini a ellot quemer evit ho patron hac evit ho tirecteur; da zev-ez e vouel e allot goulen digant Doue ur vertuz bennâc dre e intercession.

II. E commançamant pep mis, quemerit un devez evit an oræson, ar silanç hac ar retret interieur.

III. Songit ez eo mar-teze ar mis-ze an diveza mis eus ho puez, grit œuvrou mad evel pa ve hennez an diveza mis deoc'h da ober pinigen, da gaout graçou ha da veritout ar vuez eternel.

Ar pezh a dleer da ober ur veich er sizun.

I. Coessiit ho pec'hejou ur veich er sizun ha memes aliessoc'h mar permet ho confessour an dra-ze; grit neuse tri zra, da guenta, grit un act a gontrition eus ho pec'hejou memes ar re zisterra abalamour ma tisplijont da Zoue; d'an eil, grit ur propos ferm d'en em viret ouz

ar pec'het en amser da zont; d'an drede, quemerit ur resolution vad da satisfia da justic Doue quenta ma vezo possubl deoc'h.

II. Communiet da viana ur veich er sizun; ha grit alies actou a fei, a esperanç, a garante hac a humilite.

III. Chilaouit bep sizun offeren ho parres, ar sermon, ar c'hatechis hac ar gousperou.

Ar pezh a dleer da ober ur veich bemde.

I. Grit bemde ho pedennou gant fei hac humilite, grit memes oræson mar lavar deoc'h ho confessour.

II. Grit bemde ul lectur spirituel bennâc, quemerit al leor a blijo muya deoc'h ha tennit profit eus al lectur-ze evit ho silvidiguez.

III. Chilaouit bemde an offeren mar d'eo possubl deoc'h; epad an offeren, songit e maro hac e passion hor Salver Jesus-Christ.

IV. Grit bemde un dra bennâc en enor d'ar Verc'hes, evel ma eo lavaret al litanion, pe ar chapelet, etc.

*Ar pez a dleer da ober ur veich en
heur.*

I. Pa sono an heur, grit sin ar groas ha leverit an *Ave Maria*; songit ez eo hounnes marteze an diveza heur eus ho puez.

II. Da bep heur, grit un act a gontrition eus hoc'h oll bec'hejou, ar voyen eo d'en em viret ouz ar pec'het.

III. Da bep heur, offrit hoc'h oll actionou da Zque dre zaouarn ar Verc'hes ha Sant Joseph.

Ar pez a dleer da ober bepret.

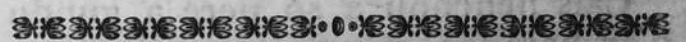
I. Perseverit ato e stat a c'hraç en despet d'an oll dentationou; en em zisfiet ato ac'hanoc'h hoc'h-unan; laquit ho fizianç e Doue, er Verc'hes, e Sant Joseph hac en oll Sænt; goulennit alies digant Doue ar berseveranç; diouallit ato diouz an occasionou da offanci Doue ha conservit ato ar burete.

II. Mar commettit ur pec'het ben-nac, grit un act a gontrition hac it da gofes ar c'henta guella.

III. Conservit ato ar speret a beoc'h hac a union, rac' eus a guemense e tepant an tranquillite eus ho cous-tianç.

IV. Bezit mignon d'an oll, carit an oll, grit vad d'an oll memes d'hoc'h adversourien.

V. Pratiquet quement-mâ guell ha ma ellot, ha pa zui ar maro da lemel digueneoc'h buez ar c'horf, Doue a rai deoc'h ar vuez eürus hac eternal.

INSTRUCTION

EVIT CHOAS UR STAD A VUEZ.

QUENTA ARTICL.

I. **A**R pez a so caus eus an oll disurzou pere a veler var an douar, eo purvuya abalamour ma quemerer ur stad a vuez hep consulti bolonte Doue. Pep hini a guemer ar stad a

blich gantâ evit gallout contanti e bassionou; guir eo penaus e aller en em savetei e pep condition, mæs guir eo ive penaus an Autrou-Doue n'en deus ur sourci particulier nemet eus ar re a guemer ar stad a vuez da behini ez int bet destinet gant ar brovidanç. Pa guemeromp ar stad da behini ez omp galvet gant Doue, e recevomp graçou particulier, hac hep ar graçou-ze ez eo diæs bras deomp en em savetei.

Cals henchou a so pere a gundu d'ar barados, mæs piou a ell choas unan eus an henchou-ze? Pe an den, pe an Autrou-Doue? Pe ar mæstr, pe ar servicher? An henchou pere a gundu d'an eon a so leun a zangerou; Doue so obliget d'o sicour dre e brovidanç ha dre e vadelez, pa en deus ho calvet da ur stad; mæs mar choazet hoc'h-unan ur stad a vuez, ne d'eo quet obliget d'hoc'h assista a façon ebet. En ur guer, an hini a choas ur stad a vuez anezâ e-unan, a so attaquet a bep-tu gant an drouc-sperejou; mæs an

hini a so galvet gant Doue da ur stad a vuez a so ive difennet gant Doue. Malheur da biou bennâc ne zeu quet da senti ouz ar brovidanç.

II. An Autrou-Doue a zeu da ziscleria deomp e volonte e meür a façon; aveichou e anavezomp bolonte Doue dre ur miracl bennâc, mæs arabat eo gortos miraclou; aveichou e anavezomp bolonte Doue dre ur certen inclination pehini a santemp evit ur stad bennâc; aveichou e fell da Zoue e teuffe an den d'en em servicha eus e ræson evit choas ur stad a vuez, ha neuse ræson an den sicouret gant ar c'hraç, a so suffisant evit anavezout ar stad da behini ez omp galvet gant Doue.

III. Evit choas mad ur stad a vuez, ez eo necesser da guenta goulen ar sclerigen digant Doue. Ret eo goulen ar sclerigen-ze dre bedennou fervant, dre gommunionou frequent, dre alusenou, etc. Ret eo ive en em adressi d'ar Verc'hes santel pehini a guemerimp evit on advocades en un affer a

behini e tepant hor silvidiguez, ret eo caout recours da Sant Joseph, d'hon AEl gardien, d'hor paëron ha d'hor maërones. An Autrou-Doue pehini en deus prometet deomp quement a c'houlennimp diganta ha pehini a gommand deomp senti outâ, ne vanco quet da ziscleria deomp e volonte, mar goulennomp ha galon vad ar c'hraçze digantâ.

An avis a raffen d'an dud yaouanc pere so en amser da choas ur stad a vuez, e ve dilezet an oll occupation epad pevar pe bemp devez evit consulti bolonte Doue, peautramant ma ne allont quet ober an dra-ze, e quemerint da viana un heur pe ziveur hemde epad un neubeut amser; mad eo ive ober ur gongession general eus an oll vuez, rac er silanç hac er solitud e teu Doue d'en em gommunica d'an neou santel.

IV. Bezit ato prest da senti ouz bolonte Doue, ato prest da ober ar pez a c'houlennno digueneoc'h,

evit ma tui da zisposi ac'hanoc'h hervez e volonte. • Leverit dezàn : *Petra c'houlennit-hu diguenin-me, ô va Doue ; prest eo va c'halon, ya, prest eo va c'halon ;* laquit eta ho fizianç e Doue, muy a sclerigen, muy a furnez en deus evidoc'h; anavezout a ra ar stad e pehini e allit ober ho silvidiguez; arabat eo deoc'h caout re a affection evit ur stad abars consulti Doue, rac neuse Doue ne vezo quet mæstr eus ho calon, ne allo quet neuse rei deoc'h an impressionou a falfe dezàn.

Evit miret n'o pezo re a affection evit ur stad, abarz consulti bolonte Doue, songit mad penaus n'ez oc'h lequeet var an douar nemet evit en em savetei; penaus quemense eo bet intention an Autrou-Doue, en ur rei deoc'h ar vuez; ha penaus erfin ho quenta affer eo ober ho silvidiguez. Mar credit ar virionez-mâ, e velot sclær penaus ne dleomp carout traou ar bed-mâ, nemet quement ha ma ellont ser-

vichout deomp evit ober hor silvidiguez.

Dre eno e velot peguen neubeut ez eo permetet deoc'h carout ar madou, an henoriou hac ar blijadurezou eus ar bed. *Da betra e servich an dra-ze evit ar vuez eternel*, a lavarre gueichal an den eürus Loïs Gonzac. Dre eno erfin e velot penaus ar stad da behini ez hoc'h galvet gant Doue, a so an hini ho cunduo d'ar Barados. Songit evit petra ez hoc'h laqueet er bed-mâ gant an Autrou-Doue.

V. Aveichou an dud yaouanc o deus ur certen affection evit ur stad a vuez. Evit gouzout hac a berz Doue eo an inclination-ze, e renquer examina dre pe seurt motif e carer ar stad-ze dreist ar re-all. Mar santit mui a inclination evit ur stad eguet evit ar re-all, abalamour d'ar madou ha d'ar blijadurezou, sclær eo neuse penaus an inclination-ze ne deo quet aberz Doue, rac Doue a lavar deomp er scritur sacr penaus ar re pinvidic

a so tud maleürus; maleur deoc'h emeza, tud pinvidic, abalamour ma hoc'h eus ho consolation er bed-mâ.

Mæs alies e c'hoare ma ve an dud yaouanc tromplet gant an droucsperet ha gant o inclinationou fall. Credi a reont alies penaus ne glascont nemet bolonte Doue en ur gumer ur stad a vuez, en amser ma clascont ar madou, ho flijadurezou, ha dre eno e vancont da zenti ouz bolonte Doue. Ma ne fall quet deoc'h eta beza tromplet gant hoc'h afflictionou fall, songit mad petra lavaro deoc'h hoc'h Salver hac ar Verc'hes, da veza quemeret ar stad a vuez-ze. Petra lavaro Doue deoc'h-hu eus an dra-ze, pa rencot parissa er jujamant?

Goulennit avis ho confessor, mæs ret eo deoc'h c'hoas ur c'honfessor mad, un den capabl, un den a experianç, hac un den a zougeanç Doue. Doue en deus alies en em servichet eus an dud, evit disquez deomp e volonte. Evit convertissa Sant Paul e tisquennas

eus an Eê darta liquid ; Sant Paul a c'houlennas digant Doue petra a zezire digantâ, mæs Doue a respontas dezâ, mont da gaout Ananias.

Mæs diouallit dioc'h quemement-mâ. Aveichou an dud yaouanc a zeu da senti ous ar c'henta sonch a zeu en ho speret, hep examina ha bolonte Doue eo quemense. Quemer a reont ur stad a vuez hep ober calz reflexion. Mæs da benn un neubeut amser, goudese e teuont d'en em enaoui, d'en em rei d'ar fallagriez, hac erfin d'en em zaoni. Ar c'henta ferveur-ze a so inspiret gant an drouc-speret. Mæs mar en em servichit eus ar reglennou a bere am eus parlantet, ho pezo leac'h da esperout penaus e viot er stad da behini ez oc'h bet ato galvet gant Doue. Ar reglennou-ze a servicho deoc'h evit treac'hi an oll dentationou dre ur guir fizianç e Doue pehini ho cunduo hac ho sicouro dre e c'hraç, a henep an drouc-speret.

Diouallit c'hoas dioc'h quemement-

mâ; beza eus certen tud pere ne allont jamæs en em resolvi da choas ur stad a vuez, ne allont jamæs quemer ur resolution vad. Beza false dezo e tigasse an Autrou-Doue un AËl eus an Eon evit discleria dezo e volonte. Rar eo ar seurt graçou-ze, na morse ne dleomp o goulenn digant Doue. Gouscoude Doue a fell dezâ e raffemp e volonte, hac evelse e rencomp en em servicha eus ar reglennou-mâ evit gouzout da be stad ez omp galvet gantâ.

VI. Pa ho pezo anaveet bolonte Doue, mar d'oc'h gualvet da ur stad a vuez santeloc'h evit ar gommun, bezit ferm ha constant evit senti ouz ar volonte divin. An drouc-speret ne vanco quet d'ho persecuti; en em servicha rai evit ho troubli, eus ho querent hac eus ho mignonet. Represanti a rai deoc'h penaus bolonte o querent a dle beza ar reglen eus hoc'h-hini, pa eo guir penaus e command Doue deoc'h senti outo. Lacat a rai en ho speret penaus ar stad a vuez pehini a fell

deoc'h quemer, a so ur vuez trist hac ur maro continuel. Mar sentit ouz an inspirationou - ze eus an drouc-speret, an Autrou-Doue pehini en deus discleriet deoc'h e volonte, oc'h abandono deoc'h hoc'h-unan, evit eprouvi ho fidelite hac ho couraich, hac evit rei deoc'h occasion da gaout mirit.

Pa eo question da servicha Doue ha da labourat evit ar silvidiguez, arabat eo consulti ar guerent nac an inclinationou naturel, pa eo guir e teu hor Salver d'hon avertissa penaus evit beza e ziscliplet, e rancomp renonç d'hor c'herent ha deomp hon-unan. *Piou bennâc, eme Jesus-Christ, a fell dezâ dont d'am c'haout-me, ha ne renonç quet d'e dad, d'e vam, etc., ne all quet bea disquibl din-me.* Doue eo ho tad ar c'henta, ar guella, ar puissanta. Grit ar peza ellot, ha Doue a rai deoc'h an nerz, ho soulagi a rai en ho poaniou, pa eo guir e lavar deomp penaus eo douç hac agreabl en servicha.

Ma ne fall quet deoc'h chilou moez an Autrou-Doue pehini a so ouz ho quervel, quervel a reot ive an Autrou-Doue, ha ne viot quet chilaouet gantâ. Guir eo penaus n'ez omp quet obliget, dindan boan a zaonation, da heulia ar sclerigen en deus roet Doue deomp, evit quemer ur stad a vuez parfetoc'h eguet ar gommun, mæs Doue ive ne deo quet obliget da rei deomp e c'hraçou particulier, hep pere ez eo impossibl deomp en em savetei. Leac'h ho pevezo da gaout aon mar refusit an enor pehini a ra Doue deoc'h, d'ho choas evit unan eus e gonfidantet. An disprijañç - ze a rai dezâ caout yenigen evidoc'h; tenna rai e c'hraçou digueneoc'h, mæs ive, va lectour, mar hoc'h eus sclerigen avoalc'h evit gouzout penaus ne allit quet en em savetei nemet er stad da behini ez oc'h bet galvet gant Doue, e pechit neuse marvelamant en ur resista ous ar volonte divin.

Finissa ràn dre ar c'homsou-mâ eus ar Speret-Santel pere a zisque

deomp ar malheur eus a un ène
 pehini a zeu da resista ouz ar sclerigen
 accordet dezi eus an Eon.
 « Ho calvet am eus, ha nequet faller
 » deoc'h dont d'am c'haouet: as-
 » tennet am eus va dorn deoc'h
 » evit ho tenna eus an dangerou
 » da bere edoc'h exposet, mæs n'e
 » quet priget gueneoc'h sellet ouzon.
 » Dispriget hoc'h eus an avizou pere
 » am eus roet deoc'h; mæs va guer-
 » vel a reot ive, ha ne chilaouin
 » quet ac'hanoc'h; va c'hlasq a reot,
 » mæs re ziveat e vezo. Pa en em
 » gavot en danger da goll hoc'h ene,
 » neuse em galvot; mæs me a res-
 » ponto deoc'h ive penaus em eus
 » ho calvet, ha n'hoc'h eus va chi-
 » laouet. »

Mæs en heur eus ar maro, pa
 vezo seziet ho calon gant ar spont
 rac jujamanchou Doue; pa viot ac-
 cablet ha tourmantet gant an drouc-
 sperejou pere a raï ho possubl evit
 ho coll, neuse e clebot ar c'homsou
 terrubl-mâ: *Ho calvet emeus, ha
 n'hoc'h eus quet va c'hilaouet; va*

*gueruel a reot d'ho zro, ha na chi-
 laouin quet ac'hanoc'h, rac n'hoc'h
 eus quet va chilaouet.*

Er c'hontroll, ar re o devezo sen-
 tet ouz Doue, o devezo ive ar gon-
 solation da veza epad an eternite e
 compaignenez ar Zænt. Doue a gargo
 o eneou a c'hraçou, o diouall a raï
 dioc'h an oll maleüriou eus ar bed,
 ha goude beza cunduet ur vuez san-
 tel var an douar, e varvint gant ar
 gonsolation da veza sentet ouz bo-
 lonte Doue.

EIL ARTICL.

*An necessite da choas mad ur stad
 a vuez.*

ANAVEZOUT a rer an necessite hac
 an importanç da choas mad ur stad
 a vuez, dre an diou virionez-mâ.

Da guenta, beza eller en em sa-
 vetei e pep condition; mæs pep
 seurt condition ne deo quet mad da
 bep seurt tud. Ur gcondition a ell

beza util da un den, ha noazus da un den all; rac an oll dud n'o devez quet ar memes inclinationou, ar memes capacite, nac ar memes graçou digant Doue.

D'an eil, Doue pehini en devez dre e brovidanç etablisset an oll gonditionou differant, en deus ive dre e furnez distribuet ur rum dud da ur certen condition hac ur rum all da ur gondition all, evel un tad a famil pehini a zeu da zistribui etre e servicherien e afferou hac e labourou hervez ma blich gantâ. Evelse ive Doue en deus roet da bep-hini inclinationou differant, muy a c'hal-lout d'an eil evit d'eguile; ha muy a speret d'an eil evit d'eguile; distribui a ra e c'hraçou hervez ma plich gantâ hac hervez ma eo necesser da bep den.

Dre an diou virionez-ze e alleur compren facilamant peguen important eo c'hoas mad ur stad a vuez. Rac ma ne d'eo quet mad pep seurt stad evit pep seurt tud, ret eo eta ober cal reflectionou en ur choas ur stad a vuez, gant aon da guemer

ur gondition e pehini ne alfemp quet ober hor silvidiguez; hac evel ma teu an Autrou-Doue da c'hervel tud da ur gondition quentoc'h evit da un all, e renquer choas gant cals a brudanç ar stad da behini ez omp destinnet gantâ, abalamour d'ar gapacite pehini en deus roet deomp, hac abalamour c'hoas d'ar graçou pere en deus preparet deomp.

Grit mad ho reflectionou en ur choas ur stad a vuez, rac ac'bano e tepant ho ponheur er bed-mâ hac er bed all; grit reflexion var a maleüriou da bere en em exposit en ur guemer ur gondition a behini n'ez oc'h quet bet galvet gand Doue.

Da guenta, en ur guemer ur stad da behini nez oc'h quet bet galvet, e viot exposet da bep seurt maleüriou er vuez-mâ; rac, pe seurt plijadur ha pe seurt contantamant allit-hu caout en ur stad pehini oc'h eus choaset fall, ha da behini n'ez hoc'h quet propr? N'eus condition ebet maleürussoc'h evit hounnès. An displijadur d'en em

velet angaget en ur gondition da behini n'hoc'h eus jamæs bet inclination, an difficulteou pere a gavot en ur ober an deverou eus ar stad-se, quemense tout a raï deoc'h coueza en ur chagrin hac en un dristidiguez pere na lezo gueneoc'h na peoc'h na repos. Ne allo supporti den, na memes en em supporti hoc'h unan, na den ne allo ho supporti. En ur guer, ho condition a seblanto deoc'h beza ur prison tènvel hac enaouüs hac evel ur chaden rust ha poner.

D'an eil, en ur guemer ur stad da behini n'ez hoc'h quet bet galvet, en em exposit da goll an eon; rac penaus e alfac'h-hu ober ho silvidiguez er stad-se? An dristidiguez ho lacaï da goueza er feneantis, hac ar feneantis ho lacaï da goueza er viç. En ur guer, souffr a reot a bep seurt poaniou evit ober ho silvidiguez en ur stad da behini n'ez hoc'h quet propr ha da behini n'ez hoc'h quet bet galvet gant Doue; c'hoarvezout a raï ma gommettoc'h un infinite a fautou

er gondition - ze pere n'ho pevige quet commettet en ur gondition all. An defaut a gappacite a raï deoc'h caout mil difficulte en ur ober an deverou hac an obligationou eus ar stad-ze. An defaut a vocation a vezo caus ma viot privet eus a gals graçou pere ho pevige recevet en ur stad all, coll a reot ar graçouze, rac indign ez hoc'h anezo, pa eo guir hoc'h eus quemeret ur stad heb ober reflexion hac heb consult bolonte Doue. En ur ober un neubeut reflexion e velimp sclær penaus ar pen-caus eus an oll disurzou pere a veler a pep condition, eo abalamour ma negliger an deverou eus ar gondition pehini a guemerer. Hoguen quemense a c'hoarvezo gueneoc'h ma ne rit reflexion evit gouzout ha c'hui a so propr ha galvet gant Doue d'ar stad pehini a fell deoc'h quemer.

Evit finissa an articl-mâ e pedàn an dud yaouanc da ober reflexion var guemen-mâ :

Da guenta, songit mad en dis-

plijadur hac en distridiguez pere ho pezo en ur^e gondition da behini n'ez hoc'h quet bet galvet gant Doue.

D'an eil, songit en nombr bras a bec'hejou pere a gomettoc'h er stad-se ha pere n'ho pevige quet commettet en ur stad-all.

D'an drede, songit ive penaus ar re a guemer ur stad a vuez hep ober reflexion, en em laca en danger da veza collet epad an eternite.

Piou bennâc a rai reflexion var an tri zra-mâ a vezo fur, ha ne vezo quet tromplet facilamant en un affer quen important.

TREDE ARTICL.

Ar fautou pere a gometter peurliessa en ur choas ur stad a vuez.

PEVAR seurt fautou a gomet ordinalamant an dud yaouânc en

ur choas ur stad a vuez, pere a so caus a gals fautou-all.

Da guenta, ne sonjont quet er pez a reont, hac e leac'h choas ur stad dre ræson ha goude ur reflexion hir ha serius, e quemeront ur gondition dra ur pennad, dre faltazi, aveichou dre occasion hac abalamour d'an inclination pehini a santont d'ar stad-ze quentoc'h evit da un all, hep examina hac ii so propr d'ar stad pehini a guemeront, hac hep sonjal ha capabl ez int da ober o silvidiguez er gondition-se.

D'an eil, pa ve deut an amser da choas ur stad a vuez, nemet neuse ne reont o reflexionou, mæs siouas reflexionou fall! Antreal a reont er gondition gant un intantion fall; rac lod a guemer ur stad abalamour d'ar blijadurezou eus ar vuez, lod-all abalamour d'ar madou ha d'an enoriou; en ur guer, ne rer attantion nemel d'ar madou tamporel ha d'ar vuez presant. Mæs bian eo niver eus ar re

a guemer ur stad abalamour d'ar vertuz ha d'ho silvidiguez ; d'an drasse gouscoude eo e renquer ober attantion en ur choas ur stad a vuez ; beza leverer er bed : *Ar stad-ze a so propr din evit en em avanç hac evit ober fortun ; mæs jamæs ne leverer : ar stad-se a so propr din evit avanç er vertuz hac evit ober va silvidiguez ; jamæs ive ne leverer : ar stad-se ne d'eo quet propr evidon-me , rac guelet a ràn pençus e offancin Doue alies er gondition-ze ; birviquen ne allin ramplissa an deverou eus ar stad-ze ha guelet a ràn cals occasionou d'en em goll.*

Ar faut-mâ a so general ha controll d'ar ræson vad. Rac evit deliberi ervad var ar stad da behini ez omp galvet gant Doue, e rencompsonjal evit petra hon deus recevet ar vuez. Ne hon deus recevet ar vuez, nemet evit servicha Doue hac evit ober hor silvidiguez. Ret eo eta choas ur stad e pehini e allimp servicha Doue hac ober hor silvidiguez. Mar greomp ar c'hontroll,

e-vezimp var an hent fall hac en danger da veza collet.

D'an drede, an dud yaouanc a gomet c'hoas ur faut all en ur choas ur stad a vuez. Quemer a reont ur gondition eus o fenn o-unan hep consulti den na goulen avis digant den. Cals tud yaouanc a gomet ar faut-mâ ; gouscoude beza eo unan eus ar brassa fautou pere a alleur commetti en ur choas ur stad a vuez. Rac, pençus e alfe un den yaouanc prosperi en un affer quen important, pa eo guir an dud yaouanc n'o deus na jujamant nac experianç. En em exposi a reont da ober ur faut irreparabl, ma ne c'houlennont cuzul digant tud fur ha prudant. Coupabl ez int eus ar brassa temerite, pe da viana eus un ignoranç bras pehini a raï dezo commetti un infinite a fautou. Mar lavar Salomon d'an dud yaouanc en em zisfiziout ato eus o jujamant, ha goulen ato cuzul abars ober un dra bennâc, ha ne deo

quet particulieramant en affer-mâ pehini a so an importanta eus an oll afferou, hac e pehini memes e renquer ato goulen sclerigen ar Speret-Santel. Diouallit eta da goueza er faut-mâ; er façon-ze eo e teu an drouc-speret da drompla an dud yaouanc pa choazont ur stad a vuez. Parlant a rin deoc'h souden eus ar personaichou pere a alleur consulti var an affer-mâ.

D'ar pevare, ur faut pehini a gommet c'hoaz an dud yaouanc en ur choas ur stad a vuez, ha pehini a so an dangerussa, eo abalamour ne gonsultont quet an hini a dlefent consulti dreist ar re-all, da lavaret eo an Autrou-Doue. N'o devez sourci ebet da bedi an Autrou-Doue, na da c'houlen outa e c'hraçou hac e inspirationou mad evit anaout e volonte; petra bennâc n'ez eus nemeta hac a ouffe o sicour en affer-ze; rac Doue eo ar sourçen eus an oll sclerigen hac eus an oll avizou mad. Ouspen quemense n'ez eus nemet Doue ha ell

choas deomp ar gondition hac ar stad e pehini e allomp e servicha epad hor buez. Beza rencomp en lezel da choas deomp ar stad a blijo gantâ. Ordren a ra deomp caout recours dezàn en afferou a gonsecanç, ha ma n'en greomp quet, e vancomp da senti outâ, ha refusi a raï deomp e venediction. Chetu amâ un exempl eus a guemense:

An Israelitet evit miret ne vigent persecutet gant o inimiet, a guemeras ar resolution da vont en Egypt, hep beza consultet bolonte Doue; mæs an Autrou-Doue a reas dezo cals reprochou ha cals menaçou dre e Brophet: *Maleur deoc'h, emezàn, bugale desertourien, pere hoc'h eus va abandonet hep goulen va bolonte, pere hoc'h eus antreprenet cals traou hep va c'honsulti, commetti hoc'h eus grêt ur pec'het nevez en ur guemer ho resolution hep goulen avis diguenin, mæs an dessin pehini hoc'h eus quemeret a vezo evit ho mañeur hac ho confusion.* Plige gant Doue e ve imprimet ar c'hom-

sou-mâ e speret an dud yaouanc
pere a so en amser da choas ur
stad a vuez.

PEVARE ARTICL.

---

*Moyenou mad evit choas ur stad a
vuez. Da guenta', ur vuez vad er
yaouanctis a so unan eus ar moye-
nou an necesserra evit choas ur
stad a vuez.*

GOUDE beza parlantet eus ar fau-
tou pere a gommerter purliessa en
ur choas ur stad a vuez, e par-
lantin deoc'h eus ar moyenou pere
a dleit quemer evit prosperi en
affer-ze.

Ar c'henta moyen pehini a ràn
deoc'h ha var behini e rer neu-
beut a reflexion, petra bennâc ez
eo important meurbet en affer-mâ,
eo ur vuez vad e amser ar yaouanc-
tis. Parlant a ràn deoc'h eus ar
virionez-mâ, va leclour, rac neu-
beut a dud a ra reflexion varnezi

ha ne ouzont an dra-mâ nemet
re zivead. Ar peñz a so caus ma
ve alies tromplet an dud yaouanc
en ur guemer ur stad a vuez, eo
an direglamant hac an disurzou eus
o yaouanctis; pec'hejou o yaouanc-
tis a so caus eus o maleur.

Ne d'eo quet difficil prouvi ar
virionez-mâ; meur a hini siouas a
zeu d'e desqui divar o c'houst! An
Autrou-Doue evit punissa o fec'he-
jou, a zeu d'o friva eus ar scler-
rigen necesser evit anaout ar gon-
dition da behini ez int propr; o
abandoni a ra en affer-ze, rac ma
o deus abandonet e servich; refusi
a ra dezo ar sclerigen, rac ma o
deveus refuset dezàn o fidelite hac
o c'harante. Roet o deus amser o
yaouanctis d'an drouc-speret, ha
Doue ive a bermet e vent tromplet
gant an drouc-speret en ur choas
ur gondition controll d'o silvidi-
guez. Ne quet fallet dezo miret
gourc'hemennou Doue na chilou e
voëz, nac heulia e inspirationou
mad, êvelse ive Doue ne fall quet

dezâ o chilou pa c'houlennont e assistanç. *Va guervel a raïnt*, eme an Atrou-Doue, *ha ne chilaouin quet anezo; clasquet e vezin ganto ha n'em c'havint quet, rac dispriget o deus va instructionou ha n'o deus quet bet respet evidon.*

Ar scritur sacr a so leun eus ar menaçou pere a ra Doue d'an dud yaouanc direglet. Menaci a ra da refusi dezo ar sclerigen eus a behini ez int en em rentet indign dre o fec'hejou; o gourdrouz a ra ispiacial dre ar prophet Ezechiel en ur façon an terrupla. Un nombr bras a dud a zistinçion a zeuas da gonsulti ar prophet-mâ evit anaout bolonte Doue; mæs Doue a lavaras d'ar prophet: *Ne respontin netra dezo, emezàn, rac tud mechant ez int hac ar pec'het a so c'hoas en o c'hallon.* Ouspen an dra-ze, Doue a lavaras c'hoas: *Piou bennâc, emezàn, a zui da gonsulti ar prophet evit gouzout va bolonte, gant ur goustianç carguet a bec'hejou, e respontin dezâ, hervez an niver eus e grimou; da lavâret eo,*

penaus n'en divige Doue respontet netra dezo hac e vigent bet tromplet en o resolution abalamour d'o fec'hejou.

Histor ar roueed a fournis deomp un exempl terrubl eus a guement-mâ var sujet Saül, quenta roue a Israël. Ar prinç maleürus-mâ a veritas coler an Atrou-Doue dre e ingrateri ha dre e zisoboissanç. Un devez en em gavas reduiset d'an extremite hac attaquet a bep coste gant e inimiet; en extremite-ze en em vele obliget da gombatti pe da vervel; quen ambarasset e voe ma cassas tud da gonsulti ar Veleyen hac ar Brophetet evit anavezout bolonte Doue var ar pezh en devoa da ober; mæs an Atrou-Doue a edo quer fachel outâ ma ne respontas na d'ar Veleyen na d'ar Brophetet; *consulti a réas Doue, eme ar scritur sacr, ha Doue ne respontas na dre ar Veleyen na dre ar Brophetet.* Ar prinç maleürus-mâ pa en em velas evelse abandonet gant Doue, a zeuas d'en em gomporti evel un den di-

zesperet; mont a reas e-unan da gonsulti un divineres; goulen a reas diganti guelet ene ar prophet Samuel pehini a voe maro neubeut a amser a ziarauc, ha pehini en devoa servichet dezàn da dad ha da conducteur; eürus e vige bet ma en divige ato heuliet avizou an den santel-ze; gouscoude an Autrou-Doue a accordas dezâ ar pez a c'houlenne, apparissa reas dezàn ene ar prophet Samuel, mæs evit e vrassa malheur. *Perac em interrogas-te, a lavaras Samuel, pa eo guir ez out abandonet gant Doue? Credi a allet penaus e accomplisso Doue ar pez am eus lavaret dit, rac disoboisset o teus dezàn; abalamour d'an disoboissanz-ze e teu hiñ-la punissa, en ur abandoni ac'hanout d'ar goler eus da inimiet; ha memes abars varc'hoas e vezo collet ar victor, mervel a ri gant da vugale: ar pez a c'hoarvezas en effet.*

Desqui a reomp dre an exempl-mâ ar virionez eus ar pez am eus lavaret; da lavaret eo, e teu an

Autrou-Doue da abandoni ar pec'her en e vrassa necessite abalamour d'ar pec'hejou pere en deus commettet. Ne velomp siouas nemet re alies an experianç eus a guement-mâ. Doue a zeu alies da abandoni an dud yaouanc en amser ma vent o choas ur stad a vuez, abalamour d'ar pec'hejou eus o yaouanctis. Rac petra so caus ma velomp cals tud o coll o madou hac ouz en em zaoni memes er bed-mâ? Petra so caus ma velomp cals tud er feneantis pere n'o deus etat ebet ha ne allont jamæs en em resolvi da guemer unan? Petra so caus ma velomp cals tud hirio gant ur vicher, varc'hoaz gant un-all ha n'en em blijont e condition ebet? Petra so caus eus a guemense tout? Pec'hejou ar yaouanctis pere a zeu Doue da bunissa. Bezâ allàn lavaret gant ræson d'ar seurt tud-ze ar pez a lavaras Samuel da Saül: *Ar pez a souffrit bremâ a so ar bunion eus hoc'h infidelite e quèner Doue.*

Abars finissa e ràn un avertissa-

mant d'am lecteur; grit attantion d'ar c'homsou-mâ ma ne d'eo quet deut an amser ha ma ne m'hoc'h quet en oad da choas ur stad a vuez, bevit e doujanç Doue, teac'hit diouz ar pec'het gant aon da veza abandonet gant Doue en amser ma ho pezo ezom anezâ. Bezit ato fur evit meritout, dre ur vuez reglet-mad, benediction an Autrou-Doue pehini a so necesser deoc'h evit choas ur gondition.

Mæs mar d'eo arruet an amser da choas ur stad a vuez, arauc deliberi var an affer-ze, grit reflexion var ho puez tremenet; mar hoc'h eus cunduet ur vuez fall, ne guemerit c'hoas condition ebet, mæs quemerit amser evit en em gorrija, evit ober pinigen hac evit en em gonvertissa antieramant da Zoue, gant aon ne zeuffe Doue d'hoc'h abandoni en un affer quen important. En lavarët a rân deoc'h, va lecteur, mar choasit ur stad a vuez en amser ma eo carguet ho cous-tianç a bec'hejour, e viot exposet d'en em drompla ha d'en em goll.

PEMPET ARTICL.

Evit choas mad ur stad a vuez, ez eo necesser sonjal e quemense arauc an amser.

PA guemerer ur gondition ne d'eo quet evit un devez hepquen nae evit un amser, mæs evit ar rest eus ar vuez. Evelse ive un devez ne d'eo quet suffisant evit choas ur stad a vuez, mæs rêt eo sonjal en dra-ze pell amser arauc. Un affer a gonsencanç a c'houlèn un attantion vras, hac abars e antrepreni e renquer sonjal enni, rac neubentoc'h a zif-ficulte a guever hac ouspen muyoc'h a sclerigèn hac a sicour a receiver digant Doue.

Tri zra eta hoc'h eus da ober arauc ma ve deut an amser da choas ur stad a vuez.

Ar c'henta, eo pratica ar vertuz gant adn da goll graçou Doue eus

a bere ho pezo ezom en amser-ze.

An eil, eo pedi Doue a galon vad ha goulén alies digantâ ar c'hraç da anavezout ar gondition da behini ez hoc'h galvet gantâ. Leverit alies: *O va Doue, disquezit din an hent e pehini e tleàn querzet, disquezit din ar façon da ober ho polonte ha da senti ato ous ho polonte.*

D'an trede, arauc ma ve arruet an amser da choas ur stad a vuez, songit aveichou e quemense, non pas evit choas en effet, mæs evit gouzout da pe seurt stad e alfac'h caout inclination, evit anaout pe seurt sonjou en deus inspiret deoc'h an Autrou-Doue hac evit gouzout petra zezir digueneoc'h.

Mar pratiquet quement-mâ e profitot cals evit an amser e pehini e rencot choas ur stad a vuez; c'hoarvezout a ra alies penaus an inclination evit ur stad a vuez, adalec ar yaouanctis, a so ur merq a vocation.

C'HUEC'HVET ARTICL.

Moyenou eus a bere e renquer en em servicha pa ve arruet an amser da choas ur stad a vuez.

PARLANT am eus grêt bete vremâ eus ar moyenou pere a renquer practica arauc ma ve arruet an amser da choas ur gondition. Parlant a rin deoc'h bremâ eus ar moyenou eus a bere a renquer en em servicha pa ve arruet an amser-ze.

Salomon a ordren deomp ober tri zra quen alies gueich ma rencomp deliberi var un affer a gonsequanç.

Da guenta, rêt eo, emezàn, goulén ato cusul, non pas digant bep seurt tud, mæs digant tud fur ha vertuzus. Rac goude beza parlanter eus an dud pere a so incapabl da rei cusul vad, e lavar: *Ne guemerit quet a gusul digant ar seurt tud-ze, emezàn, mæs goulennet avis digant an dud honest, digant an dud a zoujanç Doue.*

D'an eil, Salomon a lavar deomp c'hoas, en em gonsulti hon-unan; *consultit ho calon*, emezàn, da lavaret eo, deliberi en hor c'halonou ha sonjal mad en affer-ze, en e oll circonstançou hac en e oll zuitou; sonjal mad en inclination pe en degout hon d'eus evit ur stad, sonjal mad er pez a ellomp hac er pez ne allomp quiet. Hennez eo an avis a ro deomp Sant Ambroas : *Pep-hini, emezàn, a dle anavezout e speret, pep-hini a dle sonjal er pez a so convenapla dezàn. . . . Rêt eo a ziarauc sonjal mad er gondition en d'eus da choas. Rêt eo dezàn sonjal hac ober reflexion, non pas hepquen en e galiteou mad mæs ive en e zefautou hac en e voall habitujou; rêt eo da bep-hini en em jugi e-unan. Ar Bayanet memes o d'eus anaveet ar virio- nez-mâ.*

D'an trede, an avis pehini a ro deomp c'hoas Salomon, hep pehini an daou guenta a so inutil, eo consulti Doue dre ar beden ha goulengant humilite ar c'hraç d'en em

gundui mad en affer-ze, hac ive ar c'hraç da guemer ur resolution vad; da lavaret eo, e rancomp pedi Doue da accordi deomp ar sclerigen gant aon d'en em drompla en un affer quen important. An dud a ell en em drompla, ha c'hui a ell beza'ive tromplet ma n'ez hoc'h cunduet gant sclerigen an Eê, pehini hepquen a ell ho sicour en affer-ze. Rac n'eus nemet Doue hac a alfe rei deoc'h ar c'hraç da choas mad ur stad a vuez.

Chetu aze, va lecteur, teir voyen eus a bere e ranquit absolument en em servicha pa vezo arruet an amser da choas ur stad a vuez. Pratiquet anezo gant brassa respet ma vezo possubl deoc'h, rac inspiret ez int bet gant ar Speret-Santel; mæs evit allout en em servicha anezo a propos, e parlantin deoc'h eus ar pez a renquer da ober pa ve arruet an amser da choas ur stad a vuez.

SEIZVET ARTICL.

*Ar pezh so ret da ober pa ve arruet
an amser da choas ur stad a vuez.*

AN dud yaouanc ne dleont jamæs choas ur stad a vuez arauc an oad a c'huezec vloas; mæs goude an oad-ze, chetu amâ ar pezh a dleont ober.

Da guenta, goude beza quemeret ar resolution, dre avis un den fur, da choas ur stad a vuez, quemerit un amser suffisant evit sonjal e quemense; quemerit c'huec'h pe seiz devez pe davantaich, hervez an difficulte ho pezo d'en em resolvi. Goude beza quemeret an amser suffisant, grit quement-mâ.

Pa viot e choas ur stad a vuez quemerit ar stad e pehini e allot servicha Doue, pratica ar vertuz, beva e guir gristen hac ober ho silvidiguez. Da quemense eo e ranquit absolument ober attantion hep sonjal er madou tampoel.

Ho pêt sonch penaus ez eo houmâ ar brassa hac an importanta affer ho pezo birviquen en ho puez, grit ur gonnession ha memes ur gonnession general. Quemense a servicho deoc'h 1.º da c'houzout pe c'hui a so capabl, pe c'hui ne d'hoc'h quet da zeliberi var an affer-ze; 2.º servichout a raï deoc'h evit ho renta agreabl da Zoue ha dign da receo sicour an Eon ha sclerigen ar Spere-Santel; 3.º ober a raï deoc'h evit anaout hoc'h inclinationou; 4.º servichout a raï deoc'h c'hoas evit rei sclerigen d'ho confessor pehini a vezo guell en etat da roi deoc'h avisou, pa anavezo ho coustianç.

Goude ar gonnession-ze e rencot communia; chetu amâ ar pezh a c'houlennot evit froës eus ho communion: pedi a reot an Autrou-Doue gant cals a humilite d'hoc'h assisa en affer-ze; chetu a-ze evit ar gommançamant.

Epad an amser ma viot o sonjal er stad pehini hoc'h eus da quemer, grit an dra-mâ.

Da guenta, ho pêt sonch da veva mad, da braticâ ar vertuz, da deac'het diouz ar pec'het ha diouz an oll occasionou da bec'hi, evit meritout graçou Doue.

D'an eil, grit bemde pedennou particulier da Zoue, evit goulen digantâ ar c'hraç da anaout ar stad da behini ez oc'h destinet gantâ; pedit bemde ar Verc'hes Vari da intercedi evidoc'h, pedit hoc'h AElmad da gaout sourci ac'hanoc'h.

D'an trede, epad an amser-ze, coezziit ha communiet bep pemzec dez hervez ma lavaro deoc'h ho confessour. Assistet en offeren aliessa ma vezo possubl deoc'h, evit goulen assistanç an Autrou-Doue, grit aluzennou herves ho gallout ha yunet en intantion-ze. En em recommandit da bedennou ho mignonet, grit peptra evit gloar Doue, evit anaout e volonte hac evit obteni digantâ ar c'hraç da choas mad ur stad a vuez.

D'ar pevare, quemerit bemde un heur bennâc evit sonjal er gondition hoc'h eus da guemer. En delibera-

tion-ze e tleit ober attantion var daou stad general, da lavaret eo, var stad an dud disemes ha var ar stad a briedelez. Ar stad eus an dud disemes eo particulieramant stad an dud a Ilis ha stad ar Religiuset. Ar stad a briedelez a gompren ar gonditionou eus ar bed.

Songit da guenta en daou stad-ze, ha guelit ha c'hui hoc'h eus inclination evit unan bennâc eus an diou gondition-ze pe c'hui n'hoc'h eus quet.

Ma ne santit inclination nac evit an eil nac evit eguile eus an daou stad-ze, quemerit amser evit o examina o daou gant attantion ha gant intantion da guemer an hini a barrisso ar guella hac ar propria evidoc'h. Mæs mar santit inclination evit unan bennâc anezo, arabat e vezo deoc'h evit quemense senti rebuan ouz an inclination-ze; mæs quemerit amser evit examina mad ho calon.

Mar santit mui a inclination evit ar stad a briedelez, considerit ha

pell so ma hoc'h eus an inclination-ze, songit mad dre pe seurt ræson ez hoc'h muyoc'h douguet evitàn; martese e santit-hu inclination evit ar stad-ze abalamour d'ar madou, abalamour d'ar blijadurezou ha martese memès dre ambition evel ma c'hoare alies; considerit an difficulteou hac an obligationou eus ar stad-ze, hac evit o anavezout gant mui a facilite, songit er gonditionou particulier eus ar bed e pere e allot antreal; pedit an Autrou-Doue da rei deoc'h ar c'hraç da anavezout e volonte ha da viret ne antreot en ur stad e pehini ne alfac'h quet en servicha; prometit dezàn penaus, en drouzespèd d'an inclination pehini hoc'h eus evit ar stad a briedelez, ne fall quet deoc'h gouscoude antreal ennâ, ma ne d'eo quemense agreabl dezàn; diouallit dioc'h pep motif fall, evel ma eo ar blijadur, an avaristet, an ambition, ar vanite; ne dleit caout quen intantion nemet da servicha Doue ha da ober e volonte. Goude beza grêt quement-mâ, mar santit ato incli-

nation evit ar briedelez, quemerit neuse ar stad-ze gant un inclination vad d'en em gomporti e den honest, da bellaat diouz an dangerou, da ober ho teverou, da veva e doujanç Doue ha da guemer e volonte evit reglen evit hoc'h oll actionou, mæs neuse en ur choas ur gondition ben-nâc er bed, diouallit da guemer unan e pehini e velot cals danger da of-fanci Doue ha d'en em goll.

Mæs mar santit mui a inclination evit stad an dud disemes, ez eo rêd deoc'h caout ur vocation particulier. Examinit mad an inclination-ze ha ne rit netra nemet goude beza goulennet digant Doue ar c'hraç da anavezout mad ar stad-ze; goulennit avis digant ur re ha quemerit amser evit examina an difficulteou hac an avantaichou eus ar stad-ze.

Erfin, va lecteur, epad an amser ma viot o sonjal er stad hoc'h eus da guemer, goulennit alies cusul digant ho confessour; discleriet dezàn hoc'h inclinationou hac an difficulteou pere a velit. Leverit dezà

ar ræsoniou eyit pere ez hoc'h muioc'h douguet evit ur stad eguet evit un all; goulennit ive cusul digant personaichou all; mæs ar personaichou-ze a dle caout ar c'haliteou-mâ.

EIZVET ARTICL.

Ar c'haliteou pere a so necesser d'ar personaichou digant pere e c'houlenner cusul var stad a vuez.

PA ve arruet an amser da choas ur stad a vuez, e renquer goulenn cusul digant ar c'honfessour; quemens a so certen rac n'eus d'en hac a ouffe decida an affer-ze guell evitâ.

Petra bennâc ma en deus ur c'honfessour anaoudeguez eus a goustianç e benitant pe e benitantes, gouscoude n'eus affer ebet difficiloc'h da zecida.

Ar c'honfessour pehini a choazo an dud yaouanç en effer-mâ, a dle

beza un den fur ha vertuzus, un den prudent ha desinteresset, un den habil ha gouïec.

Ne barlantin mui deoc'h eus a guement-mâ; ne apparchant quet ouzin rei reglennou da gonsfessorret pere o deveus mui a experianç hac a c'houïeguez evidon. Pep confessor a voar e zever, ha va hini-neo têvel bremâ.

NAVET ARTICL.

Ha rêt eo ive goulenn acis ar guerent evit choas ur stad a vuez?

PARLANT a rân eus a guement-mâ abalamour ma c'hoare alies ma ve an dud yaouanc ampechet ha troublet gant o c'herent, pa ve quistion da choas ur stad a vuez. Ne lesont quet gant o bugale al liberte da choas ur gondissement. Alies o interest hac o inclination propr o laca da rei dezo ur stad, en ur guer, forci

a reont alies o bugale. An tadou hac ar mammou pere a zeu d'en em gomporti er façon-ze a gomet ur pec'hiet marvel. En em renta reont coupabl dirac Doue eus an oll disurzou hac eus an oll maleüriou a c'hoarvezo pe a ell c'hoarvezout gant o bugale.

Evelse eta, va lectour, ma reont o querent al liberte deoc'h, en em estimit eürus ha rentit graçou da Zoue; mæs ma ne lezont quet ac'hanoç'h e liberte, chetu amâ ar pezhoc'h eus da ober.

Mar desiret beza den a ilis, pe autramant mar desirit antreal er religion, ne c'houlennit jamæs cusul digant ho querent ha ne heuliet jamæs o bolonte, mæs considerit mad ha c'hui a so galvet gant Doue da unan eus an daou stad-ze, rac beza ez int santeloc'h ha parfetoc'h eguet an oll gondonou all; hac evit antreal enno e renquer caout ur vocation particulier, ha pa ver galvet gant Doue ez or obliget d'o c'hemer.

Evelse eta mar fell d'o querent e

veac'h den a ilis pe religius, examinait da guenta ha galvet ez oc'h gant Doue, ha ma ne santit inclination ebet, ne antrit quet er stad-ze. Lezit ho querent da barlant ha d'en em facha mar queront. Diouallit gouscoude da vancout a respect dezo; leverit dezo gant modesti ho ræsoniou; evit ober guell e allot peditud all da barlant evidoc'h; pedit an Autrou-Doue da chench o bolonte.

Er c'hontroll, ma ne fell quet d'ho querent e veac'h den a ilis pe religius, mar santit inclination evit unan eus an diou gondon-ze, ar pezhoc'h eus da ober eo examina an inclination-ze evit gouzout hac inspiret eo deoc'h gant Doue. Ma n'hoc'h eus, quen desir nemet da servicha Doue ha da ober ho silvidiguez, mar d'eo an inclination-ze cre, hir ha perseverant, ma n'ez hoc'h quet rebutet gant an difficulteou na gant ar reprochou, na gant ar menaçou eus ho querent, ur merq eo ez hoc'h galvet gant Doue. Gouscoude ne rit netra hep goulenn

cusul digant tud fur pere a lavaro deoc'h ar pezh a ranquit ober evit senti ouz bolonte Doue ha conservi ar respet pehini so dleet d'ho querent.

Chetu aze penaus e renq an dud yaouanc en em gompoti pa o deus c'hoant da veza tud a ilis pe da antreall en un urz bennâc, evel ma eo urz Carmes, urz Sant Dominig, urz Sant Frances pe en un urz all bennâc. Parlant a rân evit ar merc'het couls hac evit ar goazet. Rac quement hini en deus c'hoant da antreal er religion ne dle caout quen intantion nemet da bratica ar vertuziou, da ober pinigen, da observi reglen e urz, da renonc d'ar bed ha da gommerc ar bed ha da avanç er berfection.

Trist eo guelet en un urz bennâc un den yaouanc pe ur plac'h yaouanc pere n'o deveus nemet an habit religius, pere o deveus neubeutoc'h a barfeturi eguet tud ar bed, pere a gar ur bed hac e vaximou ha pere memes a so sujet da

voall habitujou. Ne quet avoalc'h beza treac'het ar viçou corporel evel ma eo al luxur, ar gourmandis, etc. Rêt eo ive treac'hi defautou ar speret, evel ma eo ar goler, ar vanite, an ambition, an avi, an inimitie, an dizantion hac ar viçou all pere a so dangerus da un ene.

Evit antreal en un urz bennâc e renquer anavezout an urz-ze; hac evit e anavezout e renquer gouzout pevar dra : da guenta, petra eo an urz; d'an eil, pere eo obligationou an urz; d'an trede, pere eo avantaichou an urz; d'ar pevare, pere eo dangerou an urz.

Da guenta, petra eo an urz? *Ur voyen instituet*, eme Sant Thomas, *evit acquisita ar santelez*, non pas ur santelez apparant, pehini ne baris nemet en habit, mæs ur santelez interieur hac er galon pehini a dle mortifia an oll passionou, retranchi an oll affectionou direglet ha distruja an oll viçou, ha pehini a dle ive hon unissa gant Doue dre ar garante; rac-ze pep

religijs a dle renouç d'ar bed ha d'e vaxinou.

D'an eil, pere eo obligationou an urz? An obligationou-ze a so bras; ordren a ra deomp conservi ar chastete, ar baourente, an obois-sang; ordren a ra c'hoas observi ar reglen ha pratica ar vertuziou christen, difen a ra ouzomp caout affection evit madou an douar.

D'an trede, pere eo avantai-chou an urz? Chetu amâ ar pezh a lavar deomp Sant Bernard : *An hini, emezâ, a so antreet er religion, en deveus mui a burete, mui a gou-raich hac a nerz, mui a brudang hac a brecaution, mui a c'hraçou hac a assurang, nebeutoc'h a spont rac ar maro, nebeutoc'h a amser da chom er purgator ha mui a c'hloar en Eê.*

Dar pevare, pere eo dangerou an urz? Ar c'henta eo ar vanite pe an istim re vras ac'hanomp hon-unan. An eil, eo an affec-tion hac an desir da zistrei d'ar bed. An trede, eo an dic'hoante-guez da bratica ar reglen.

Chetu aze ar pezh a dleit gouzout, mar santit inclination evit un urz bennâc. Mar desiret antreal er religion, considerit ha songit mad hac inspiret eo an desir deoc'h gant Doue.

Mæs penaus e allomp-ni gouzout hac inspiret eo an desir-ze deomp gant Doue? Chetu amâ penaus e allomp gouzout an dra-ze : quemerit amser evit examina an affer-ze; diouallit diouz ar re a so ato ouz oc'h alia da antreal en un urz bennâc, rac birviquen ne ouffac'h neuse gouzout pe c'hui so inspiret gant an dud pe gant Doue. Pedit an Autrou-Doue da ziscleria deoc'h e volonte; examinit mad an avantai-chou, an obligationou, an dangerou eus an urz e pehini e fall deoc'h antreal, examinit gant pe seurt intantion e fall deoc'h antreal ennâ; considerit ha propr ez hoc'h evitâ; examinit ho qualiteou hac ho defaultou quen spirituel quen corporel; goulennit cuzul digant ho confessour ha digant tud fur.

304 *Ar guir voyen d'en em savetei.*

Mar en em gomportit er façon-mâ, ho pezo leac'h da esperout penaus e teui Doue da ziscleria deoc'h e volonte. Ne lavarint mui netra var an articl-mâ, ar gonfessor et a lavaro ar rest. Ne barlantin quet eus a stad an dud a ilis, rac piou bennâc a sant inclination d'ar stad-ze, a dle gouzout lenn ar gallec. Caout a raï e cals leoriou ar reglennou eus a bere e tle en em servicha.

Erfin, ha necesser eo goulenn avis ar guerent evit antreal e stad a briedelez? Ya, va lecteur, necesser eo an dra-ze ha quemense a so just. Rêt eo memes en em soumetti dezo en ur choas ur vicher, nemet fallout a raffe dezo o lacât en ur gondition e pehini e caffac'h cals occasionou da offanci Doue ha da ober o daonation. En ur guer, sentit outa nemet ur ræson vad bennâc o pe da ober ar c'hontroll.

FIN.

Canticou spirituel.

305

CANTICOU SPIRITUEL

Composet gant ar memes Bælec
guinidic eus a Barres Crozon.

CANTIC SPIRITUEL

*En enor da Galon Jesus. Var ton : Me
ho salud, o va Salver.*

ME ho salud, Galon Jesus,
Evidomp oll carantezus,
Sourcen eus a vadelezou,
Ha tensor an oll graçou.

Sourcen eus, etc.

C'hui so memes ar garante,
An douçder, an humilite,
An obeissanç, ar burete,
Hac ive ar simplicité.

An obeissanç, etc.

C'hui eo ar galon biniguet
Douç ha tener en hon andret,
Attantif d'hon oll bedennou,
Oc'h accordi deomp o graçou.

Attantif, etc.

C'hui eo ar galon precius
Eus va c'hrouer, eus va Jesus;
C'hui a so ar felicite
Eus an AElez ebarz en Eê.

C'hui a so, etc.

Me a gonsacr deoc'h va Ene,
Va c'horf, va madou, va bue,
Evit ma allin ho caret
Gant an oll Sânt ha Santezet.

Evit ma allin, etc.

~~~~~

CANTIC SPIRITUEL

*En enor d'an Autrou San Per, var ton:
guers Santes Mari, Mam Doue.*

AUTROU Sant Per Biniguet, Abostol
eürus,

C'hui a so bet on disquibl ha mignon
da Jesus,

Intercedit evidomp, ni ho ped a galon,
N'ouffac'h quet hon refusi, rac c'hui so
hor Patron.

Ni so bugale ingrat, pec'herien obstinet,
Memes da gomsou Doue, calonou ca-
ledet;

Hor c'houstianç so carguet a bep seurt
pec'hejou,

Rac-se ez omp affliget gant pep seurt
miseriou.

C'hui hoc'h eus gret pinigen da veza
renoncet

Jesus hor mæstr, hor c'hrouer, hor
Salver biniguet.

Roit ive d'hon daoulagat ur sourcen
a zaëlou

Da voela a detesti da jamæs hor c'hrimou.

C'hui a so an deliçou, c'hui a so
curunet,

Assambles gant an oll Zænt, ha gant
an oll AElet,

C'hui a so bremâ contant, c'hui a so
eürus,

O velet, o contempli hac o meuli Jesus.

Ni a renonç d'ar pec'het, ni a rai
pinigen;

D'ar bed ha d'e vaximou, ni a renonç
a gren,

Intercedit evidomp, ma vezimp e repos

O velet ive Jesus e creiz ar barados.

CANTIC SPIRITUEL

*En enor d'an AEl mad , var ton : O
Christenien , tud eürus.*

Canomp , canomp , ô christenien ,
En enor d'hon AEl gardien ,
Meritout a ra an dra-ze ,
Abalamour d'e garante.

Canomp , canomp , etc.
Hennes eo an AEl biniguet
En deus ato hon diffennet ,
En deus ato hon sicouret
Er gombat ouz an drouc-speret.

Canomp , canomp , etc.
Presanti a ra da Zoue
An œuvrou mad eus hor bue ,
Fidel e vezo deomp ato ,
Memes en heur eus ar maro.

Canomp , canomp , etc.
Quer bras eo e fidelite
Ma chom ato en hon c'hoste ;
Canomp eta , ô christenien ,
En henor d'hon AEl gardien.

Canomp , canomp , etc.
AEl eürus , speret divin ,
En deus Doue digacet din ,

Mar plich ganeoc'h , va diouallet
Dioc'h pep drouc ha dioc'h pep pec'het.
Canomp , canomp , etc.

C'hui hoc'h eus evidon sourci ,
C'hui a so ato e pedi ;
Pedet ato , na scuizet quet ,
Aon am eus da veza collet.

Canomp , canomp , etc.
C'hui so ato va gardien
Hac ato memes em c'hichen ,
Quer bras eo ho fidelite
Ma chomet ato em c'hoste.

Canomp , canomp , etc.
Quement hoc'h eus a garante ,
Pa bedàn e pedit ive ;
C'hui a bed ato evidomp ,
Ha memes assambles ganeomp.

Canomp , canomp , etc.
C'hui so leun a humilite ,
A zouçder , a zocilite ,
Ha prest da senti ouz Doue ,
Evit ober e volonte.

Canomp , canomp , etc.
Pa'm be commettet ur pec'het ,
C'hui a ve neuse affliget ;
Mæs c'hui hoc'h eus ive ar joa
Pa ven bet o communia.

Canomp , canomp , etc.
Me ho ped , inspiret din-me

Ar ferveur e servich Doue ;
Roït d'am speret^o devotion ,
Ha d'am c'halon contrition.

Canomp , canomp , etc.

Æl biniguet, va froctour
Var an douar ha var ar mour,
Va diouallit en dangerou
Hac ous an oll drouc-sperejou.

*E pep seurt dangerou hac e pep seurt
tentationou, ez eo mad recita ar c'homsou
diveza-mâ en enor d'an Æl mad.*

ACT A GONTRITION,

var ton : *An actou a Fei, a Esperanç
hac a Garante.*

CEUS bras am eus, ô va Doue,
Da veza blesset ho majeste,
Rac, va Doue, c'hui so memes
Ar sourcen eus ar vadelez;
Dre veritou Jesus, pardonnet,
Renonç a ràn da va fec'het.

ACT A ADORATION,

var ar memes ton.

M'hoc'h ador, va Doue biniguet,
C'hui, va mæstr, hoc'h ens va c'hrouet;

Recevet, mar plich, diguenin,
Quement tra apparchant ouzin;
Me n'em soumet deoc'h-hu ive;
Epad an oll eternite.

PEDEN

*Em eus un ene devout da Jesus ha da Vari,
var ton an Actou.*

O va Jesus, a va c'hrouer !
Guerc'hes Vari, mam d'hor Salver,
Offri a ràn d'ho majeste
Va c'horf, va c'halon, va ene;
Rei a ràn deoc'h a greis calon
Eus anezo possession.

Var va c'halon ra ve scrivet,
Ha da virviquen imprimet,
Hano biniguet a Jesus
Hac a Vari mam druezus;
Accordit din-me ar c'hraç-ze,
Me a varvo contant neuse.

CANTIC SPIRITUEL,

var ton : *guers Santes Mari, mam Doue.*

D'ar Sacramant adorabl eus an Auter.
Considerit, christenien, Jesus Map da
Zoue

Exposet var an Amler, ô pebes carante!
Iit eta da gaout Jesus, roit dezàn ho calon,
En em unisset ganta dre ar gommunion.

D'an Autrou Sant Per.

Autrou Sant Per biniguet, Abostol
eürus,
C'hui a so bet an disquibl ha mignon da
Jesus,
Intercedit evidomp, ni ho ped a galon;
N'ouffac'h quet hon refusi, rac c'hui so
hor Patron.

D'an Itron Varia ar Rozera.

En em adressomp bremâ d'an Itron
Varia
Quement so er vreurie, emeus ar Rozera;
Leveromp ar chapelet evit e enori,
Hennes eo ar guir voyen da veza caret
ganti.

D'ar Verzerien.

Ha c'hui Merzerien santel, bugale da
Zoue,
D'ar fei hoc'h eus consacret ho madou,
ho bue,
Desirout a reomp ive, ha memes a galon,
Mervel evit an Ilis hac ar Religion.

D'an Autrou Sant Ian Badezour.

Ha c'hui Sant Ian Badezour, den eürus
meurbet,

C'hui a so bet ar brassa eus an oll dud
c'hrouet;
C'hui hoc'h eus bet gouscoude cals a
humilite,
Evelse hoc'h eus ive cals pliget da Zoue.

D'an Itron Vari a druez.

Itron Vari a druez, ho calon so rannet
Pa velit var ho taoulin ho map difiguret;
Roit bremâ deomp ar gouraich da ober
orason

Var maro ho map Jesus ha var e bassion.

D'an Autrou Sant Frances.

Ha c'hui Autrou Sant Frances, c'hui
hoc'h eus recevet
Ar merq eus ar pemp couli var ho corf
biniguet,
Quemer a reomp eveldoc'h, gant nerz
ha gant couraich,
Quemer a reomp croas Jesus evit hen
oll bartaich.

Da Santes Mac'harit.

Ha c'hui Santes Mac'harit, guir bried
da Jesus,
Consacret hoc'h eus dezâ ho calon precius,
Preferet hoc'h eus Doue dan oll vadou
ar bed,
C'hui a so bremâ contant gant Jesus ho
pried,

Da Sant Iouen.

Canomp bremâ meuleudi d'an autrou
Sant Iouen,
Morse n'en deus refuset d'ar paour an
aluzen;

Difennet en deus ato procesou minoret,
En so bet protectour eus an dud affliget.

Da Sant Joseph.

Ha c'hui Autrou Sant-Joseph, pried
d'hon Rouanes,
Tad maguer d'ar map Jesus, compaignon
d'ar Verc'hes,
Intercedit evidomp, ma rentimp deoc'h
ho tri,
Quent ha goude ar maro, enor ha meuleudi.

Da Sant Roc'h ha da Sant Sebastien.

Ha c'hui daou Sant biniguet, evidomp
patronet
En amser a drubillou, en amser a glèvet,
C'hui so daou Sant eürus, Roc'h ha
Sebastien,
Hon diouallit diouz clèvet, ive diouz ar
vocen.

Da Santes Madalen.

Santes Mari Madalen, guchall pec'heres
bras,

C'hui a voe varlec'h Jesus accablet gant
e groas,
C'hui hoc'h eus gret pinigen ha scuilliet
cals daelou,
C'hui a so bremâ contant, echu hoc'h
oll boaniou.

Da Santes Anna.

Rentomp da Santes Anna, mam d'ar
Verc'hes Vari,
Rentomp bremâ, christenien, gloar hac
enor dezi;
Respetomp an ilizou, ha miromp ar
silanç,
Evit ato respeti a Zoue ar bresanç.

CANTIC SPIRITUEL

*En enor d'ar Verc'hes, var ton ar c'hant-
tic gallec : Vierge en tout temps.*

SANTES Mari hac ato Guerc'hes,
Mam va Salver hac hon advocades,
Presanti a ràn d'o majeste
Va ene, va ene,
Va c'halon ive.

Va oll desir eo, mam biniguet,
E ve güeneoc'h ha gant Jesus scrivet,

Var va c'halon ha, var va ene,
O Jesus, ô Jesus
Ha Mari ive!

Me a bromet deoc'h da lavaret,
Pep deiz, pep heur ha pep momet,
Jesus, Mari, mistri souveren
D'am c'halon, d'am c'halon
Evit birviquen.

PEDEN

*Emeus un ene devot da Jesus ha da Vari,
var ton ar vers gallec : Que t'ai-je fait,
Placide, répons-moi?*

O va, Jesus, ô va muya caret,
O Guerc'hes sacr, santes Mari benniguet,
Credi a ràn offri d'ho majeste
Va ene paour, va c'horf, va c'halon ive.
Un desir bras am eus e ve scrivet,
Var va c'halon an daou hano biniguet
Eus a Jesus hac a Vari ive,
Contant e ven da souffr ar maro neuse.
Me a bromet dec'h-hu, ô va Jesus,
Me a bromet da Vari, mam druezus,
Da repeti pep heur ha pep momet,
O va Jesus, ô Mari, va sicouret.

CANTIC

*En enor da Sant Joseph, evit goulenn dre e
intercession, ar c'hraç da gundui ur vuez
vad ha da gaout ur maro mad.*

Var ton : *Santes Mari, mam Doue, etc.*

O Pried sacr da Vari, tad maguer da
Jesus,
Da nep ho ped a galon, patron carante-
zus ;
Daou dra, autrou Sant Joseph a zeziràn
meurbet,
Digant Jesus evidon, gant Mari obtenet.
Me gare, ahed ma buez, eveldoc'h ho
caret,
Mervel etre ho divreac'h, evel m'oc'h
tremenet ;
Ur vuez hac ur maro hènvel ouz hoc'h-
hini,
Digant Jesus evidon, goulennet gant Mari.
Var ho divreac'h map Doue, pa zeuas
da guemeret,
Ha ped gueich ouz ho calon hoc'h eus-hu
e serret ;
Ar joa pehini poa neuse, hac ar guir
garantez,

Digant ma Salver dime, obtenet em buez.
Em maro a c'houlennàn ar pezh hoc'h
eus santet

O vervel etre Jesus hac e vam biniguet;
Ar memes Feiz, esperanç, ar memes ca-
rantez

Evit Jesus ha Mari e vam, hon rouanes.

~~~~~  
CANTIC

*En enor d'an Assomption ar Verc'hes glo-  
rius Vari, mam da Zoue, var an ton:  
O christenien, tud eürus.*

CHRISTENIEN, canomp assambles  
Bremâ meuleudi d'ar Verc'hes,  
Pa ma var un tron eclatant  
Placet, curunet, triumphant.  
Christenien, canomp assambles  
Bremâ meuleudi d'ar Verc'hes.  
Mari a chommas pell amser  
Er bed-mâ goude hon Salver  
Da gonsoli ar gristenien,  
D'o fortifia, d'o souten.  
Christenien, canomp assambles, etc.  
Alies e pede Doue  
Da rei ar repos d'he ene;  
Erfin e annonças an AEI  
E voa deut ar poent da vervel.  
Christenien, canomp, etc.

An Ebestel en em gavas  
Ganti oll, eme Sant Thomas,  
Neuse finissas he buez  
Dre un transport a garantez.  
Christenien, canomp, etc.

An Ebestel a enterras  
E Jesse Mari gant caou bras,  
Mæs da ben an trede devez  
E ressuscitas eus ar bez.

Christenien, canomp, etc.  
Hervez raport Sant Ian Damas,  
Evel ma voa deut Sant Thomas,  
Ebars er be ne gavsont quen  
Nemet a lizzer hac ar menn.

Christenien, canomp, etc.  
Me ho les da gonsideri  
Pa voe ressuscitet Mari;  
Gant pebes joa e voe douguet  
Ebars en Eê gant an AElet.

Christenien, canomp, etc.  
Dre ma sao diouz an douar  
E seblant augmanti he gloar;  
Appuiet var he map Jesus,  
N'ez eus netra quer gloriüs.

Christenien canomp, etc.  
Pep AEI a c'houlen gant eston  
Piou é oumâ, caer hac itron?  
Hac oll e c'havont assambles  
Caeroc'h evit an oll AElez.  
Christenien canomp, etc.

Cunduet e voa d'an Eou,  
 Evelse leun a driomphou;  
 Ha presantet dirac an tron  
 Occupet gant an tri ferson.

Christenien canomp, etc.

Eno, en tu deou da Jesus,  
 A eoc'h an oll re eürus,  
 E cavas ur plaç preparet  
 Eus a gommançamant ar bed.

Christenien, canomp, etc.

Er momet an Tad eternal,  
 Ar Map hac ar Speret-Santel,  
 E c'hurunas joäüs meurbet,  
 Evel merc'h, ha mam, ha pried.

Christenien, canomp, etc.

Ni oll christenien eus ar bed,  
 An oll Sænt hac an oll AËlet  
 So obliget d'e respeti,  
 D'e c'haret ha d'e enori.

Christenien, canomp, etc.

Oll galloudec goude Doue,  
 Evit ar c'horf hac an ene,  
 Ez ê mæstres d'an oll graçou  
 Pere a zeu eus an Eou.

Christenien, canomp, etc.,

Hac èn so den var an douar,  
 O vel ur seurt mirit a gloar,  
 Ne rento enor da Vari,  
 N'en devezo recours dezi.

Christenien, canomp, etc.

Guerc'hes santel, hon rouanes,  
 Hor mam hac hon advocades,  
 Dirasoc'h en em brosternomp,  
 Mari ho pet truez ouzomp.

Christenien, canomp, etc.

~~~~~  
CANTIC SPIRITUEL

*Var an disposition eus a Varados Doue,
 hervez an Anaoudeguez dister a aller da
 gaout amâ anezàn, propr da gana e pep
 amser, hac ispicial da Vouel an oll Sænt,
 var an ton: Bugale Doue, chilaouet, etc.*

CHRISTENIEN quiteomp an douar
 Eleac'h n'ez eus nemet glac'har,
 Ha deomp da gontempli ar gloar,
 Meulomp Doue, meulomp Doue, etc.

Disprijomp ar vaniteou
 Ha sevomp oll hor c'halonou
 Ur momet varzu an Evou.

Meulomp Doue, etc.

Eno eus ur guer precius
 A goust e vuez da Jesus
 Evit hon renta eürus.

Meulomp Doue, etc.

E mougueriou, toen ha pave
 A so scleroc'h evit an de,
 E sclerigen eo un Doue.

Meulomp Doue, etc.

E creis ar palæs eus an tron,
 Eleac'h ma an tri fêrson,
 Ar c'henta sujet a eston.

Meulomp Doue, etc.

Goude humanite Jesus,
 Ha goude ar Verc'hes gloriüs,
 Ema'r Sperejou eürus.

Meulomp Doue, etc.

Neuse ema ar Batriarchet
 Goude ema ar Prophetet,
 Ha Ian Badezour biniguet.

Meulomp Doue, etc.

All oll Ebestel gant Sant Per,
 Ha gant Sant Stephan pep Merzer,
 Aso equichen hor Salver.

Meulomp Doue, etc.

Leiz Pontif, cals Esquibien;
 Leiz Doctor, cals Beleyen,
 A so ive en o c'hichen.

Meulomp Doue, etc.

Quement so bet guir Hermitet,
 Hac ar guir Religiuset,
 Hervez o mirit so placet.

Meulomp Doue, etc.

Eno ez eus c'hoaz cals a dut,
 Daouzec mil den a bep tribut,
 Eme'r scritur, non pas ar brut.

Meulomp Doue, etc.

Sant Ian goude'r re-mâ velas

Ur vanden dud ha meurbet vras,
 Rac o c'honta den ne allas.

Meulomp Doue, etc.

Tud a bep stad, a bep canton,
 Oll en o za dirac an tron,
 O cana var ar memes ton:

Meulomp Doue, etc.

Canomp oll assambles gante,
 Bremâ meuleudi da Zoue,
 Da c'hortos ma zaïmp d'y ive.

Meulomp Doue, etc.

O Guerc'hes Vari, ni ho ped,
 AEles ha Sænt ha Santezet,
 Ar c'hraç-ze deomp-ni obtenet.

Meulomp Doue,

CANTIC

*En enor da Santes Catell, Guerc'hes ha
 Merzeres, var ton : Santes Mari Mam
 Doue.*

SANTES Catel, Merzeres ha Guerc'hes
 pur meurbet,
 C'hui hoc'h eus bet ar victor var ar
 Philosophet;
 D'an oad eus a triveac'h bloas ho poa
 mui a squiant
 Evit ar re habila da drec'hi an tyrant.

Na scourgeou, na guial, na prison,
na chaffot
N'o deus grêt deoc'h coll couraich, nac
an estrancha rot;
Souffret oc'h eus ar maro, quent man-
cout d'ho lezen,
Hep clasq eus a nep coste na sicour na
diffen.
Dindan ho protection en em laqueomp
bremâ,
Pedit evidomp Mari ha Jesus da guenta,
Ma vezimp oll er bed-mâ eveltoc'h ver-
tuzus,
Ha goude er Barados eveltoc'h eürus.

~~~~~

CANTICOU

*En enor d'an hano sacr a Jesus, var ton
ur c'hantic gallec : Mon aimable Jesus,
objet de mon amour, etc.*

MEULOMP oll assambles an hano caër
a Jesus,
Pehini a so bras meurbet, douç ha pre-
cious;
Me ho car, va Jesus, dreist quement mad
a so,
Ra vo glorifiet ha meulet hoc'h hano.

An hano a Jesus so e guirione santel,
Ha terrubl ê ive dre ar bed universel.
Me ho car, va Jesus, etc.
Eus a vete sao eol bete cus eol eo
meulabl,
Dre bevar c'horn ar bed eo un hano
adorabl,
Me ho car, va Jesus, etc.
Diaoulou an ifern, hac an dud hac an
Ælet
A renq mont d'an daoulin evel ma ve
prononcet :
Me ho car, va Jesus, etc.
Ar scritur en lavar ne allomp quet
doueti
E bet roet d'hon Salver evit e recompansi.
Me ho car, va Jesus, etc.
Sant Bernard a lavar ez eo ur guir
sclerigen,
Eo ur boed precius ez ê ur remed certen.
Me ho car, va Jesus, etc.
Rei sclerigen a ra d'an den just ha
d'ar pec'her,
Hac excita hon feiz evel ma er prezeguer.
Me ho car, va Jesus, etc.
D'an nep a sonch ennàn eo ive ma-
guadurez
A ro nerz d'ar c'hristen da regli mad e vuez.
Me ho car, va Jesus, etc.

An ene so dreizân pare eus e c'hlèn-
vejou,

Gant ma ve invoquet e ra dezi remejou.
Me ho car, va Jesus, etc.

Cals a effejou bras en deus c'hoas, me
hoc'h assur,
Ha n'en assurân deoc'h nemet goude ar
scritur.

Me ho car, va Jesus, etc.

E hano Jesus-Christ ez eo bet an Ebestel,
Etoues la bep seurt tud, o prezec an
Aviel.

Me ho car, va Jesus, etc.

E hano Jesus-Christ e roas Sant Per
ar yec'het

Da ur paour quez infirm, e dor an templ
asezet.

Me ho car, va Jesus, etc.

An nerz en deus ouspen da chasseal an
diaoulou

Emeus a bep ene, hac ive eus ar c'horfou.
Me ho car, va Jesus, etc.

Mar deo necesser deoc'h desqui lan-
gachou nevez,

Dre vertuz e hano hoc'h sur d'o desqui
ivez.

Me ho car, va Jesus, etc.

N'on deus silvidiguez dre ha noall er
bed-mâ,

Nac esperanç memes, nemet dre m'on
deus ennâ.

Me ho car, va Jesus, etc.

N'hon deus dindan an Eê un hano quer
vertuzus

Na quen dign a respet hac an hano a
Jesus.

Me ho car, va Jesus, etc.

Evelse, christenien, e tleomp oll e
respeti

Ha lacat vez mad ne zeuffemp d'e brofani.
Me ho car, va Jesus, etc.

Dre oc'h hano santel, goude beza en
respetet,
Grêt deomp ebars en Eê, beza gueneoc'h
curunet.

Me ho car, va Jesus, dreist quement
mad a so,

Ra vo glorifiet ha meulet hoc'h hano.

GUERS

An Ifern, var ton : Quelfen.

DISQUENNOMP oll a speret en Ifern da
velet

An tourmanchou effroyabl eus an eneou
daonet

A so dre justiq Doue dalc'het ebars en
tan,
Goude beza abuset eus e c'hraç er bed-mâ.
An Ifern a so ur plaç leun a devaligen,
Eleac'h ne veler jamæs ar biana sclerigen;
An doriou so siellet gant coler un Doue,
Ha ne zigorint jamæs hed un eternite.
Considerit ar maleur eus an eneon
daonet,
Songit en o zourmanchou gant ur guir
barfetet.
Rac aon goude ho maro ne zeuffac'h da
goueza
Er memes tourmant ganto, pa sonjot
neubenta.
Ur forn goret er bed-mâ ne d'ê nemet
mouguet
E quènvèr tan an Ifern, pa vezint com-
paret,
Guell eo devi sur enni, ac'han da fin ar
bed,
Eguet beza en Ifern hed un deiz tour-
mantet.
Crial a reont a yudal evel tud arraget,
Ne ouzont peleac'h tec'het, bepret ez int
losquet;
An tan so var o gorre, an tan so din-
danno,
An tan so a bep coste hac o devo ato.

Neuse, dre an disesper, an eneon
daonet
A roi mil ha mil mallos d'an heur ma
zint ganet,
Ha d'an tadou ha mamou so quiriec d'o
glac'har,
Deffaut beza o c'horriget pa voant voar
an douar.
Ar priejou en Ifern, siouas en em gavo,
Hac ive o bugale mar bent daonet ganto;
An eil a roi d'eguile mil malediction,
Dre ma zint caus assambles eus o dao-
nation.
Ar re so bet er bed-mâ en debauch
mignonet,
O deus offancet Doue dre mil ha mil
pec'het;
En em gavo en Ifern o lesqui assambles,
Peleac'h en em zispennint evel leonet
gouez.
Daoulagat ar re zaonet a vezo tour-
mantet
Dre ar guel an diaoulou hac eus ar ser-
pantet;
An tan hac an disesper a vezo o fartaich,
An eternite poanius a rai o heritaich.
O magadures vezo da viquen gant
Satan,
Ar vestil eus an dragonet etouez ar flam-
mou tan;

Ha siouas, o oll breuvaich a vezo com-
poset

Eus a mil ha mil viltans a c'hoad an tous-
seguet!

O diou scouarn ne glevint nemet ar
blasphemou,

Ar c'hri al leoudouet, ha pep seurt mal-
lozou

'A roi an eil d'eguile, ha memes d'an
Dreindet,

D'ar Verc'hes ha d'an AElez, d'ar Sant
ha Santezet.

Corf an dud-ze milliguet a vezo tour-
mantet

Gant ar serpent et cruel ha gant an drouc-
speret;

En tan e vezo ruillet o c'hic hac o es-
quern

Evit ma tevint creoc'h e fournes an Ifern.

Neuse e teuint da grial ha da scuilla
daelou

O santout ar grueldet eveus o zourman-
chou;

Mæs coll a rint o daelou, rac dre bado
Doue,

E pado o zourmanchou hac o anquen ive.

An tan sur o devoro quen terrubl en
Ifern,

Ma zeui ar mel da virvi partoût en o
esquern;

Hennez vezo an toumant da un ene da-
onet,

Caer en devezo yudal, bepret e vo losquet.

An tan-ze so alumet dre goler un Doue,

Rac-se e pado bepret epad un eternite,

Jamæs ne vezo mouguet mæs ato e tevo

Hep finissa d'o lesqui biquen n'o distrujo.

Goude ma vezint losquet un nombr am-
ser en tan,

En em guevint en ul len leun a scorn
gant satan;

Eleac'h ma vezint sclasset a ben neubeut
amser,

Ma souffrint ar yenigen quer couls hac an
domder.

Eus al lennou-ze scornet, en tan e vint
taulet

Ma continuo ato o foaniou diremet;

Biquen n'o devez repos, mæs toumant
var toumant,

Quent ma finisso unan, un all a vo presant.

Ar prènv eus o c'houstianç, o fico, o
broudo,

Hac o amser tremenet dezo a rebecho;

Hennez a vo ar glac'har o velet o deus
bet

Alc'hueziou ar Barados hac ho deus dis-
priget.

Pet gueich omp bet er retreat, a lavarint
neuse,

Quer couls hac ar re salvet o clevet
comsou Doue;

Mæs, sionas, dre hon maleur n'hon deus
quet profitet,

Ne d'eo quet sur hep ræson, ez omp
bremâ daonet.

O missionou santel, induljançou plenier!
Tremenet hoc'h evidomp, n'e deus mui
a amser;

Collet hon deus hon Doue dre ar pec'het
marvel,

Condaonet omp da jamæs d'ar poaniou
eternel.

Ar pez a ra hon hirvoud, ha, sionas,
hon regret!

Eo da veza bet collet an amser dremenet;
Mâ carjemp beza bevet e guir doujanç
Doue,

E vezemp bremâ salvet hed un eternite.
Mæs dre hon libertinaich hac hon neu-
beut a feiz,

Hon deus offancet Doue hac en noz hac
en deiz;

Ha bete fin hor buez hon deus bet quen
dalc'het,

Ne allomp quet en em glem mar domp
bremâ daonet.

Mæs c'hui querent, mignonet pere so
c'hoas er bed,

Ne gollit quet an amser evel hon eus-
ni gret;

Observit lezen doue ha grit guir binigen,
Rac aon ne zeuac'h d'e ober ganeomp-ni
en Ifern.

Rac-se en em breparomp, pa zomp
avertisset,

Profitomp eus a valeur an eneo daonet;
Tostaat a ra ar maro, sionas, ouzomp
bemdez!

Pedomp hon Salver Jesus da gaout ou-
zomp truez.

CANTIC

Evit an Angelus, var un Ton nevez.

GANT ur galon pur ha joaüs,
Canomp assembles an *Angelus*,
Ha gant an Arc'hel Gabriel
Pedomp merc'h an tad eternal,
Mari, c'hui so biniguet,
Hac a bep graçou carguet.
Mari, Mari, mam da Jesus,
Sellet ouzomp, mam carantezus. *bis:*
Angelus Domini, etc. Ave Maria.

Ha gant santes Elizabeth,
Mam d'an Autrou sant Iau biniguet,
Leveromp d'ar Verc'hes Vari,

Evit gallout e enori,
 Mari, c'hui so biniguet
 Dreist ar groaguez ha merc'het,
 Mari, Mari, mam da Jesus,
 Sellet ouzomp, mam carantezus. *bis.*

Ecce ancilla, etc. Ave Maria.

Gant an Ilis a greiz calon,
 Gant respet ha gant devotion,
 Pedomp hor mam celestiel,
 Guir bried d'ar Speret-Santel,
 Mari evidomp pedet
 Gant aon na vezimp collet,
 Mari, Mari, mam da Jesus,
 Sellet ouzomp, mam carantezus. *bis.*

Et verbum, etc. Ave Maria.

CANTIC

*Evit ar mission eus a barres Crozon, var
 ton quellen. E mis Even er bloas 1788.*

Me ho ped, Speret-Santel, da rei din
 sclerigen,
 Me ho suppli d'am sicour, evit rei da
 gompren
 An avantachou caër demeus ar mission
 Pehini a vo digor hep dale e Crozon.

Ar mission devezus cals a dud saveteet,
 Hac a rai, gant graç Doue, ac'han da
 fin ar bed;
 Ar Sænt eus ar barados a c'halvàn da
 destou,

Ped so bet convertisset dre ar missionou?
 Hac en so var an douar ur buissantoc'h
 moyen

Da galmi coler Doue enep ar bec'herien,
 Ha da lacat ar peoc'h etrezomp ha Doue,
 Ha da veza recevet e toës e vugale?

Er mission, christenien, e recevot
 graçou,

Ispicial ar pardon eus hoc'h oll bec'he-
 jou;

Rac eno sur ho pezo ar guir gontrition,
 Rac-ze ho pezo ive graç ha remission.

N'ez eus den var an douar capabl da
 explica

Ar bonheur eus ur c'hristen, pa zeu da
 brofita

Eus a c'hraç ar mission, graç caër ha
 precius,

Pa èguir e teu deomp eus a galon Jesus.
 An autrou Michel Noblet, inspiret gant

Doue,
 So bet quenta fondateur a vissionou

Querne,
 Choas a reas an hini, dre ordrenanç

Doue,

A dlie reï mission e Breiz en e c'houde.
 An tad Noblet a choasas evit missioner
 Un den habil ha santel, hanvet an tad
 Maner ;
 Da Zoue dre e zousder, dre e brudanc
 parfet
 Un nombr a eneou en deveus gounezet.
 An tad-ze en deus poaniet e cals a
 escoptiou,
 Ispicial e Querne da glasq an eneou ;
 Labouret en deus ive evidoc'h, Crozonis,
 Grêt en deveus mission ebars en hoc'h ilis.
 Æssoc'h eo conta ar steret, pa ve
 sclærra an nos,
 Evit ar re en deveus casset d'ar barados ;
 C'hui en goar, ô ma Doue, c'hui hoc'h
 eus o c'hontet,
 Pet den dre ar mission a so bet saveteet !
 Pell amser so, christenien, eus a barres
 Crozon,
 Pell amser so ma edoc'h o c'hortos
 mission,
 Arru ez ê an termen ho poa oll desiret,
 Chetu c'hui bremâ contant hac oll re-
 jouisset.
 An Escop eus a Guemper, ar pastor a
 Grozon,
 Hac an oll dadou santel emeus ar mission,
 O deus oll en em glevet, ha dre o ma-
 delez,

O deus laquet mission ebars en ho parres.
 Rentet graçou, Crozonis, da vadelez
 Doue,
 Ganta sur ez oc'h caret, ouzoc'h en
 deus true,
 C'hui so sur e vugale a venediction ;
 Rac mil ha mil so maro hep caout
 mission.
 Ne ell quet ma daoulagat miret scuil-
 la daëlou,
 Pa velàn ar vadelez a Jesus hon Au-
 trou,
 Pa velàn ar vadelez en deus en hoc'h
 andret,
 Petra bennâc alies m'hoc'h eus e offancet.
 Ur pec'het eo disfiziout a vadelez
 Doue,
 Guir eo ez oc'h pec'herien, mæs chen-
 chet a vue,
 Detestit ho pec'hejou ha goulennit
 pardon,
 Doue sur ho pardono eus a greiz e galon.
 Unan bennâc marteze a vezo dre valeur,
 Pehini a zisprijo caouët ur seurt bon-
 heur ;
 Allas ! ene dianquet, mar caret c'hoas
 Doue,
 Na list quet an drouc-speret da zalla oc'h
 ene.

Roscanvel ha Camaret, c'hui so amezeyen,
 Un niver bras a gueffot a vissionerien,
 Deut oll eta gant couraich, deut oll a vuirgalon,
 Rac ne gueffot quiet ato ur seurt occasion.
 Confessoret a vezo a bevar c'horn
 Querne,
 Pere a sacrificio ho yec'het, ho bue,
 Pere leun a garante ha leun a vadelez,
 An hent deoc'h a zisqueztint ous ho silvidiguez.
 Deut ive, c'hui Teruguis, pa zeo digor
 an nor,
 Deut ive, c'hui Argolis, da gaout ur seurt
 tensor ;
 Mar ho pe poan ha dispign, ho pezo calsmirit,
 Cals graçou digant Doue hac ive calspprofit.
 Arru an Autrou-Doue evit ho pisita,
 Chetu ar c'hraç martese evidoc'h diveza,
 Rac-ze deut en ho profit, deut oll d'ar
 mission,
 Deut emeas ho pec'hejou da receo ar
 pardon.
 Oll hoc'h eus pedir rason da zont
 d'ar mission,
 An enor eus an ilis, eus ar religion,

Gloar ha bolonte Doue hac ho silvidiguez,
 Erfin ar soulajamant eus an anaon quæz.
 Pec'herien, pec'hereset, chilaouit
 moëz Doue,
 Rac mar grêt ar scouarn vouzar, ho po
 cueus goudese,
 Hirio e cavet graçou, varc'hoas na
 gueffot quiet,
 Ha dre ho lezireguez e risquet beza
 collet.
 Ar Verc'hes, mam da Zoue, oll
 Sænt ar barados,
 Sant Per, hoc'h AEl gardien a so ouz
 ho cortos ;
 Chelaouit ispicial ar vouez carantezus,
 Eus ho tad celestiel ar vouez eus a Jesus.
 Drouc-sperejou an ifern a vezo oll
 facht,
 Mæs ar Sænt hac an AElles a vo rejouisset,
 O velet er mission nombr bras a be-
 c'herien,
 O tistreï ouz Doue dre ur guir binigen.
 Chelaouit c'hoas, Crozonis, un avis
 diveza ;
 Pa velot ar mission er poent da finissa,
 Pa guimiado an tadou, n'en em affli-
 get quiet,
 A gorff e viot separet, mæs non pas
 a speret.

Lezel a raïnt er barres goude ar
mission ,

Lezel a rint ur zourcen a gonsolation,
Ober a rint da Grozon ur presant precius,
Ar c'haëra so er bed-mâ , ar groas eus
a Jesus.

O ma Salver biniguet , Doue carantezus,
Anaout a reomp bremâ ho calon truezus:
Graçou deoc'h , ô ma Jesus , a rentomp
a galon ,
Mont a reomp da brofita eveus ar mission.

~~~~~
CANTIC

Evit Communion ar Vugale.

—————
Jesus.

ME am eus hirio preparet
Ur banquet sacr ha biniguet ;
Hirio me roi d'am bugale
Ma c'horf , ma goad ha ma ene.

Ar Vugale.

C'hui so meurbet , ô ma Jesus ,
En hon andret carantezus ,
Preparet hoc'h eus ur banquet ,
Ar preciusa so er bed.

Jesus.

M'emeus evidoc'h , bugale ,
Instituet dre garante ,

Ar sacramant eus an Auter ,
D'en em rei deoc'h e pep amser.

Ar Vugale.

E guirione , ô ma Jesus ,
C'hui so un tad carantezus ,
Pa n'em roet deomp dre vadelez ,
Da veza hon magadurez.

Jesus.

Ne voa quet crouet ar bed-mâ ,
Ma c'hortoen an devez-mâ ;
Disquennet ez on eus an Eê ,
Evit antren en hoc'h ene.

Ar Vugale.

Piou a ouffe hep e garet ,
Clevet Jesus o lavaret ,
En deus quitteet ar barados ,
Da zont d'hor c'halon da repos.

Jesus.

E voan abaoe pell amser
Ouz ho c'hortos var an Auter ,
Mæs hirio ez on consolet ,
Pa velàn e teuet d'am c'haouet.

Ar Vugale.

Allas siouas , ne gredemp quet
Tostaat ouzoc'h , Salver ar bed ,
N'ez omp nemet imperfection ,
N'ez omp nemet corruption !

Jesus.

Mar hoc'h eus ur pec'het marvel ,

Pelleet dious ma banquet santel,
It da receo an absolven,
Chetu amâ ho peleyen.

Ar Vugale.

Ni hon eus d'hon c'honfessoret,
Hon oll fec'hejou discleriet,
Hac anezo bet pinigen,
Indulgeanç, pardon, absolven.

Jesus.

Deut pront eta, deut bugale,
Tosteet ouzin gant carante,
Deut da rei din possession
Eus hoc'h ene hac ho calon.

Ar Vugale.

O Jesus, ne veritomp quet
Beza ganeoc'h quement caret,
Penaus allit-hu hon guervel
Da vonet d'ho banquet santel?

Jesus.

C'hui, bugale, c'hui a glascàn;
Rac a greis calon ho caràn,
C'hui n'hoc'h eus morse recevet
Ar pez am eus deoc'h preparet.

Ar Vugale.

An enor-ze, ô va Jesus,
A so re vras, re precius:
Mæs pa fell deoc'h, salver ar bed,
Ni ho recevo gant respet.

Jesus.

Bugale, quent communia,
Goulennet pardon da guenta
Ouz ar re hoc'h eus offancet,
Var ho taoulin, na zaleet quet.

Ar Vugale.

Ouzoc'h, Salver, e parlantomp,
Pardon, pardon, a c'houlennomp
Pardon eus hon oll pec'hejou,
N'ez omp nemet bugaligou.

Jesus.

Ya, truez ameus ouzoc'h,
Na reüsin quet ac'hanoc'h,
Grêt eta a greiz ho calon,
Grêt un act a gontrition.

Ar Vugale.

A greiz hor c'halon ni hon deus:
Ur guir glac'har hac ur guir gueus,
Da veza sious offaset
Un Doue quer mad en hon andret.

Jesus.

A greiz ma c'halon me ho car,
Pa hoc'h eus quement a c'hlac'har,
Me bardon deoc'h, bugaligou,
Me bardon deoc'h ho pec'hejou.

Ar Vugale.

Ni a c'houll ive a galon
Ouz tad ha mam ur guir bardon;
Ni bardon da guement hini
A so bet caus deomp da bec'hi.

Jesus.

Chilaouet, tadou ha mamou,
Chilaouet ho pugaligou,
Prosternet amâ dirazoc'h,
O c'houlen pardon diganeoc'h.

Ar Vugale.

Pardon va mam, pardon va zad,
Ni a so bugale ingrat,
Ni so bet siouas dinatur,
Da veza grêt deoc'h displijadur.

Jesus.

Ho pugale so glac'haret,
D'ho peza quement chagrinet,
Grêt ur zell a druez outo,
Hac accordet pardon dezo.

Ar Vugale.

Ni ho suppli, va mam, va zad,
Accordet deomp ho graçou mad,
Ni ho caro, ni en promet,
Muyoc'h en amser da zonet.

Jesus.

Pardonet, tadou ha mamou,
Pardonnet d'ho pugaligou,
Me o deus muya offacet,
Hac emeus dezo pardonnet.

Ar Vugale.

Tadou, mamou, pardonnet deomp,
Jesus er goulen evidomp;
Quent ma zimp d'ar gommunion,

Roet deomp ho penediction.

Jesus.

Clevet a rêt, c'hui mam ha tad,
Ha c'hui alfe revus ho goad,
Souhaitet oll d'ho pugale,
Bonheur, chanç ha prosperite.

Ar Vugale.

Ni so bremâ contant meurbet,
Pa zomp gant an oll pardonnet.
Mæs goulennomp bremâ ive
Pardon an eil ouz eguile.

Jesus.

Nep so deut d'en em offanci,
A so rêt dezo pardonni,
Hac ober satisfaction,
An eil d'eguile a galon.

Ar Vugale.

Ya, mar hon deus offancet
An eil eguile gueich ebet,
A vir galon e pardonnomp,
An eil d'eguile ac'hanomp.

Jesus.

Bremâ eta, va bugale,
E veritet ma c'harante,
Chetu preparet ho calon
Da receo ar gommunion.

Ar Vugale.

Va Jesus, ne veritomp quet,
An enor d'ho tiguemeret,

Mæs dre ur goms, ò va Doue,
C'hui burifio hon ene.

Jesus.

Obeisset din, hastet timat,
Deut d'am c'haouet pa zon ho tad,
Ma quemerin possession,
Eus hoc'h ene hac ho calon.

Ar Vugale.

Mont a reomp eta, va Salver,
Pa ordrenet deomp e ober,
Mont a reomp d'ar gommunion,
Ha d'ho receo en hor c'halon.

Jesus.

Souden e viot sanctifiet,
Hac a bep seurt graçou carguet,
Souden c'hui vezo mignonet,
D'an tri ferson eus an Dreindet.

Ar Vugale.

O va Jesus, dre ho comsou,
Ravisset eo hor c'halonou,
Penaus allout trugarecât,
Un tad quen douç, un tad quen mad.

Guerc'hes Vari, mam druezus,
Offrit hor c'halon da Jesus,
Mont a reomp da gommunia,
Pliget ganeoc'h hon assista.

Ælet an Eê deut d'an douar,
Da renta meulendi ha gloar,
Da Jesus hon tad, hor Salver,

En ilis-mâ var an Aûter.

C'hui, Sant Per, dre ho madeles,
Pa zoc'h patron eus hor parres,
Goulennet ar c'hras precius,
Ma vezimp fidel da Jesus.

Sant a Santeset eus an Eê,
Pa zoc'h mignonet da Zoue,
Hirio assistet ac'hanomp,
Ha pedet Doue evidomp.

Ni vo modest a douç meurbet,
Evit an oll n'in do respet,
Biquen na vezimp divergont,
En andret cossoc'h evidomp.

C'hui, gristenien, dre charite,
Evidomp oll pedet Doue,
Ha goude pa viot maro,
Evidoc'h sur ni a bedo.

XX

BUEZ

EMEUS CALS SAENT

EUS A VREIZ.

An navet varnuguent eus a vis fevrer, d'ar bloaveziou bisextil.

Ar Gouel miraculus eus an tri banne Goad.

RESPETOMP, christemien, respetomp muioc'h eguet biscoas an hano santel a Zoue. Na zigoromp jamæs hon guinou nemet evit en meuli. El lezen ancien, ar Jusevien ne gredent morse prononç an hano a Zoue. Ar Veleyen n'en bronon-sent ive morse nemet ur veich er bloaz, ha c'hoaz evit e brononç, e choazent ar santela plaç o devise. Deomp-ni ez eo permetet prononç aliessoc'h an hano santel-ze, mæs diouallop d'en em servicha eus ar bermission-ze, evit en brofani; diouallop da brononç an hano-ze bep coms hac hep respet. Ho pêt sonch pe-naus ez eo an hano a Zoue a ra crena-an eon, an douar hac an ifern.

Hemâ eo ar brassâ miracl a so arruet e escopti Querne, pehini a dleffe teureul ar spont e calon ar jurerien, ar sacrerien hac an touerien Doue; ar miracl-mâ a so arruet ebars ilis Sant Corantin.

Ur Bourc'his eus ar guær a Guemper, pehini a voa un den pinvidic hac un den honest, a bromettas mont da Rom evit visita an douar santel. Goude beza laqueet urz vad en e dieguez hac en e afferou, en em breparas da vont en hent. Mæs âbarz partial e pedas ur mignon dezàn da gaout sourci eus e c'hreg hac eus e vugale, hac evel ma en devoa cals fizianç er mignon-ze, er pedas d'en em garga eus a ur som arc'hant. Er pedi a reas er memes amser da ziouall an arc'hant-ze quen na vise distro eus e veaich Rom. Rei a reas eta dezàn e arc'hant hep test hac hep anaoudeguez ebet. Ar Bourc'his-mâ a voe pell amser er mæs eus ar guær. Goude beza accomplisset et bromessa, e retornas da Guemper. Goulen a reas digant e vignon an arc'hant en devoa roet dezàn da zioual. Mæs an den maleürus-mâ a nac'has tout, ha touet a reas pe-naus n'en devoa biscoas recevet netra digant an den-ze. Var an dra-ze, ar Bourc'his-mâ a laqueas an affer etre

daouarn ar justiq; mæs evel n'en devoa test ebet, e c'houlennas e vige lequeet an den-ze d'ar sermant. Mont a refont o daou da Ilis sant Corantin, hac an den maleürus-mâ a juras hac a douas penaus n'en devoa biscoas recevet netra digant eguile. Er moment treid hon Salver, pere a voe staguet gant un taich hepquen eus ar grucifi, a zeuas d'en em separi an eil diouz eguile, hac er mee mes instant ive e voe guelet tri bann goad o coueza eus ar grucifi var an Auter.

Me ho les da gompren pegument en em gavas an daou zen-mâ estonet, o velet ar miracl-ze arruet dirac o daoulagat. An arc'hant a yoa bet laqueet en ur ganen gorz pehini a grevas er memes instant, hac an arc'hant a gouezas var pave an Ilis. Ar miracl-mâ so certenamant ur miracl bras, mæs Doue en deus grêt er memes amser ur miracl e faveur an den impi-ze, pa eo guir ne fallas quet dezâ en bunissa var ar plaç. Hemâ a so ive ur miracl eus a garante Doue.

An oll a voe estonet o clevet parlant eus ar miracl-ze. An tri banne goad pere a gouezas eus ar grucifi, a so c'hoas hirio ebars Ilis Sant Coranti e Quimper; ha bep bloas, eiz devez arauc merc her al

ludu, e celebrer ar goel miraculus eus an tri banne goad pere a gonservet gant cals a respet, ha pere so laquet er plaç an honorapla eus an Ilis. Ar grucifi pehini a reas ar miracl ze, a so bet douguet eus a c'houllet an Ilis da c'horre ar c'hœur e pelec'h er gueler c'hoas hirio.

REFLEXION.

Houmâ eo ar guella quentel a ouffemp rei d'ar jurerien ha d'an touerien Doue. Mar d'hor maleurusamant boaset da sacreal ha da douet Doue, quittaît an accustumanç-ze ar c'henta guella. Guelet a rit dre an exempl-mâ pegument ar pecc'het-ze a zisplich da Zoue. Ne leverit quet ez oc'h boazet da juri, da sacreal ha da douet hep maliç, jamæs dre goller, mæs seulamaut hep sonch ha dre accustumanç. Ar ræson-ze, christenien, a so ur ræson paour pehini ne vezo quet certenamant chelaouet gant Doue. An dra-ze a sinifi, e ber gomsou, penaus ez oc'h boazet da brofani an hano a Zoue dre accustumanç, penaus ez oc'h boazet da vlasphemi dre accustumanç, penaus ez oc'h boazet da outragi ha da offancj Doue dre accustumanç. Ne leverit eta jamæs penaus ez oc'h boazet da

sacreal dre accustomanç hac hep malig. Ne viot quet evit quemense excusabl dirac Doue ; hac ouspen rei a rit goal exempl d'ar vugaligou pere a so ouz ho che-laou , disqui a reont gueneoc'h juri , sacreal ha touet Doue ; respont a reot a guemense e barn an Autrou-Doue.

Ho pêt sonch mad eus a guement-mâ , christenien. An hini en devezo ar maleur da juri un dra faus , birvi- quen boneur n'en devezo er bed-mâ ; guelet a rer an dra-ze dre experianç. Ar re a gomet ur parjur a zeu da vlasphemi an hano santel a Zoue ; gaou a reont ous o nessa , ha muioc'h c'hoaz outo o-unan.

Evelse eta , mar desiret ober ho sil- vidiguez ha plijout da Zoue , en em zivoazit dious pep seurt juramanchou memes ar re zistera. Ar pec'het-ze , var behini ne rit quet a reflexion , ha pehini a baris deoc'h bremâ beza quen dister , da heur ar maro a zui d'ho troubli ha da deureul ar spont en ho calon. Evit en em zivoaza diouz ar jura- manchou , grit an dra-mâ , mar fell deoc'h en em gorrija hac en em savetei. Pa c'hoarvezo gueneoc'h beza juret pe sacreet hep sonch , leverit dious-tu un

Act a gontrition pe un Act a garante , peautramant ur beden all ver pehini a blijo deoc'h ; mar grit an dra-ze a vo- lonte vad , bezit sur penaus Doue ho sicouro.

Ar c'huec'hvet devez a vis Avril.

SANT PATERN , ESCOP.

SANT PATERN , escop ha patron eus a escopti Venet , a so guinidic eus a Vreiz. E guerent a so bet tud pinvidic ha vertuzus. Pa voe ganet Sant Patern , e dad hac e vam er c'honsacras da Zoue. Tad Sant Patern a guittaas e oll vadou hac e oll guerent dre gonsantamant e bried , evit en em rei da servich Doue. Ambarqui a reas evit en em renta e Hiberni e peleac'h en em reas religius , ha beva reas ar rest eus e amser en ur santelez vras ; lesel a reas gant Jullit e bried ar sourci da elevi Patern o map. Hac evit guir ar vam garante- zus-se a elevas e c'hrouadur e doujanç Doue ; inspira reas dezàn abred ar biete hac an devotion. Ar vreg santel-mâ a basseas daou-uguent bloas er façon-ze goudé beza bet separet dioc'h he fried ;

ober a ree cals aluzennou ha cals œuvrou a biete, ha maro eo evel ma varvo ar Sænt.

Done en deus grêt miraclou e fa-veur Sant Patern en amser ma edo c'hoas bianic. Pa voe capabl da bar-lant, he vam er c'hassas d'ar scôl ha ne venajas netra evit avançamant e map. Sant Patern eus e goste a laqueê e boan; profita reas er vertuz couls hac er squianchou. Un devez Sant Patern a c'houlennas digant e vam e peleac'h edo e dad, goulen a reas pe veo pe varo e voe, rac morse n'en devoa en guelet. E vam, an daëlou en e daou-lagat, a respontas dezàn penaus e dad gant ar c'hoant da servicha Doue en devoa quiteet e vro, treuziet ar mor hac en em rentet religius. Sant Patern a lavaras neuse: *E bien, va mam, emezd, pe seurt condition a ouffen-me quemer guell evit hini va zad; ya cer-tenamant, religius e vezin ive pe me gollo poan.* E vam garantezus a voe ravisset gant quemense.

Ha neuse Sant Patern a gommanças caout caas evit traou ar bed. Un desir ardant en devoa da servicha Doue en ur gouent bennac; mont a reas da gaout an

Abbat eus a gouent, Sant Yeltas a Ruis digant pehini e recevas an habit re-ligius.

Pa voe echu an amser eus e noviciat, an Abbat a roas dezàn ar garg da ober dispignou ar goent. En em acquitta reas eus ar garg-se gant contantamant an oll religiuset. Peguer bras bennac e vise e occupationou, morse gouscoude ne gollas ar speret a oræson; occupet e vise ato da vortifia ar squianchou naturel ha particulieramant e zaoulagat pere, hervez ar Prophet, a so an or dre behini e teu ar maro da antreal en ene. Adalec ma voe religius ne zellas morse ouz bizaich den; castia ree e gorf dre binigennou rust ha dre a bep seurt austeriteou; e vaga-durez ordinal a yoa bara seac'h ha dour. Douguen a ree ar ciliç, da lavaret eo, ur rochet run; cousquet a ree var ar pavé pe var un neubeut fagot; castiet e voe d'ar poent ma ne voa e gorf nemet croc'hen hac esquern.

Sant Patern a voe obliget da guittaaat e gouent evit monet da vro-zaus da brezec ar fei. An habitantet eus ar vro-se o devoa quement a fizianç ennâ, ma voe savet dezâ ur gouent gant cals renchou. Sant Patern, goude beza grêt mad e gommis-

sion ha laquêt urz vad er gouent-ze, a drugarequeas an Autrou hac a bartias evit monet d'an Hiberni eleac'h ma edo e dad.

Sant Patern a chommas un nenbent amser e couent e dad; renta reas servich d'ar vro-se, rac unani a reas daou brinç eus ar c'harter pere a voe e brezel an eil gant eguile. Goude quemense e retournas d'e religiuset pere en diguemeragant cals a joa; an nombr eus e religiuset a zeuas da veza quer bras, ma voe obliget da sevel diou gouent nevez e pere o distribuas.

En amser-ze, Sant David, religius er c'harter-ze, a c'hoantas mont da visita an douar santel. Receo a reas un avertissamant eus an Eê da guemer Sant Patern ha Sant Turian evit e accompagni en hent. An tri Sant-mâ, dre ur miracl, a entente hac a parlante memes a bep seurt langaich gant quement a facilite ha m'o divide parlantet brezonec pehini a voa o langaich naturel.

Pa voent arruet e Jerusalem, an Escop eus ar guer-ze a recevas un avertissamant eus an Eê penaus e voa arruet tri Sant en e vro. Ordren a reas dezo donet de gaout ha diguemeret mad e voent

gantâ. Sacret e voent, beleyen ha recomandi a reas dezo prezec d'ar bobl. Sant Patern a recevas digant Escop Jerusalem ur vas escop grêt eus a garn ollivant hac un ornament caër evit servicha d'an offeren. Goude quemense an tri Sant-mâ a retournas pep hini d'e gouent.

Gueroc digentil bras ha seigneur eus a Venet, en ur ober ar brezel er vro e pehini edo couent Sant Patern, a rencontras ar Sant hac en digassas gantâ da Venet evit en ober escop; ar bourc'hizien a Venet, an dud a Ilis hac an oll bobl a i eas var an hent evit e ziguemer, quer ravisset e voent da gaout ur prelat quer santel.

Gueroc en devoa grêt e creiz ar guer a Venet ur palæs caër pehini a roas da Sant Patern, mæs Sant Patern a reas eus ar palæs-ze un Ilis dediet d'an autrou Sant Per. Sant Patern a reas bep vad d'e bobl, gouscoude aveichou en divide da souffr, rac persecutet eo bet evel cals Sant-all. Var fin e amser e reas un abandon eus e escopti; en em retira reas en ur gouent eus e urs e pehini e finissas e vuez. Renta reas e ene d'e Grouer er bloaves 590. An habitantet eus a Venet o deus oll regrettet ar prelat santel-mâ.

REFLEXION.

I. Mam Sant Patern e deveus grêt cals dispignou evit rei education d'he map. Pebez consolation evit tadou ha mammou d'an heur eus ar maro, pa o deve grêt o fossubl evit elevi mad o bugale! Ar pez so caus ma veler en amser-mâ bugale o vancout a respet d'o c'herent, eo abalamour n'o deus quet recevet a education. Bugale elevet mad a zeu ato da enori ha da respeti o zadou hac o mammou. Guir eo penaus ne all quet an oll rei education d'o bugale; mæs da viana pep-hini a ell rei exempl vad d'e vugale, desqui dezo o c'hreançon hac o lacat da dostât alies ouz ar sacramanchou. Tadou ha mammou, grit reflexion var guement-mâ; ho pugale n'o devezo quet obligation deoc'h da veza dastumet cals danve dezo, mæs obligation o devezo deoc'h da veza roet dezo un education vad ha christen.

II. Tad Sant Patern a zilezas e oll vadou evit lacat e silvidiguez en assurance, ha Sant Patern e vap a zeuas d'en imita. Chetu a-ze da betra e servich an exempl vad. N'ho pêt affection ebet evit madou an douar, ha bezit ato prest d'ho c'huitaat mar d'eo necesser evit gloar Jesus-Christ, ho pêt sonch ur veich evit tout

ne m'hoc'h er bed n'emmet evit ober ho silvidiguez, hounnez eo an affer a gonséquanç; dabetra e servicho deoc'h-hu oc'h oll vadou mar collit hoc'h ene?

III. Sant Patern a unanas daou bring pere a ree brezel an eil d'eguile, mæs en amser-mâ e rer ar c'hontrol. Bremâ e quemerer plijadur o velet tud o tisput, ouz en em ganna hac oc'h offanci Doue; lacat a rer memes drouc etre an dud dre gomsou ha dre lavaradou; dioualit dioc'h quemense, christenien. Ha gouzout a fell deoc'h-hu petra rit en ur ober an draze, Exerci a rit micher an drouc-speret, ober a rit ar pez ne all quet an drouc-speret ober e-unan, tenna rit eneou eus a dre daouarn Jesus-Christ hac en em zaoni a rit hoc'h-unan.

An trizecvet devez a mis Maë.

SANT BRIEC, ESCOP.

SANT Briec, guinidic a vro Zaus, a so bet ar c'henta Escop eus an escopti pehini a zoug hirio e hano. E dad hac e vam a voa tud nobl ha pinvidic mæs payanet. Pa edo e vam o touguen c'hoas Sant

Briec, e apparissas dezi un AEl epad an nos pehini a lavaras dezi pegument e vige caret he c'hrouadur gant Doue, ha penaus e voa destinet da brezec fei Jesus-Christ dre ar vro. An AEl a lavaras dezi er memes amser, quittaat he religion faus hac angagi he fried da ober quement-all.

An itron-mâ ne vancas quet da avertissa he fried eus ar revelation-ze, mæs an den-mâ a guemeras comsou e bried evit reverez, rac ne falle quet dezàn quittaat e religion; mæs da benn teir nosves an AEl a apparissas dezàn ive pehini en gourdrouzas ha pehini a lavaras dezàn quement en devoa lavaret d'e bried. Neuse tad Sant Briec a lavaras d'e vignonet an apparition en devoa bet; terri ha fracassi a reas an imachou eus e zoueou faus; distribui a reas d'ar beaurien an anter eus e vadou, mæs ne fallas quet dezàn en em renta christen.

Da ben nao mis an itron-ze e zeuas da c'henel he c'hrouadur, galvet e voa Briec, hervez ma en devoa ordrenet an AEl aberz Doue. Sul ma cresque en oad e cresque ive er vertu. An oll a admire ar façon gant pehini en em gom-

porte Briec en un oad quen tener. Morse ne vige guelet en ebachou, er c'hoariou nac en divertissamanchou pere so ordinal d'ar bugale eus e oad. E vam pehini a vele dispositionou quen caër en he c'hrouadur, a fallas dezi er c'has da Sant Germen neuse Escop e Paris. Mæs an tad ne falle quet dezàn quement gant aon ne vige bet e vap belec pe religios. Gouscoude, gant aon da veza punisset gant Doue, e permettas an dra-ze; partial a reas Briec evit monnet da Paris. Sant Germen en devoa bet ur revelation penaus e thie Sant Briec dont d'e velet. Sant Germen pa santas e voe arruet ar c'hrouadur santel, en diguemeras mad; guelet a reas var penn Sant Briec ur pijon guen, quement a reas dezàn credi e voe caret ar c'hrouadur-ze gant Doue.

Sant Germen en lequeas da ober e studi. An oll a voue estonet o velet e speret lem, hac ar profit a ree er squianchou. Desqui a reas salmou David evit gallout cana an offiç assambles gant ar re-all. Un devez Sant Briec, pehini n'en devoa c'hoas nemet dec bloas, a yeas d'ar feunteun da guer-c'het dour gant e bicher, ur paour en em bresantas dezàn, ha dre'n abec n'en

devoa netra da rei d'ar paour-mâ, a roas dezàn e bicher. Quemense a voe rapportet da Sant Germen. Sant Briec, gant aon ne vise fachtet Sant Germen outâ, eu em laqueas da bedi Doue a greiz e galon. E beden a voe quer fervant ma voe chilaouet gant Doue. Sant Briec a gavas en e gambr ur picher caeroc'h cals evit an hini en devoa roet d'ar paour. Pa voe Sant Germen informet eus ar miracl-ze, en devoa mui a istim eus a Sant Briec.

Cals miraclou-all en deus grêt c'hoas an Autrou-Doue dre e servicher Sant Briec. Ur c'hrouadur yaouanc possedet gant an drouc-speret a voe bet delivret dre bedennou Sant Briec. N'en devo c'hoas nemet daouzec vloas pa gommanças castia e gorf dre bep seurt pinigennou rust. Chetu amâ pehini oa ar goms a lavare da bep prepos : *N'en em sourciet quet eus an devez varc'hoas.*

Pa en devoa pevar bloas varnuguent echu, Sant Germen er greas belec. Er momet ma edo Sant Germen ouz en sacri, e voe guelet var benn Sant Briec tamou tan ; quemense a estonas an oll assistantet pere a lavaras e vise bet ur servicher mad da Zoue. Goude beza cauet e of-

feren guenta, e c'hoantâs guelet e guerent, ha Sant Germen a accordas dezàn ar bermission-ze ; mæs ar goall amser pehini a badas tauc seiz devez en ampechas da ober e veaich quer buan ha ma vige fallet dezàn. Sant Briec en em lequeas da bedi, ha dont a reas calm hac avel vad. Pa voe ar batimant e creiz ar mor, ar re a voe ennâ a songe dezo beza collet. Pesquet bras hac estranch en em laqueas da heurti ha da ruilla ar batimant, ha confontet e vige bet, p'en effet pedennou Sant Briec.

Pa erruas e ty e dad e voe affliget o velet e oll guerent o servicha an doueou faus. Prezec a reas dezo an Aviel ; ober a reas quement a viraclou en o fresanç, ma voent erfin convertisset ; desqui a reas dezo ar C'hatechis, hac erfin o badeas abarz o c'huitaat.

Ne ouffe den nombri ar miraclou a reas Sant Briec e bro Zaus. Ouspen ma servichas da dud e vro en un amser e pehini edont affliget gant ar famin, a reas c'hoaz cals miraclou evit o soulagi ; para tud affliget, tud estropiet, tud possedet ha tud arraget. Quittaat a reas bro Zaus, ha dont a reas da Lann-Treguer ; enno e voe recevet mad ha sevel a eure

ur gouent evitâ hac evit ar re a voe en e gompaignunez. Sant Briec a voe c'hoaz obliget da vont da vro Zaus, pehini a voa en amser-ze affliget gant ar vocen. Pa retournas d'e gouent, e fallas dezâ batisa ur gouent all dre'n abec ma voe re a religiuset. Dont a reas da ur porzic mor equichen ur guær pehini a so hanvet hirio quær Sant Briec. Da guenta ne voe quet recevet mad gant ar C'hont Rigual, Seigneur eus ar vro-ze. Mæs Doue a bunissas ar C'hont, ha goude beza recevet ar yec'het dre bedennou Sant Briec, e roas permission dezân da sevel un orator, ha goudeze e accordas dezân memes e dy propr evit ober ur gouent.

Sant Briec a gontvertissas cals tud er c'harter-ze; convertissa reas ive an habitantet eus a ur guær hanvet hirio quær Sant Briec. Ar bopl eus ar vro-ze er choazas evit o Escop. Impossibl eo nombri ar gontversionou en deus grêt Sant Briec; impossibl eo nombri e viraclou; impossibl eo meuli avoalc'h e santeles. Goude beza laqueet an urz vad en e Escopti, ha convertisset an oll bobl, e varvas evel ma varv ar Sænt, e zaoulagat hac e zaouarn savet varzu an Eê; mervel a eure er bloas 614, goude do-

nediguez hor Salver[?], oaget a zec vloa-a pevar ugent, en ur brononç an hano a Jesus.

REFLEXION.

I. Sant Briec a voa destinet gant Doue da renta servich d'an Ilis; senti en deus grêt ouz bolonte Doue, ha fidel eo bet d'e vocation. Eürus eo piou bennâc a zeu da guemer ar stad da behini eo galvet gant Doue; mæs maleürus eo ive ar re ne fell quet dezo senti ouz bolonte Doue. Pa viot o choas ur stad a vuez, consultet bolonte Doue evel Sant Briec. Ar penn-caus eus an oll disurzou pere a veler var an douar, eo abalamour ma quemerer ur stad hep consulti Doue, hac eus hor penn hon-unan. Quasi impossibl eo da un den en em savetei en ur stad da behini n'ez eo quet destinet gant ar brovidanç. Evelse eta, pa vezo deut an amser da choas ur gontdition, consultet bolonte Doue, communiet alies, ha bezit fur en ho yaouanctis. Ha c'huitadou ha mamou lesit o bugale en o liberte; certenamant coupabl eo ar re a zeu da forci o bugale da antreal en ur stad; ur pec'het marvel a reont ha caus ez int ma teu o bugale d'en em zaoni er stad-ze.

II. Sant Briec pa en divige ezom eus un dra bennâc, en em laquee ato da bedi; grit ar memes tra, en hoc'h oll ezomou, en hoc'h oll necessiteou, en dangerou, en tentationou; en afflictionou bezit recours d'ar beden, hac e viot soulaget abred pe a ziveat.

III. Sant Briec ive n'en devoa quet a aon da represen e dad hac e vam pere a ioa payanet. Mæs c'hui er c'hontroll ne gredet morse represen ar re a gundu goall vuez; aon hoc'h eus da represen an teadou fall hac ar re a so sujet da lavaret comsou vil ha libertin; mæs mar hoc'h eus carante evit Jesus-Christ, quellennit ar seurt tud-ze, ha Doue a vezo ho recompanç.

Ar pevare devez a Vezeven.

SANTES NENNOC, ABADES.

SANTES NENNOC a so bet savet eus a dud puissant. He dad hac e vam pere o devoa bet pevarzec crouadur, en em velas hep nicun var fin o buez, rac quitaat a rezont oll ar bed; ar merc'het en em rentas leanet, lod eus ar botret en em rentas religiuset, ha lod-all a ieas da brezec

ar fei d'an infidelet o betec erfin eus a pevarzec crouadur, ne chomme hini ebet gant o zad hac o mam. An daou bried-ma contant eus a volonte Doue, a zeziras caout c'hoas ur c'hrouadur pehini en divige o souten en o c'hosni; goulenn a rezont ur c'hrouadur c'hoaz digant Doue dre o fedennou ha dre pinigennou rust, ha memes dre bedennou public pere a rezont lavaret en intantion-ze. Erfin Doue a reas dezo ur grouadures pehini dre un inspiration divin a voe hanvet Nennoc.

Santes Nennoc a voe casset da dy lod eus e c'herent gant pere e chommas betec an oad a bemzec vloas. Sul ma cresque en oad, e cresque ive e vertuziou; beza e devoa ur c'haracter douç, humbl, modest hac obeissant. Carout a re al lecturiou spirituel hac an orason; passeal a re cals amser en Ilizou hac er c'houenchou; chilou a re an offeren hac an oll instructionou gant cals a zevotion, na morse ne vige guelet o heana; bepret e vige occupet gant ul labour honest bennâc.

An oll a anaye ar plac'h vertuzus-mâ rac ma devoa a bep seurt qualiteou mad. Ur Roue a Ecos e goulennas evit bried digant he zad; mæs he zad ne fallas dezan ober netra hep consantamant e vere'h.

Mæs caër en devoa ober evit e lacat da gonsanti d'an dra-ze, Santes Nennoc a voe bepret ferm ha constant, na morse ne fallas dezi consanti; lavaret a reas d'he zad, gant cals a respet: « ma zad, » emezi, credi avoalc'h a ràn penaus ar » fortun a broposet din e ve avantajus » hac honorabl din ha da va famill, mæs » birviquen ne vezin controll d'ar bro- » messa pchini am eus grêt da J.-C. » Choaset em eus J.-C. evit va fried, » hac en breferi a ràn d'an oll dud eus » ar bed. Respet am eus evidoc'h, va » zad, mæs mui am eus evit Jesus-Christ. » Vœu am eus grêt da veza fidel dezâ, » hac evelse ez eo inutil deoc'h par- » lant. » Tad Santes Nennoc a chommas souezet dre ur respont quer fur. Gouscoude e cassas ive e bried d'e c'haout. Ar vam-mâ a reas var he merc'h ar pez a alle ober evit e lacat da gonsanti d'ar fortun-ze; mæs caër e devoa ober, Nennoc a chomas bepret constant ha fidel d'ar bromessa e devoa roet da Jesus-Christ.

Santes Nennoc, en ur chilou sermo- niou Sant Germen, Escop a Auxer, en em resolvas da guittaaat he bro ha d'en em rentâ leanes. Mæs aon e devoa ne devige quet bet ar bermission digant he

dad hac he mam. Mæs Doue a sicouras e servicheres hac a roas dezi an occasion da c'houlèn ar bermission-ze. Tad Santes Nennoc a roas un devez ur repas caër d'an Esquibien, d'ar Brincet ha d'an dud vras eus e rouantelez; Sant Germen en em gavas ive er repas-ze. Santes Nennoc a brofitas eus an occasion-ze pchini a re Doue dezi; pa voe antreet er gompaignenez, en em daulas d'an daoulin equichen he zad, en ur c'houlèn ur c'braç digantâ, he zud a brometas dezi quement e devige goulennet. Nennoc a lavaras neuse: « Ma zad, emezi, pell amser so » m'am eus discleriet deoc'h penaus e » tesiren en em gonsacri da servich » Doue; rac-se e c'houlennàn diganeoc'h » ar bermission da vont da vreiz evit » passeal ar rest eus va bue e servich » Doue, evit pedi Doue evidoc'h hac evit » ho pobl. »

Quemense a chagrinas he dad, he vam hac he c'herent, hac oll e rezont o fosubl evit e lacat da chench resolution; me coll a rezont o foan. Erfin e voe roet dezi ar pez a c'houlenne; he zad a reas equipa ur batimant evit e digaç da vreiz. Santes Nennoc a reas quement dre e exortationou santel, ma laqueas he faëron

hac e maëronez da guittaaat ive ar bed, ha d'en em gonsacri e servich Doue. Dont a rezont ive da vreiz gant o fillores, ha cals tud-all quen merc'het, quen goazet. Abordi a rezont e coste Venet. Ar Prinç eus ar c'harter-ze a roas dezo ur plaç caër, ha souden e voe savet diou gouent, unan evit ar goazet pere a voe deut er batimant, hac un all evit Santes Nennoc hac evit ar merc'het. Ar Seigneur eus a Venet a zeuas da velet Santes Nennoc, ha ravisset gant vertuziou ar Santes-mâ, a roas dezi douarou caër.

Eno Santes Nennoc, a gunduas ur vues santel ha mortifiet meurbet epad daou vloas ha tregont; ober a re cals miraclou pere a so quasi impossibl nombri. Erfin Doue e zennas eus ar bed-mâ evit e recompansi eus e oll labourou; renta a reas he ene d'he c'hrouer er bloavez 467, goude donediguez hor Salver.

REFLEXION.

Santes Nennoc e devoa cals sourci da assista en offiçou hac er sermoniou, ha dre eno e teu da gondaoni an dud delicat eus an amser-mâ, pere, dre ziegui ha dre lachentez, ne fall dezo morse assista en offiçou. Santes Nennoc a voe merc'h da ur Roue, ha gouscoude ne voa quet

quen dilicat ha certain tud so pere a sonch dezo e vent lazet ma ranquent assista en offiçou; ha pa vent bet en ur penn bennac eus an offiç, e sonch dezo beza grêt ur miracl; mæs lezont ar seurt tud-ze o repos, rac ar pezh a ouffemp da lavaret, ne rai impression ebet varnezo; mæs goude ar vuez-mâ e coezo truez outo.

Certen tud so c'hoas pere sonch dezo beza sanctifiet ar sul en ur assista en un offeren simpl; ar rest eus an devez a ve passeet er c'hoariou, er bromenadenou hac en divertissamanhou; lod all a zeu da labourat hep permission digant ar Pasteur. Ar seurt tud-mâ a so bugale fall eus an ilis, pere ne veritont quet beza galvet christenien.

Santes Nennoc a garre c'hoas al lecturiou spirituel; mæs en amser-mâ e carer lenn leoriou fall, historiou fall ha conchennou milliguet pere a zeu da gorrompi calon an den. Al lectur spirituel a servich deomp evit ober hor silvidiguez; mæs al lectur eus al leoriou fall ne servich deomp nemet evit ober hor daonation. Pa lennomp ul leor mad, e parlant Doue ouzomp, mæs pa lennomp ul leor fall, e parlant an drouc-speret ouzomp. Piou a dle beza chelaouet da guenta, pe lucifer, pe Jesus-Christ?

Ar seitecvet devez a vezeven.

SANT HERVE, ERMIT.

SANT HERVE, guinidic a Vreiz, a so bet un den a viracl epad e vuez. Dont a reas dall er bed; e dad oa hanvet Huvaruion hac e vam Rivannon, tud a zonjanç Doue hac a ur santelez dreist ar gommun; n'en devoa c'hoas nemet pemp bloas pa varvas e dad. E vam pehini a voe laquet goadr evitâ e devoa ur sourci vras da zesqui deza e greançou ha d'e instrui eus ar religion; petra bennac ma yoa Sant Herve dall, en devoa gouscoude ur speret lem ha penetrant. N'en devoa c'hoas nemet seiz bloas pa zescas dindan-avor salmou ar roue David. O gouzout a ree oll petra bennac ma zeus cant anter c'hant anezo; hac ouspen an dra-ze gouzout a ree c'hoas dindan-avor a hymmou pere a ganer ordinalamant en Ilis. Ato en devoa ezom eus a ur re d'e gundui dre an dorn dre'n abec ma voa dall, hac ato ur vaz en dorn all.

Quenta miracl en deus grêt Sant Herve a so bet e faveur un den pehipi oa ouz e gundui. An den-mâ presset gant ar

sec'het ne gave feunteun ebet, Sant Herve a dennas dour eus an douar er plaç ma voe poset e vas gantâ; hac ar feunteun-ze a so hirio ur feunteun caër.

Sul ma cresque Sant Herve en oad, e cresque ive e vertuziou hac e santelez; bale a rea ato var e dreid noas; alies ar vugale eus e oad a ree goab anezàn abalamour ma voe dall; mæs ar c'hrouadur santel-mâ n'en em dransporte jâmæs outo, ha souffr a reas quemense gant ur speret trançuil; mæs Doue en deus alies quemeret e gaus ha punisset ar re a falle dezou ober injur dezàn.

Sant Herve a c'hoantas beza den a ilis, mont a reas d'ar scól gant ur yontr dezàn, religius, gant pehini a chomas e tauc seiz bloas. Epad an amser-ze e tescas a zidan-avor can an ilis hac ar pezh a voa necesser da zisqui en shevelep façon ma ne voa quet capabl ar scolerien all d'e heulia. Goude quemense ez eas da velet ur yontr en devoa c'hoas a goste e vam pehini oa un den santel hac un den savant meurbet.

Pa voe rentet e couent e yontr e c'houlennas peleac'h edo e vam. E yontr a lavaraz dezàn penaus e vam e devoa renoncet d'ar bed hac en em dennet e

creiz ur c'hoad evit ober penigen. Lavaret a reas c'hoas dezàn penaus e vam a voe clàn ha prest da vervel, mæs penaus gouscoude en divize ar gonsolation da glevet e mouez pa ne alle quet e guelet. Sant Herve en effet en devoa ar gonsolationze, hac un devez bennac goudeze e vam santel a rentas e ene pur da Zoue.

Sant Herve a chommas goude-ze en ermitaich e vam; ha tremen a reas an nos hac an deiz o pedi Doue hac oc'h ober scòl d'ar vugaligou. Mæs evel ne alle quet pedi quement ha ma falle dezàn, ha ma vise ato troublet gant an dud, e quittaas e ermitaich; mont a eure da ermitaich e yontr pehini a voe maro ur bloaveziou bennac a ziaruc. Goudeze e c'hoantas mont da gaout Sant Paul, escop e Leon. Receo a reas digant ar prelat santel-mâ an urzou minor, mæs dre humilite ne fallas dezàn morse quemer an urzou sacr.

Sant Herve a choazas goudese ur plaç e pehini e vise maro tranquil. Doue dre ur miracl a zisqueas dezàn ur plaç evit sevel un ermitaich evita hac evit ar re a voa en e gompagnunez. Ar plaç-ze a edo ur parc leun a id, mæs Doue dre ur miracl c'hoas brassoc'h a zizomajas perc'hen ar parc-ze.

Sant Herve en deus grêt cals miraclou epad e vuez. Alias en deus delivret tud possedet; alias en deus savet sourcennou var ar meneou; Doue en deus punisset ar re o divige c'hoant da ober goab eus ar Sant-mâ. Ar ræson evit pehini e representer en ilisou Sant Herve gant ur blei, eo abalamour ma en deus servichet ur blei dezâ, dre bermission Doue, evit ober a bep seurt labour.

Enfin Sant Herve, pa santas e voe var fin e vuez, a zisclerias an devez eus e varo da unan bennac eus e vignonet. Goude beza recevet e oll sacramanchou ez eas da receo ur gurunen en Eê. Hirio e veler c'hoas e ve ebarz Ilis Landouarne e pehini e arru cals miraclou. E gorf a so bet pell amser ebars castel Brest gant aon rac an inimiet, hac er bloavez 1002 eo bet transportet d'an Naonet eleac'h ma ez eo c'hoas hirio cals respetet.

REFLEXION.

I. Sant Herve n'en em fache morse pa vise goapeet gant ur re, mæs lavaret a reas gant douster, va breudeur, perac e reprochit-hu dime va dallente, ha ne all quet Doue ho renta dall evel don-me; ha ne souzoc'h-hu quet penaus Doue hor

groa hervez ma plich gantâ; ha ne ouzoc'h-hu quet e rencomp e drugarecat eus a bep tra? Mæs c'hui penaus en em gomportit-hu pa veac'h injuriet? En em dransporti a rit ha clasq memes ar voyen d'en em vengi. Cleout a rer alies tud o lavaret, nan, ne fall quet din souffr an dra-ze digant an den-ze, ne dleân quet supporti an dra-ze; rac ober a ra gaou ouzon, ha lavaret a ra ac'hanon ar pezh n'am eus biscoas songet; souffr a rafen an dra-ze abers un all, mæs non pas abers hennez. Ar c'hompzou-ze a so comsou imprudent pere a zisquezh penaus n'ema quet ar vertu ha patientet en hini o lavar.

II. Sant Herve n'en devoa c'haos nemet seiz bloas pa vouie e oll greançou ha salmou David a zidan-evor. An obligation-ze en devoa d'e vam; ha respet en deus bet eviti epad e oll vuez; ha Doue en deus-hire companset goude e buez. Chetu a-ze pe seurt consolation en deus tadou ha mammou pere o deus bet souci da instrui mad o bugale, mervel a reont contant ha lesel bugale vad var o lerc'h. Er c'hontroll ar re a zeu da neglija o bugale n'o deus bonheur ebet er bed-mâ, o bugale n'o deus respet ebet evito;

aon o deus rac ar maro ha lesel a reont christenien fall var o lerc'h.

III. Sant Herve ne alle quet supporti ar jurerien, ha rason en devoa. C'hui tadou ha mammou a famill, c'hui blasphemourien, diouallit da rei goall exempl d'ho pugale. Guelet a reomp penaus un tad jurer en deveus peurvuia bugale jurerien, perac, abalamour, ma clevent o zad o juri. Corriget eta ar vugaligou eus an default-ze, mæs en em gorriget hoc'h-unan da guenta.

An unan-varnuguen a vezeven.

SANT MEEN, ABAT.

SANT MEEN, guinidic a Vro-Zaus, a recevas en yaouanctis un education caër ha christen. Ne voa c'hoas nemet c'hrouadur pa lavare e bedennou gant ur blijadur vras, ha pa gommanças cresqui en oad en em roas oll d'ar pratic eus ar vertu. Surpassi a reas dre e squiant lem ha penetrant an oll vugale eus e oad, ha gouscoude en devoa quement a humilite ma en em istime falloc'h ha disteroc'h evito.

Goude beza achuet e studi e quittaas

e dad hac e vam evit monet da gaout Sant Samsom pehini a yoa yontr dezàn. Ar prelat-mâ en recevas a galon vad. Sant Samson, arc'hescop, a yoa ive abat eus ur gouent religiuset. Sant Meen a chommas pell amser er gouent-ze hep receo an habit religius. Erfin pa voe anaveet e vertu, e batiantet, e berseveranç hac e zevotion, e professas etre daouarn e yontr, ha goudese e voa grêt belec. Sant Samson en em santas inspiret da zont da vreiz, ha digas e reas gantâ un nombr suffisant a religiuset pere a songe dezàn beza capabl da gonvertissa eneou da Zoue. Sant Meen ha Sant Magloar a voe ive choazet evit an affer a gonsequanç-ze. Al læstr e pehini edo an dud santel-mâ; a abordas e quichen Montroules. Digue-meret mad e voent gant an habitantet eus ar c'harter-ze. A bep coste e teue tud d'o c'haouet; prezec a rent, ober catechis hac instrui ar bobl e pep façon, ha Sant Samson a voe choaset evit beza arc'hescop e Dol. Sant Meen a voe ive choaset evit beza abat etoues un nombrat religiuset pere a voa destinet da brezec ar fei dre ar vro. Epad an amser-ze Sant Meen a reas cals conversionou. Con-vertissa reas un autrou pinvidic pehini a

roas d'ar Sant cals douarou hac ur plaç da vatissa ur gouent e condition en divige en recevet etoues e religiuset. En amser ma edo oc'h ober ar gouent nevez, an artisanet a souffre un incommodite vras, faut ne gavent dour en o c'hichen. Mæs an Autrou-Doue a reas ur miracl en occasion-ze e faveur e servicher. Sant Meen a dennas dour eus an douar pehini so hirio ur feunteun gaer e quichen pehini e c'hoare cals miraclou. An dour eus ar feunteun-ze a so propr ouz certen clènvet dangerus hanvet *Drouc Sant Meen*. Ar Sant-mâ a recevas en e gouent nevez cals tud pere a zeue d'en em lacañ dindan e zirection, evit quemer an habit religius. Ober a reas cals conversionou, ha pa en divige un dra a gonsequanç da ober en divige ato recours d'ar beden.

Goude be zalaquet urz vad en e gouent, goude beza etablisset ur reglen vad etouez e religiuset, e quemeras ar resolution da vont da Rom evit bisita ar beyou eus an Ebestel Sant Per ha Sant Paul, hac ar plaçou all santel pere so var dro Rom. Ne cessas quiet da ober miraclou en ur vont gant an hent. Meur a garter a zilivras eus a lonet fall pere a zistruge madoù an douar hac a ree cals domaich

dre ar vro. Dilivra reas ar guer a Anger eus un dragon bras hac estrainch pehini a laquee ar spont e calonou an dud. E quichen ar guer-ze e vatissas c'hoas ur gouent nevez e pehini e lezas lod eus e relijiuset, ha goude e pourchuas e hent d'ar guer a Rom. Mæs Doue a zisclerias dezàn e thie souden mervel. E-unan e tisclerias ar revelation-ze d'ar relijiuset pere a edo en e gompaignunez, hac ober a resont tout o fossubl evit e lacat da retourn d'e gouent quenta evit ma varfe etoues e vreudeur hac e vignonet, Sant Meen a sentas outo a retourn a reas d'ar guer.

Un deveziou bennâc goude e couezas clàn; ar Sant-mâ quer coz ha quen uset gant ar pinigennou, a santas e voe tost e heur diveza. Guervel a reas e oll relijiuset evit coms outo; o exhorti a reas d'ar berseveranç, d'ar fidelite eus o veuyou, ha d'ar pratic eus o reglen. Goude beza recevet e oll sacramanchou, e speret hac e galon bepret contant, hac e zaouarn varzu an eon, e rentas e ene d'e grouer, etro bloaz 605; goude e varo e c'hoarveas meur a viracl e quichen e ve.

REFLEXION.

Sant Meen ne c'houlenne graç ebet digant an Autrou-Doue, nemet dre ar beden. Beza eus certen tud pere a zeu da juri, da vlasphemi ha da ober mil mallos pa ne allont quet prosperi evel ma falle dezo, ar seurt tud-ze a so tud hep fei ha christenien fall pere n'o deus anaoudeguez ebet eus a vadelez an Autrou-Doue. Ar scritur sacr a lavar deomp: Goulennit hac e recevot, clasquet hac e cavot, scoet hac e vezo digoret deoc'h; da lavaret eo, an hini a zeu da bedi Doue gant fizianç ha perseveranç, a recevo diganta, abred pe a ziveat, ar pez a c'houlenn. N'ez eus netra tristoc'h evit clevet tud oc'h en em guemer ouz Doue memes, oc'h ober mil bec'het abalamour ne brosperront en o micher, en o afferou pe en o labourou evel ma falle dezo. Pa gollomp ur proces, pa gollomp lod eus hor c'herent, e teuomp da vurmuri a enep a Autrou-Doue, hac alies e rer blasphemou capabl da lacat an Eon hac an douar da grena. Va breur, va c'hoar, mar ez hoc'h sujet d'ar pec'het-ze, pedet Doue da gaout truez ouzoc'h; quitteet an habitud fall-ze, ha pa ho

pevezo c'hoant da gaout un dra ben-
nâc, ho pêt recours d'ar beden, houes
eo ar voyen da veza mignon da Zoue, ha
certen abred pe a ziveat e santot an
effet eus e vadelez.

Ar c'henta devez a vis Gouere.

SANT GOLC'HEN, ESCOP.

SANT GOLC'HEN a so bet savet a dud
paour. E dad hac e vam o devoa quitteet
bro Zaus evit dont e Franç, dont a resont
da Escopti Leon. Surprenet e voent gant
an nos equichen Lesneven; goulen a re-
zont logeiz en un tieguez var ar mæs,
ha refuset e voe dezo abalamour ma
voent tud estren; cousquet a rezont er
mæs, hac en nosvez-ze e voe ganet
Golg'hen. E dad hac e vam n'o devoa
netra, e dad memes ne gave banne dour
ebet evit contanti e bried; mæs dre o
fedennou fervant, e teuaz an Autrou-
Doue da zijoloï dezo ar feunteun pehini
a so galvet hirio feunteun Sant Golc'hen,
ha pehini a ra hirio c'hoaz cals mira-
clou.

Un den pinvidic eus ar c'harter-ze en
devoa compassion ouz an dud paour-mâ;
en em offr a reas da veza paeron d'o
c'hrouadur, ha roi a reas dezo ur plaç
mad evit en em logea; ar c'hrouadur a
voe hanvet Golc'hen. E paeron en ele-
vas hac en instruas evel ma vige bet map
dezan; en lacat a reas memes da ober e
studi. Golc'hen en em accustomas abred
da veza moderet en dibri hac en eva;
ar c'hrouadur e voa tener ha devot meur-
bet; ne vige cavet nemet en Illis, e pe-
led'h e passee un amser vras en oræson;
parlant a ree ous an oll gant douçder
ha modesti; biscoas ne gollas respet evit
den; beza e devoa ur speret lem ha pe-
ntrant; desqui a ree ar pezh a gare.

E baeron o velet en devoa e fillor
cheaz cals speret ha cals vertu, a bro-
mettas rei deza e oll vadou, rac n'en
devoa quet bugale; mæs Golc'hen n'en
devoa quet avi ouz madou e baeron, ha
c'hoantaat a reas en em denna en desert
evit beza dianaveet. E dad hac e vam
a zeuas o daou da vervel; neuse Golc'hen
a fallas executi ar resolution en devoa
quemeret. E baeron en em opposas adarre
da guemense; prometti a reas dezan e
vige bet e c'heritour; mæs caer en de-

voa ober, ne allas morse lacat e fillor da chench resolution.

Sant Golc'hen a guittaas eta e baeron; en em denna reas en ur c'hoat pehini a so galvet hirio *Peneti Sant Golc'hen*, da lavaret eo, ar *plaç eus a binigen Sant Golc'hen*. Doue en deus grêt cals miracloer er *plaç*, hac a ra c'hoas hirio. Un infinite a dud a zeue d'e velet e hermitaich rac anaveet a voa e santelez gant an oll. Tremen a ree casi an oll amser er bedeu hac en orason; ne ree nemet ur repas bemde ha ne sortie eus e lochie nemet ur veich bemde evit ober e-unan ar brocession en dro d'e hermitaich. Teir groas en devoa savet e quichen e lochie, ha bemde e ree station en o c'hichen. En amser-ze an inimiet a edo bemde o clasq ravagi breiz, hac ober a rezont an disquen e douar Leon ha ravagi a rezont ar c'harter-ze. Ar seigneur eus a Leon pehini a voe neuse e Lesneven, pa yeas da gaout Sant Golc'hen d'e hermitaich; en saludi a reas gant respect, en supplicha a reas da bidi Doue evitan hac evit e arme, evit gallout chasseal ar barbaret eus ar vro. Sant Golc'hen a respontas dezàn: *It*, emezàn, *Autrou*, it d'ar brezel hardimant, ha pa ho pezo gouneet ar victor,

deut d'am c'haout amâ. Ar seigneur a bartias ractal; gounit a reas ar victor var an inimiet, darn anezo a voe grêt prisonerien, darn all lazet. Dont a reas sonch dezàn eus ar c'homzou en devoa lavaret Sant Golc'hen, partial a eure da vont d'e gaout. Ar Sant a edo c'hoas o pidi Doue; ar seigneur a racontas dezàn penaus en devoa chasseet an inimiet. Neuse Sant Golc'hen a lavaras dezàn, *Autrou*, emezàn, rentit graçou da Zoue ha laqueet ho poan evit miret e c'hourc'hemennou. Ar seigneur en trugarecaas hac er pedas da c'houlen ur c'hraç bennac digantâ. Sant Golc'hen a respontas, n'am eus ezom ebet a draou tamporel, emezàn, mæs roit alusenou evit ar victor hoc'h eus gounezet. Grit mar querit ober ur gouent er *plaç-mâ* evit religiuset pere a bedo Doue evidoc'h hac evit ho sujidi. Ar seigneur a sentas outâ hac a roas d'ar Sant an douarou pere en ur vale en divige redet epad un devez. Sant Golc'hen en trugarecaas hac en em separi a rezont. Pa eas ar Sant-mâ da guemer possession eus an douarou-ze, an douar en em save a dreon e guein evel ur c'hleu; ar c'hleu-ze a so c'hoas hirio respectet gant an oll vretonet. An habitantet

ispicial eus a Leon o deus quement a respet evit Sant Golc'hen, ma o deus savet ur chapel er plaç e pehini eo bet ganet Sant Golc'hen, e pehini e arru hirio cals miraclou.

Sant Paul, escop a Leon, a glevas parlant eus ar santelez Sant Golc'hen. Rei a eure dezàn ur garg enorabl en e escopi, ha goude e varo, Sant Golc'hen a voue choaset en e blaç. Ar Sant-mâ pa glevas ar c'helou-ze a guittaas e hermitaich, quement en devoa a humilite ma crede ne vige quet bet capabl da c'houarn an escopti, ha partial a eure exit mont da Rom. Mæs caër en devoa ober, e virit extraordinal en disculias, ha grêt e voe escop eus a Leon en drousespet d'e humilite. Pa arruas e Leon, ar bobl a yeas var an hent evit e ziguemer. Ar joa a voa bras entre an oll; Sant Golc'hen e-unan a voa trist. Gouzout a ree e voa grêt escop evit labourat hac evit servicha ar re all, ha non pas quemer e blijadurezou hac evit beza servichet gant ar re all.

Epad an amser ma voe er garg-ze e tisqueas ur zel bras evit silvidiguez an eneou. Lacat a eure un urz admirabl en e escopti ha repari cals ilisou. Mæs Doue

a fallas dezàn en denna eus ar bed-mâ evit e recompansi. Clènvel a reas er guer a Roason e pelec'h e devoa un affer bennac; ha mervel a eure evel ma varv ar Sant er bloas 616, goude beza gouarnet Escopti Leon e tauc pevarzec bloas. Conservi a rer en e Ilis ebars Leon lod eus e relegou hac ar groas pehini en devoa douguet ouz e c'houzouc.

REFLEXION.

I. Sant Golc'hen a so bet un den a viracl. Miret a ree bepret ar voderation hac en dibri hac en eva. En amser-mâ ar gristenien a so sujet d'ar gourmandis. Partout ne veler nemet mesverien ha tud debauchet. An oll a so ato o clasq un dra da gontant e c'hout; en dibri ne eus na musul na moderation.

II. Ar Sant-mâ a voe douç e quènver an oll, mæs bremâ ne veler nemet tud fier ha tud arrogant. En amser-mâ un den douç ha modest a so consideret gant tud ar bed evel un den simpl ha memes evel un den imbicil.

III. Sant Golc'hen ne gollas biscoas respet evit den, mæs bremâ ar re yaouanc n'o deus respet ebet evit ar re goz; guelêt ar reer memes bugale pere a goll

bemde respet evit o zad hac o mam. Ar seurt tud-ze n'o d'eus morse na bonheur na chanç var an douar, ha Doue a zeu alies d'o abandonni.

An navet varnuguent a vis Gouere.

SANT GUILLOU, ESCOP.

SANT GUILLOU, patron eus ar guær hac eus a escopti Sant Briec, a so guinidic eus an escopti-ze. E guerent ne voant na tud pinvidic na tud distinguet. E dad oa hanvet Olier Pichon hac e vam Chan Fortin. Adalec e yaouanctis en em roas d'ar practic eus ar biete hac eus an devotion; frecanti a ree an ilizou hac assista er bredicationou hac en offeren gant cals a zevotion. Casset e voe d'ar studi e pehini e profitas meurbet. Goude beza recevet an urzou sacr, an Escop pehini a anaveze e verit, er c'hemeras evit e sicour ha neubeut a amser goudese e voe grêt bælec. Mervel a reas an Escop-mâ, hac an Escop pehini a voa choazet en e blaç a zalc'has ive Sant Guillou, ha goude maro hemâ e chommas c'hoas gant un all, bete ma sicouras tri Escop e Sant Briec. Epad

an amser ma edo o servicha an tri Prelatze, e profitas cals er vertu; surpassi a ree an oll dud a ilis eus e amser dre e verit extraordinal. Sant Guillou ne guemeras jamæs vanite da veza henoret hac estimet gant tri Escop; er c'hontroll en em servicha a reas eus e autorite evit soulagi ar re affliget hac ar re o divige recours dezàn. Sant Guillou a so bet ive un den a oræson. E assidueite d'e oll deverou a voa bras; lavaret a ree ato e offiç var e zaoulin ha disolo e benn; hac ouspen an dra-ze, bemde e lavare offiç ar Verc'hes ha salmou David, ha conservet en deus ar praticze epad e vuez.

Sant Guillou en d'eus ato conservet ur burete angelic, hac e meur a occasion en deus treac'het an erouant a impurete; e garante evit ar beaurien oa bras. Ganta edo ar sourci da zistribui d'ar beaurien aluzennou an Escop hac e-unan e roe dezo ar pezo a alle eus e vadou propr. Conservi en deus grêt ato ar sobriete en dibri hac en eva; observi a ree yuniou an Ilis, ha yun en deus grêt c'hoas cals deveziou all eus ar bloas.

Goude maro Escop Sant Briec, ar Chalomet, inspiret gant Doue, a choazas

Sant Guillou evit o Frelat. Ar façon gant pehini en em gomportas, a zisque pe-naus ne voa roet dezàn ar garg-ze nemet dre un inspiration divin; rac souffr a reas cals abers un den puissant pehini a fallas dezàn distrugi guirion an Ilis. Sant Guillou en em opposas d'e bre-tantionou, rac guelet a ree mad penaus eus an affer-ze e tepande gloar Doue ha privilejou an Ilis.

Sant Guillou oa douç ha carantezus e quèver ar re-all, mæs rust en e andret e-unan. Yun a ree alies; cousquet a re var un tapis pehini a lede var an douar, petra bennâc m'en devoa ur guele ornet caer. Carout a ree ar baourentez, hac e famill a gonsiste e eiz den seulamant, mæs tud santel ha tud vertuzus. Bisita a ree e Escopti purvuia var droad, evit imita simplicité an Ebes-tel. Jamæs ne zougue arc'hant, ha pa en divige, en roe d'ar paour. Un nos-vez e voa bet obliget da gousquet en un hostaliri, ha dre'n abec n'en devoa quet a arc'hant, an hostis a zalc'has e leor outâ; souffr a reas an affront-ze gant joa. E dy a yoa ty ar beaurien; ato e vige e zomestiquet occupet o prepari boed d'an dud paour, ha contanti a ree

ato pep hini. Pa e'houlenne ur paour digantâ un dra bennâc e prest, pe veubl, pe un dra-all bennâc, en roe dezâ da viret. Bisita ree ar beaurien clàn, hac o sicour eus e c'halloud.

En amser-ze e arruas ur famin quer bras e breiz, ma varve cals tud gant dienes. Sant Guillou a reas ober processionou general e pere e assiste ato; exorti a reas e bopl da ober pinigen ha da chench a vuez, ha pedi a ree an Autrou-Doue da gaout truez ouz e vugale. Quement id en devoa a voe distribuet d'ar beaurien; prena reas an oll id eus ar vro evit ar memes effet, ha pa voa echu e arc'hant, e verzas e veubl hac e leorion evit prena id; er-fin pa ne gave mui da brena, e vige guelet o vont a zor da zor evit questal d'ar beaurien. En ur guer, Sant Guillou a so bet ar souten hac ar gonsolation eus ar beaurien, eus an intanvezet, eus an orfelinet hac eus an oll dud affliget.

Sant Guillou a resistas ato ouz un den puissant pehini a falle dezàn distrugi privilejou au Ilis. Ato e refusas signa lezennou eus un tyrant pehini a zistruge bete tourion an Ilizou evit ober tyez, rac quemense e vige bet controll

da c'hloar Doue ha da guiriou an Ilis; mæs e zel evit gloar Doue a so bet caus ma voe exilet en ur vro pell diouz e bopl. Ho lezel a ràn da sonjal en anquen en devoa ar bopl paour o velet o fasteur ouz o c'huitaat. Sant Guillou a reas a bep seurt vad er vro da behini e voe casset. Mæs da benn un neubent bloaveziou, an Duc a vreiz pehini en devoa chasset eus e vro, en em velas obliget d'en em occomodi gantâ. Sant Guillou a retornas d'e bopl. Me ho lez c'hoas da gompren ar joa gant pehini e voa diguemeret. An hent dre pehini e tlie passeal a voa goloet a dud. Neuse Sant Gouillou en em occupas da lacat an urz vad en e Escopti. En amser ma edo occupet o repari e Ilis, Doue en tennas eus ar bed-mâ evit e recompansi eus e oll labourou hac eus e oll boaniou; mervel a eure er bloavez 1237, oaget a nao bloas hac anter cant. Enterret e voe en Ilis principal; mæs evit peurechui an Ilis-ze pehini en devoa commancet, e renquezor dienterri e gorf pehini dre ur miracl en em gavas en e bez hep corruption ebet. Mar boa bras fizianç ar bopl e Sant Guillou, e crescas neuse davan-taich. Un infinite a viraclou a so arruet

equichen e bez. En amser ma edo o construi un Ilis nevez, n'en devoa tam arc'hant, ha represantet e voe dezàn penaus an Ilis ne voa quet pinvidic avoalc'h evit beza construet a nevez. Mæs Sant Guillou a respontas: *Va mignonet, emezâ, petra bennâc n'am eus quet a voyen, Doue hor sicouro dre e c'hraç, hac echui a rin an Ilis-mâ beo pe varo; ar pezh a erruas en effet. Ar miraclou pere a erruas goude e varo, o deus tennet d'an Ilis-ze cals moyenou.*

REFLEXION.

I. Sant Guillou en d'eus conservet ar burete bete e varo, evel ma en deus e-unan discleriet d'e gonsessour arauc mervel. Beza allàn lavaret penaus ar pec'het dishonest a so ar brassa erouant eus an dud a so var an douar, hac ar pen-caus eus ar gorrupcion an dud yaouanc. Ar pec'het a lubricite en d'eus e-unan daonet mui a dud eguet an oll bec'hejou all assembles. Ne ouffe den nombri ar maleuriou eus a bere eo caus ar pec'het vil-ze. Caus eo ma zo bemde ur re bennâc o coeza e punç an ifern. Mar d'oc'h malheurusamant sujet d'ar viç-ze, sortiet eus ar stad-ze quenta ma ellot: malheur deoc'h mar chommit pell er stad maleürus-ze.

II. Sant Guilloù en devoa carante evit ar beaurien; ha c'hui ha truez hoc'heus-hu ive ouz ar paour? Pet gueich n'hoc'heus-hu quet refuset an aluzen dezàn; pet gueich n'hoc'heus-hu quet e valtretet dre o comsou rust ha fier? Ne zispriget quet sellet ous ur paour, paourante ne d'eo quet viç. Ene ar paour a so prenet gant goad Jesus-Christ couls ha hoc'h hini; ar paour en deus guir da vont d'ar Barados couls ha c'hui.

III. Petra bennâc m'en devoa Sant Guilloù cals occupationou, lavaret a reas cousgoude cals pedennou, hac ober a reas cals yunou. Ha c'hui, ha fidel ez hoc'h-hu da lavaret ho pedennou diouz an nos ha diouz ar mintin? hac observi a rit-hu ar yuniou ordrenet gant an Ilis? Diouallit dioc'h quemense. Mar manquit d'ho teverou, christen, birviquen n'ho pezo bonheur nac er bed-mâ nac er bed-all.

An eiz varnuguent a vis Guengolo.

AR VUEZ BURZUDUS EUS A FRANCESA
DAMBOAS, EUS A URZ CARMES.

FRANCESA Damboas a so bet ar fonde-teures eus a urz Carmes e breiz; he zad a yoa Loïs Damboas, Duc a vreiz, hac he mam Mari Derien. Francesa a voa ar c'hossa eus a deir merc'h en devoa an Duc. Cals digentilet e goulennas evit pried, mæs cals anezo a voe refuset. E c'herent e fromattas evit pried da Gont Guengamp, ha rei a rezont dezi un education caer ha santel. Sul ma cresque en oad, e cresque ive et vertu. Rei a ree alies d'ar beaurien he bara eus e dorn, hac alies memes e dillat divar he c'hein. Ato e vige occupet gant ul labour honest bennac. Beza devoa quement a zevotion evit Sacramant an Auter, ma reas e gommunion guenta d'an oad a bemp bloaz. Vertisiou Francesa a ree ma voe admiret gant an oll. D'an oad a bemzec bloas a voe roet evit pried da Ber, Cont eus a C'hengamp. Dre respet an eil evit eguile, e conserfzont ato o virginite, mont a rezont da chom da C'hengamp.

Passéal a rezont ur bloavez bennac en un union hac en ur garante admirabl; mæs Doue, pehini a ra pep tra evit ar guella, a bermettas ma vige affliget e servicheres. He fried, pehini en devoa bet bete neuse a pep seurt respet eviti, a gommanças da gaout yenigen a enep ar Brinces vertuzus-mâ; dont a reas memes da veza cruel ha dinatur en e andret. Mæs souffr a reas an oll persecutionou-ze gant joa ha gant resination da volonte Doue; erfin e couezas clàn. Unan eus he mignonezet pehini a vouye petra voa caus eus he c'hlèvet, a zeuas d'e guelet evit e c'honsoli. Mæs ar Brinces Francesa a respontas dezi : « Ne ouffer, emezi, » caout plijadur ebet er bed-mâ; amâ » n'ez eus nemet poaniou, miser ha trubuil. Jesus-Christ e-unan e deus ranquet souffr a bep seurt poaniou er bed-mâ, obliget eo bet da vervel var ar groas evit savetei hon eneou. Ar memes tra a c'hoarve gant mignonet Jesus-Christ var an douar. Ia, emezi, Jesus-Christ eo va c'harante, èn a ra din ar batiantet, e c'hraç a ra ar poaniou-mâ; ra ve meulet e hano da virvi- » quen. »

Erfin Doue a zeuas da gonvertissa ar

Prinç he fried. Dorst a reas da santout peguer mezus e voa dezàn goall dreti e pried pehini a yoa ur Brinces vertuzus, goulen a reas pardon diganti, ar pez a voue accordet dezàn facilamant. Neuse ar Prinç a gommanças ober pinigen; douguen a reas ar ciliç, yun hac ober a bep seurt austeriteou evit imita e bried. An daou bried santel - mâ a bromettas an eil d'eguile penaus an hini a chomse da ziveat var an douar, ne vige quet bet demezet. O zy a barisse beza ur gouent queptoc'h eguet palæs ur Prinç. Ar Brinces a gofesse bep pemzec de, hac ato gant un devotion tener hac admirabl. Charitabl a voa en andret an oll reli-giuset hac en andret ar beaurien. Bep bloas, d'ar yaou gambrit, e velc'he o zreid da bemzec plac'h yaouanc, ha goudeze o serviche e-unan ouz taul. Bisita a ree an hospitaliou hac an dud clàn, ha fournissa a ree ar pez a vanque dezo. Alies memes e quemere en e fales tud clàn pere a vige rebutet gant an oll. Rei a ree cuzul vad d'an oll, hac ato e vige o pedi he fried da ziminui ar guiriou hac ar c'hargou var ar bopl.

Ar brinces Francesa, gant consantamant e fried, a reas sevel ur gouent

nevez en Naonet evit merc'het Santes Clera; ar Prinç ne vevas quet pell goudese. Goude e varo, ar Brinces Santel a c'hou-antas antreal er gouent pehini e devoa grêt batissa. Ur yontr dezi a voa laqueet Duc eus a vreiz e plaç he fried. Petra bennac m'en devoa ar yontr-ze e c'haret en e amser guenta, e teuas da gaout cals ha maliç outi. Guersa a reas quement a apparchante outi, hac e friva a eure eus a bep tra. Mæs Francesa Damboas a souffre an dra-ze tout gant joa ha gant resignation da volonte Doue. *Doue, emezi, en devoa roet din quement am boa, o zenna en deus grêt diganin, arabat eo murmuri ous e vadelez. E volonte bezet grêt, hac e hano ra ve biniguet.* Mæs ar bersecution-ze ne badas quet pell; ar yontr-ze dezi a zeuas da vervel. Epad e glèvet Francesa a zisqueas he bolonte vad; ur sourci extraordinar a eure anezâ; e-unan e fallas dezi e sebelia; scuilla a eure cals daelou, hac assista a reas en e enterramant. Lacaat a reas lavaret un niver bras a offerennou evit repos e ene.

Goude maro ar yontr-mâ dezi, e voe choaset un duc nevez e breiz. Mæs hemâ a dretas Francesa Damboas guell cals eguet e yontr. Ordren a reas renta dezi

e oll madou hac ordren a eure punissa ar re o devoa e fersecutet. Mæs Francesa a ampechas quemense dre e fedennou hac a obtenas pardon evit e oll adversourien. Goude beza er façon-ze tranquiliset peptra, e c'hoantas antreal e religion, mæs ur c'hlèvet hir ha cruel a ampechas anezi da executi an dessin-ze quer buan ha ma vige faller dezi. He c'herent oll ha memes an duc pehini a voa he frotectour en em opposas d'e dessin; beza falle memes dezo e dimizi adarre; mæs quement e importunas an duc dre he fedennou, ma obtenas permission da ober ur gouent er plaç ma vige faller dezi, mæs non-pas gouscoude er mæs a vreiz. Mont a reas da Venet, hac eno e choasas ur plaç e quichen couent ar garmezien. Scriva a reas ive da Rom, hac ar Pap a accordas dezi quement a c'houlenne digantâ.

Pa voue echu ar gouent, e voue dediet d'an Itron Vari a Garmes. Francesa a antreas ennâ gant ur plac'h bennac. Eno ar santes-mâ a gunduas ur vuez admirabl; passeal a ree casi e oll amser en oræson, douguen a ree ar ciliç ha yun teir gueich er sizun; ober a reas vœu e quichen treid an auter dirac he c'honfessour pehini a a voa ô rei dezi ar gommunion. He c'he-

rent pere a yoa ato en he c'hompaignu-
nez, ha pere ne songent quiet e vige bet
leanes, a voe oll souezet ouz e c'hlevet
oc'h ober e vœuyou gant ur vouez cre ha
sclær. Mam Francesa pehini a yoa c'hoas
e buez en em gavas eno present, que-
meret a reas chagrin, rac gouzout a ree
penaus quemense a vise caus a gals diffi-
culteou. An oll a voa o clasq e dizalia;
neubent a amser goudese e voa proposet
dezi ur fortun caër, mæs Francesa a
responte gant ners ha gant ur gouraich
vras penaus ne vise birviquen mui de-
mezet. Quemense a excitas outi ar goler
eus a gals tud puissant. Menacet e voue-
hi, an tad carmes he c'honfessour, hac
an oll domestiquet eus he zy, penaus ma
n'o divige disaliet Francesa, e vige c'hoar-
veet maleur ganto.

Ur mareat goudese ar Roue a Franç
a zeuas e breiz evit accomplissa ur vœu
en devoa grêt da Sant Salver e Redon.
He c'herent oll hac ar Roue memes a
reas e bossubl evit e lacat da gonsanti
d'o bolonte, en ur brometti dezi penaus e
divige bet dispanç eus e vœuyou; mæs Fran-
cesa Damboas a responte bepret: » Roet
» ameus va guer da Jesus-Christ, emezi;
» ha fidel e vezin dezàn; guel eo senti

» ouz Doue eguet ouz an dud; mar aban-
» donnit ac'hanon, Doue n'em abandonno
» quiet; quemeret am eus Jesus-Christ
» evit va fried, ha birviquen ne vezin
» infidel d'ar bromessa am eus grêt de-
» zàn. » Mæs he c'homsou a goustas cals
dezi, injuriet e voa ha goapeet gant he
c'herent pere a fallas dezi e anlevi evit
e c'hass da Baris; mæs Doue en em op-
posas d'o dessin. Ha pelloc'h goude ne
voa troublet gant nicun eus he c'herent.

Erfin Francesa Damboas en em dennas
c'hoas en ur gouent e pehini e fallas
dezi servicha al leanezet ha beza domes-
tic dezo. Ober a ree ato al labourou ar
re zistera. He c'houent a so e Guenet
hac a so galvet *Couent an teir Vari*. Bete
neuse ne devoa quiet c'hoas quemeret
an habit religius, erfin er c'hemeras
gant consantamant ar religiuset-all, petra
bennâc ma voue ar fondateures eus ar
gouent-ze, morse gouscoude ne fallas dezi
quemer plaç enorabl ebet, rac, emezi,
*an diveza recevet ez on hac ar brassa
pec'heres*; ne fallas mui dezi e vige galvet
princes nac itron, mæs c'hoar Francesa,
Servicheres Jesus-Christ. Pa voue echu e
bloaves noviciat, a reas profession etre
daouarn escop Guenet. Neuse e crescas

he finigennou hac he austeriteou ; senti a reas a galon vad ouz^e ar re-all ; hac en em gonformi a reas dezo e pep-tra. Quemer a ree an disciplin quen alies ha gant quemment a ners, ma coueze ar goad diouti. He oll flijadur e vise en offeren, en oræson, er beden, er sermon hac oc'h ober lecturiou spirituel. Goude maro ar brioeres eus ar gouent, e voa choaset en he flaç en drouzespèd d'he humilite.

Goude beza tremenet un nombrat bloaveziou er gouent-ze, an duc a vreis guendro dezi, a savas ur gouent nevez en Naonet evit leanezet Carmes. Francesa a yeas d'ar gouent-ze gant nao leanezet-all pere a zigassas ganti eus a Venet. Al leanezet pere a chommas e couent an teir Vari e Guenet, enaouët dre ne allent mui guelet o c'hoar Francesa, a c'houlennas permission da vont ive d'an Naonet ; ar pezh a voe accordet dezo. Mont a resont oll d'en em lacat adarre dindan direction ar c'hoar Francesa pehini a chommas ato prioeres ha pehini a gundue ur vuez mortifiet en ur gresqui bemde he finigennou. Eno e cunduas ur vuez tranquil hac Angeliq, quen a blijas da Zoue e zenna eus ar bed-mâ. Mervel a eure evel ma varv ar Santeset, er pevare de-

vez a vis du, er bloaves 1485, oaget a eiz bloas hac anter-cant. Ne ouffer quet nombri ar miraclou en deus grêt Doue e faveur ar servicheres fidel-mâ dezàn. Francesa Damboas e d'eus ato cunduet ur vuez vertuzus hac exemplus ; imposubl eo pariant eus e oll maximou spirituel. Gouscoude chetu amâ darn anezo.

Maximou spirituel eus a Francesa Damboas.

I. Grit pep-tra evit ma vezo glorifiet Doue.

II. Ar speret-santel a reprocho deomp particulieramant tri seurt pechejou ; an negliganç da senti ; al laichente da ober pinigen hac ar guriosite da remercout deffautou hon nessa.

III. Evit mervel ervad e renquer consideri Jesus-Christ obeissant bete mervel var ar groas.

IV. Evit conservi ar peoc'h e renquer tec'het dious al lavaradou ha caout patientet e quèver an oll.

V. Pa c'houlenno ur re avis diganeoc'h, e ranquit lavaret sinceramant ar pezh a songit en ho coustianç hac ar pezh a inspiro deoc'h neuse ar Speret-Santel.

VI. Evit beza eürus e renquer en em abandonni e pep-tra d'ar brovidanç eus

a Zoue, en em seumetti d'ar rason; heulia santimant ar re-all quentoc'h eguet hon hini, beza unisset a galon gant Doue, non pas en em sourcial eus a lavarou an dud, ober ar pezh hon deus da ober ha lesel ar re-all da ober ar pezh a garint.

VII. Ar re o deus carg var ar re-all, a responto ene evit ene eus ar re so confiet dezo.

VIII. An hent an assura da vont d'ar barados, eo ar souffrançou, an humilite, renonç d'ar volonte propr ha souffr ato ar pezh a blijo gant Doue ha gant an dud.

REFLEXION.

I. Impossibl eo nombri an oll maximou spirituel eus a Francesa Damboas na quen neubent he vertuziou. He buez a so ur sermon caër eus a behini pep seurt tud a ell profita. Francesa Damboas a so savet eus ar brassa famill a vreiz, pried da un duc a vreiz, ha gouscoude e quemere plijadur oc'h en em occupi gant labourou humbl ha dister. Mæs en amser-mâ ez eus cals tud dilicat pere a sonch dezo beza dishe-noret ha coll o renq ma raffent ar seurt labourou-ze; aon o deus da scuilla o

daouarn; distrei a reont o daoulagat divar ur paour, na allont quet supporti ar guel eus un den infirm no parlant ouz disteroc'h evito. Tud dilicat, plac'het ha groaguez monden, sellit en ho coustianç.

II. Francesa Damboas a lavare pe-naus eo guel senti ouz Doue eguet ouz an dud. Songit mad er c'homzou-mâ c'hui pere, evit plijout d'ar re vras eus ar bed, a zeu da vlessa ho coustianç, da ober gaou ouz ar re-all da offanci Doue ha da ober ho taonation.

III. Francesa Damboas c'hoas en em blige oc'h ober lecturiou spirituel; mæs en amser-mâ e c'hoare ar c'hontroll; bremâ ne veler nemet leoriou fall, leoriou abominabl, leoriou controll d'ar burete, d'ar fei ha d'ar religion; al leoriou-ze a zo bet inspiret gant an drouc-speret; hac ar pezh a zo goassoc'h, ar re ne ouzont quet lenn pe n'ez int quet capabl da lenn, a zeu da chilou lecturiou fall; ar re a zeu da lenn ar seurt leoriou-ze pe d'o fresta, d'ar re-all, pe da gonta d'ar re-all ar pezh o deus lennet, a so ministret Satan ha serviche-rien Lucifer. Pa o d'eus en em ampoësonet o-unan e fall dezo ampoësoni ive ar re-all.

Ar c'henta devez a vis here.

SANT SCLÆR, ESCOP.

GOUDE maro Sant Per, Sant Lin a voue choaset evit beza Pap ebarz er guer a Rom. An tad santel-mâ a gontinuas ar pezh en devoa commancet Sant Per, da lavaret eo, cass a reas beleyen evit prezec ar fei dre ar bed. Sant Sclær a voue sacret escop ha digasset da vreiz evit prezec ar religion. Arruout a reas er guer eus an Naonet gant un diacr pehini en devoa roet dezâ Sant Lin evit compaignon. An habitantet eus a Naonet a yoa neuse payanet hac idolatret. Sant Sclær a anavezaz e voa destinet gant Doue evit prezec d'ar bobl-ze; prezec a reas en effet gant quement a frouez, ma teuas e ber amser da gontvertissa cals eneo.

Mæs an drouc-speret, pehini a so bepret controll da fei Jesus-Christ, a reas e oll effort evit n'en devige Sant Sclær prezeguet d'ar bobl-ze; hac en effet Sant Sclær hac an diacr pehini a yoa en e gompaignonez a voue o daou arretet. Ar Sant-mâ a assambles an oll dud pere en devoa deja convertisset er guær eus a Na-

net, ha dre o avis, e cassas an diacr, e compaignon, da hrezec ar fei d'ar bobl eus a Venet hac eus a Guerne. Sant Sclær a apparissas e-unan dirac ar barnourien eus a Naonet evit renta rason eus an doctrin pehini a brezegue d'ar pobl; parlant a reas gant quement a hardieson ma ne voe den capabl da respont dezâ. Parlant a reas en ur guer gant quement a nerz hac a gouraich eus ar religion Jesus-Christ, ma convertissas un nombr bras a eneo pere a recevas oll ar vadiziant. Var an dra-ze Sant Sclær a recevas al liberte, ha neuse a reas sevel un Ilis evit ar re en devoa convertisset.

Epad ma edo Sant Sclær o convertissa ar bobl eus an Naonet, an diacr, e compaignon, a voe ive o labourat evit conversion ar bobl eus a Venet hac eus a Guerne. Hac en effet convertissa en devoa grêt un nombr bras a eneo da fei Jesus-Christ. En amser-ze ive, ar brovidanç en devoa digasset d'an habitantet eus a Vontroules ur missioner santel pehini a brezegue dezo ar fei catholic. Pa glevas ar missioner-mâ penaus e voa Sant Sclær er guær eus a Naonet, penaus a ree cals conversionou, e cassas quemniadurez dezàn evit conferi assam-

bles var conversion an eneoù ha var ar voyen da gresqui ar religion gristen.

Sant Sclær ravisset gant quemense a drugarecaas an Antrou eus ar sourci en devoa da zigaç ar fei d'ar bobl eus a vreiz ; mæs e joa ne voa quet disteroc'h pa glevas penaus an diacr, e gompaignon a gonvertisse un nombr bras a eneoù da Jesus-Christ e quarter Guenet ha Querne. Pa retournas an diacr-mâ d'an Naonet, e pedas Sant Sclær da visita ar bobl pehini en deva convertisset hac evit o exhorti d'ar berseveranç, evit ober beleyen hac evit rei dezo ar pez a voa necesser evit conservi ar religion en o zoues. Var an dra-ze Sant Sclær a bartias evit bisita ar bobl eus an Naonet, eus a Venet hac eus a Guerne, hac ober a eure cals miracloù evit prouvi ar virionez eus ar religion gristen. Erfin goude beza labouret epad c'huec'h bloas varnuguent evit convertissa eneoù da Jesus-Christ, e sortias eus ar bed-mâ evit receo ar recompanç eus e oll labourou. Mervel a eure en ur vorc'haden ebars Escopti Guenet er bloaves 96. E gorf a voue transportet d'ar guer a Venet, ac'hano d'an Naonet ha goudese d'ar guer a Anger e pelec'h er c'hon-

server c'hoas hirio gant cals a respet. Cals miracloù a arru bemde er plaç-ze, hac ispicial an dour divar relegou Sant Sclær a so mad ouz an drouc daoulagat.

REFLEXION.

I. Sant Sclær en e yaouanctis a guitaas e guerent, e vadou hac e vro memes evit gounez eneoù da Jesus-Christ. En amser-mâ ez eus cals christenien pere o deffe cueus o tispign ul liart evit procuri gloar Doue ; gouscoude ar c'henta christenien a vige ato prest da guitaat pep-tra evit fei Jesus-Christ. Mæs bremâ eo rar ar re a ve contant da sacrificia o madou evit gloar ar religion ; merq eo e deveus muy a affection evit madou an douar eguet evit Jesus-Christ ; merq eo e preferont ar madou tampoel d'ar madou spirituel ; merq eo e caront, e preferont plijadurezou ar bed d'ar blijadurezou eus ar barados ; merq eo e caront muy ar bed eguet crouer ar bed, ha parconsequant n'ez int quet guir bugale da Jesus-Christ.

II. Sant Sclær ne scuise morse oc'h ober ar mad hac o procuri gloar Doue, morse ne vige clevet ouz en em glem eus e labourou ; mæs bremâ ar gristenien a zeu buan da scuisa oc'h ober ar mad ;

alies en em glemont eus un devez passeet e servich Doue, na morse n'en em glemont eus ar poan o deffe o servicha ar bed. Goude beza passeet un nebeudic amser er pratic emeus un dovotion vad bennac, e teuont da scuisa ha da zilezel an devotion-ze. Commanç a rezont a nevez un dra vad ha da benn nebeut a amser e teuont da abandoni ar pratic; an dra-se a so ur merç a laichente, a zigourajamant hac a indifferanç evit ar mad; ar seurt tud-ze a zisqueze dre eno penaus n'ez int qnet cals fatiguet gant silvidiguez o ene.

III. Sant Sclær en devoa ur volonte vad ha dre eno morse n'en em scuize. Ne faut nemet ar volonte vad d'an den evit e ober ervad; gant ar volonte vad e teuer d'en em gonvertissa, gant ar volonte vad e aller en em savetei, erfin ne faut nemet ar volonte vad d'an den evit servicha Doue ha gounit ar vuez eternal.

Ar pemzecvet devez a vis Here.

SANT CONOGAN, ESCOP.

SANT CONOGAN, guinidic eus a escopti Leon, a so bel var fin e amser Escop e

Querne; e dad hac e vam a voa tud puissant ha pinvidic, pere a chomme equichen Landerne; receo a rezont digant Doue ur c'hrouadur pehini a die beza an enor eus e oll famill; galvet e voe Conogan; tad ha maestr eo bet da gals religiuset fervant pere a voa destinet da brezec ar fei, da brocuri gloar Doue ha da c'hounis eneo da Jesus-Christ. Sant Conogan a recevas digant e guerent un education caër, casset e voe d'ar studi d'ar guær a Guemper e peleac'h e chommas c'huec'h bloaz; peguer bras bennac e vige e occupationou, morse gouscoude ne abandonas ar pratic eus ar vertuziou.

Goude beza echuet e studi, en em roas d'ar filosofi pehini a studias etauc daou vloas; goudese e zeas da gouent Landevennec e pelec'h e chommas pevar bloas evit desqui an teologi. Beva a reas epad an amser-ze gant ur garante vras etoues ar religiuset eus ar gouent; e vodesti ispicial a voue admiret gant quemment hini en anaie.

Goude ar pevar bloas-ze, e guerent en digassas d'ar guær. Beza fallas dezo ober eus a Conogan un den eus ar bed; casset e voe da dy ur yontr dezàn pe-

hini a voa Vicont e Leon. Sant Conogan en devoa cals difficulte o consanti da guemense; e garacter hac e inclination ne voa quet da veza etouez trouz ar bed. Gouscoude ne fallas quet dezàn desobeissa d'e guerent; partial a reas, ha diguemeret mad e voa gant ar Seigneur. Seblanti a ra e falle da Zoue e vige eet Sant Conogan da dy an Autrou-ze; rac Sant Conogan, dre e vertu ha dre e exempl vad, a reas eus ar palæs-ze ur gouent reglet mad, eus a un ty monden e voa diaraoc. En ur guer, Sant Conogan a chenchas an ty-ze en ur façõn admirabl; er façõn-ze a passeas Sant Conogan pemp bloas e ty e yontr; en em ziuall a reas bepret diouz ar viçou da bere eo sujet ar gourtisanet. Goulen a reas ar bermission da sortial eus an ty-ze, ar pezh a voue accordet dezàn. Pa voue distroet d'ar guær, e tisclerias e intantion d'e dad ha d'e vam. Lavaret a reas penaus e falle dezàn a grenn renonç d'ar bed, hac en em gonsacri e servich Doue. Da guenta e guerent a fallas ober difficulte dezâ, mæs abars ar fin, en ur velet e berseveranç hac e resolution ferm ha constant, e teusont da rei dezàn e liberte.

Neuse Sant Conogan en em rentas bælec; e guerent a roas dezàn ur benefici, mæs n'en bossedas quet pell amser. Ezad a zeuas da vervel, hac en en em retiras en un ty pehini en devoa var ar mæs, e pelec'h e savas ur chapel; bemde e lavare e offeren er chapel-ze gaat un devotion admirabl. E vam a varvas ive nebeut a amser goude e dad; neuse e quittaas tout-à-fet e vro. En em denna a reas en un desert e pelec'h e cundue ur vuez santel hac exemplus meurbet. E santelez a yoa anaveet gant an oll; a bep coste e teue tud d'e velet, mæs ar Sant-mâ n'en em blige quet cals o velet ar re-all ouz e admira. Quitaat a reas adarre e hermitaich, ha dont a reas da gouent Landevennec e pelec'h en devoa studiet an teologi.

Sant Conogan a voa recevet er gouent-ze gant ur joa vras, hac eno e voa anaveet e santelez en amser ma edo scolaër. Roet e voe dezàn habit en urz gant consantamant an oll religiuset. Neuse Sant Conogan a gommanças cundui ur vuez nevez; surpassi a ree ar religiuset all dre e humilite, e garante, e patientet hac e zouçder. E blaç ordinal a yoa e corn ân Ilis, e pelec'h e vige ato oc'h

ober oræson. Evit magadures ne guemere nemet bara gros, grizieu, louzou ha dour; cousquet a re peurvuia var marche - pie an Auter, pe var ar pave.

Doüe, evit rei mui a viri d'e servicher, a bermette ma vige tourmantet alies gant an arouant. Sant Conogan en divige a bep seurt tentationou, mæs bepret e vige victorius.

Goude maro Sant Corantin, Escop a Guerne, ar Chaloniët hac ar bopl en em assambles evit choas ur Prelat nevez, mæs da guenta an oll santiman-chou ne voent quet accord. Ordren a rezor ur yun a dri devez, ha goude quemense e voua choaset, gant consantamant an oll, Sant Conogan evit Escop a Guemper. Ne ouffe den ex-prima ar joa en devoua an habitantet eus ar guær-ze, pa glefsont ar c'helouze. Cass a rezor quemenadurez da Sant Conogan pehini a reas cals difficulte evit quemer ar garg-ze; mæs erfin, quement e voua importunet dre beden-nou ar Chaloniët ha dre ar Superieur eus e gouent, ma voue obliget, en drouzespët d'e humilite, d'e accepti. Monet a reas da Guemper evit beza acret Escop. Er garg-ze Sant Conogan

ne chenchas morse an train a vuez pehini en devoua cunduet bete neuse; conservi a reas bepret ar simplicité. An oll er c'honsidere evel ur Sant, ha Doue a reas meur a viracl e faveur e servicher.

Sant Conogan ne vanque morse d'an exerciçou spirituel da bere e voua bet boaset, petra bennâc ma vige clàn. En devez memes ma varvas e zeas d'an Ilis o sonch da lavaret an offeren, mæs ne allas quet ober quemense. Goude beza chilaouet an offeren e retournas d'e gambr, hac e rentas, e presanç e chaloniët, e ene da Zoue, er bloaz 456.

REFLEXION.

I. Petra bennâc ma en divige Sant Conogan cals occupationou, morse couscoude ne abandonne e zevotionou. Mæs en amser-mâ ez eus cals tud dilicat pere, dre an distera incommodite, dre zigare ma o d'eus labourou, a zeu da neglija ha da zilezel an exerciçou spirituel da bere ez int bet boazet. An dic'hoanteguez-ze a zo inspiret d'an den gant an drouc-speret. Un den a volonte vad a gav amser da ober pep tra.

II. Sant Conogan a zeuas a benn da

lacet an urz vad e ty e yontr, petra bennâc ma voue tud fall en ty-ze. Desqui a reomp dre guement - mâ penaus ar re o d'eus ur guir desir da brocuri gloar Jesus-Christ, a so ato sicouret dre ar c'hraç. Resistet ato ouz an teodou fall hac ouz an dud libertin pere a so sujet da lavaret comsou vil, ha Doue a vezo ho recompanç. Roït ato exempl vad d'ar re a so o chom ganeoc'h, ha neuse e viot ar c'huez vad da Jesus-Christ.

III. Sant Conogan e vige calz tentet gant an arouant, ha gouscoude e trec'he an oll dentationou. Ha c'hui, christenien, resistet ive ouz an tentationou, mar fell deoc'h beza saveteet. Quemerit couraich, Doue a so en ho quichen evit ho sicour pa en galvot; birviquen n'ho pezo tentation en tu-all d'ho nerz. Mar resistet ato, ne reot nemet caerat ar gurunen pehini a so ouz ho cortos er Barados.

Ar pempet varnuguent a viz here.

SANT GOËNOU, ESCOP.

SANT Goënou, guinidic a vro zaus, ne quiet bet savet a dud pinvidic. He dad hac he vam, tud vertuzus ha christenien mad, o devoa sourci d'en elevi e doujanç Doue, ha rei a rezont dezàn un education caer. Sant Goënou a edo c'hoas yaouanc en amser ma varvas e vam; quittaat a reas e vro gant e dat, e vreur hac e c'hoar; ha dont a rezont d'ar guær a Vrest. Distribui a rezont o madou d'ar beaurien, ha goudeze en em denzont en desert evit en em rei da servich Doue. Pep-hini anezo a choasas e hermitaich. Sant Goënou a savas ul lochig un anterleo dioc'h Brest; eno en em roas oll d'ar beden, d'ar yun ha d'an oræson.

Un digentil eus ar c'harter, en ur chasseal er c'hoad e pehini e voa Sant Goënou, en em gavas e quichen lochig ar Sant; antreal a reas ennâ ha goulen a reas piou e voa, eus a pelec'h e voa ha petra e glasque eno. Ar Sant a racontas^o dezâ e vuez. Ar c'hont-mâ ravis-

set ouz e chilou, a gommanças caout affection evit Sant Goënou, ha reï a reas dezàn ur plaç caër evit batissa ur gouent. Ar Sant-mâ ne zaleas quet da gonstrui un ty caër dezàn ha d'ar re o devoa en em laqueet didan e brotection; mæs Sant Goënou ne allas quet pell jouissa eus ar blijadur en devoa en desert-ze. Sant Houardon, en amser-ze escop a Leon, er c'hemeras evit en sicour en e garg pastoral. Sant Goënou a voe grêt chalon ebars escopti Leon, mæs gouscoude ne alle morse ancounec'hât e solitud. Goulen a ree alies digant Sant Houardon ar bermission da zistrei d'e gouent. Ne recevas ar bermission-ze nemet goude cals a importunite; pa retournas d'an desert e oll religiuset en recevas gant joa.

Ne ouffe den meuli avoalc'h ar reglen gaër a instituas Sant Goënou epad ma chommas gant e religiuset. Sant Houardon a goëzas clàn, quemen a reas da Sant Goënou dont d'e velet. Ar Sant-mâ a obeissas ha reï a reas e oll sacramanchou da Sant Houardon pehini arauc mervel a roas avis d'e oll chalonniet da guemer Sant Goënou evit o frelat ha senti a rezont outâ.

Sant Goënou epad pevar bloas varnuguent ma voue escop e Leon, a veille var e bobl gant ur sourci extraordinary. Da benn an amser-ze, ez eas da fonti ur gouent nevez da Guimperle ebars escopti Quemper; mæs ar gouent-ze a goustas dezâ e vuez. En amser ma edo ar Sant o consideri an artisanet hac o sellet ouz al labour, un den mechant bennâc dre valiç a lezas ur mourzoul da gooueza var ebenn. Ar Sant a gouezas d'an douar ha douget e voue quer buan d'e gampr. Sant Goënou a sante e voua tost e varo, difen a reas arreti an d'en coupabl, pardoni a ree dezàn a greiz calon. Receo a reas e oll sacramanchou gant un devotion admirabl. E varo precius e arruas er bloas 675. Lod eus e relegou a so bet transportet da escopti Leon en un llis pehini a c'halver hirio Langouënou. Ar bobl eus a Leon o d'eus ur respet bras evit relegou ar Sant-mâ.

REFLEXION.

I. Ar Sant o d'eus caër ober, o mirit hac o vertu a zeu ato d'o discleria, petra bennâc ma fell dezo en em guzet hac en em denna eus a douez an dud; mæs ive caër o deve an dud mechant

ober, disoloet e ve o fallagriez abred pe a ziveat, peguement bennac a sourci a guemeront da dec'het diouz daoulagat an dud. Ar pezh a rit e secret a zui da veza public abars neubent a amser. Evelse eta, grit en o particulier ar pezh n'ho pe quet a vez oc'h ober dirac an dud. Ho pet sonch emoc'h ato e presanç Doue; ho pet sonch penaus e vel hac e cleve Doue ar pezh a rit. Ar sonch eus a bresanç Doue a viro ouzoc'h d'en offanci.

II. En amser ma edor oc'h ober ur gouent nevez da S. Goënou, ar Sant-mâ a oa occupet oc'h instrui tud pere a zeue d'en em recommandi dezàn ha d'en em renta relijiuset. Ar gristenien pere o d'eus bet education a so ive obliget da instrui ar vugaligou divar dro, da zesqui dezo o actou hac o c'hatechis. Petra servich da un den beza recevet education, ma ne zeu d'en em servicha eus an education - ze evit procuri gloar Doue ha silvidiguez an eneou. Ma ne ouzoc'h scriva ha lenn nemet evidoc'h hoc'h-unan, nemet evit en em sistingui, trafica ha dastum madou, ne c'hortoit quet beza recompanset gant Doue; mæs ar barados a vezo ho par-

taich mar quemerit, ar boan da instrui bugaligou ignorant evit plijout da Zoue. Ar re n'o deus quet recevet education a so obliget da zesqui d'ar re ignorant ar pezh a ouzont.

Un den mechant o clasq en em vengi a so bet caus eus a varo Sant Goënou. Doue a hermet alies ma teu un den vindicatif da ober muy a zronc evit ne false dezàn; jamæs ne d'eo permetet en em vengi; ar venjanç a so reservet da Zoue hepquen, rac n'eus nemet Doue hac a voar en em servicha eus ar venjanç.

Ar c'henta devez a vis Du.

SANT CADOU, ESCOP HA MERZER.

SANT CADOU, guinidic a vro Zaus, a voua map da ur prinç eus ar vro-ze, hac e vam a voua ive princes eus an Islandr. Un hermit santel eus ar c'harterze a avertissas an daou bried-mâ da lacat badeza o c'hrouadur quentre ma vige ganet, ar pezh a rezont en effet petra bennac ma voent payanet. Tad Sant Cadou a zisclerias ar brezel da ur prinç all, ha lacaat a eure e vap da

gommandi d'e arme, , petra bennâc ma voue c'hoaz yaouanc. Mæs Cadou n'en devoua quen desir nemet da gombatti evit gloar Jesus-Christ. Chench a reas habit evit gallout sortial eus a balas e dad. Pa voue deguiset er façon-ze e redas dre a bep seurt henchou distro, bete ma en em rentas e creiz ur c'hoat. En desert-ze en em laqueas dindan protection un Hermit santel, gant pehini a chommas epad daouzec bloas. Ne veve nemet a vara hac a zour, na jamæs ne vancas da senti ous an hermitze pehini a c'halve e væstr. Sant Cadou en devoua ur santelez quer bras, ma teuas an Hermit d'en gonsideri quent evel e vignon, eguet evel e servicher.

E santelez a voa anaveet gant an oll. Ur Prinç eus ar c'harter a glevas parlant eus a Sant Cadou, hac a roas dezàn ur plaç caër evit batissa ur gouent, ar peznaleas quet da veza gret. Cresqui a ree bemde an nombr eus e religiuset.

Sant Cadou a c'hoantas monet da visita Sant Andre en Ecos; eno e resuscitas un den maro, hac ober a eure cals conversionou dre e bredicationou fervant ha santel. Goudese e partias evit mont da velet Sant Gouard ha Sant Lilis e quar-

ter Aquiteen. Dont a reas goudese da Verseil e peleac'h en em ambarcas evit mont d'ar Palestin evit bisita an douar santel. Goude beza bet e Rom, ha rentet e visit d'an Tad Santel ar Pap, a returns d'e gouent.

Sant Cadou en em denne en un enezen e creiz ar mor evit passeal an amser eus ar c'hoaraïs, ha da voëliou Pasq e returns adarre d'e gouent. Ober a ree quemense evit en em denna eus a drous ar bed, hac evit teac'het diouz conversationou an dud.

Quement e cresque an nombr eus e religiuset, ma voe obliget da sevel ur gouent nevez brassoc'h cals eguet ar gouent all; en occasion-ze e reas Doue ur miracle e faveur e servicher. Sant Cadou en em serviche eus a Loënet gouez evit digaç mein, pri hac ar peznaleas necesser evit batissa e gouent; er gouent nevez-ze e chommas abbat etauc daou vloas.

Mæs Sant Cadou a falle dezàn beza dianaveet. Ambarqui a reas gant un niver eus e religiuset; dont a reas da goste Guenet e pelec'h e chommas en un enezen er c'harter-ze pehini a so galvet hirio enez Cadou; an enezen-ze a edo leun a loënet fall, mæs Sant Cadou o chas-

seas dre e hedennou fervant; hac abaoue an amser-ze n'ez eus biscoas clewet e ve bet loën fall ebet en enezen-ze: eno e savas ur gouent; a bep coste e teue tud d'e velet.

Re a humilite en devoa Sant Cadou evit chom pell er plaç-ze. Quittaat a reas e gouent evit mont d'an Itali; chom a reas er guær a Benevan. Goude maro an Escop eus ar guær-ze, e voe choaset evit Escop.

Er garg-ze, Sant Cadou a edo ato occupet o veilli var e bopl; e ferveur evit an oræson a yoa bras, hac e oll desir a yoa scuilla e voad evit gloar Jesus-Christ. Un devez un arme barbaret a guemeraz ar guær a Benevan; lod anezo a antreas en Ilis en amser ma edo Sant Cadou o lavaret an oferen, hac en laza a rezont ouz an Auter gant un taul pic; e varo precius a erruas var dro ar bloas 570.

REFLEXION.

I. Sant Cadou a zente bepret gant joa ouz an hermit da behini en devoa en em recommandet. Grit ar memes tra; sentit ato ouz ar re o devez guir da gommandi deoc'h. N'ez eus netra admiraploc'h en un tieguez eguet guelet an eil'o senti

ouz eguile. C'hui, bugale, sentit ouz ho tadou hac ouz ho mamou, hac o respetit ato. C'hui, servicherien, grit, gant joa hac hep groignal, ar pez a vezo commandet deoc'h. Ha c'hui, tadou ha mamou, pa leverot d'an dud ho ty ober un dra-bennâc, ma ne fall quet dezo senti ouzoc'h, grit hoc'hunan, evit rei an exempl; hennez eo ar voyen da lacat ar peoc'h en ho ha da ty denna benediction Doue var ho famill.

II. Sant Cadou en em denne bep coarais en un enezen, evit tremen mad an amser santel-ze. Petra songit-hu a guement-mâ, c'hui tud dilicat, pere, var digare un incommodite bennâc, a zeu d'en em zispansi eus ar yuniou an Ilis; c'hui ispecial pere, dre mil digare fall, a zeu da trompla ho pastoret, ha da c'houlen diganto ar bermission da zibri que? Ho pêt sonch e rentot cont da Zoue eus an delicateres-ze. Trompla a rit an dud hac ho pastor memes, mæs Doue ne vezo quet tromplet.

III. Sant Cadou ne zezire netra nemet caout an occasion da souffr evit Jesus-Christ. Meur a gristen a so var an douar, pere, elec'h clasq an occasion da souffr evit gloar Doue, a zeu ato da dec'het

dious ar poaniou. Cals tud memes a zeu da vurmuri ouz ar brovidanç pa rencont souffr ur boan bennâc. N'ez omp christenien nemet evit souffr gant Jesus-Christ; n'ez omp christenien, nemet evit beza laqueet er groas assambles gant Jesus-Christ; n'ez omp erliu christenien nemet evit mervel er groas assambles gant Jesus-Christ.

An eil devez a vis du.

SANT HOMMOBON, MARC'HADOUR.

AR Sant-mâ, guinidic eus a Lombardi, a so savet eus a dud honest pere a veve var boëz o c'hommerç. E dad hac e vam, pere n'o devoa quet ur fortun vras, a inspiras abred d'o map santi-manchou caër evit ar biete hac ar vertuziou christen. E dad quentre en guelas en oad a zescas dezâ e gommerç. Hommobon en em gomportas evel un den honest, ha Doue en preservas dioc'h an dangerou pere so quer commun er stad-ze. Guerza ha prena a ree ato gant probite, gant lealdet, hep trompleres ebet. Dimizi a reas da ur plac'h fur ha parfet, ha beva a rezont ato o daou

e doujanç Doue. Goude maro e dad ne songeas nemet da assuri e silvidiguez pehini a voa e guenta hac e vrassa affer. Ha neuse ne gonsideras penvidiguezou an douar nemet evel madou faus, fragil ha tromplus. Distribui a reas e zanve d'ar beaurien, ne c'hortoe quet memes e teuje ar paour da guichen e zor, e-unan ez edo d'o c'hlasq d'o zies; mæs en ur reï an alusen dezo en devoa sonch d'o instrui var ar religion, consoli a ree ur rum ha corrija ur rum-all.

Pried Sant Hommobon en em afflige ouz e velet o reï an alusen gant quement a larguente, aon e devoa da veza ruinet hac alies en pede da reï an alusen gant nebeutoc'h a brofusion; mæs ar Sant a responte dezi gant dousder, penaus ar pezh ar rer da Jesus-Christ ne ve morse collet, ha penaus c'hoas ne dleer quet menagi madou ar bed evit acquisita madou an eon. An Autrou-Doue en effet ne vanquas quet da reï e venediction d'an alusennoù e servicher; ha petra bennâc ma o ree gant larguente, morse gouscoude n'en em gavas ber en e afferou; ar brovidanç a ree dezâ ato caout ar voyen da bourvei da bep tra.

Hommobon en devoa ar vertuziou

pere a rent ar c'kristen parfet. Ato e vige ar memes, bepret ingal en e actionou; an occupationou eus e dieguez n'ampeche quet anezâ da servicha Doue; en e stal couls alies e songe e Doue, alies e vige guelet en ilisou; bemde e assiste en offiç hac en oferen gant quement a ferveur ma inspire an devotion d'ar re en guele; goudese e ree e alusenou hac e instructionou d'ar beaurien, hep gouscoude neglija e gommerc. Un devez goude an offiç e chommas hervez e gustum var e zaoulin dirac ar grucifi: en ur zigueri e zivreac'h e coezas var efaç d'an douar. Ar re en guelas ne voant quet surprenet gant quemense, rac ober a ree bemde an dra-zê; mæs evel ma chommas hirroc'h evit an accustomanç, ur re bennâc ez eas d'e guichen ha guelet a rezont e voa maro hep beza bet an distera clêvet. An opinion en devoa bet an oll eus e santelez ne voua quet bet tromplet, rac Doue a reas meur a viracl var e ve.

REFLEXION.

Desquet christenien, c'hui ispecial pere so o veva var boez ar c'hommerç, desquet gant pegument a lealdet, e tleit guerza ha prena marc'hadourez. Ar Sant-

mâ a so bet ato just, ne dromplas morse den. Ha c'hui, ha trompla a rit-hu ar re-all? Bremâ ez eus certen tud ignorant, tud dallet pere a sonch dezo ez eo permetet trompla er foariou hac er marc'hajou; credi a reont ne dleont morse decrial o marc'hadoures; ha gant quemense e tromplont ar re-all; mæs o-unan ez int ar c'henta tromplet; dastum a reont madou goall acquisitet hac ober a reont a daonation ganto. Ho pêt sonch eus ar c'homsou-mâ; grit d'ar re-all ar peza false deoc'h, etc. Ne rit quet d'ar re-all, etc. Rac-ze ne dromplit morse d'en; ne verzit quet ur varc'hadoures fall quement hac unan vad; n'en em servichet quet eus a certen rusou ha finessaou pere a noaso muyoc'h deoc'h evit d'ar re ho pevezo tromplet; bezit ato vre, just ha leal, ha Doue a raï e venediction d'ho commerc ha prosperi a raï a dra certen. Mæs mar tromplit an nessa, ho coustianç a vezo angaget, var fin ho puez, ne fallo deoc'h jamæs discregui eus ar madou-ze goall acquisitet, mervel a reot hep restitui, juget neuse e pe stad e vezo hoc'h ene; diouallit, christenien, diouallit, dioc'h ur maleur evel hennez.

Sant Hommobon a ree an alusent gant

larguentez petra bennâc ma vige blamet gant e bried. Evelse ez eus certen tud e tieguezou, lod so contant da rei an alusen, ur rum-all ne dint quet; aveichou memes ez eus tud pere a zeu d'en em facha ha d'en em dransporti pa velont rei an alusen eus o zy; ar seurt tud-ze o deus ur galon fall ha calet; ma ne fall quet dezo rei an alusen abalamour d'an dud, e tlesent da viana e rei evit Doue; ma ne fall quet dezo beza charitabl, e tlesent da viana lesel ar re-all da ober ar mad; credet penaus ne ve den paouroc'h evit rei an alusen, ar re so charitabl o deus calon vad ha religion.

Ar Sant-mâ a gave an amser da bidi Doue ha da visita an Ilisou, petra bennâc m'en devoa cals occupationou. An dud a volonte vad, ar re a implich mad o amser a gavo ato an amser da ober o devotionou. Beza ez eus tud pere, var digare o offerou, a zeuent da negligia servich Doue, alies memes e tilezont o deverou ar re necessera eus ar religion; negligia a reont o fedennou, beza ez int lezirec da zont d'an offiç da sul ha da voël, da dostaat ouz ar sacramanchou, da gleout an offeren ha da

assista en instructionou pere a rêr en o farres. Ar re ne reont quet bremâ ar mad epad o buez, o devezo queus var fin o amser; greomp bremâ actionou mad, dastumomp un têsor a œuvrou mad pere a raï consolation deomp en heur eus ar maro.

An trede devez a vis du.

SANTES MARI, DOMESTIC HA MERZERES.

DOUE a ra e c'hraçou da nep a gar; n'en deus egard ebet da galite an den; en guelet a raïmp souden e buez ar plac'h eürus-mâ pehini a voa domestic e ty un officer payen; ne voa nemet-i christenes eus e zy, ar re-all tout a voua payanet. Mari a serviche Doue e secret, den ne vouye ar pez a ree nemet ur plac'h-all pehini a edo ive e servicha er memes ty gant-i. Ar plac'h dibordet-mâ a ree dezi souffr alies; mæs erfin Douea reas da anaout an devotion eus e servicheres. Un devez ma edo ur rejouissanç vras en e zy, ar mæstr a ordrenas ma vige bet ive e oll domestiquet eus ar fest, ar rejouissanç-ze a gonsiste oc'h ober ur sacrific d'an

Doueou faus; mæs Mari ne chommas quet er guer en devez-ze var digare un affer bennâc. Da benn nebeut a amser goude e rezor c'hoas ur memes sacrific, Mari a refusas neuse agren mont d'ar seurt rejouissançou-ze. He mæstres facht e reprenas, faut ne re evel ar re-all; mæs ar plac'h fur-mâ a respontas d'he mæstres, yun a ràn, emezi, ha cristenes ez on; he mæstres e fourchuas c'hoas da ober evel ar re-all, mæs ne allas morse gounit var he speret da ober un dra difennet gant al lesen gristen. Mari gouscoude a voua bepret modest hac humbl en andret he mæstres, na morse ne reas goall respont dezi.

Epad ma edo Mari o tiscourjal gant he mæstres, ar mæstr, antreas en ty; pa c'houlennas ræson eus a guemense, an itron a lavaras dezâ petra voua caus eus an trous-ze; neuse-souden ar mæstr a ordrenas ma vige scourgeet e blac'h; ordren a reas goude ma vige laqueet er prison ha ne vige roet dezi nemet bara gros evit e lacat da chench resolution, mæs caer o devoua; ar plac'h devot a basseas e oll amser er prison o pedi Doue.

Ar gouverneur eus a guer, instruet a

gument-mâ, a ordrenas tenna Mari eus ar prison; interroget e voua var e religion, mæs ar plac'h vertuzus-mâ a respontas hardimant penaus e voua cristenes; d'ar goms-ze, ar bobl pere a voua eno presant a gommanças crial, e zeuleur en tan pe e lacat d'ar maro. Mari n'en em spontas quet evit cleout ar c'hri-ze. Ar gouverneur e alias da chench religion evit miret ne vige laqueet d'ar maro hervez ma en ordrenne lesen ar roue; mæs Mari a respontas c'hoas gant ur gouraich vras: n'emeus aon ebet, emezi, rac ho tourmanchou, peguer cruel bennâc e vent, ne ouffent quet padout pell; ha queit ha ma vezo Jesus-Christ guenin, n'emeus aon rac netra. Ar gouverneur transportet a goler a ordrenas ma vige laqueet d'ar maro. Ar bobl pehini ur momet a ziarauc a c'houlenne e lacat d'ar maro, a gommanças caout truez outi, an oll a gommanças crial da c'houlenn pardon eviti en ur lavaret penaus ne voua coupabl a grim ebet.

Ar gouverneur a gommanças caout aon rac ar bobl, ordren a reas e lezel e buez hac e lacat er prison, ha laqueet e voua ur soudart evit e diouall. Ar

plac'h vertuzus-mâ pehini n'en em gave
quet eno e surente nac evit e enor nac
evit e religion, a gavas ar voyen da sor-
tial eus ar prison-ze; mont a reas da
guet en un toull dôn dindan ur garrec,
morse goude ne voua cavet gant den.
Eno e varvas ar plac'h eürus-ze; mont
a reas da receo digant Doue ar guru-
nen a verserenti pehini e devoua meritet.

REFLEXION.

E pep stad hac e pep condition ez eus
Sænt; ar plac'h eürus-mâ a so bet domestic
hac e servichas payanet, gouscoude morse
ne deus abandonet servich Doue. Ha c'hui
servicherien ha servicheres morse ive ne
dleit anconec'hât Doue, ne vanquit morse
d'ho pedennou hac offrit ho poaniou da
Zoue; parlantit ato gant respet ouz o mis-
tri hac o mæstreset ha sentit outo evel ouz
moëz an Autrou Doue. Pa viot quel-
lennet bezit humbl ha ne ræsonnit quet:
sentit ato nemet commandi e ve deoc'h
ober un dra bennâc controll da Zoue
ha d'ho coustianç; bezit ato fidel da
dud ho ty; diouallet dioc'h an distera
laëronci ha ne bermettet morse e teuffe
re-all da laëres ho mæstr hac ho mæs-
tres; ne gollet morse an amser ha credet

penaus e raï Doue deoc'h peadra d'hoc'h
antreteni epad ho puez; ne zroucprese-
guet morse nac ho mæstr nac ho mæs-
tres, na rapporti quehezlou eus an eil
ty d'eguile; erfin respetet tud ho ty hac
o soulaget eus ho gallout, hac ho re-
companç en eon a vezo assuret.

Ar mistri hac ar mæstreset a dle ive
desirout ha procuri silvidiguez o servi-
cherien hac o servicheret, o c'harout a
dleont, o c'horrija gant charite, reï dezo
un occupation moderet, o magua hac o
faea eus o gajou, reï dezo amser da bedi
Doue bemnos ha bep mintin, o alia da
zont d'an ofiç ha da frequanti ar sacra-
manchou; rac sul-vui a fidelite o devezo
da Zoue, sul-vui o devezo ive a fidelite
da servich o mistri hac o mæstreset.
Desqui dezo o religion mar ne gouzont
quet; o c'honsoli pa vezint affliget, o
repren a propos ha non pas beza ato
ouz o dibri; ispicial ne vezit morse
brutal en o andret. Erfin roït dezo ar
pez so necesser evit o magua hac o
antreteni ha Doue a vezo ho recompanç.

An eizvet devez a vis du.

SANT ALAN, ESCOP.

SANT ALAN, guinidic eus a Escopti Leon, a so bet savet eus a ur famil distinguet. E dad a voue hanvet Alan hac e vam Catell. Dont a reas er bed d'an eizvet devez a vis du er bloaves mil pe var c'hant seiz. Pa voue deut en oad, e guerent er c'hassas d'ar studi. Goude ma voua grêt e studi gantâ Doue en galvas evit sicour e ilis, ha Sant Alan en em rentas belec; ha nebeut a amser goudese e recevas un Abbati. E brudanç hac e speret dreist ar gommun a voua admiret gant an oll, ha roet a voe dezân Escopti Dol pehini a c'houvernas evel ur pastor mad. En amzer-ze an Antrou Rosmadec a edo Escop e Querne; ar prelat santel-mâ a voua car da Sant Alan. Goude e varo e voue choaset Sant Alan evit Escop e Querne; gouarn a reas e bobl gant ur brudanç propr da c'houniz eneou da Zoue.

Nicolas pempet eus a hano, pehini a edo neuse Pap ha pehini a anaveze Sant Alan, er greas cardinal abalamour

d'e virit extraordinar. Nebeut a amser goudese e voe grêt Arc'hescop eus a Avignon, goude maro ar Pap Nicolas, an oll Gardinalet a voa ambarasset evit choas ur Pap-all pehini en divige gouarnet mad an ilis. En occasion-ze eo particulieramant en deus servichet Sant Alan d'an oll gristenien fidel; hac en occasion-ze ive en em servichas eus e brudanç evit profit an ilis; e-unan a choasas ur Pap, hac an oll Gardinalet-all a sentas outâ.

Goude beza rentent er façon-ze ar peoc'h hac an dranquillite d'an ilis, e roas avis d'ar Pap da ganonisa Sant Vincent Ferrier, hac ar Pap ne vancas quet da heulia e avis. Sant Alan en em acquitte eus e oll deverou gant quement a fidelite, ma recevas c'hoas ur garg-all. Grêt e voe legat e Franç hac e Breiz evit ober sevel eus e be relegou Sant Vincent Ferrier, maro er guer a Guenet, hac e lacaat dre urz ar Pap en niver eus ar Sænt.

Goude maro an Antrou Mousse, escop e Dol, e c'hoantas retourn d'ar bobl pehini en devoa confiet Doue dezân en e yaouancis, ha grêt e voa en effet Escop e Dol evit e eilvet gueich. Lacat e reas en e Escopti un urz caër hac admirabl;

ur garante hac ur respet bras en devoa evit an Ilisou hac ispecial un devotion particulier en devoa evit Ilis an Itron Varia Folgoat ebars Escopti Leon; rei a reas e presant d'an Ilis-ze ornamanchoù caër ha pinvidic; lacat a reas ive ober equichen ar memes Ilis ur groas caër pehini a veler c'hoas hirio, hac e treid ar groas-ze eo represantet Sant Alan var e zaoulin; goulen a reas ma vige bet enterret ebars Ilis an Itron-Varia Folgoat e cas ma vige maro e Breiz.

Sant Alan en devoa recevet digant Doue cals speret hac en em servicha reas anezâ evit procuri e c'hloar. E brudang en deus cals servichet da dranquilité an Ilis catholig. En e oll actionou en em gompote ato er memes façon, da lavaret eo, beva en deus grêt en ur façon ingal ha meulabl; e galon a voa ato douguet d'ar mad na biscoas ne voe treac'het dre ar respet humen. Erfin Doue en dennas eus ar bed-mâ evit e recompansi eus e oll labourou hac eus an oll servich en devoa rentet d'e ilis. Mervel a eure e Rom er bloas 1477 an daou varnuguent a vis gouere, oaget a zec bloas ha tri-uguent. E gorf a voe enterret en ilis Sant Praxed, e pehini er c'honservet c'hoas hirio gant cals a respet.

REFLEXION.

I. Sant Alan n'en deus quet grêt miraclou evel cals Sænt-all, n'en deus quet grêt actionou bras hac extraordinal; mæs ne d'eo quet ar brassa Sænt ar re a ra miraclou, ne d'eo quet ar guella christenien ar re a ra ar brassa actionou; mæs ar guella christenien eo ar re a ra gant brassa fidelite ar pez a c'houlen Doue diganto, pep-hini hervez e stad hac e gcondition. Grit an deverou eus ho stad hac e plijot da Zoue, grit ato ar pez a choulen Doue digueneoc'h hac e viot Sant. An distera action grêt en intantion da blijout da Zoue, a so santel ha meritout a ra ar vuez eternal. Dre ur gundu reglet dre ar fidelite d'ho teverou ha d'ho labourou ho pevezo an experianç hac ar furnez hervez Doue; en ur guer, ne ver quet ato Sant en ur ober actionou bras ha caër, mæs en ur ober ato mad ha gant un intantion vad ar pez hon deus da ober. Perfection an den a gonsist oc'h ober ato mad an actionou ordinal hac ar re gommuna. Ne allomp quet oll ober miraclou, mæs beza allomp en em sanctifia er stad e pehini e vezomp.

II. Sant Alan a reas presanchoù caër

dan ilis an Itron Varia; ha c'hui petra roït-hu d'an ilisou? Ha beza hoc'h-eus-hu memes evito ar respet a so dleat dezo? Coupabl eo certenamant pïou ben-nâc a zeu da ober goall usaich eus ar madou en deveus recevet digant Doue. C'hui mesverien, guell e ve deoc'h reï lod eus ho madou d'an ilis eguet o implija en davarnou oc'h offanci Doue. C'hui tud dilicat, pere a zeu da implija ho tanve e dilajou caër ha precius, c'hui pere a ra goall dispignou gant ho taul en ur reï repaziou bras, c'hui tud avaricius, pere a so ato paour, mar feller ho credi, ha pere hoc'h eus cals arc'hant o loedi en ho tyez, profitabloc'h e ve deoc'h reï darn anezo evit sicour ar paour ha propaat ty an Autrou - Doue; peautramant ma n'hoc'h eus quet ar voyen da sicour an ilisou er façon - ze, respetet anezo da viana ha conservit enno ar vödesti hac ar respet so dleet da brésañ Doue.

III. Sant Alan n'en deus bet tam respet humen. Pa voa question da choas ur Pap ne fallas quet dezàn blessa e goustianç evit plijout d'ar re-all. Grit ive hoc'h oll actionou evit plijout da Zoue hac e cavot ar liberte a galon; ur galon pur

a zeu da benetri an eon hac an ifern; n'en em sourciet quet eus ar pezh a lavaro an dud ac'hanoc'h nac eus ar pezh a songint ac'hanoc'h; grit ato ho tever ha servichit Doue hac e cavot ar repos. En hoc'h oll actionou clasquit ato gloar Doue ha silviduguez ho nessa, ha da fin ho buez e cavot ive gloar ar barados.

Ar seitecvet devez a viz Du.

SANT TANGUY, ABAT.

SANT TANGUY, pehini a so bet var fin e vue abat e Lomaze, a voe guinidic eus a Escopti Leon. E dad hanvet Galonus hac e vam Floranç, a voe tud honest, tud a zoujanç Doue ha tud a zistinction eus ar guær a Vrest. Mæs ar malheur en devoa da goll e vam pa edo c'hoaz bianic. Sant Tanguy en devoa ive ur c'hoar pehini a so bet ur plac'h fur, vertuzus ha leun a religion. Goude e vam, Galonus e dad a fallas dezàn dimizi adarre; dimizi a réas en effet da un itron eus a vro Saus pehini ne voa quet eus a religion catholic.

An itron nevez-mâ ne voa quet bet pell e compaignunez Galonus, ma comanças caout erez ha cassoni ouz Sant Tanguy hac e c'hoar; maltreti ha persecuti a reas e pep seurt façon an daou grouadur santel-mâ epad eiz bloaz dioustu. Erfin Tanguy enaouet gant ar vuez-ze, a bartias gant consantamant e dad pehini a roas dezàn un neubeudic arc'hant. Mont a reas da guenta d'an Normandi ha goudese da Baris; enno en em zistenguas dre e adres ha dre e gouraich. Pa voe anaveet gant ar Roue, e recevas digantâ ur garg enorabl en e Balæs.

Pa edo Tanguy e Baris, e c'hoar a souffre e guær a bep seurt tourmanchou aberz et les-vam. He dad erfin e voa obliget d'e c'has da ur meroury pehini en devoa e douar Leon, evit miret ne vige persecutet davantaich. Eno ar plac'h-ze en em gavas eürus, rac eno e alle exerci a bep œuvrou a charite, ha practica a reas en effet er solitud-ze a bep œuvrou a biete, bete convertissa plac'het yaouanc.

Tanguy a zeuas eus a Baris evit guelet e dad, mæs ne voe anavezet gant den. Goulen a reas quelou eus e c'hoar, lavaret e voe dezàn e peleac'h edo; hac

e les-vam a lavaras dezàn a bep seurt drouc anezi. Tanguy a gredas parfet ar pez a glevas; mont a reas er momet da glasq e c'hoar, ha dre un taul a bromptitud e tibennas anezi gant un taul cleze. Goulen a reas goudese e pe seurt façon e veve; an oll generalamant a lavaras a bep seurt vad anezi, hac evit guir ne alle den lavaret drouc eus ar plac'h-ze; quer charitabl e voe e quenver an dud paour, ma voa cavet dindan e fatelet lez caillet pe lez troet pehini a zistribue d'ar beau-rien, Santes Gueodet.

Pa zeuas Tanguy da c'houzout ar virionez, e quemeras quement a chagrin, ma ne vouye petra ober. Al les-vam gruel a voe punisset visiblamant gant Doue, ha mervel a reas dre ur maro criz hac estrainch.

Tanguy a yeas da gaout Sant Paul pehini a voa neuse Escop e Leon, evit coez e grim. Ordrenet e voe dezàn, evit pinigen, yun epad daou ugent devez. Mæs Tanguy n'en em gontantas quet gant quemense; mont a reas en ur c'hoat e quichenic Brest, eno e savas ul lohic e pehini a voelas hac a reas ur binigen rust epad an daou ugent devez. N'en devoa nemet froez fall evit

e oll vagadurez , mæs ul labouz , pe marquerit ur vran , dre bermission Doue , a zigassas dezàn ur bara pehini a quemeras goude beza trugarequeat an Autrou-Doue. Ar c'hoat e pehini a c'hoarvezas ar miracl-ze , a so hanvet hirio *Coat-Tanguy*.

Pa voue echu e binigen , Tanguy a retournas da gaout Sant Paul ; en em deuleur a eure e quichen treid ar Prelat santel-mâ , ha goulén a reas digantâ e venediction. Goulén a reas beza recevet etouez ar religiuset eus a bere Sant Paul oa Superieur. Accordet e voa dezàn an habit a religion. Beva a reas en ur santelez vras , hac avanç a ree b'pret er berfection. Sant Paul a reas repara unan eus e gouenchou pehini a voa bet distruget gant an inimiet. Lacaat a reas Sant Tanguy superieur er gouent-ze , hac a roas dezàn daouzec religius. Mæs abarz nebeut , e vertuziou hac e exempl mad a dennas d'ar gouent-ze cals religiuset. Sant Tanguy oa douç ha charitabl e quenver e vreudeur , mæs rust ha dizamant en e andret e-unan ; e vrassa plijadur oa oc'h ober oræson.

Ment a reas da visita e dad pehini oa

prest da vervel ha pehini a roas cals rênchou da gouent Sant Tanguy.

Er memes amser e arruas e goulet Leon ur batimant e pehini oa relegou Sant Maze Abostol. Sant Tanguy a reas sevel eno ur gouent eus a behini e voa grêt abat ha superieur. Ar gouent-ze a c'helver hirio Bec Lomaze , abalamour d'ar relegou Sant Maze. Sant Tanguy en deus bet an donæson a revelation ; lavaret a reas d'ar religiuset eus e gouent an devez ma tie mervel. Coeza a reas clàn , ha goude beza laquet urz vad en e gouent , ha recevet e oll sacramanchou , e rentas e ene d'e grouer , en daouzecvet devez a vis meurs , er bloaz 594 , er memes devez e varvas Sant Paul. Doue en deus grêt cals miracloù dre intercession Sant Tanguy.

REFLEXION.

I. Sant Tanguy a zibenas e c'hoar dre'n abec ma voa bet re facil da gredi e les-vam. Chetu aze eus a betra eo caus ar goall deudou. An teudou fall a so capabl da droubli an tieguezou , ar famillou hac ar broyou ; an teudou fall a so capabl da lacat an dud d'en em laza au eil eguile ; gouscoude n'ez

eus defaut ebet hifio communoc'h evit hennez. Partout, etoues a bep seurt tud, e pep seurt compagnunez, e rer goab hac e leverer drouc eus an nessa.

II. Sant Tanguy n'en em gontantas quet ober ar benigen pehini oa ordrenet dezàn gant Sant Paul, mæs beza fallas dezàn en em briva eus a bep tra. En em denna a reas en ur c'hoat hac en em gontantas da zibri froes c'huero evit e vagadurez. Petra songit-hu a guement-mâ, c'hui tud dilicat, tud laich pere, dre lezireguez ha dre eazamant evit ho corf, ne fall deoc'h morse e castiza pe da viana a zeu alies da neglija ar binigennou a so ordrenet deoc'h gant ho confessor, petra bennâc n'ez int nemet pinigennou ber ha dister. Dont a rai an amser m'ho pezo queus da veza o negliget.

III. Sant Tanguy a voe douç ha charitabl en andret e vreudeur, ha rust en e andret e-unan. E quemense eo e consist ar guic garante, mæs en amser-mâ e pratiquer ar c'hontrol, pep hini a so rust e quènv'er ar re-all, ha damantus anezo o-unan pep hini a gao faut er re-all, ha morse enno o-unan; pep hini a vell defautou ar re-all, memes ar re

distera, mæs ne velont quet o re, pere a so gouscoude cals brassoc'h. O dalente eus an den, O christenien, digoret ho taoulagat! sellit en ho coustianç ha ne zispriget den.

An unan-varnuguent a vis Du.

SANT COLOMBAN, ABAT.

SANT COLOMBAN a so bet unan eus ar c'henta christenien eus an Islandr. Ar Sant-mâ en e yaouanctis en devoa ur c'haracter mad ha cals inclination d'ar mad. Reï a reas e guenta amser d'ar studi ha d'ar pratic eus ar vertuziou. Temptet eo a enep ar vertuz a burete o pep seurt façon, mæs e pep rancontr hac e pep occasion e c'houneze ar victor. An occasionou fall e pere en em gave bemde, a reas dezâ quemer ar resolution da guittaat e vro en drousespet d'e guerent. E vam ispicial a reas e fossubl evit en angagi da chom er guer, mæs morse ne allas gounit var speret Colomban pehini, petra bennâc ma voe yaouanc, a falle dezâ lacat e silvidiguez en assuranç lfac heulia an inspiration divin.

Sant Colomban en ur guittaaat e guerent, en em lequeas dindan direction ur personaich santel hanvet Senil pehini en rentas habil bras. Scriva en deus grêt ul leor bennâc, goudese en em dennas en ur gouent evit quemer an habit religius. Colomban ne zaleas quet da veza ur religius santel ha vertuzus. Er goent-ze e chommas pell amser, caret hac admiret gant ar religiuset-all; erfin Doue a inspiras dezâ ar sonch da guittaaat an Islandr ha da zont e Franç evit cresqui ar biete hac ar religion pere a ziminue bemde. An abat eus e gouent a roas dezâ a bermission-ze, ha rei eure ive dezàn daouzec religius tud habil ha tud devot evit e accompaigni hac evit e sicour en affer vras-ze.

Partout e lec'h ma passee e ree cals burzudou dre e bredicationou, dre e exemplou mad ha dre ar santelez eus e vuez. Arruet a reas e Franç ha diguemeret mad e voe gant ar roue. Goude beza instruet mad e bobl, en em dennas en un desert e pelec'h e souffras ur famin quer bras ma chommas epad nao devez hep dibri gant e oll religiuset. N'o devoa evit en em zubstanti nemet deillou-guez. Un nombr bras a dud a zeue d'en em lacat dindan e brotection, bete ma voe obliget

da ober ur gouent nevez pehini a so hanvet Lisieu. Mæs ar jalousi eus a certen personaichou a voe caus ma voe chassee eus ar plaç-ze. Mont a reas da Vezanson e pelec'h e convertissas un nombr bras a dud fall dre ar miraclou pere a reas Doue en e faveur; goude quemense e returns adarre d'e gouent; mæs exilet e voe c'hoas eus ar plaç-ze dre urz ar roue.

Partial a eure eus a Lisieu ha dont a reas d'an Naonet. Dre guement quer en devoa passee e reas un nombr bras a viraclou. Urz en devoa bet da vont d'an Islandr, mæs al Læstr e pehini e voa, ne allas morse abordi er c'hoste-ze, ma voer obliget da lesel Colomban var douarou Franç; abandoni a eure an Naonet ha mont a reas da gaout Roue al Loreen gant pehini e voe diguemeret mad ha pehini a accordas dezàn e brotection. Goudese e partias adarre evit mont da Baris. Eno e voe recevet mad ha roet e voa dezàn ar bermission da brezec ar fei; convertissa a reas un nombr a dud ha rei a eure ar vadiziant da un infinite a idolatret.

Mæs Sant Colomban n'en devoa nemet poan ha trubuil er bed-mâ; obliget

e voe c'hoas da gujtaat ar c'harter-ze ha da vont d'an Itali; eno e voa diguemeret mad gant Roue al Lombardet, pehini a reas dezàn ur plaç caër evit batissa ur gouent. Quenta tra a reas e voa confonti certen heretiquet pere o devoa pervertisset ar vro-ze; ober a eure ul leor pehini a so leun a zoctrin hac a santelez. Goude quemense en em dennas en desert. Diguemennet e voe dezàn retourne e Franç d'ar gouent en devoa grêt e Lisieu; mæs Sant Colomban ne songe muy nemet da bartial evit an eternite. En effet goude beza passeet ur bloas e douar Itali e varvas evel ma varv ar Sænt; goude beza passeet var an douar ur vuez hir ha leun a veritou, mervel a eure en unan varnuguent a vis du var dro ar bloaves 600. Impossibl eo nombri ar miraclou en deus gret Sant Colomban; mæs admira rer ispicial ar garante en deus bet evit e adversourien hac evit quement hini en deus e bersecutet var an douar.

REFLEXION.

I. Sant Colomban en deus abandonet e vro hac e guerent evit senti ouz bonlonte Doue. Evelse e tle an olâ dud

yaouanc en em gomporti. Pa eus question da guemer ur stad a vuez ne dleont quet consulti o c'herent mæs heulia, an inspiration divin; nac ar guerent ne dleont quet ive en em opposi na miret ouz o bugale da choas ur stad a vuez, mæs o lesel en o liberte gant aon d'en em renta coupabl dirac Doue. Tadou ha mamou lezit al liberte gant o bugale pa vezint o choas ur stad a vuez; lezit Doue da zisposi anezo, rac mar forcit anezo e c'hoarvezo maleur ganeoc'h abred pe a zivead.

II. Ha c'hui tud yaouanc, songit mad da pe seurt ez oc'h galvet gant Doue, ho pêt sonch ez eo houmâ ar brassa affer eus ho puez; anezi e tepant ho silvidiguez pe ho taonation eternal. Consultet var an affer-ze tud habil, tud prudent ha tud desinteresset; goulennit ispicial avis digant ho confessour, communiet alies evit goulen digant Doue ar c'hraç da anaout e volonte; choazit ar stad e pehini e veac'h contant da vervel.

III. Unan eus ar brassa vertuziou en devoa Sant Colomban e voa e garante evit e adversourien. Sant Colomban a bede evit e adversourien, mæs en amser-mâ e faller ato en em vengi; Sant Colomban a rente ar mad evit an drouc, mæs bre-

mâ siouas e renter an drouc evit an drouc hac alies memes an drouc evit ar mad. Pardonit mar fell deoc'h beza pardonet gant Doue, ma ne bardonit quet n'ez oc'h quet dign da dostaat ouz ar Sacramanchou na da antreal e rouantelez an eon.

Ar pemzevet devez a vis Querzu.

**BUEZ AN DEN EURUS YAN DISCALCEAT
EUS A URZ SANT FRANCES.**

AN den eürus Yan leshanvet Discalceat, abalamour ma valee ato var e dreid noas, a so bet un den a exempl vad. E guerent, tud paour mæs tud honest ha tud a zoujanç Doue, a yoa o chom ebars escopti Leon. Pa voe avancet en oad e voe casset da vez ur c'hendro dezàn evit disqui e vicher, ar pezh a reas e ber amser. Diouall a ree diouz ar feneantis ha gounis a ree e bara gant poan. E oll blijadur e vige oc'h ober croaziou, mæs da benn un neubeut amser e teuas da veza un den ezet. Sonjal a ran ez eo bet mansonner en e guenta amser; Doue a inspiras dezàn ar sonch da quittaat ar bed ha d'en em ober den a Ilis; mæs

an oll a voa controll d'e santimant hac a ree goab anezàn. Quittaat a reas goucoude e vro ha mont a reas d'ar guer a Roason; eno en em lequeas var ar stûdi ha parveni a reas da veza den a Ilis; ha neuse e cunduas ur vuez mortifiet, simpl ha santel meurbet. Yun a ree teir gueicher sizun divar bara ha dour. Bisita a ree an dud clàn hac ober cals œuvrou a biete. An Escop eus a Roason en obligas en drousespet d'e humilite da guemer ur barres. Instrui a reas e baressionis e pep seurt façon ha dre e gomsou ha dre e exempl; instrui a ree ar bobl e pevar c'horn an Escopti ha bale ato var e dreid noas, quement en divige eus e barres a vige d'ar paour.

Goude beza rentet er façon-ze a bep seurt vad d'ar bobl, e c'hoantas en em renta religius eus a urz Sant Frances. Goulen a reas permission digant e Escop ha accordet e voa dezàn goude cals a zifficulte. Pa guemeran an habit eus an urz e quemeras ive speret an tan Sant Frances. Carout a ree ar baourte hac ar simplicité; carout a ree ive ar beaurien eus a bere eo bet an tad maguer. Mæs pa roe an alusen d'ar beaurien e roe ive dezo un instruction bennâc; pa

n'en divige da rei d'ar paour e roe alies memes e vantel.

En amser-ze ar bobl a voe affliget dre ar famin pehini en em laqueas er vro; an den Doue-mâ a rede eus an eil ty d'eguile evit consoli ar re affliget; morse ne vige tranquil, tremen a ree e oll amser er beden en oræson, o bisita an dud clân hac oc'h ober a bep œnvrou mad, gouscoude ne vige exant a dentationou, mæs o zrec'hi a ree oll gant couraich dre inspirationou santel ha pedennou ber pere a lavare a greiz calon.

An den eürus Yan Discalceat a exerce a bep seurt mortification corporel, ober a ree abstinanç perpetuel nemet ur ræson vad en divige da zibri quic; yun a ree casi tauc ar bloas divar bara ha dour; bemde e lavare an offeren gant cals a zevotion hac ato e vige assidu en e confession.

Avertissa a reas an habitantet eus ar guer a Guemper da ziuall dious an inimiet gant pere e voant e bresel; ne fallas quet dezo en chilou ha c'hoarvezout a reas maleur ganto; rac an inimiet a guemeras ar guer ha lazet e voa cals Quemperis, conta a rêr bete pevarzec cant den etre goazet, merc'het ha bugale.

Mæs Doue a zigassas c'hoas ur groas d'ar Guemperis; affliget e voant gant ar vocen ha cals tud a varve bemde. Nease an den santel Yan Discalceat a gavas c'hoas an occasion da exerci e charite, ato e vise guelet dre ar ruyou o bisita ar re glân, ouz o c'hommunia hac o rei dezo o oll sacramanchou, mæs Doue a fallas dezàn recompansi e servîcher fidel. Yan Discalceat a c'hounezas ive ar c'hlenvet, ha mervel a ree evel ma varv ar Sant er bloas 1349, oaget a nao bloas ha tri-uguent.

REFLEXION.

An den eürus Yan Discalceat en deus ato diouallet diouz ar feneantis, rac gouzout a ree mad penaus ar viç-ze a so ar pen-caus eus an oll maleuriou pere a erru gant an den; gouzout a ree penaus ar feneantis a so controll d'an oll vertuziou ha penaus c'hoas e laca an den e renq an anevalet. Ar feneantis hac al lachentez a zeu da zalla speret an den ha d'en renta incapabl eus a netra vad. Biscoas ur feneant nac ur feneantez n'ez int bet estimet na caret gant den; en em occupit ato eta gant ul labour honest bennâc hervez ho callout; ho pêt sonch e rentot cont da Zoue eus an amzer

gollet hac eus ar^e c'homzou inutil.

An den eürus-mâ a laquee e oll blijadur o consoli an dud affliget hac o visita ar beaurien clàn; mæs bremâ ne veler muy an dra-ze; an dud puissant ha pinvidic o deus cals mignonet, mæs ma c'hoare ganto un affliction bennâc pe goll o madou, an oll a zeu d'o abandoni. En amser-mâ c'hoas pep hini en deus sourci da visita un den pinvidic pa ve clàn; mæs un den paour pa ve abandonet epad e glêvet, den ne ya var e dro na n'en deus den truez outâ. Ne d'eo quet evelse e tle ar gristenien en em gomporti; bisitet ar re baour quentoc'h eguet an dud pinvidic ha Doue ho recompanso.

An den eürus Yan Discalceat a vige goapet ha controliet gant cals tud, mæs ne ree fors gant quemense; grit ar memes tra hac e cavot an dranquillite hac ar peoc'h a goustianç. N'en em sourciet quet eus ar pezo a lavarado an dud ac'hanoc'h nac eus ar pezo a songint ac'hanoc'h; evit quement a lavarint c'hui a vezo ato ar memes; ne viot na falloc'h na guelloc'h dirac daoulagat Doue. An dud ne ho barnint quet, mæs Doue eo a vezo ho barner.

FIN.

TAULEN.

	Pagen.
<i>Ar guir Vöyen d'en em savetei. Quenta moyen. Songit alies e Doue,</i>	1
<i>Pratic æz ha facil evit sonjal alies e Doue,</i>	14
<i>Eil voyen, songit alies en eternite,</i>	26
<i>Trede moyen, ho pét ur c'hoant vras d'en em savetei hac aon da veza collet,</i>	29
<i>Peoare moyen, ho pét horroll ouz ar pec'het memes veniel,</i>	31
<i>Pempet moyen, teac'hit diouz ar goall gom- paignenez,</i>	37
<i>C'huec'hoet mdyen; examinet bemnos ho coustianç,</i>	42
<i>Seizvet moyen; coezziit alies;</i>	48
<i>Eizvet moyen, communiit alies;</i>	54
<i>Navet moyen, bezit devot d'ar Verc'hes;</i>	65
<i>Decvet moyen, bezit devot da Sant Joseph;</i>	74

TAULEN.

	Pagen.
<i>Unnecvet moyen, bezit devot d'hoc'h AEL-gnad,</i>	79
<i>Daouzecvet moyen, soulaget an eneoù eus ar purgator,</i>	87
<i>Trizecvet moyen jugit pep tra hervez ma viot juget gant Doue d'an heur eus ar maro,</i>	98
<i>Pevarzecvet moyen, reglennou a brudang evit anaout an drouc hac ar mad,</i>	103
<i>Devotion evit ar mintin,</i>	106
<i>Devotion evit an nos,</i>	109
<i>Aois d'an dud yaouanc,</i>	112
<i>Moyenou excellant evit en em rei da servich Doue adalec ar yaouanctis hac evit quenderc'hel ar fin,</i>	125
<i>Moyen excellant evit obteni digant Doue ar vertuz a burete dre intercession ar Verc'hes Vari,</i>	141
<i>Ar penn-caus eus a gorrupcion ar yaouanctis,</i>	146
<i>Remejou a enep ar pec'het an impurete,</i>	152
<i>Aoisou ha maximou util meurbet da bep christen,</i>	155

TAULEN.

	Pagen.
<i>Quenta tra en deus ur den yaouanc da ober en ur antreal er bed, eo conservi ar santimanchou hac ar praticou a biete pere en deus observet en e yaouanctis,</i>	163
Antretien fur eus un ene devot ha c'hoantus eus e silvidiguez.	
<i>Quenta chabist, peleac'h edon-me bremâ cant bloas? Da biou e rencân-me va bues ha va oll madou?</i>	166
<i>Eil chabist, ar vuez-mâ ne bado quiet ato; mæs Petra c'hoarvezo gueneomp-ni goude ar maro?</i>	170
<i>Trede chabist, evit Petra en deus an Autrou-Doue va c'hrouet ha va laquet er bed?</i>	172
<i>Pevarre chabist, ha beza vezin-me saveteet?</i>	175
<i>Pempet chabist, ret eo da bep christen caout horiol ouz ar pec'het marvel,</i>	177
<i>C'huec'hoet chabist, ne chommit quiet pell e stad a bec'het marvel,</i>	184
<i>Seizecvet chabist, un dastum a gals sonjersonou evit lacat hor poan da ober hor silvidiguez,</i>	188

TAULEN.

	Pagen.
<i>Eizvet chabist, pratic & hac util meurbet evit un ene pehini e deveus c'hoant da assuri e silvidiguez,</i>	193
<i>Navet chabist, reflexionou evit rei couraich d'un ene da bratica ar vertuz,</i>	195
<i>Decoet chabist, reflexionou evit lacat un ene da garet Doue,</i>	199
<i>Unnecoet chabist, ha beza ez on-me ur servicher mad da Zoue?</i>	202
<i>Daouzeoet chabist, ha me a so christen e guirionez?</i>	208
<i>Trizeoet chabist, sonjesonou mad evit hon excita da bratica ar vertuziou,</i>	212

Exemplou edifiant.

<i>Quenta exempl, ar vuez-mâ ne bado quet ato,</i>	218
<i>Eil exempl, hor c'horfou a vezo rentet e ludu,</i>	220
<i>Trede exempl, mad eo sonjal alies e jujamanchou Doue,</i>	224
<i>Pevare exempl, an dud, honest hac an</i>	

TAULEN.

	Pagen.
<i>dud vertuzus o deveus aon rac jujamanchou Doue,</i>	224
<i>Pempet exempl, piou a vezo capabl da supporti tan an Ifern?</i>	226
<i>C'huec'hoet exempl, g'ell eo souffr er bed-mâ eguet er bed-all,</i>	227
<i>Seizvet exempl, quemeromp abred an hent da vont d'ar barados pa hon deus bremâ an occasion,</i>	229
<i>Eizvet exempl, an apparang eus ar vertuz ne d'eo quet suffisant evit beza saveteet,</i>	260
<i>Propos var un neubeut a c'hoant hon deus da vont d'ar barados,</i>	232
<i>Seiz bouquet spirituel evit ar seiz devez eus ar sizun,</i>	236
<i>Setançou evit pep devez eus ar mis,</i>	239
<i>Reglamant a vuez evit acquisita ha conservi yec'het ar c'horf ha yec'het an ene,</i>	250
Instruction evit choas ur stad a vuez.	
<i>Quenta articl, instruction general,</i>	255
<i>Eil articl, an necessite da choas mad ur stad a vuez,</i>	267

TAULEN.

	Pagen.
<i>Trede articl, a fautou pere a gometter peur-liessa en ur choas ur stad a vuez,</i>	272
<i>Pevare articl, moyenou mad evit choas ur stad a vuez,</i>	278
<i>Pempet articl, evit choas mad ur stad a vuez, ez eo necesser sonjal e quemense arauc an amser,</i>	285
<i>C'huec'hoet articl, moyenou eus a bere e renquer en em servicha pa ve arruet an amser da choas ur stad a vuez,</i>	287
<i>Seizvet articl, ar pez so ret da ober pa ve arruet an amser da choas ur stad a vuez,</i>	290
<i>Eizvet articl, ar c'haliteou pere a so ne- cesser d'ar personaichou digant pere e c'houlenner cusul var ur stad a vuez,</i>	296
<i>Naocet articl, ha rêt eo ive goulen avis ar guerent evit choas ur stad a vuez?</i>	297
<i>Canticou spirituel,</i>	305

TAULEN.

Buez emeus cals Sant eus a Vreiz.

	Pagen.
<i>Ar gouël miraculus eus an tri banne goad,</i>	348
<i>Sant Patern, Escop,</i>	353
<i>Sant Briec, Escop,</i>	359
<i>Santes Nonnec, Abades,</i>	366
<i>Sant Herve, Hermit,</i>	372
<i>Sant Meen, Abat,</i>	377
<i>Sant Golc'hen, Escop,</i>	382
<i>Sant Guillou, Escop,</i>	388
<i>Ar vuez burzudus eus a Francesa Damboas, eus a arz Carmes,</i>	395
<i>Sant Sclær, Escop,</i>	406
<i>Sant Conogan, Escop,</i>	410
<i>Sant Goënou, Escop,</i>	417
<i>Sant Cadou, Escop ha Merzer,</i>	421
<i>Sant Hommobon, Marc'hadour,</i>	426
<i>Santes Mari, Domestic ha Merzeres,</i>	431
<i>Sant Alan, Escop,</i>	436

TAULEN.

	Page
<i>Sant Tanguy, Abat,</i>	441
<i>Sant Colomban, Abat,</i>	447
<i>Buez an den eürus Ian Discalceat eus a urz Sant Frances,</i>	452

FIN EUS AN DAULEN.